

Izveštaj o rezultatima eksterne revizije u privrednim društvima u većinskom vlasništvu države Crne Gore za period od 2016. do 2020. godine

I. Uvod

Cilj ovog dokumenta je i skretanje pažnje na značaj eksterne revizije u procesu upravljanja i izvještavanja, kao i na iskazane rezerve revizora u pogledu materijalno značajnih grešaka u računovodstvenom evidentiranju i izvještavanju u prethodnom periodu, sa namjerom da se iste otklone u što kraćem roku, a sve u interesu države Crne Gore kao najvećeg akcionara ali i svih građana koji iz sopstvenih sredstva, kroz plaćanje poreza i drugih dažbina, finansiraju rad određenog broja ovih društava.

Iz podataka prezentovanih u ovom izvještaju, može se zaključiti da kod značajnog broja privrednih društava to nije bio slučaj u prethodnom periodu. U prilog tome je i podatak da je u 2020. godini, od ukupno 32 privredna društva obveznika revizije, čak kod njih 17 (53%) revizor iskazao rezervu u pogledu (ne)usklađenosti finansijskih iskaza sa međunarodnim standardima, dok je u slučaju jednog privrednog društva (3%) bio uzdržan od izražavanja mišljenja. Samo 14 (44%) privrednih društava je dobilo pozitivno mišljenje eksterne revizije na usvojene finansijske iskaze. Takođe, analizom podataka utvrđeno je da se u značajnoj mjeri problemi na koje ukazuju revizori godinama unazad ne rješavaju.

Odgovoran i posvećen pristup menadžmenta eksternoj reviziji, transparentnosti izvještavanja, tj. poštovanje međunarodnih računovodstvenih standarda i standarda finansijskog izvještavanja pri sastavljanju finansijskih iskaza društava od strane rukovodstva, preduslov je poboljšanja operativne efikasnosti i efektivnosti privrednih društava u većinskom vlasništvu države Crne Gore, što posljedično treba da dovede do rasta, stabilnosti i konkurentnosti istih.

Istinито i transparentno izvještavanje, potvrđeno izvještajem nezavisnog revizora, u međunarodnom okviru je prepoznato kao glavni preduslov (*conditio sine qua non*) za povjerenje svih zainteresovanih strana u poslovanje društava, te samim tim i osnova za pristup povoljnijim izvorima finansiranja budućih razvojnih projekata ali i privlačenje kredibilnih investitora u strateška partnerstva.

II. Opšti dio

Zakonski osnov

Revizija je postupak provjere i ocjene finansijskih izvještaja kao i podataka i metoda koji se primjenjuju pri sastavljanju finansijskih izvještaja na osnovu kojih se daje nezavisno stručno mišljenje o tome da li finansijski izvještaji u svim materijalno značajnim aspektima daju istinit i pošten prikaz finansijskog stanja i rezultata poslovanja pravnog lica primjenom Međunarodnih standarda revizije i Kodeksa etike za profesionalne računovođe (član 2 Zakona o reviziji, "Sl. list CG", br. 1/2017).

Revizija finansijskih iskaza sprovodi se u skladu sa Međunarodnim standardima revizije (ISA), Zakonom o računovodstvu i računovodstvenim propisima primjenljivim u Crnoj Gori, kao i Zakonom o reviziji, a u cilju provjere usklađenosti izvještavanja preduzeća sa Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS) i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI).

U skladu sa Zakonom o reviziji ("Sl. list CG", br. 1/17), član 29, definiše subjekte obveznike revizije:

Revizija je obavezna za:

- subjekte od javnog interesa;
- srednja pravna lica;
- matična pravna lica, koja zajedno sa zavisnim pravnim licima ispunjavaju uslove za svrstavanje u grupu srednjih pravnih lica;
- matična pravna lica, koja zajedno sa zavisnim pravnim licima ispunjavaju uslove za svrstavanje u grupu velikih pravnih lica;
- investiciona društva;
- investicione fondove;
- društva za upravljanje investicionim fondovima;
- dobrovoljne penzione fondove;
- društva za upravljanje dobrovoljnim investicionim fondovima;
- druge kolektivne investicione šeme.

Subjekti od javnog interesa, u smislu stava 1 tačka 1 ovog člana, su:

- pravna lica koja emituju hartije od vrijednosti i druge finansijske instrumente kojima se trguje na organizovanom tržištu;
- banke i druge finansijske institucije;
- osiguravajuća društva, i
- pravna lica razvrstana u kategoriju velikih pravnih lica u skladu sa Zakonom o računovodstvu.

Takođe, potrebno je naglasiti da određena privredna društva ne objavljuju svoje usvojene finansijske iskaze i usvojene revizorske izvještaje u skladu sa dolje citiranim odredbama Zakona o računovodstvu (član 11) i Zakona o reviziji (član 32).

Član 11 Zakona o računovodstvu

Veliko pravno lice, srednje pravno lice i pravno lice koje emituje hartije od vrijednosti i druge finansijske instrumente kojima se trguje na organizovanom tržištu dužno je da sastavlja godišnji izvještaj menadžmenta i konsolidovani izvještaj menadžmenta.

Veliko pravno lice, srednje pravno lice i matično pravno lice koje je dužno da sastavlja konsolidovane finansijske iskaze i pravno lice koje emituje hartije od vrijednosti i druge finansijske instrumente kojima se trguje na organizovanom tržištu, dužno je da Poreskoj upravi dostavlja finansijske i konsolidovane finansijske izvještaje u skladu sa MRS i MSFI.

Izvještaji iz st. 1 i 2 ovog člana dostavljaju se Poreskoj upravi do 31. marta, tekuće za prethodnu godinu.

Mikro i mala pravna lica nijesu dužna da sastavljaju izvještaj menadžmenta.

Član 32 Zakona o reviziji

Pravna lica iz člana 29 ovog zakona, dužna su da organu uprave nadležnom za poreze (u daljem tekstu: Poreska uprava), dostave izvještaj o reviziji sa mišljenjem revizora o finansijskim iskazima, u papirnoj i elektronskoj formi, najkasnije do 30. juna tekuće za prethodnu poslovnu godinu.

Izvještaj o reviziji sa mišljenjem o finansijskim iskazima iz stava 1 ovog člana, Poreska uprava objavljuje na svojoj internet stranici.

Uvid u sva dokumenta koja nijesu bila javno dostupna iako je to zakonska obaveza, omogućen je na upit i posredstvom resornog Ministarstva finansija i socijalnog staranja.

Značaj eksterne revizije za transparentnost izvještavanja i uvida u poslovanje

Privredna društva u skladu sa Zakonom o računovodstvu, dužna su da sastavljaju finansijske iskaze po Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS), odnosno Međunarodnim standardima finansijskog

izvještavanja (MSFI). Finansijski iskazi koje priprema Društvo, sadrže informacije o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja. Imajući u vidu značaj informacija sadržanih u finansijskim iskazima, iste se upotrebljavaju od strane velikog broja zainteresovanih strana (npr. investitora, kreditora) u procesu donošenja važnih ekonomskih i strateških odluka. Shodno tome, revizija finansijskih iskaza od strane nezavisnog revizora pruža svim zainteresovanim stranama uvjeravanje da finansijski iskazi društva, u svim materijalno značajnim aspektima, prikazuju istinito i objektivno finansijsko stanje društva i njegove rezultate poslovanja.

Radi povećanja stepena povjerenja u finansijske iskaze Društva od strane zainteresovanih strana, angažuju se spoljni stručnjaci (revizori), radi obavljanja revizije finansijskih iskaza i podataka objelodanjenih od strane rukovodstva, kao i radi iskazivanja stručnog mišljenja o tome da li finansijski iskazi u svim materijalno značajnim aspektima prikazuju istinito i objektivno finansijski položaj Društva (bilans stanja), kao i rezultate njegovog poslovanja u određenom periodu (bilans uspeha), u skladu sa važećim i opšteprihvaćenim računovodstvenim načelima - GAAP.

Revizor, kao nezavisno stručno lice koje svojim izvještajem povećava kredibilitet informacija sadržanih u finansijskim iskazima, posjeduje znanja i vještine koje mogu da pomognu kompanijama i u rješavanju kriznih situacija, da unaprijede svoje poslovanje, kao i kvalitet finansijskog izvještavanja, objelodanjenja i praćenja računovodstvenih standarda i propisa.

U procesu revizije finansijskih iskaza, ukoliko je revizoru omogućen uvid u cjelokupne procese i sisteme kontrole, moguće je od revizora zahtijevati i očekivati smjernice u procesu uklanjanja nedostataka i unapređenja. Takvim odnosom i komunikacijom, obezbjeđuje se dodatna vrijednost i unapređuje kvalitet poslovnih procesa.

Rukovodstvo društva je odgovorno za sastavljanje finansijskih iskaza, a Revizor je odgovoran za izražavanje mišljenja u kojem navodi da li je dobijeno razumno uvjeravanje da finansijski iskazi kao cjelina ne sadrže materijalno značajno pogrešno prikazivanje nastalo usljed pronevjere ili greške, te da li su prikazani istinito i objektivno u skladu sa relevantnim računovodstvenim standardima.

Mišljenje revizora iskazuje se kao poseban stav u okviru revizorskog izvještaja.

Revizor izdaje pozitivno i modifikovano mišljenje (mišljenje sa rezervom, negativno mišljenje, uzdržano mišljenje) na priložene finansijske iskaze:

1. Pozitivno mišljenje	Revizor iskazuje pozitivno mišljenje kada je zaključak da finansijski iskazi društva istinito i objektivno prikazuju finansijski položaj društva kao i rezultate njegovog poslovanja po svim materijalno značajnim pitanjima.
2. Mišljenje sa rezervom	Revizor iskazuje mišljenje sa rezervom kada je zaključak da finansijski iskazi po konkretnim pozicijama nisu u skladu sa relevantnim međunarodnim standardima, te da sadrže materijalno značajna pogrešna prikazivanja, konkretno iskazana u sekciji "Osnova za mišljenje sa rezervom". Izuzetno za konkretne činjenice navedene u revizorskom izvještaju koje predstavljaju materijalno značajno pogrešno prikazivanje, finansijski iskazi društva istinito i objektivno prikazuju finansijski položaj društva kao i rezultate njegovog poslovanja po ostalim materijalno značajnim pitanjima.
3. Negativno mišljenje	Revizor iskazuje negativno mišljenje kada je zaključak da finansijski iskazi ne prikazuju istinito i objektivno finansijski položaj društva, kao i rezultate njegovog poslovanja po svim materijalno značajnim pitanjima.
4. Uzdržano mišljenje	Revizor iskazuje uzdržano mišljenje usljed nemogućnosti da pribavi dovoljno adekvatnih revizorskih dokaza o finansijskim iskazima društva.

Osim prethodno navedenog, revizorski izvještaj može biti modifikovan dodavanjem stava o skretanju pažnje, i to bez mijenjanja mišljenja revizora. Naime, ukoliko revizori smatraju bitnim da istaknu određene informacije u vezi sa poslovanjem i izvještavanjem društva, uz mišljenje da iste ne mogu imati materijalno značajan negativan uticaj na istinit i objektivni prikaz finansijskog položaja društva i rezultate njegovog poslovanja, revizori u izvještaju dodaju stav o skretanju pažnje.

III. Izvještaj o rezultatima eksterne revizije – cilj i rezultati

Predmet i cilj izvještaja

Predmet izvještaja su rezultati sprovedene eksterne (nezavisne) revizije u privrednim društvima u većinskom vlasništvu države Crne Gore u posljednjih pet godina, tj. u periodu od 2016. do 2020. godine.

Podaci korišćeni u izvještaju obuhvataju javno dostupne finansijske iskaze privrednih društava u većinskom vlasništvu države Crne Gore, kao i njihove Revizorske izvještaje.

U uvodnom dijelu svake sekcije posvećene pojedinačnom privrednom društvu prikazani su sljedeći podaci:

- osnovne informacije o privrednom društvu;
- osnovni podaci o odgovornom licu i ostvarenim rezultatima poslovanja u petogodišnjem periodu¹ (broj zaposlenih², ukupan ostvareni prihod, neto dobit i ukupna aktiva društava);
- informacije o angažovanom nezavisnom revizoru i izdatim mišljenjem istog.

Glavni dio dokumenta svakako je prenesen detaljan prikaz izdatog revizorskog mišljenja, sa osvrtom na usklađenost finansijskih iskaza sa međunarodnim standardima, te iznijetim rezervama i skretanjima pažnje u vezi sa usvojenim finansijskim iskazima preduzeća.

Ovim izvještajem cilj je staviti fokus na povećanje transparentnosti izvještavanja privrednih društava u većinskom vlasništvu države Crne Gore, kao i na manjkavosti izazvanih materijalno značajnim pogrešnim prikazivanjem u finansijskim iskazima, objelodanjenih u izvještajima nezavisnih revizora. Ovo je prvi korak u procesu transformacije ovih privrednih društava, a u cilju veće integracije javnosti koja će vršiti kontinuirani monitoring.

Predmetnim izvještajem su obuhvaćene 32 kompanije u većinskom vlasništvu Države Crne Gore koje su u prethodnom periodu ispunjavale zakonski osnov za obveznike eksterne revizije, dok 14 kompanija, u skladu sa Zakonom o računovodstvu, nije bilo u obavezi sprovođenja godišnje eksterne revizije.

Privredna društva u većinskom vlasništvu Države Crne Gore, kao društva od javnog interesa, u potpunosti moraju učiniti dostupnim informacije o svom poslovanju svim zainteresovanim stranama, naročito građanima Crne Gore. Takođe, svoje izvještavanje moraju uskladiti sa relevantnim međunarodnim standardima, uvažavajući nalaze iz mišljenja eksternog revizora.

U predmetnom izvještaju, koji objedinjuje revizorska mišljenja o poslovanju privrednih društava u većinskom vlasništvu Države za period od 2016. – 2020. godine, može se primijetiti da kod značajnog broja ovih privrednih društava, revizori iz godine u godinu ukazuju na različite propuste u izvještavanju, kao i na neusklađenost sa važećim međunarodnim standardima.

Naime, uvidom u nalaze eksterne revizije u višegodišnjem periodu, očigledno je da kod velikog broja ovih privrednih društava nije bilo značajnijeg napretka u otklanjanju nedostataka na koje je ukazano u ovim dokumentima. Naprotiv, najčešće se isti problemi i propusti ponavljaju u izvještajima, što dovodi do zaključka da se u upravljačkim strukturama nije posvećivala dovoljna pažnja na rješavanju značajnih pitanja na koja je ukazivano u ovim nalazima.

¹ Osim za 2020. godinu (kao posljednju godinu za koju su dostupni finalni godišnji podaci) svi ostvareni rezultati su preuzeti iz zvaničnih finansijskih iskaza za godinu t+1, iz sekcije koja se odnosi na prethodnu godinu, kako bi uvažili eventualne korekcije iskaza nakon zvaničnog dostavljanja istih u zakonom predviđenom roku

² Podatak o broju zaposlenih je preuzet iz statističkog aneksa, sastavnog dijela finansijskih iskaza koji su privredna društva u zakonskoj obavezi da dostavljaju

Rezime najznačajnijih rezultata

Privredna društva u većinskom vlasništvu države Crne Gore, koja su pribavila mišljenje eksternog revizora u razmatranom periodu su data u sljedećoj tabeli:

Aerodromi Crne Gore AD Podgorica	Marina-Bar AD Bar
Barska plovidba AD Bar	Montecargo AD Podgorica
BusinessMontenegro AD Podgorica	Montenegro bonus DOO Cetinje
Castello Montenegro AD Pljevlja	Montenegroturist AD Budva
Crnogorski elektrodistributivni sistem DOO Podgorica	Montepranzo - Bokaproduct AD Tivat
Crnogorska plovidba AD Kotor	Monteput DOO Podgorica
Crnogorski elektroprenosni sistem AD Podgorica	Održavanje željezničkih voznih sredstava AD Podgorica
Crnogorski operator tržišta električne energije DOO Podgorica	Plantaže 13. jul AD Podgorica
Elektroprivreda Crne Gore AD Nikšić	Pošta Crne Gore AD Podgorica
Hotelska grupa budvanska rivijera AD Budva	Javno preduzeće Radio i Televizija Crne Gore
Hotelsko Turističko Preduzeće Ulcinjska Rivijera AD Ulcinj	Radio-difuzni centar DOO Podgorica
Institut za crnu metalurgiju AD Nikšić	Regionalni vodovod crnogorsko primorje DOO Budva
Institut za fizikalnu medicinu rehabilitaciju i reumatologiju „Dr Simo Milošević“ AD Igalo	Rudnik uglja AD Pljevlja
Javno preduzeće Nacionalni parkovi Crne Gore	Sveti Stefan hoteli AD Budva
Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore Budva	Željeznička infrastruktura Crne Gore AD Podgorica
Luka bar AD Bar	Željeznički prevoz Crne Gore AD Podgorica

Kada je u pitanju posljednja godina za koju su raspoloživi zvanični revizorski izvještaji – 2020. godina – od ukupno 32 privredna društva, čak kod njih 17 (53%) revizor je iskazao rezervu u pogledu (ne)usklađenosti finansijskih iskaza sa međunarodnim standardima, dok je u slučaju jednog privrednog društva (3%) bio uzdržan od izražavanja mišljenja. Samo 14 (44%) privrednih društava je dobilo pozitivno mišljenje eksterne revizije na usvojene finansijske iskaze.

Takođe, kod šest privrednih društava (20%) revizor je skrenuo pažnju u pogledu postojanja materijalno značajne neizvjesnosti povezane sa nastavkom poslovanja.

U nastavku su sumarni podaci za sve godine tretirane u izvještaju:

	2020	2019	2018	2017	2016
Društva sa izvještajem eksterne revizije	32	32	31	31	30
Društva SA POZITIVNIM mišljenjem eksterne revizije	14	15	14	10	9
Društva SA REZERVISANIM mišljenjem eksterne revizije	17	16	16	19	19
Društva BEZ MIŠLJENJA eksterne revizije	1	1	1	2	1
Društva SA NEGATIVNIM mišljenjem eksterne revizije	-	-	-	-	1

Dodatno, samo 7 privrednih društava (22%) je u svih 5 pet godina razmatranog perioda imalo pozitivno mišljenje eksterne revizije i to:

1. BusinessMontenegro AD, Podgorica
2. Crnogorski elektroprenosni sistem AD, Podgorica
3. Institut za crnu metalurgiju AD, Nikšić
4. Javno Preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore, Budva³
5. Monte put DOO, Podgorica

³ Pozitivno mišljenje u periodu od 2017 – 2020. godine, dok u 2016. godini nije bila obveznik eksterne revizije

6. Rudnik uglja AD, Pljevlja
7. Sveti Stefan hoteli AD, Budva⁴

S druge strane 14 privrednih društava ni u jednoj godini razmatranog perioda nije imalo pozitivno mišljenje, i to:

1. Aerodromi Crne Gore AD, Podgorica
2. Castello Montenegro AD, Pljevlja
3. Crnogorski elektrodistributivni sistem DOO, Podgorica
4. Elektroprivreda Crne Gore AD, Nikšić
5. Hotelsko Turističko Preduzeće Ulcinjska Rivijera AD, Ulcinj
6. Javno preduzeće Nacionalni parkovi Crne Gore, Podgorica
7. Marina-Bar AD, Bar
8. Montecargo AD, Podgorica
9. Montepranzo-Bokaproduct AD, Tivat
10. Održavanje Željezničkih Voznih Sredstava AD, Podgorica
11. 13. jul Plantaže AD, Podgorica
12. Pošta Crne Gore AD, Podgorica
13. Regionalni Vodovod Crnogorsko Primorje DOO, Budva
14. Željeznički prevoz Crne Gore AD, Podgorica

Na kraju, u nastavku je tabela sa prikazom revizorskih kuća koje su angažovane na poslovima eksterne revizije u razmatranom periodu:

		2020	2019	2018	2017	2016
OGRANAK MEĐUNARODNIH KOMPANIJA	PwC	1	1	1	-	-
	Deloitte	-	-	-	5	5
	Ernst&Young	-	-	-	2	2
	KPMG	-	-	-	2	1
	BDO	9	9	10	4	6
	Crowe MNE	2	2	1	-	-
DOMAĆE KOMPANIJE	Racio-mont	4	5	5	6	4
	MV Konsalt	2	2	3	-	-
	Računovodstvo i revizija	3	2	2	-	-
	HLB Mont Audit	2	1	1	3	3
	VM KOD	1	-	-	1	3
	EURORev	3	4	3	3	4
	ERC System	1	1	-	-	-
	A & C Company	1	1	2	2	1
	ReviKo	2	3	1	1	-
	Norma fix	-	-	1	1	-
	Auditing-mont	-	-	-	-	1
	Omega	1	1	1	1	-

Zaključci i preporuke

Revizori su u svom Izvještaju, u dijelu "Mišljenje", konstatovali činjenično stanje u vezi sa finansijskim iskazima preduzeća u većinskom vlasništvu Države Crne Gore i ukazali na probleme materijalno značajnog pogrešnog prikazivanja kao i neusklađenosti sa relevantnim međunarodnim standardima.

U značajnoj mjeri, problemi na koje ukazuju revizori se godinama unazad ne rješavaju, što je u konkretnim slučajevima moguće vidjeti u dijelu "Osnova za mišljenje sa rezervom". Menadžment, kao tijelo odgovorno za sastavljanje i prezentaciju finansijskih iskaza, morao bi da uvaži značaj eksterne revizije u pogledu ukazivanja na greške materijalno značajnog pogrešnog prikazivanja i neusklađenosti poslovanja sa relevantnim Međunarodnim

⁴ Kompanija je formirana 2019. godine

standardima finansijskog izvještavanja (IFRS) i Međunarodnim računovodstvenim standardima (IAS). U tom smislu, neophodno je da se u što kraćem roku pristupi rješavanju svih otvorenih problema na koje ukazuju revizori, što podrazumijeva i maksimalnu posvećenost ka usklađenosti poslovanja i izvještavanja sa međunarodnim standardima.

Posebno skrećemo pažnju na **going concern pitanje** (neizvjesnost u vezi sa stalnošću poslovanja) pri čemu se očekuje od menadžmenta preduzeća da odgovornim pristupom minimalizuju materijalno značajnu neizvjesnost povezanu sa načelom stalnosti poslovanja i obezbijede održivost preduzeća na duži rok.

Smatramo korisnim i potrebnim da se kroz određene zakonske reforme u smislu izmjene relevantnih akata, **sva privredna društva u većinskom vlasništvu države Crne Gore (bez obzira na njihovu veličinu), obavežu na sprovođenje godišnje eksterne revizije** kako bi se pribavilo mišljenje nezavisnog stručnog tijela o finansijskim iskazima i ukazalo na eventualne nedostatke u pogledu materijalno značajnog pogrešnog prikazivanja kao i neusklađenosti sa međunarodnim standardima. Kao što je prikazano i u izvještaju OECD-a⁵ - Transparentnost i prakse objelodanjivanja u privrednim društvima u većinskom vlasništvu države i njihovih vlasnika⁶, gotovo sve zemalje Zapadne Evrope koje su bile predmet analize, već predviđaju ovu obavezu.

Na samom kraju, podaci iz izvještaja jasno pokazuju na potrebu da u upravljačkim strukturama ovih privrednih društava, kao direktni predstavnici države Crne Gore budu nominovani kvalifikovani kadrovi. **Odgovoran i posvećen pristup menadžmenta je preduslov ka poboljšanju operativne efikasnosti i efektivnosti koja bi trebalo da dovede do rasta, stabilnosti i konkurentnosti privrednih društava.** Zaključci i nalazi izvedeni iz ovog izvještaja poslužiće za izradu daljih strateških dokumenata i preporuka a sve u cilju izgradnje sistema u kome će samo najkvalifikovaniji predstavnici biti nosioci najodgovornijih funkcija u okviru privrednih društava u većinskom vlasništvu države.

Na osnovu svega iznijetog, predlažemo da donesete sljedeće:

ZAKLJUČKE

1. Vlada Crne Gore je upoznata sa Izvještajem o rezultatima eksterne revizije u privrednim društvima u većinskom vlasništvu države Crne Gore za period od 2016. do 2020. godine;
2. Zadužuje se Ministarstvo finansija i socijalnog staranja da otpočne sa aktivnostima izmjena i dopuna Zakona o reviziji u cilju uspostavljanja obaveze sprovođenja eksterne revizije finansijskih iskaza za sva privredna društva u većinskom vlasništvu države Crne Gore;
3. Zadužuje se Montenegro Works doo da u periodu od narednih mjesec dana pripremi nacrt dokumenta sa jasnim kriterijumima i procesom selekcije članova odbora direktora za privredna društva u većinskom vlasništvu države Crne Gore.

⁵ OECD – The Organisation for Economic Co-operation and Development (Organizacija za ekonomsku saradju i razvoj)

⁶ Transparency and Disclosure Practices of State-Owned Enterprises and their Owners – OECD, 2020
(<https://www.oecd.org/corporate/Transparency-Disclosure-Practices-SOEs.pdf>)

Izvještaj o rezultatima eksterne revizije u
privrednim društvima u većinskom
vlasništvu države Crne Gore za period od
2016. do 2020. godine

Aerodromi Crne Gore AD Podgorica

Naziv kompanije

Matični broj

Organizacija društva

Učešće države Crne Gore u vlasničkoj strukturi

Ovlašćeno lice u kompaniji

Veličina društva u skladu sa zakonom

Obveznik eksterne revizije

Posljednje pozitivno mišljenje eksterne revizije

Aerodromi Crne Gore AD Podgorica
2305623

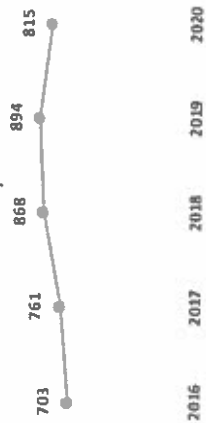
Akcionarsko društvo
100%

Goran Jandreoski
Veliko
DA
2011

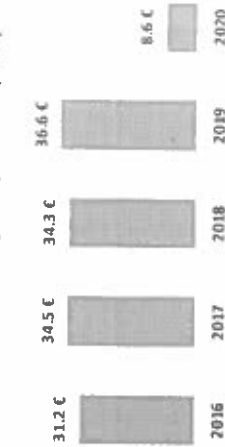

	2016	2017	2018	2019	2020
Odgovorno lice za finansijske iskaze	Milovan Đuričković	Daniilo Orlandić	Daniilo Orlandić	Goran Jandreoski	Goran Jandreoski
Finansijski iskazi	DA	DA	DA	DA	DA
Napomene uz finansijske iskaze	DA	DA	DA	DA	DA
Prosječan broj zaposlenih (statistički aneks)	703	761	868	894	815
Ukupna prihod na godišnjem nivou (mil €)	31.2 €	34.5 €	34.3 €	36.6 €	8.6 €
Neto dobit (mil €)	4.3 €	4.0 €	9.1 €	26.8 €	-14.3 €
Ukupna aktiva (mil €)	118.4 €	118.6 €	126.3 €	182.6 €	155.3 €
Izveštaj eksterne revizije	DA	DA	DA	DA	DA
Izabrani eksterni revizor	Deloitte	Deloitte	EURORev	EURORev	HLB Mont Audit
Mišljenje eksterne revizije	Mišljenje sa rezervom	Uzdržani od mišljenja	Uzdržani od mišljenja	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom
Skretanje pažnje	DA	DA	DA	DA	DA

Prosječan broj zaposlenih (statistički aneks)

Ukupna prihod na godišnjem nivou (mil €)

Neto dobit (mil €)

Ukupna aktiva (mil €)

Mišljenje sa rezervom

Prema našem mišljenju, osim za efekte pitanja navedenih u odjeljku Osnova za mišljenje za rezervom, priloženi finansijski izvještaji daju istinit i objektivni prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima (ili istinito i objektivno prikazuju) finansijske pozicije Akcionarskog društva za uslužne djelatnosti u vazdušnom saobraćaju "Aerodromi Crne Gore" Podgorica na dan 31. decembra 2020. godine i njene finansijske uspješnosti i tokova gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (IFRS).

Osnova za mišljenje sa rezervom

- Kao što je navedeno u Napomeni 4.2.(b), ovom revizijom utvrđeno je da su rezidualne vrijednosti za pojedine bilansne pozicije iskazane u značajno visokom iznosu, što nije u skladu sa zahtjevima MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema, gdje se u paragrafu 53, navodi: "U praksi, rezidualna vrijednost sredstava je često beznačajna i u takvim okolnostima je nebitna kod izračunavanja iznosa koji se amortizuje", što je imalo za posljedicu podcjenjivanje rashoda po osnovu obračunate amortizacije, odnosno iskazivanje finansijskog efekta poslovanja u 2020. godini u većem iznosu. Takođe, za određene bilansne pozicije nije utvrđena rezidualna vrijednost, što se odrazilo na nerealno iskazivanje finansijskog rezultata za revidiranu 2020. godinu.
- Uvidom u listove nepokretnosti te posjedovne listove koje je Društvo dostavilo Revizoru na uvid, u dijelu koji se odnosi na podatke o vlasnicima i nosiocima prava, navedeno je da se radi o zemljištu u svojoj Crne Gore, sa pravom upravljanja ili korišćenja od strane "Aerodroma Crne Gore" AD Podgorica, ukupne vrijednosti 60.469.849 €. Prema našem mišljenju Društvo je bilo u obavezi da nepokretnosti (zemljišta), opisane u Napomeni 4.10.1., koje su mu dati na upravljanje ili korišćenje a koji nisu u njegovom vlasništvu, knjigovodstveno evidentira u okviru Klase 8 – Vanbilansna evidencija, na računima grupe 88 – Vanbilansna aktiva, odnosno na računima grupe 89 – Vanbilansna pasiva, u dijelu obaveza prema vlasniku ovih sredstava, u skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica. Pogrešnim knjigovodstvenim evidentiranjem tuđe imovine kao imovine u sopstvenom vlasništvu, pogrešno je iskazana vrijednost imovine Društva na dan Bilansa, odnosno, vrijednost njegove aktive na dan 31.12.2020. godine.
- Kao što je navedeno u Napomeni 4.10.1, prema Listu nepokretnosti broj 4 KO Privredna zona od 08.10.2021. godine, utvrđeno je da je zemljište čija kvadratura iznosi 19.733 m² dato na korišćenje Društvu "Jat" Beograd. Međutim, vrijednost predmetnog zemljišta, iskazana je u poslovnim knjigama Društva, i ista na dan Bilansa (31.12.2020. godine) iznosi 1.951.593 €, iako se u prethodno navedenom listu nepokretnosti nigdje ne navode Aerodromi Crne Gore AD Podgorica. Pogrešnim knjigovodstvenim evidentiranjem tuđe imovine kao imovine u sopstvenom vlasništvu, pogrešno je iskazana vrijednost imovine Društva na dan Bilansa, odnosno vrijednost njegove aktive na dan 31.12.2020. godine.
- Imovina Društva navedena u Napomeni 4.10.2., evidentirana je u knjizi osnovnih sredstava Društva, u kojoj su, pored ostalog, navedeni podaci o: nazivu sredstva; datumu aktiviranja; amortizacionoj grupi i stopi; nabavnoj vrijednosti i ispravci vrijednosti te rezidualnoj vrijednosti, ali u istoj ne postoje podaci o godini nabave, kvadraturi objekta, i sl., tako da se iz listova nepokretnosti koji su dati Revizoru na uvid ne može utvrditi o kojim se objektima radi.
- Kao što je navedeno u Napomeni 4.10.5.(a/1), prema izjavi odgovornih lica Društva, pregovori sa Evropskom bankom za obnovu i razvoj u vezi obezbjeđivanja dugoročnog finansiranja projekta izgradnje nove putničke zgrade i rekonstrukcije, rehabilitacije i proširenja manevarskih površina i platforme na aerodromu Tivat, posredstvom kreditnog aranžmana u vrijednosti od 20.000.000 € su

u zastoju od 2015. godine. Kako navode odgovorna lica Društva, i pored brojnih dopisa koje su uputili resornom ministarstvu i Ministarstvu finansija i socijalnog staranja Crne Gore, Društvo nije dobilo stav nadležnih da li nastaviti pregovore sa EBRD. Stoga, Revizor se u postupku vršenja ove revizije nije mogao uvjeriti u izvjesnost realizacije predmetnog projekta, niti u izvjesnost eventualnog povraćaja sredstava Vladi Italije kao donatoru u ukupnom iznosu od 281.000 €, ukoliko ne dođe do realizacije navedenog projekta.

- Smanjenje avansa za nekretnine, postrojenja i opremu u 2020. godini, u iznosu od 132.733 €, iskazano je po osnovu isknjižavanja avansa na teret troškova perioda, koje je izvršeno na ime pregleda dostavljenog putem e-maila od strane predstavnika UNDP, dana 25.11.2020. godine. U pregledu su specificirani troškovi bez prateće dokumentacije iz koje bi se utvrdila osnovanost nastalog troška. Prema našem mišljenju, Društvo nije moglo izvršiti isknjižavanje navedenih avansa na teret rashoda na osnovu dostavljenog pregleda s obzirom da isti ne predstavlja adekvatan dokument za isknjižavanje. Prethodno navedeno je imalo za posledicu pogrešno utvrđivanje finansijskog rezultata Društva za 2020. godinu (redni broj 2 Poreske prijave za 2020. godinu – Gubitak poslovne godine), što se dalje odrazilo pa poziciju 37 Prijave poreza na dobit za 2020. godinu – Gubitak, u smislu njegovog povećanja za iznos od 132.733 € (Napomena 4.10.6.(a/2)).
- Kao što je navedeno u Napomeni 4.13.1.(d), u okviru potraživanja od kupaca iskazana su i potraživanja starija od 306 i više dana u ukupnom iznosu od 16.943.140 €. Najznačajniji dio (15.281.833 €) ovih spornih potraživanja odnosi se na potraživanja od Montenegro Airlines AD u stečaju, koja su dijelom predmet stečajne mase u iznosu od 7.126.969 € (Zapisnik o konačnom priznavanju/osporavanju prijavljenog potraživanja od 10.06.2021. godine), izvršenih ispravki u 2020. godini (veza Napomena 3.13.1.(d)) i dio potraživanja pokrivenih Zakonom o ulaganju u konsolidaciju i razvoj Društva za transport putnika i robe u vazdušnom saobraćaju "Montenegro Airlines" AD Podgorica, broj 14-5/19-2/11 od 27.12.2019. godine (Napomena 4.13.1.(b)). Prethodno navedena potraživanja dovela su do nerealnog iskazivanja obrtne imovine Društva na dan Bilansa (31.12.2020. godine), iz razloga što za ista nije izvršena ispravka vrijednosti u skladu sa zahtjevima MRS 39 Finansijski instrumenti: priznavanje i odmjerenje.
- Isplate izvršene zaposlenima u Društvu, licima van Društva, Odboru direktora i penzionisanim licima, na ime povlašćenog prevoza, shodno paragrafu 4.33 i paragrafu 4.50 Konceptualnog okvira za finansijsko izvještavanje, ne predstavljaju rashode koji nastaju u toku redovnog poslovanja Društva, odnosno, isti su u suprotnosti sa zahtjevima principa povezanosti nastalih troškova i realizovanih prihoda (Napomena 4.13.2.(c)).
- Kao što je navedeno u Napomeni 4.17.(a), osnovni kapital u gore navedenom iznosu, iskazan je i po osnovu revalorizacionih rezervi utvrđenih procjenom vrijednosti imovine Društva na dan 31.12.2010. godine. Naime, po osnovu iskazanih revalorizacionih rezervi u iznosu od 23.403.398 € utvrđen je osnovni – akcijski kapital što nije u skladu sa zahtjevima MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema.
- Revalorizacione rezerve u iznosu od 22.833.386 €, formirane su po osnovu procjene vrijednosti zemljišta koje nije u vlasništvu Društva (veza Napomena 4.10.1), što po našem mišljenju, nije u skladu sa zahtjevom MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema, a što je imalo za posledicu nerealno iskazivanje kapitala Društva po tom osnovu (Napomena 4.17.(b)).
- Kao što je navedeno u Napomeni 4.17.(b), revalorizacione rezerve utvrđene po osnovu procjene vrijednosti građevinskih objekata u iznosu od 9.489.893 €, odnose se i na građevinske objekte koji nisu u vlasništvu Društva. Ovi objekti nisu mogli biti identifikovani u postupku revizije, iz razloga što knjiga osnovnih sredstava Društva nije u potpunosti usaglašena sa evidencijom iz predmetnih listova nepokretnosti, što je naglašeno u prethodno navedenoj napomeni.

- Ostala dugoročna rezervisanja, u iznosu od 709.200 € datiraju iz 2013. godine. Rezervisanje je knjigovodstveno evidentirano na osnovu usvojenog elaborata o procjeni ukupnog kapitala za potrebe transformacije Društva iz javnog u AD, na dan 31.10.2012. godine. Osnov rezervisanja bio je tužbeni zahtjev fizičkog lica na ime eskproprijacije zemljišta koje nije u vlasništvu Društva, već mu je dato na upravljanje, pa iznos od 709.200 €, po našem mišljenju, nije mogao biti predmet rezervisanja (Napomena 4.18.1.(b)).
- Odložena poreska obaveza u iznosu od 5.914.278 € nije utvrđena u skladu sa zahtjevima MRS 12 Porezi na dobitak, iz razloga navedenih u Napomeni 4.19.
- Prijava poreza na dobit za 2020. godinu nije sačinjena u skladu sa odredbama Pravilnika o obliku i sadržini poreske prijave za utvrđivanje poreza na dobit pravnih lica odnosno, u skladu sa Uputstvom za popunjavanje prijave za utvrđivanje poreza na dobit pravnih lica, koje je sastavni dio prijave poreza na dobit pravnih lica, iz razloga navedenih u Napomeni 6.
- Kao što je navedeno u Napomeni 9, revizor nije pristustvovao popisu imovine i obaveza Društva, sa stanjem na dan 31.12.2020. godine, pošto je taj dan prethodio danu imenovanja Revizora Društva.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući dalju rezervu u odnosu na dato mišljenje, skrećemo pažnju na pitanja navedena u napomenama:

- Kao što je navedeno u napomeni 3.16, računovodstvene politike koje je Društvo primjenjivalo u 2020. godini a koje je navelo u napomenama uz finansijske iskaze za 2020. godinu, broj 02-6963 od 19.10.2021. godine, nisu u potpunosti usaglašene sa Računovodstvenim politikama koje je Društvo usvojilo na sjednici Upravnog odbora pod brojem 01-0074/1 od 30.01.2004. godine.
- Obračun i isplata zarada u 2020. godini vršena je u skladu sa Zakonom o radu te u skladu sa Kolektivnim ugovorom akcionarskog društva za uslužne djelatnosti u vazdušnom saobraćaju "Aerodromi Crne Gore", broj 01-167 od 16.01.2019. godine, koji je donešen na osnovu člana 150 stav 3 prethodno navedenog Zakona o radu. Isplata zarada vršena je na osnovu prethodno navedenog kolektivnog ugovora koji je usaglašen sa novim Zakonom o radu, objavljenim u službenom listu Crne Gore, broj 74 od 30.12.2019. godine.
- Kao što je navedeno u Napomeni 4.10.5.(a/1), u Izvještaju o procjeni vrijednosti imovine koja je knjigovodstveno evidentirane na račun 0270000 Građevinski objekti u pripremi u iznosu od 31.981 €, nije naveden procenat izgrađenosti, pa se Revizor nije mogao uvjeriti u stepen dovršenosti investicija u toku sa aspekta eventualnog obračuna amortizacije.
- Društvo na dan Bilansa (31.12.2020. godine) nije vršilo odmjertavanje zalih po nižoj od sjedeće dvije vrijednosti, nabavnoj vrijednosti/cijeni koštanja ili neto ostvarivoj vrijednosti, a što je bilo u obavezi shodno zahtjevima MRS 2 Zalihe, naročito u dijelu koji se odnosi na materijal (Napomena 4.12).
- Kao što je navedeno u Napomeni 4.12, Društvo nije vršilo test obezvrjeđenja određenih zalih, naročito u dijelu rezervnih dijelova i alata i inventara, što je, po našem mišljenju, trebalo učiniti u skladu sa zahtjevima MRS 36 Umanjenje vrijednosti imovine.
- Prema usvojenim Računovodstvenim politikama, broj 01-0074/1 od 30.01.2004. godine, Društvo vrši ispravku vrijednosti potraživanja terećenjem poslovnih rashoda, za sva potraživanja po osnovu prodaje u zemlji i inostranstvu, koja su po ocjeni rukovodstva ocijenjena kao nenaplativa, dok je u Napomenama uz finansijske iskaze za 2020. godinu, broj 02-6963 od 19.10.2021. godine navedeno da se

knjigovodstvena vrijednost potraživanja is poslovnih odnosa umanjuje preko ispravke vrijednosti, a iznos umanjena se priznaje u bilansu uspjeha u okviru rashoda po osnovu vrijednosnog usklađivanja potraživanja te da se naknadna naplata potraživanja koje je ranije bilo ispravljeno ili otpisano priznaje u bilansu uspjeha u okviru prihoda po osnovu vrijednosnog usklađivanja potraživanja. Prema našem mišljenju, Društvo bi trebalo da usvoji preciznu politiku na osnovu koje će vršiti ispravku vrijednosti potraživanja. Da Društvo nije konzistentno u primjeni računovodstvenih politika pri ispravci vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja govori i starosna struktura potraživanja od kupaca u zemlji i inostranstvu (Napomena 4.13.1(d)).

- Kao što je navedeno u Napomeni 4.13.1.(d), praksa Društva jeste da ispravku vrijednosti potraživanja smanjuje, odnosno ukida te ukinuti iznos evidentira u okviru prihoda na osnovu dokumenta kojim se potvrđuje da će doći do naplate istog, iako prilikom novca na računu nije evidentiran u momentu formiranja prihoda. Prema našem mišljenju, prethodno navedeno ne korespondira Napomenama uz finansijske iskaze za 2020. godinu, gdje se pod tačkom 3.13 Finansijski instrumenti – Potraživanja iz poslovnih odnosa navodi da "...naknadna naplata potraživanja koje je ranije bilo ispravljeno ili otpisano priznaje se u bilansu uspjeha u okviru prihoda...".
- Društvo je u svojim poslovnim knjigama, na dan Bilansa (31.12.2020. godine) iskazalo potraživanje po osnovu više plaćenog poreza na dobit u ukupnom iznosu od 252.908 €. Iznos više plaćenog poreza na dobit evidentiran je na računu 2230900 Akontacioni porez na dobit u skladu sa MRS 8 Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške, s obzirom da se radi o grešci iz ranijeg perioda. Međutim, Društvo po navedenom osnovu nije sačinilo i nadležnom organu predalo izmijenjene prijave poreza na dobit, što je trebalo da učini u skladu sa MRS 12 Porezi na dobit. Potraživanje po osnovu poreza na dobit nije iskazano na Individualnom analitičkom računu poreskog obveznika, dostavljenom od Uprave prihoda i carina Crne Gore, za period 01.01.2020. – 31.12.2020. godine, naime, u istom je stanje po navedenom 0,00 € (Napomena 4.13.2.(a)).
- Kao što je navedeno u Napomeni 4.13.2.(d), knjigovodstveno evidentiranje potraživanja od Ministarstva finansija i socijalnog staranja Crne Gore, u ukupnom iznosu od 9.873.633 € nije sprovedeno u skladu sa zahtjevom Pravilnika o kontinom okviru i sadržini računa u kontinom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica. Ovo iz razloga što Društvo nije utvrdilo i knjigovodstveno evidentiralo obavezu prema osnivaču (9.873.633 €) shodno zaključku Vlade Crne Gore, odnosno za isti iznos nije umanjilo neraspoređenu dobit ostvarenu u 2019. godini, čime nisu ispoštovani zahtjevi gore navedenog pravilnika, u članu 25 i članu 33. Ovo je imalo za posljedicu nerealno iskazivanje strukture pasive u poslovnim knjigama Društva za 2020. godinu, odnosno nerealno iskazivanje kapitala u istoj godini (Napomena 4.13.2.(d)).
- Društvo nije izvršilo obračun i uplatu pripadajućih poreskih dažbina na izvršene isplate iz dobiti (9.873.633 €) shodno članu 29 Zakona o porezu na dobit pravnih lica (Napomena 3.13.2.(d)).
- Kao što je navedeno u Napomeni 4.14.1.(a), pozajmice koje je Društvo dalo Akcionarskom društvu "Montenegro Airlines" nisu u skladu sa odredbama člana 4 Zakona o bankama, kojim je pravnim i fizičkim licima u Crnoj Gori zabranjeno bavljenje bankarskim poslovima bez dozvole Centralne banke Crne Gore.
- Društvo nije donijelo akta o visini blagajničkog maksimuma, što je bilo u obavezi shodno odredbama člana 6 zakona o sprečavanju nelegalnog poslovanja (Napomena 4.15.3.).
- Kao što je navedeno u Napomeni 4.21.2.(b/1), Društvo nije vršilo usaglašavanje gore navedenih obaveza po osnovu primijenjenih avansa i depozita, na dan Bilansa (31.12.2020. godine), putem izvoda otvorenih stavki, zapisnika, i sl. Međutim, u postupku vršenja ove

revizije, Revizor je shodno zahtjevima Međunarodnog standarda revizije 505 Eksterne potvrde, jednom broju gore navedenih pravnih lica uputio konfirmacije sa stanjem obaveza Društva, na dan 31.12.2020. godine, od kojih je vraćena samo konfirmacija od Lušnice Development AD Tivat. Zbog prethodno navedenog, Revizor se nije mogao uvjeriti u realnost iskazanih obaveza na dan Bilansa (31.12.2020. godine).

- Društvo nije u potpunosti izvršilo usaglašavanje gore navedenih obaveza na dan Bilansa (31.12.2020. godine), putem izvoda otvorenih stavki, zapisnika, i sl. Međutim, u postupku vršenja ove revizije, Revizor je shodno zahtjevima Međunarodnog standarda revizije 505 Eksterne potvrde, jednom broju gore navedenih pravnih lica uputio konfirmacije sa stanjem obaveza Društva, na dan 31.12.2020. godine, od kojih su konfirmacije vraćene od: RES2 B.V., Elektroprivreda Crne Gore AD Nikšić – Aerodrom Tivat; Kastex DOO Podgorica; Vodovod i kanalizacija DOO Podgorica; Sava osiguranje AD; JZU Dom Zdravlja Danilovgrad; Znak DOO Podgorica; Omniol DOO Podgorica; JP "Vodovod i kanalizacija" Tivat; Uniprom DOO Nikšić; GrAFO Group DOO Podgorica; "Raster office" DOO Podgorica; "Ljetopis Automotive" DOO Podgorica, u potpunosti usaglašene, dok je stanje druga "Generali osiguranje Montenegro" AD u vraćenoj konfirmaciji osporeno (Napomena 4.22.2.(c)).
- Kao što je navedeno u Napomeni 5, analitička kartica Društva po osnovu poreza na dodatu vrijednost, poreze i doprinosa na zarade i ostala lična primanja, koja je dostavljena od Uprave prihoda i carina Crne Gore, nije usklađena sa knjigovodstvenom evidencijom Društva na dan Bilansa (31.12.2020. godine).
- Revizija finansijskih iskaza za 2019. godinu vršena je od strane Revizorskog društva "EUROREV" DOO Podgorica u dva navrata, o čemu su sačinjena dva izvještaja o reviziji, jedan od 27. novembra 2020. godine i drugo od 21. oktobra 2021. godine. U prvom se Revizor uzdržao od davanja mišljenja, a u drugom je dato kvalifikovano mišljenje (mišljenje sa rezervom), ali u nijednom od njih nije tretirano pitajne pogrešnog sačinjavanja Prijave poreza na dobit za 2019. godinu (Napomena 6).
- Kao što je navedeno u Napomeni 7, u februaru 2021. godine, od strane Poreske uprave Crne Gore, izdat je Nalog za terensku inspekcijisku kontrolu Društva, broj 03/6-3/1-21 od 27.01.2021. godine. Predmet nadzora je utvrđivanje, prijavljivanje i plaćanje svih vrsta poreza koji pripadaju Upravi prihoda i carina Crne Gore, za period 2016. – april 2020. godina.
- Revizoru nije dostavljena vrijednost sudskih sporova, na dan Bilansa (31.12.2020. godine), koji bi bili predmet eventualnih rezervisanja od strane Društva u smislu zahtjeva MRS 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina (Napomena 8).
- Kao što je navedeno u Napomeni 10, Finansijski izvještaji koji su bili predmet revizije sačinjeni su 19. oktobra 2021. godine, i isti nisu predati Upravi prihoda i carina Crne Gore što je suprotno članu 10 Zakona o računovodstvu. Takođe, Društvo nadležnom poreskom organu nije predalo Prijavu poreza na dobit za 2020. godinu, što je suprotno članu 40 Zakona o porezu na dobit pravnih lica, niti izvještaj o reviziji sa mišljenjem revizora o finansijskim iskazima, u papirnoj i elektronskoj formi što je suprotno članu 29 Zakona o reviziji.
- Društvo na dan 31.12.2020. godine nema organizovanu samostalnu Službu interne revizije, kao dio sistema upravljanja i unutrašnjih kontrola, shodno zahtjevima člana 19 i 49 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru, niti je na dan 31.12.2020. godine usvojilo Stateški plan interne revizije na osnovu procjene rizika i odluku o njegovom usvajanju od strane nadležnog organa, shodno zahtjevima člana 23 i 24 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru (Napomena 11).

- Kao što je navedeno u Napomeni 11.1., Društvo na dan 31.12.2020. godine nije usvojilo Godišnji plan interne revizije na osnovu procjene rizika, i odluku o njegovom usvajanju od strane nadležnog organa, shodno zahtjevima člana 23 i 24 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u Javnom sektoru, niti je dostavilo Dokaz da je pripremljen i usvojen od strane nadležnog organa Godišnji izvještaj o radu interne revizije, izvršenju godišnjeg plana interne revizije sa podacima o ograničenjima u obuhvatu i resursima ako je u postupku vršenja revizije bilo ograničenja, shodno zahtjevima člana 29 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u Javnom sektoru.
- Društvo na dan 31.12.2020. godine nije usaglasilo poslovanje sa odredbama Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru te Smjernicama Ministarstva finansija Crne Gore za uspostavljanje i sprovođenje procesa upravljanja rizicima u subjektima javnog sektora (Napomena 11.2.).
- Kao što je navedeno u Napomeni 12, Društvo tokom 2020. godine nije odredilo lice zaposleno u subjektu za koordinaciju aktivnosti na uspostavljanju procesa upravljanja rizicima, shodno zahtjevima člana 14, stav 2 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru, takođe, Društvo nije uspostavilo niti usvojilo od strane Odbora direktora (nadležnog organa) Registar rizika shodno zahtjevima člana 14, stav 2 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru.
- Društvo nije sačinilo niti dostavilo Poreskoj upravi do 31.03. tekuće za prethodnu godinu Izvještaj menadžmenta u skladu sa zahtjevima navedenim u tački 11 Zakona o računovodstvu (Napomena 13).
- Kao što je navedeno u Napomeni 13, Društvo nije pripremlilo Izvještaj menadžmenta koji treba da sadrži podatke o aktivnostima istraživanja i razvoja, a posebno o ulaganjima u obrazovanje zaposlenih shodno zahtjevima člana 11, stav 2, tačka 5 Zakona o računovodstvu, ako ni Izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja u skladu sa članom 14 Zakona o računovodstvu.
- Na dan izrade ovog izvještaja, Društvo nije pripremlilo Nefinansijske informacije za menadžment kao poseban izvještaj ili dio Izvještaja menadžmenta, shodno zahtjevima člana 13 Zakona o računovodstvu (Napomena 14).
- Kao što je navedeno u Napomeni 15, Odlukom broj 01-8154 od 8.12.2020. godine, Društvo je imenovalo revizorski odbor. Međutim, ovo strukovno tijelo imenovano je sa više od 3 godine zakašnjenja, što je suprotno zahtjevima člana 58 Zakona o reviziji, po kome je definisano da pravna lica koja do stupanja na snagu ovog zakona nijesu bila dužna da imenuju revizorski odbor, dužna su da u roku od devet mjeseci od stupanja na snagu ovog zakona imenuju revizorski odbor u skladu sa članom 30 ovog zakona. Takođe, Revizorski odbor nije imao nikakve aktivnosti tokom 2020. godine, pa Društvo nije uskladilo poslovanje shodno zahtjevima člana 30 i 31, a u vezi sa zahtjevima člana 58 Zakona o reviziji.

2019. godina

Mišljenje sa rezervom

Prema našem mišljenju, osim za efekte pitanja opisanih u odjeljku Osnova za kvalifikovano mišljenje, priloženi finansijski izvještaji Društva u svim značajnim aspektima prikazuju fer i istinito finansijski položaj Društva na dan 31.12.2019. godine, njegovu finansijsku uspješnost te novčane tokove za godinu koja se završava na ovaj datum u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori i računovodstvenim politikama objavljenim u Napomenama uz finansijske iskaze.

Osnova za mišljenje sa rezervom (kvalifikovano mišljenje)

Kao što je objelodanjeno u Napomeni 7. u Napomenama uz finansijske iskaze, troškovi vanskudskog poravnjenja koji su knjiženi u 2018. godini u iznosu od 14.354 hiljade EUR-a se odnose na ukalkulisane troškove po osnovu pogrešno obračunatih zarada zaposlenih za period od avgusta 2008. godine do decembra 2018. godine. Ovi izdaci obuhvataju razliku za startni dio zarade, neiskorišćene godišnje odmore, prekovremeni rad, naknade za topli obrok, zimnicu, regres, jubilarne nagrade i bolovanja, i obračunati su u bruto iznosu (neto naknade uvećane za poreze i doprinose na zarade). Veći iznos ukalkulisanih naknada je isplaćen u 2019. i 2020. godini, ali 239 radnika ne prihvata ponuđene sporazume sa Društvom, pa su iz tih razloga pokrenuti sporovi pred nadležnim sudovima. Stoga, treba očekivati da će iznos naknade koje je Društvo obračunalo, biti uvećan za obračunate zatezne kamate do dana isplate obračunatih naknada i pripadajuće sudske troškove.

Kao što je objelodanjeno u Napomeni 22. u Napomenama uz finansijske iskaze, odloženi prihodi po osnovu EBRD granta u iznosu od 281 hiljadu EUR-a se odnose na donaciju Vlade Republike Italije za idejni projekat za modernizaciju aerodroma u Tivtu, sa planiranim finansiranjem od strane EBRD.

Društvo se obavezalo da će u slučaju da se ugovor o kreditiranju ne zaključi, izvršiti povraćaj novca koji je Vlada Republike Italije donirala uvećanog za naknade koje mogu proisteći iz navedenog ugovora zbog otkazivanja saradnje. Takođe, nije nastavljena izgradnja aneksa uz terminal za aerodrom u Podgorici i terminal 2 aerodroma u Tivtu za koje je uloženo iz sredstava UNDP 31 hiljada EUR-a. Nijesmo se mogli uvjeriti da će doći do realizacije navedenih ugovora i da će kredit EBRD biti odobren, pa smatramo da su nekretnine, postrojenja i oprema i dobit Društva za 2019. godinu precijenjeni za iznos od 392 hiljade EUR-a, dok su pasivna vremenska razgraničenja precijenjena, a obaveze iz poslovanja podcijenjene za 281 hiljadu EUR-a.

Skretanje pažnje

Kao što je objelodanjeno u Napomeni 16. u Napomenama uz finansijske iskaze, odlukom Guvernera Centralne banke Crne Gore od 05.04.2019. godine u "Atlas banci" ad Podgorica je uveden sleđajni postupak. Na dan 01.04.2019. godine ukupna gotovina Društva u "Atlas banci" iznosi 3.171 hiljadu EUR-a. Rješenjem Višeg suda u Podgorici Kris. Br. 27/19 od 25.06.2019. godine, privremeno je oduzet predmet – novčana sredstva Društva u iznosu od 3.000 hiljada EUR-a i predata su Centralnoj banci Crne Gore radi obezbjeđenja njihovog čuvanja. Ovlašćena lica u "Atlas banci" odbila su da prenesu oročene depozite na račun Društva nakon isteka njihovog oročenja, već su to učinili nakon uvođenja privremene uprave u Banci 07.12.2018. godine, te se ova sredstva smatraju privremeno oduzetim predmetom u krivičnom postupku. Dio sredstava u iznosu od 50 hiljada EUR-a je naplaćen od strane Fonda za zaštitu depozita, Podgorica.

U poslovnim knjigama Društva vodi se zemljište površine 19.733 m² koje je evidentirano u LN 4, KO Privredna zona Kotor, čija vrijednost iznosi 1.952 hiljade EUR-a. Navedeno zemljište u Upravi za nekretnine – PJ Kotor nije upisano kao vlasništvo "Aerodroma Crne Gore", obzirom da je ranije pripadalo "JAT Airwaysu", Beograd prethodnom vlasniku aerodroma u Tivtu i Podgorici. Iako je Ministarstvo finansija Crne Gore donijelo Rješenje br. 07-2145/2-2009 od 10.04.2009. godine, kojim se poništeno Rješenje Uprave za nekretnine i predmet vratilo na ponovni postupak, još uvijek nije formalno riješeno pravo korišćenja, niti je upisano pravo vlasništvo od strane Društva.

U toku godine izvršena je ispravka materijalno značajnih grešaka iz ranijih godina u iznosu od 18.650 hiljada EUR-a, prenos dobiti Vladi Crne Gore po osnovu raspodjele dobiti za period 2013. – 2015. i za 2017. godinu u iznosu od 6.329 EUR-a, kao i raspodjela dobiti iz 2018. godine u iznosu od 7.186 hiljada EUR-a. Društvo je isplatilo dobit mada je, nakon sprovedenih korekcija, na kraju 2018. godine imalo veći gubitak od neraspoređene dobiti u iznosu od 8.977 hiljada EUR-a i kao rezultat toga – više plaćen porez na dobit za iznos od 253 hiljade EUR-a. U obračunskim periodima do 2018. godine Društvo je obračunavalo i plaćalo porez na dobit, dok je u 2019. godini, nakon izvršenih ispravki, ova

obaveza veća od ranije utvrđene za 68 hiljada EUR-a. Društvo je uknjižilo potraživanje za više plaćeni porez na dobit, ali nijesu izmijenjene poreske prijave.

Nezavisnim usaglašavanjem salda sa "Fly Montenegro ground handling" utvrđeno je odstupanje u odnosu na stanje potraživanja u poslovnim knjigama Društva za 222 hiljade EUR-a. Do momenta njihovog usaglašavanja nijesmo u mogućnosti da utvrdimo eventualne efekte po ovom osnovu.

Protiv Društva se vodi određeni broj sudskih sporova iz kojih mogu nastati obaveze po tom osnovu. Do momenta okončanja sporova nijesmo u mogućnosti da utvrdimo posledice na ukupan položaj Društva.

2018. godina

Uzdržavajuće mišljenje

1. Prema našem mišljenju, zbog značaja pitanja navedenih u tačkama 4-10, ne izražavamo mišljenje na finansijski položaj "Aerodroma Crne Gore" ad Podgorica na dan 31. decembar 2018. godine, kao i rezultate poslovanja, promjene na kapitalu i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan
2. Reviziju za 2017. godinu je izvršio drugi revizor. U izvještaju je navedeno da ne izražavaju mišljenje o priloženim finansijskim iskazima "Aerodroma Crne Gore", Podgorica na dan i za godinu koja se završava 31.12.2017. godine.

Osnove za uzdržavajuće mišljenje

4. Procjena vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme Društva izvršena je sa stanjem na dan 31.10.2012. godine. Usvojena računovodstvena politika Društva propisuje naknadno odmieravanje nekretnina, postrojenja i opreme po njihovoj revalorizovanoj vrijednosti, koja predstavlja fer vrijednost na datum revalorizacije, umanjenu za ispravku vrijednosti i akumulirane gubitke. Po procjeni rukovodstva Društva, do 31.12.2018. godine nije bilo značajnih promjena fer vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme. Ovakav računovodstveni tretman odstupa od MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema po kome se u slučajevima neznatnih kretanja fer vrijednosti, preporučuje učestalost revalorizacija jednom na svakih tri do pet godina, ali i češće u slučaju znatnih kretanja fer vrijednosti. Shodno navedenom, nismo bili u mogućnosti da se uvjerimo u potencijalne efekte koje procjena fer vrijednosti može imati na iskazanu vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme, revalorizacione rezerve i odložene poreze na dan 31.12.2018. godine, odnosno na neto rezultat za godinu koja se završava na navedeni dan.
- Priključak na magistralni put za Aerodrom u Tivtu čija vrijednost iznosi 30 hiljada EUR-a, a koji je knjižen na investicije u toku, urađen je na tuđem zemljištu, čime su investicije precijenjene, a troškovi podcijenjeni za navedeni iznos. Ispravka je izvršena u poslovnim knjigama Društva u 2019. godini (Napomena 15).
5. Dio dugoročnih pozajmica "Montenegro Airlinesu" koje su utužene, a za koje nije izvršena ispravka vrijednosti u skladu sa MRS 39 – "Finansijski instrumenti" i njihovo svodenje na fer vrijednost, iznose 4.519 hiljada EUR-a. Zbog navedenog, nijesmo u mogućnosti da utvrdimo potencijalne efekte ove ispravke na neto rezultat tekuće godine, neraspoređenu dobit i dugoročne plasmane (Napomena 16).
6. Odlukom Guvernera Centralne banke Crne Gore od 05.04.2019. godine u "Atlas banci" ad, Podgorica je uveden stečajni postupak. Na dan 01.04.2019. godine ukupna gotovina Društva u "Atlas banci" iznosi 3.171 hiljadu EUR-a. Rješenjem Višeg suda u Podgorici Kris. Br. 27/19 od 25.06.2019. godine, privremeno je oduzet predmet – novčana sredstva Društva u iznosu od 3.000 hiljada EUR-a i

predata su Centralnoj banci Crne Gore radi obezbjeđenja njihovog čuvanja. Ovlašćena lica u "Atlas banci" odbila su da prenesu oročene depozite na račun Društva nakon isteka njihovog oročenja, već su to učinili nakon uvođenja privremene uprave u Banci 07.12.2018. godine, te se ova sredstva smatraju privremeno oduzetim predmetom u krivičnom postupku. Iz tih razloga smatramo da su novčana sredstva Društva precijenjena za iznos od najmanje 121 hiljadu EUR-a (Napomena 20).

7. Odloženi prihodi po osnovu EBRD granta u iznosu od 281 hiljadu EUR-a se odnose na donaciju Vlade Republike Italije za idejni projekat za modernizaciju aerodroma u Tivtu, sa planiranim finansiranjem od strane EBRD. Društvo se obavezalo da će u slučaju da se ugovor o kreditiranju ne zaključi, izvršiti povraćaj novca koji je Vlada Republike Italije donirala uvećanog za naknade koje mogu proisteci iz navedenog ugovora zbog otkazivanja saradnje. Nijesmo se mogli uvjeriti da će doći do realizacije navedenog ugovora i da će kredit biti odobren, pa smatramo da su nekretnine, postrojenja i oprema i dobit Društva za 2018. godinu precijenjeni za iznos od 337 hiljade EUR-a, dok su pasivna vremenska razgraničenja precijenjena, a obaveze iz poslovanja podcijenjene za 281 hiljadu EUR-a (Napomena 25).
8. Društvo nije izvršilo rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade zaposlenih u skladu sa MRS 19 – "Primanja zaposlenih". Nijesmo u mogućnosti da utvrdimo efekte neprimjenjivanja navedenog međunarodnog računovodstvenog standarda na rezervisanja, neraspoređenu dobit i neto rezultat 2018. godine (Napomena 22).
9. Društvo u poslovnim knjigama nije sprovelo zaključke Vlade Crne Gore i Odluke Odbora direktora Društva o raspodjeli dobiti za 2013., 2014., 2015. i 2017. godinu u iznosu od 6.271 hiljadu EUR-a, kojima se dio dobiti iz navedenih godina izdvaja na posebnom račun u poslovne banke, a koje će služiti kao kolateral za odobravanje kredita "Montenegro Airlines" ad, Podgorica. Iz tih razloga obaveza prema Osnivaču su potcijenjene, a neraspoređena dobit precijenjena za iznos od 6.271 hiljadu EUR-a. Društvo je ispravku izvršilo u poslovnim knjigama 2019. godine (Napomena 28).
10. Obračun odloženog poreza nije izvršen primjenom propisane poreske stope na razliku između sadašnjih vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme u računovodstvene i poreske svrhe, sa stanjem na dan na 31.12.2018. godine. Zbog prirode računovodstvenih evidencija Društva, nijesmo u mogućnosti da se uvjerimo u efekte koje bi primjena MRS 12 – "Porez na dobit", mogla imati na finansijske iskaze Društva (Napomena 29).

Skretanje pažnje

Takođe skrećemo pažnju na sljedeće:

- U poslovnim knjigama Društva vodi se zemljište površine 19.733 m² koje je evidentirano u LN 4, KO Privredna zona Kotor, čija vrijednost iznosi 466 hiljada EUR-a. Navedeno zemljište u Upravi za nekretnine – PJ Kotor nije upisano kao vlasništvo "Aerodroma Crne Gore", obzirom da je ranije pripadalo "JAT Airwaysu", Beograd prethodnom vlasniku aerodroma u Tivtu i Podgorici. Iako je Ministarstvo finansija Crne Gore donijelo Rješenje br. 07-2145/2-2009 od 10.04.2009. godine, kojim je poništeno Rješenje Uprave za nekretnine i predmet vratilo na ponovni postupak, još uvijek nije formalno riješeno pravo korišćenja, niti je upisano pravo vlasništva od strane Društva (Napomena 15).
- Odobrene popuste na ime putničkog servisa, naknada za opsluživanja vazduhoplova, naknada za polijetanje i slijetanje aviona trebalo je, u skladu sa MRS 18 – Prihodi, knjižiti kao umanjenje prihoda. Na ovaj način poslovni prihodi i ostali poslovni rashodi su precijenjeni za iznos od 3.226 hiljada EUR-a (Napomena 8).

- Protiv Društva se vodi određeni broj sudskih sporova iz kojih mogu nastati obaveze po tom osnovu. Do momenta okončanja sporova nijesmo u mogućnosti da utvrdimo posledice na ukupan položaj Društva (Napomena 30).

2017. godina

Uzdržavajuće mišljenje

Zbog značaja pitanja iskazanih u paragrafu Osnove za uzdržavajuće mišljenje, ne izražavamo mišljenje o priloženim finansijskim iskazima Akcionarskog društva Aerodromi Crne Gore, Podgorica na dan i za godinu koja se završava 31. decembra 2017. godine.

Osnove za uzdržavajuće mišljenje

- 1) Kao što je objelodanjeno u napomeni 3.7 uz finansijske iskaze, usvojena računovodstvena politika Društva propisuje naknadno odmeravanje zemljišta i građevinskih objekata po njihovoj revalorizovanoj vrijednosti, koja predstavlja fer vrijednost na datum revalorizacije, umanjenu za ispravku vrijednosti i akumulirane gubitke. Društvo je izvršilo posljednju procjenu fer vrijednosti zemljišta i građevinskih objekata na dan 31. oktobra 2012. godine. Po procjeni rukovodstva Društva, od datuma posljednje procjene do dana 31. decembra 2017. godine, nije bilo značajnih promjena fer vrijednosti zemljišta i građevinskih objekata. Ovakav računovodstveni tretman odstupa od Međunarodnog računovodstvenog standarda (u daljem tekstu: „MRS“) 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema, po kome se, u slučajevima neznatnih kretanja fer vrijednosti, zahtijeva učestalost revalorizacija jednom na svakih tri do pet godina, ali i češće u slučaju znatnih kretanja fer vrijednosti. Shodno navedenom, nismo bili u mogućnosti da se uvjerimo u potencijalne efekte koje procjena fer vrijednosti može imati na iskazanu vrijednost zemljišta, građevinskih objekata, revalorizacione rezerve i odložene poreze dan 31. decembra 2017. godine, odnosno na neto rezultat za godinu koja se završava na navedeni dan.
Pored navedenog, kao što je objelodanjeno u napomeni 15 uz finansijske iskaze, nekretnine, postrojenja i oprema, iskazani na dan 31. decembar 2017. godine u iznosu od EUR 88.569.111 uključuju zemljište u Kotoru površine 19.733 m² i ukupne vrijednosti EUR 466.405. Revizorskim procedurama ustanovljeno je da Društvo nije vlasnik navedene nepokretnosti, te je stoga Društvo precijenilo nekretnine, postrojenja i opremu, kao i neraspoređenu dobit za iznos od EUR 466.405 na dan i za godinu koja se završava 31. decembra 2017. godine.
- 2) Kao što je objelodanjeno u napomeni 9 uz finansijske iskaze, ostali poslovni rashodi za godinu koja se završava 31. decembra 2017. godine iznose EUR 3.296.557 (2016: EUR 2.464.092). Društvo je u okviru ostalih poslovnih rashoda prikazalo odobrene popuste po osnovu putničkog servisa i pružanja usluga zemaljskog opsluživanja u ukupnom iznosu EUR 711.966 (2016: EUR 475.667) umjesto kao umanjenje prihoda kao što se to zahtijeva Međunarodnim računovodstvenim standardom 18 – Prihodi. Shodno navedenom, Društvo je precijenilo prihode i ostale poslovne rashode za pomenuti iznos za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2017. godine.
- 3) Kao što je objelodanjeno u napomeni 14 uz finansijske iskaze Društvo, za obračun odloženih poreskih sredstava i obaveza, koristi nabavnu vrijednost osnovnih sredstava u poreske svrhe, a ne neopisanu vrijednost, kako se to zahtijeva Međunarodnim računovodstvenim standardom 12 – Porez na dobit. Zbog prirode računovodstvenih evidencija Društva, nismo bili u mogućnosti da se uvjerimo u efekte koje bi primjena Međunarodnog računovodstvenog standarda 12 – Porez na dobit, mogla imati na finansijske iskaze Društva za 2017. godinu.

- 4) Kao što je objelodanjeno u napomeni 16 uz finansijske iskaze, Društvo je na dan 31. decembra 2017. godine prikazalo ostale dugoročne finansijske plasmane prema Montenegro Airlines AD, Podgorica u neto iznosu od EUR 4.519.265, za koje nije izvršena ispravka vrijednosti. Pomenuti dugoročni finansijski plasmani su u cjelokupnom iznosu utuženi do datuma izdavanja ovog izvještaja. Takođe, Društvo nije izvršilo vrednovanje pomenutih ostalih dugoročnih finansijskih plasmana u skladu sa MRS 39 – „Finansijski instrumenti“ i svodenje na njihovu fer vrijednost korišćenjem metode efektivne kamatne stope. Na osnovu raspoloživih informacija, nismo bili u mogućnosti da se uvjerimo u potencijalne efekte na iznos dugoročnih finansijskih plasmana, neraspoređenu dobit i neto rezultat na dan i za godinu koja se završava 31. decembra 2017. godine koji bi mogli nastati po ovom osnovu.
- 5) Kao što je objelodanjeno u napomeni 17 uz finansijske iskaze, zalihe na dan 31. decembra 2017. godine iznose EUR 524.367 (2016: EUR 498.434). Nismo prisustvovali popisu zaliha sa stanjem na dan 31. decembra 2017. godine zbog toga što taj datum prelazi datum kada smo imenovani za revizora Društva. Zbog prirode računovodstvenih evidencija zaliha koje Društvo vodi, nismo bili u mogućnosti da se uvjerimo u stanje količina zaliha drugim revizorskim postupcima, te shodno tome ni u vrijednost zaliha na dan 31. decembra 2017. godine.
- 6) Kao što je prikazano u napomenama 19 i 20 uz finansijske iskaze, kratkoročni finansijski plasmani iznose EUR 10.443.766, a gotovinski ekvivalenti i gotovina EUR 12.647.628 od čega se na kratkoročne finansijske plasmane i gotovinske ekvivalente i gotovinu kod Atlas banke AD, Podgorica (u daljem tekstu: „Atlas banka“) odnose iznosi od EUR 6.000.000, odnosno EUR 1.199.972. Odlukom Guvernera Centralne banke Crne Gore od 5. aprila 2019. godine u Atlas banci je uveden stečajni postupak. Na dan izdavanja ovog izvještaja ukupni plasmani Društva u Atlas banci u vidu gotovinskih ekvivalenata i gotovine iznose EUR 3.171.023. S obzirom da dio prikazanih kratkoročnih finansijskih plasmana i gotovinskih ekvivalenata i gotovine na dan 31. decembra 2017. godine čine sredstva koja Društvo ima prilikom otvaranja stečajnog postupka u Atlas banci, nismo bili u mogućnosti da se uvjerimo u potencijalne efekte obezvređenja na iznos kratkoročnih finansijskih plasmana, gotovinskih ekvivalenata i gotovine i neto rezultat na dan i za godinu koja se završava 31. decembra 2017. godine koji bi mogli nastati po ovom osnovu.
- 7) Društvo za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2017. godine nije izvršilo rezervisanja za beneficije zaposlenih – otpremnine i jubilarne nagrade u skladu sa MRS 19 – Primanja zaposlenih. Na osnovu raspoloživih informacija, nismo bili u mogućnosti da procijenimo efekte neprimjenjivanja navedenog međunarodnog računovodstvenog standarda na rezervisanja, neraspoređenu dobit i neto rezultat na dan i za godinu koja se završava 31. decembra 2017. godine koji bi mogli biti materijalni.
- 8) Kao što je objelodanjeno u napomenama 15 i 27 uz priložene finansijske iskaze sredstva u pripremi i ostale kratkoročne obaveze i pasivna vremenska razgraničenja iskazani su u iznosima EUR 365.840, odnosno EUR 396.811, od čega se na investicije u toku i odloženi prihod po osnovu donacije Vlade Republike Italije iz 2016. godine za idejni projekat za modernizaciju aerodroma u Tivtu, sa planiranim finansiranjem od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (u daljem tekstu: „EBRD“) odnosi iznos od EUR 281.000. Takođe, mandatom pismom zaključenim sa EBRD, Društvo se obavezalo da će u slučaju da se ugovor o kreditiranju ne zaključi, izvršiti povraćaj novca koji je Vlada Republike Italije donirala za idejni projekat uvećan za naknade koje mogu proisteci iz gore pomenutog ugovora. Sprovedenim revizorskim procedurama nismo bili u mogućnosti da se uvjerimo da će doći do realizacije pomenutog projekta modernizacije. Imajući u vidu neizvjesnost u pogledu realizacije pomenutog projekta modernizacije i kredita EBRD-a, nekretnine, postrojenja i oprema kao i ostale kratkoročne obaveze i pasivna vremenska razgraničenja i neto rezultat Društva za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2017. godine su precijenjeni za iznos od EUR 281.000, dok su obaveze iz poslovanja potcijenjene za isti iznos. Dodatno, vezano za gore pomenuti projekat, po osnovu izrade aeronautičke studije Društvo je u toku 2017.

godine kapitalizovalo na investicijama u toku iznos od EUR 56.630. Imajući u vidu neizvjesnost u pogledu realizacije pomenutog projekta modernizacije, nekretnine, postrojenja i oprema i neto rezultat za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2017. godine su precijenjeni za iznos od EUR 56.630.

- 9) U napomeni 31 uz finansijske iskaze Društvo je objelodanilo događaje nakon datuma izvještavanja zaključno sa 8. oktobrom 2019. godine. Nisu nam prezentovane sve informacije i dokumentacija u vezi sa događajima nakon datuma izvještavanja, odnosno od 31. decembra 2017. godine do datuma izdavanja ovog izvještaja. Shodno navedenom, usled nedostatka informacija i dokumentacije u vezi sa događajima nakon datuma izvještavanja nismo bili u mogućnosti da se uvjerimo u potencijalne efekte na finansijske iskaze za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2017. godine.

Skretanje pažnje

Skrećemo pažnju na sledeća pitanja:

- 1) Kao što je objelodanjeno u napomeni 28 uz finansijske iskaze, protiv Društva se sa stanjem na dan 31. decembra 2017. godine vode sudski sporovi u ukupnom iznosu EUR 3.304.937. Sudski spor za koje je Društvo izvršilo rezervisanje na dan 31. decembar 2017. godine u iznosu od EUR 709.200 se odnosi na tužbeni zahtjev za restituciju zemljišta koje se vodi kao vlasništvo Društva, dok za preostalih sedam sudskih sporova, ukupne vrijednosti EUR 2.595.737, Društvo nije izvršilo rezervisanje. Navedeni iznos ne uključuje eventualne zatezne kamate koje mogu biti utvrđene po okončanju sudskih sporova. Društvo nije izvršilo rezervisanja za eventualne obaveze po navedenim sporovima, zbog toga što, po procjeni rukovodstva Društva tako sa sigurnošću nije moguće predvidjeti konačan ishod sporova, Društvo neće biti izloženo materijalno značajnim potencijalnim gubicima po navedenom osnovu.
- 2) Kao što je objelodanjeno u napomeni 29 uz finansijske iskaze tumačenja poreskih zakona od strane poreskih i drugih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Društva mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva Društva. Postoji neizvjesnost da li su tumačenja rukovodstva Društva i prateća dokumentacija dovoljne i da li odgovaraju zahtjevima i tumačenjima poreskih i drugih organa. Rukovodstvo Društva smatra da eventualna različita tumačenja neće imati materijalno značajnih posledica po finansijske iskaze Društva.
- 3) Na osnovu Odluke Vlade Crne Gore od 25. jula 2013. godine, izvršena je transformacija Društva iz javnog preduzeća u akcionarsko društvo, a dana 11. februara 2014. godine, Društvo je upisano kao jednočlano akcionarsko društvo u Centralni registar privrednih subjekata. Iako je izvršena transformacija, Društvo ne organizuje Skupštinu akcionara kako je propisano važećom regulativom u Crnoj Gori već, vlasnik na sjednicama Vlade Crne Gore donosi Odluke iz nadležnosti Skupštine akcionara.
- 4) Kao što je objelodanjeno u napomeni 24 uz finansijske iskaze, Društvo na dan 31. decembra 2017. godine ima obaveze po osnovu uzetog kredita Evropske investicione banke („EIB“) u vrijednosti od EUR 6.666.667. U skladu sa odredbama Ugovora o kreditu sa EIB, Društvo od 01. oktobra 2005. godine mora zaključiti ugovor sa Montenegro Airlines AD, Podgorica koji neće diskriminisati druge avioprevoznike i da Ministarstvo saobraćaja i pomorstva mora u pisanoj formi potvrditi EIB-u da je zaključen gore navedeni ugovor. Društvo nije potpisalo ugovor o pružanju usluga zemaljskog opsluživanja sa Montenegro Airlines AD, Podgorica za 2017. godinu, već primjenjuje tarife iz cjenovnika važećem i za druge avio prevoznike prilikom pružanja usluga zemaljskog opsluživanja. Shodno navedenom, na dan 31. decembra 2017. godine dugoročni krediti bi mogli biti precijenjeni, a kratkoročne finansijske obaveze potcijenjene za iznos od EUR 5.866.667. Iako po mišljenju Rukovodstva, Društvo neće imati negativni uticaj, uzimajući u obzir da sve

do dana izdavanja izvještaja, EIB nije zahtijevao prijevremenu naplatu kredita, Društvo nije dobilo pismo o odricanju prava od strane EBRD za kršenje kovenanti.

2016. godina

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte koje na finansijske iskaze imaju pitanja navedena u tačkama 1, 2, 3, 5, 7 i 8 ili mogu imati pitanja navedena u tačkama 4 i 6 u okviru paragrafa Osnove za mišljenje sa rezervom, priloženi finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2015. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore.

Osnove za mišljenje sa rezervom

- 1) Kao što je objelodanjeno u napomeni 9 uz finansijske iskaze, ostali poslovni rashodi za godinu koja se završava 31. decembra 2016. godine iznose EUR 2.464.092 (2015: EUR 5.122.686). Društvo je u okviru ostalih poslovnih rashoda prikazalo odobrene popuste po osnovu putničkog servisa i pružanja usluga zemaljskog opsluživanja u ukupnom iznosu EUR 475.667 (2015: EUR 3.190.993) umjesto kao umanjenje prihoda kao što se to zahtijeva Međunarodnim računovodstvenim standardom 18 – Prihodi. Shodno navedenom, Društvo je precijenilo prihode i ostale poslovne rashode za pomenuti iznos za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2016. godine.
- 2) Kao što je objelodanjeno u napomeni 14 uz finansijske iskaze Društvo za obračun odloženih poreskih sredstava i obaveza koristilo nabavnu vrijednost osnovnih sredstava u poreske svrhe a ne neopisanu vrijednost, kako se to zahtijeva Međunarodnim računovodstvenim standardom 12 – Porez na dobit. Zbog prirode računovodstvenih evidencija Društva, nismo bili u mogućnosti da se uvjerimo u efekte koje bi primjena Međunarodnog računovodstvenog standarda 12 mogla imati na finansijske iskaze Društva za 2016. godinu.
- 3) Kao što je objelodanjeno u napomeni 15 uz finansijske iskaze, Društvo je na dan 31. decembra 2016. godine prikazalo nekretnine, postrojenja i opremu u iznosu EUR 90.191.570. U okviru nekretnina postrojenja i opreme nalazi se zemljište u Kotoru površine 19.733 m², ukupne vrijednosti EUR 466.405. Revizorskim procedurama ustanovljeno je da Društvo nije vlasnik navedene nepokretnosti, te stoga, Društvo je precijenilo nekretnine, postrojenja i opremu, kao i neraspoređenu dobit za iznos od EUR 466.405 na dan i za godinu koja se završava 31. decembra 2016. godine.
- 4) Kao što je objelodanjeno u napomeni 17 uz finansijske iskaze, zalihe na dan 31. decembra 2016. godine iznose EUR 498.434 (2015: EUR 335.844). Nismo prisustvovali popisu zaliha sa stanjem na dan 31. decembra 2016. godine zbog toga što taj datum prethodi datumu kada smo imenovani za revizora Društva. Zbog prirode računovodstvenih evidencija zaliha koje Društvo vodi, nismo bili u mogućnosti da se uvjerimo u stanje količina zaliha drugim revizorskim postupcima, te shodno tome ni u vrijednost zaliha na dan 31. decembra 2016. godine.
- 5) Kao što je objelodanjeno u napomenama 16 i 18 uz finansijske iskaze, Društvo je na dan 31. decembra 2016. godine prikazalo ostale dugoročne finansijske plasmane, potraživanja prema Montenegro Airlines AD, Podgorica u neto iznosu od EUR 5.668.000, odnosno EUR 43.724, za koje nije izvršena ispravka vrijednosti. Pomenuti dugoročni finansijski plasmani i potraživanja su u cjelokupnom iznosu utuženi do datuma izdavanja ovog izvještaja. Takode, Društvo nije izvršilo vrednovanje pomenutih ostalih dugoročnih finansijskih

plasmana i potraživanja u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom 39 – „Finansijski instrumenti“ i svodjenje na njihovu fer vrijednost korišćenjem metode efektivne kamatne stope. Na osnovu raspoloživih informacija, nismo bili u mogućnosti da se uvjerimo u potencijalne efekte na iznos potraživanja, dugoročnih finansijskih plasmana, neraspoređenu dobit i neto rezultat na dan i za godinu koja se završava 31. decembra 2016. godine koji bi mogli nastati po ovom osnovu.

- 6) Kao što je prikazano u napomenama 19 i 20 uz finansijske iskaze, kratkoročni finansijski plasmani iznose EUR 8.025.191, a gotovinski ekvivalenti i gotovina EUR 12.565.991 od čega se na kratkoročne finansijske plasmane i gotovinske ekvivalente i gotovinu kod Atlas banke AD, Podgorica (u daljem tekstu: "Atlas banka") odnosi iznos od EUR 6.000.000 odnosno EUR 239.780. Odlukom Guvernera Centralne banke Crne Gore od 5. aprila 2019. godine u Atlas banci je uveden sleđajni postupak. Na dan izdavanja ovog izvještaja ukupni plasmani Društva u Atlas banci u vidu gotovinskih ekvivalenata i gotovine iznose EUR 3.171.023. S obzirom da dio prikazanih kratkoročnih finansijskih plasmana i gotovinskih ekvivalenata na dan 31. decembar 2016. godine čine sredstva koja Društvo ima prilikom otvaranja sleđajnog postupka u Atlas banci, nismo bili u mogućnosti da se uvjerimo u potencijalne efekte obezvređenja na iznos kratkoročnih finansijskih plasmana, gotovinskih ekvivalenata i gotovine i neto rezultat na dan i za godinu koja se završava 31. decembra 2016. godine koji bi mogli nastati po ovom osnovu.
- 7) Društvo za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2016. godine nije izvršilo rezervisanja za beneficije zaposlenih – otpremnine i jubilarne nagrade u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom 19 - Primanja zaposlenih. Na osnovu raspoloživih informacija, nismo bili u mogućnosti da procijenimo efekte neprimjenjivanja Međunarodnog računovodstvenog standarda 19 – Primanja zaposlenih, na rezervisanja, neraspoređenu dobit i neto rezultat na dan i za godinu koja se završava 31. decembar 2016. godine koji bi mogli biti materijalni.
- 8) Kao što je objelodanjeno u napomenama 15 i 27 uz priložene finansijske iskaze sredstva u pripremi i ostale kratkoročne obaveze i pasivna vremenska razgraničenja iskazani su u iznosima EUR 299.409, odnosno EUR 304.779, od čega se na investicije u toku i odloženi prihod po osnovu donacije Vlade Republike Italije za idejni projekat za modernizaciju aerodroma u Tivtu, sa planiranim finansiranjem od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (u daljem tekstu: „EBRD“) odnosi iznos od EUR 281.000. Sprovedenim revizorskim procedurama nismo bili u mogućnosti da se uvjerimo da će doći do realizacije pomenulog projekta modernizacije. Shodno navedenom, Društvo je suprotno zahtjevima Međunarodnog računovodstvenog standarda 20 - Računovodstvo državnih davanja i objelodanjivanje državne pomoći, precijenilo nekretnine, postrojenja i opremu, kao i kratkoročne finansijske obaveze i pasivna vremenska razgraničenja. Takođe, mandatnim pismom zaključenim sa EBRD, Društvo se obavezalo da će u slučaju da se ugovor o kreditiranju ne zaključi, izvršiti povraćaj novca koji je Vlada Republike Italije donirala za idejni projekat uvećan za naknade koje mogu proistići iz gore pomenulog ugovora. Kako do datuma ovog izvještaja nije realizovan pomenuti projekat modernizacije, kratkoročna rezervisanja Društva na dan 31. decembar 2016. godine i troškovi rezervisanja za godinu koja se završava na taj datum bi mogla biti potcijenjeni za iznos od EUR 281.000, a neto rezultat za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2016. godine bi mogao biti precijenjen za isti iznos.

Skretanje pažnje

Skrećemo pažnju na sledeća pitanja:

- 1) Kao što je objelodanjeno u napomeni 28 uz finansijske iskaze, protiv Društva se sa staniem na dan 31. decembra 2016. godine vode sudski sporovi u ukupnom iznosu EUR 784.909. Sudski spor za koje je Društvo izvršilo rezervisanje na 31. decembar 2016. u iznosu

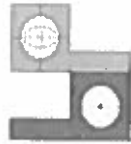
od EUR 709.200 se odnosi na tužbeni zahtjev za restituciju zemljišta koje se vodi kao vlasništvo Društva, dok za preostalih šest sudskih sporova, ukupne vrijednosti EUR 75.709 Društvo nije izvršilo rezervisanje. Navedeni iznos ne uključuje eventualne zatezne kamate koje mogu biti utvrđene po okončanju sudskih sporova. Društvo nije izvršilo rezervisanja za eventualne obaveze po navedenim sporovima zbog toga što, po procjeni rukovodstva Društva iako sa sigurnošću nije moguće predvidjeti konačan ishod sporova, Društvo neće biti izloženo materijalno značajnim potencijalnim gubicima po navedenom osnovu.

- 2) Kao što je objelodanjeno u napomeni 29 uz finansijske iskaze tumačenja poreskih zakona od strane poreskih i drugih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Društva mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva Društva. Postoji neizvjesnost da li su tumačenja rukovodstva Društva i prateća dokumentacija dovoljne, i da li odgovaraju zahtjevima i tumačenjima poreskih i drugih organa. Rukovodstvo Društva smatra da eventualna različita tumačenja neće imati materijalno značajnih posljedica po finansijske iskaze Društva.
  - 3) Na osnovu Odluke Vlade Crne Gore od 25. jula 2013. godine, izvršena je transformacija Društva iz javnog preduzeća u akcionarsko društvo, i dana 11. februara 2014. godine Društvo je upisano kao jednočlano akcionarsko društvo u Centralni registar privrednih subjekata. Iako je izvršena transformacija, Društvo ne organizuje Skupštinu akcionara kako je propisano važećom regulativom u Crnoj Gori, već vlasnik na sjednicama Vlade Crne Gore donosi odluke iz nadležnosti Skupštine akcionara.
  - 4) Kao što je objelodanjeno u napomeni 24 uz finansijske iskaze, Društvo na dan 31. decembra 2016. godine ima obaveze po osnovu uzetog kredita Evropske investicione banke („EIB“) u vrijednosti od EUR 7.466.667. U skladu sa odredbama Ugovora o kreditu sa EIB, Društvo od 01. oktobra 2005. godine mora zaključiti ugovor sa Montenegro Airlines AD, Podgorica koji neće diskriminisati druge avioprevoznike i da Ministarstvo pomorstva i saobraćaja mora u pisanoj formi potvrditi EIB-u da je zaključen gore navedeni ugovor. Društvo nije potpisalo ugovor o pružanju usluga zemaļjskog opsluživanja sa Montenegro Airlines AD, Podgorica za 2016. godinu, već primjenjuje tarife iz cjenovnika važećem i za druge avio prevoznike prilikom pružanja usluga zemaļjskog opsluživanja. Iako po mišljenju Rukovodstva, Društvo neće imati negativni uticaj, uzimajući u obzir da sve do dana izdavanja ovog izvještaja EIB nije zahtijevao prijevremenu naplatu kredita, Društvo nije dobilo pismo o odricanju prava od strane EBRD za kršenje kovenanti.
- Naše mišljenje nije modifikovano u vezi sa navedenim pitanjima.

Barska plovidba AD Bar

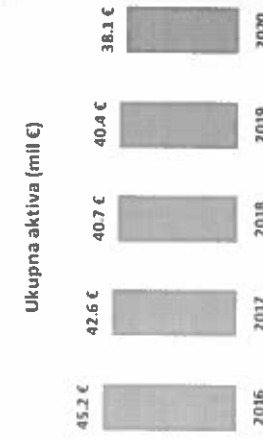
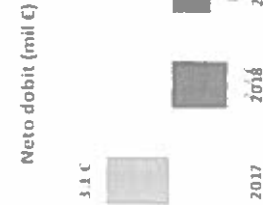
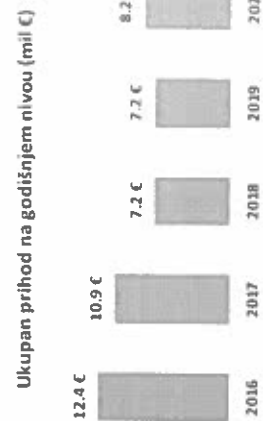
Naziv kompanije
 Matični broj
 Organizacija društva
 Učešće države Crne Gore u vlasničkoj strukturi
 Ovlašćeno lice u kompaniji
 Veličina društva u skladu sa zakonom
 Obveznik eksterne revizije
 Posljednje pozitivno mišljenje eksterne revizije

Barska plovidba AD
 Montenegro Lines

Barska plovidba AD Bar
 2324784
 Akcionarsko društvo
 51.9%
 Zoran Tajčić
 Srednje
 DA
 2020

	2016	2017	2018	2019	2020
Odgovorno lice za finansijske iskaze	Miło Paunović	Tihomir Mirković	Tihomir Mirković	Tihomir Mirković	Mirsad Tršić
Finansijski iskazi	DA	DA	DA	DA	DA
Napomene uz finansijske iskaze	DA	DA	DA	DA	DA
Prosječan broj zaposlenih (statistički aneks)	50	57	53	50	45
Ukupan prihod na godišnjem nivou (mil €)	12.4 €	10.9 €	7.2 €	7.2 €	8.2 €
Neto dobit (mil €)	-2.1 €	3.1 €	1.9 €	1.9 €	0.7 €
Ukupna aktiva (mil €)	45.2 €	42.6 €	40.7 €	40.4 €	38.1 €
Izvršitelj eksterne revizije	DA	DA	DA	DA	DA
Izabrani eksterni revizor	Deloitte	Deloitte	BDO	BDO	BDO
Mišljenje eksterne revizije	Mišljenje sa rezervom	Positivno	Positivno	Positivno	Positivno
Skretanje pažnje	DA	DA	DA	DA	DA

2020. godina

Mišljenje

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2020. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i novčane tokove za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori i računovodstvenim politikama objelodanjenim u Napomeni 3. uz finansijske iskaze.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući rezervu u odnosu na dato mišljenje, skrećemo pažnju na sljedeće:

- a) Napomenu 26. uz finansijske iskaze u kojoj se navodi da je Vlada Crne Gore dana 16. januara 2020. godine donijela Zaključak broj 07-3 i dana 16. jula 2020. godine donijela Zaključak broj 07-119, kojima je prihvatila Zahtjeve Društva za obezbjeđenje nedostajućih sredstava za otplatu četvrte, odnosno pete rate kredita prema The Export-Import bank of China u ukupnom iznosu od EUR 3.000.000. U Zaključcima Vlade Crne Gore nije definisan način i rok povraćaja sredstava od strane Društva.
- b) Napomenu 31. uz finansijske iskaze u kojoj je opisano da se protiv Društva, između ostalih vodi sudski spor sa bivšim izvršnim direktorom. U pitanju je radni spor čiji je ishod neizvjestan. Društvo nema formirana rezervisanja za potencijalne negativne ishode po ovom sporu, jer vjeruje da neće imati materijalno značajne odlive sredstava u vezi sa istim.

2019. godina

Mišljenje

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2019. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i novčane tokove za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori i računovodstvenim politikama objelodanjenim u Napomeni 3. uz finansijske iskaze.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući rezervu u odnosu na dato mišljenje, skrećemo pažnju na sljedeće:

- a) Napomenu 27. uz finansijske iskaze u kojoj se navodi da je Vlada Crne Gore dana 17. januara 2019. godine donijela Zaključak broj 07-2 i dana 11. jula 2019. godine donijela Zaključak broj 07-149, kojima je prihvatila Zahtjeve Društva za obezbjeđenje nedostajućih sredstava za otplatu druge, odnosno treće rate kredita prema The Export-Import bank of China u ukupnom iznosu od EUR 3.000.000. U Zaključcima Vlade Crne Gore nije definisan način i rok povraćaja sredstava od strane Društva.
- b) Napomenu 30. uz finansijske iskaze u kojoj je opisano da se protiv Društva, između ostalih vodi sudski spor sa bivšim izvršnim direktorom. U pitanju je radni spor čiji je ishod neizvjestan. Društvo nema formirana rezervisanja za potencijalne negativne ishode po ovom sporu, jer vjeruje da neće imati materijalno značajne odlive sredstava u vezi sa istim.

2018. godina

Mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2018. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i novčane tokove za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori, zasnovanim na Zakonu o računovodstvu i računovodstvenim politikama objelodanjenim u Napomeni 3. uz finansijske iskaze.

Skretanje pažnje

Skrećemo pažnju na sljedeće:

- a) Napomenu 2.3 uz finansijske iskaze u kojoj je objelodanjeno da su priloženih finansijski iskazi sastavljeni pod pretpostavkom da će Društvo nastaviti poslovanje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja. Društvo na dan 31. decembra 2018. godine ima nepokriveni gubitak u ukupnom iznosu od EUR 1.851.090, i kratkoročne obaveze Društva za godinu koja se završava na isti dan su veće od obrtnih sredstava za EUR 1.359.024. Društvo je u tekućoj godini imalo veće poslovne prihode ali je ostvarilo značajan gubitak prije svega zbog negativnih kursnih razlika koje su nastale zbog kreditnih obaveza u USD. Navedena pitanja ukazuju na postojanje materijalno značajnih neizvjesnosti koje mogu da izazovu značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti poslovanja. Planovi rukovodstva Društva za prevazilaženje pomenutih neizvjesnosti prikazani su u napomeni 2.3. uz priložene finansijske iskaze. Priloženi finansijski iskazi ne uključuju korekcije koje bi mogle da nastanu kao posljedica razrješenja pomenutih neizvjesnosti.

- b) Napomenu 29. uz finansijske iskaze u kojoj je opisano da se protiv Društva, između ostalih vodi sudski spor sa bivšim izvršnim direktorom. U pitanju je radni spor čiji je ishod neizvjestan. Društvo nema formirana rezervisanja za potencijalne negativne ishode po ovom sporu, jer vjeruje da neće imati materijalno značajne odlive sredstava u vezi sa istim.

Naše mišljenje nije kvalifikovano u vezi sa navedenim pitanjima.

2017. godina

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2017. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore.

Skretanje pažnje

Skrećemo pažnju na napomenu 2.3 u kojoj je objelodanjeno da su priloženih finansijski iskazi sastavljeni pod pretpostavkom da će Društvo nastaviti poslovanje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja. Kao što je dalje objelodanjeno, Društvo na dan 31. decembra 2017. godine ima nepokriveni gubitak u iznosu od EUR 12.277.289. Pored toga, Društvo je za godinu koja se završava na taj dan ostvarilo poslovne prihode u iznosu od EUR 5.396.079 (što je u odnosu na godinu završenu 31. decembra 2016. godine manje za EUR 4.750.044 ili za 46,82%), zatim poslovni gubitak u iznosu od EUR 477.963, te generisani negativan novčani tok iz poslovnih aktivnosti u iznosu od EUR 740.716. Po mišljenju rukovodstva, navedeno je, prije svega, posljedica činjenice da Društvo tokom 2017. godine nije ostvarivalo prihode od prodaje usluga brodarskog prevoza robe i putnika putničkim brodom, imajući u vidu da je isti otuđen. Navedena pitanja ukazuju na postojanje materijalno

značajnih neizvjesnosti koje mogu da izazovu značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti poslovanja. Planovi rukovodstva Društva za prevazilaženje pomenutih neizvjesnosti prikazani su u napomeni 2.3. uz priložene finansijske iskaze. Priloženi finansijski iskazi ne uključuju korekcije koje bi mogle da nastanu kao posljedica razrješenja pomenutih neizvjesnosti.

Naše mišljenje nije kvalifikovano u vezi sa navedenim pitanjem.

2016. godina

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte pitanja navedenog u paragrafu Osnova za mišljenje sa rezervom, finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2016. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore.

Osnova za mišljenje sa rezervom

Kao što je objelodanjeno u napomeni 15 uz finansijske iskaze, građevinski objekti i oprema iskazani su na dan 31. decembra 2016. godine u iznosu od EUR 7.037.535, odnosno EUR 60.945. U skladu sa usvojenom računovodstvenom politikom, Društvo naknadno vrednuje građevinske objekte i opremu po modelu revalorizacije u skladu sa zahtjevima MRS 16 "Nekretnine, postrojenja i oprema", i shodno tome izvršilo je procjenu vrijednosti nekretnina i dijela opreme na dan 31. decembra 2016. godine. Na osnovu raspoložive dokumentacije i analize izvršene procjene vrijednosti postrojenja i opreme, nismo bili u mogućnosti da se uvjerimo da je navedena procjena u dijelu odabrane i primijenjene metodologije procjene, adekvatna u datim okolnostima, te da je u potpunosti izvršena u skladu sa zahtjevima MRS 16 "Nekretnine, postrojenja i oprema". Pored toga, Društvo nije izvršilo klasifikaciju nekretnina datih u zakup na investicione nekretnine, koje su prikazane u okviru nekretnina, postrojenja i opreme i vrednovane na osnovu navedene procjene, niti je objelodanilo politiku vrednovanja investicionih nekretnina u skladu sa MRS 40 "Investicione nekretnine". Shodno navedenom, nismo bili u mogućnosti da procijenimo potencijalne efekte koje navedeno pitanje može imati na pozicijama nekretnina, postrojenja i opreme, investicionih nekretnina, odloženih poreza, revalorizacionih rezervi, neraspoređenog gubitka, ostalih rashoda, amortizacije i neto rezultat u priloženim finansijskim iskazima.

Po našem mišljenju, osim za efekte pitanja navedenog u paragrafu Osnova za mišljenje sa rezervom, finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2016. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore.

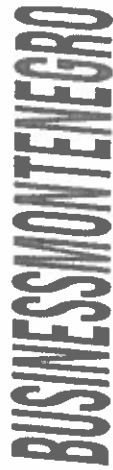
Skretanje pažnje

Skrećemo pažnju na da su priloženi finansijski iskazi pripremljeni pod pretpostavkom da će Društvo nastaviti poslovanje po principu stalnosti poslovanja. Kao što je objelodanjeno u napomeni 2.3 uz finansijske iskaze, Društvo je za godinu koja se završava 31. decembra 2016. godine iskazalo neto gubitak od EUR 2.096.735, dok je na navedeni dan ukupna pasiva Društva već od njegove ukupne imovine za EUR 1.696.960. Ova pitanja, zajedno sa pitanjima navedenim u Osnovama za mišljenje sa rezervom, ukazuju na postojanje materijalno značajnih neizvjesnosti koje mogu da izazovu značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti poslovanja. Planovi rukovodstva Društva za prevazilaženje navedenih pokazatelja prikazani su u napomeni 2.3.

Naše mišljenje nije kvalifikovano u vezi sa navedenim pitanjem.

BusinessMontenegro AD Podgorica

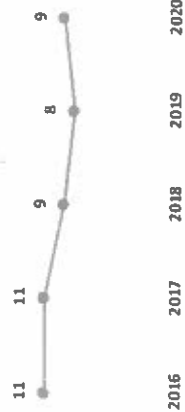
Naziv kompanije
 Matični broj
 Organizacija društva
 Učešće države Crne Gore u vlasničkoj strukturi
 Ovlašćeno lice u kompaniji
 Veličina društva u skladu sa zakonom
 Obveznik eksterne revizije
 Posljednje pozitivno mišljenje eksterne revizije

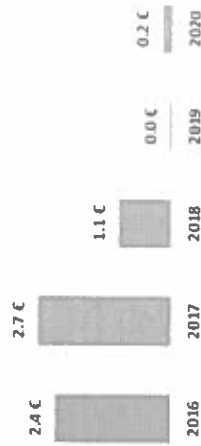
BusinessMontenegro AD Podgorica
 2117045
 Akcionarsko društvo
 100.0%
 Vladan Radović
 Malo
 DA
 DA
 2020

	2016	2017	2018	2019	2020
Ogovorno lice za finansijske iskaze	Vladan Radović	Vladan Radović	Vladan Radović	Vladan Radović	Vladan Radović
Finansijski iskazi	DA	DA	DA	DA	DA
Napomene uz finansijske iskaze	DA	DA	DA	DA	DA
Prosječan broj zaposlenih (statistički aneks)	11	11	9	8	9
Ukupan prihod na godišnjem nivou (mil €)	2.4 €	2.7 €	1.1 €	0.0 €	0.2 €
Neto dobit (mil €)	-0.1 €	0.1 €	0.1 €	-0.2 €	-0.1 €
Ukupna aktiva (mil €)	0.5 €	0.4 €	0.1 €	0.1 €	0.0 €
Izveštaj eksterne revizije	DA	DA	DA	DA	DA
Izabrani eksterni revizor	HLB Mont Audit	HLB Mont Audit	HLB Mont Audit	HLB Mont Audit	HLB Mont Audit
Mišljenje eksterne revizije	Positivno	Positivno	Positivno	Positivno	Positivno
Skretanje pažnje	DA	DA	DA	NE	DA

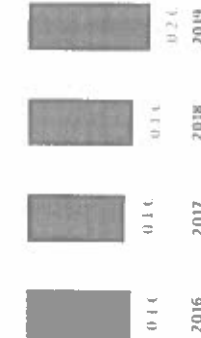
Prosječan broj zaposlenih (statistički aneks)

Ukupan prihod na godišnjem nivou (mil €)

Neto dobit (mil €)

Ukupna aktiva (mil €)

2020. godina

Mišljenje

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji Društva u svim značajnim aspektima prikazuju fer i istinito finansijski položaj Društva na dan 31.12.2020. godine, njegovu finansijsku uspješnost te novčane tokove za godinu koja se završava na ovaj datum, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i Međunarodnim računovodstvenim standardima.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući rezervu na dato mišljenje, skrećemo pažnju na sledeća pitanja:

- Kao što je navedeno u napomeni 4.4.1 a u vezi sa *napomenom* 2.2, Društvo je tokom 2020. godine isplatilo samo zarade zaposlenih i naknade članovima Odbora direktora za januar i februar 2020. godine. Neisplaćene bruto zarade i naknade članovima Odbora direktora u ukupnom iznosu od 113.387 EUR za period mart - decembar 2020. godine iskazane su u Prijavi poreza na dobit za 2020. godinu pod rednim brojem 16 - Troškovi zarada, troškovi otpremnina prilikom odlaska u penziju, troškovi usjed tehnološkog viška i ostalih isplata naknada prilikom prestanka radnog odnosa, koji nijesu isplaćeni u poreskom periodu;
- Revizijom je utvrđeno da je Društvo u 2020. godini utvrdilo privremene razlike iz odnosa računovodstvene amortizacije iskazane u bilansu uspeha na račun 540 Amortizacija u iznosu od 1.237 EUR i poreske amortizacije iskazane u Obračunu amortizacije osnovnih sredstava za poreske svrhe (Obrazac OA) – 1.857 EUR. Na razliku između ove dvije vrijednosti od 620.50 EUR, primjenom poreske stope od 9% dobijeno je odložena poreska obaveza u iznosu od 55 EUR, koja je iskazana u Bilansu stanja (redni broj 125). Efekat promjene oporezive privremene razlike u odnosu na prethodnu (2019.) godinu u iznosu od 12 EUR iskazan je u Bilansu uspeha pod rednim brojem 247. Prema našem mišljenju, utvrđivanje privremenih razlika iz odnosa računovodstvene amortizacije iskazane u bilansu uspeha na račun 540 Amortizacija i poreske amortizacije iskazane u Obračunu amortizacije osnovnih sredstava za poreske svrhe nije u skladu sa zahtjevima MRS 12 Porezi na dobitak.

2019. godina

Mišljenje

Priloženi finansijski izvještaji Društva u svim značajnim aspektima prikazuju fer i istinito finansijski položaj Društva na dan 31.12.2019. godine, njegovu finansijsku uspješnost te novčane tokove za godinu koja se završava na ovaj datum, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i Međunarodnim računovodstvenim standardima.

2018. godina

Mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijski iskazi po svim materijalno značajnim odrednicama, istinito i fer prikazuju finansijski položaj Društva „Businessmontenegro“ AD Podgorica na dan 31. decembar 2018. godine, njegovu finansijsku uspješnost i njegove novčane tokove za tada završenu godinu, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući pažnju na dato mišljenje, skrećemo pažnju na sledeće:

- Prema izjavi rukovodstva Društva, zalihe robe u prometu na veliko imaju privremen karakter, uslijed blagog vremenskog nesklada između njihove nabavke, najvećim dijelom krajem godine i distribucije, najvećim dijelom početkom naredne godine, te su iste tokom godine uglavnom svedene na minimum, i kao takve nisu predmet odmieravanja shodno MRS 2 Zalihe;
- Kao što je navedeno u napomeni 2.2, Društvo svoje poslovanje obavlja u skladu sa principom nastavka poslovanja. Međutim, Društvo se u obavljanju djelatnosti najvećim dijelom oslanja na Ugovor za obavljanje usluga uvoza, špedicije, skladištenja i transporta medicinskih sredstava koja se nabavljaju na teret Republičkog fonda za zdravstvo od 22.06.2017. godine koji je istekao 22.06.2018. godine. Do dana sačinjavanja ovog izvještaja revizora, novi ugovor sa Fondom nije sačinjen a Društvo je svoje poslovanje nastavilo u skladu sa odredbama gore navedenog ugovora;

2017. godina

Mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijski iskazi po svim materijalno značajnim odrednicama, istinito i fer prikazuju finansijski položaj Društva „Businessmontenegro“ AD Podgorica na dan 31. decembar 2017. godine, njegovu finansijsku uspješnost i njegove novčane tokove za tada završenu godinu, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Skretanje pažnje

Prema izjavi rukovodstva Društva, zalihe robe u prometu na veliko imaju privremen karakter, uslijed blagog vremenskog raskoraka između njihove nabavke, najvećim dijelom krajem godine i distribucije, najvećim dijelom početkom naredne godine, te su iste tokom godine uglavnom svedene na minimum, i kao takve nisu predmet odmieravanja shodno MRS 2 Zalihe.

2016. godina

Mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijski iskazi po svim materijalno značajnim odrednicama, istinito i fer prikazuju finansijski položaj Društva „Businessmontenegro“ AD Podgorica na dan 31. decembar 2016. godine, njegovu finansijsku uspješnost i njegove novčane tokove za tada završenu godinu, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Skretanje pažnje

1. Izvještaj popisne komisije koja je izvršila popis imovine Društva na dan 31.12.2016. godine nije usvojen od strane njegove uprave do dana predaje Izvještaja (20.03.2016. godine);
2. Prema izjavi rukovodstva Društva, zalihe robe u prometu na veliko imaju privremen karakter, uslijed blagog vremenskog raskoraka između njihove nabavke, najvećim dijelom krajem godine i distribucije, najvećim dijelom početkom naredne godine, te su iste tokom godine uglavnom svedene na minimum, i kao takve nisu predmet odmieravanja shodno MRS 2 Zalihe.

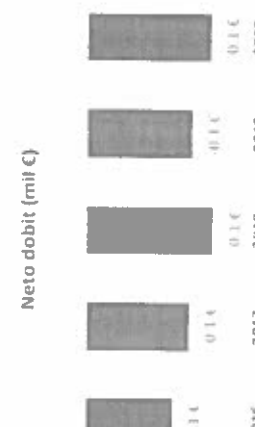
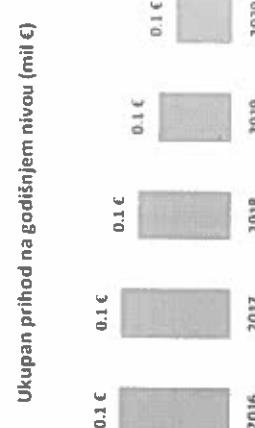
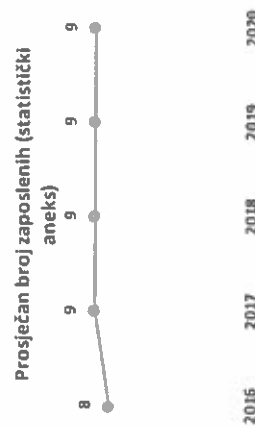
Castello Montenegro AD Pljevlja

Naziv kompanije
 Matični broj
 Organizacija društva
 Učešće države Crne Gore u vlasničkoj strukturi
 Ovlašćeno lice u kompaniji
 Veličina društva u skladu sa zakonom
 Obveznik eksterne revizije
 Posljednje pozitivno mišljenje eksterne revizije

Castello Montenegro AD Pljevlja
 02010127
 Akcionarsko društvo
 88.1%
 Dušan Milović
 Mikro
 DA
 2012

Castello Montenegro

	2016	2017	2018	2019	2020
Odgovorno lice za finansijske iskaze	Dušan Milović	Dušan Milović	Dušan Milović	Dušan Milović	Dušan Milović
Finansijski iskazi	DA	DA	DA	DA	DA
Napomene uz finansijske iskaze	DA	DA	DA	DA	DA
Prosječan broj zaposlenih (statistički aneks)	8	9	9	9	9
Ukupan prihod na godišnjem nivou (mil €)	0.1 €	0.1 €	0.1 €	0.1 €	0.1 €
Neto dobit (mil €)	-0.1 €	0.1 €	0.1 €	-0.1 €	-0.1 €
Ukupna aktiva (mil €)	1.9 €	1.8 €	1.7 €	1.7 €	1.6 €
Izveštaj eksterne revizije	DA	DA	DA	DA	DA
Izabrani eksterni revizor	Racio-mont	Racio-mont	Racio-mont	Racio-mont	Racio-mont
Mišljenje eksterne revizije	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom
Skretanje pažnje	NE	NI	NI	NE	DA

2020. godina

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte pitanja opisanog u odjeljku Osnova za mišljenje sa rezervom, finansijski izvještaji daju istinit i objektivni prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima finansijske pozicije »CASTELLO MONTENEGRO« AD Pijevlja na dan 31.12.2020. godine, njene finansijske uspješnosti, tokova gotovine, promjena na kapitalu i napomene uz finansijske iskaze za godinu koja se završava 31.12.2020. godine u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (IFRS) i Međunarodnim računovodstvenim standardima (IAS).

Osnova za mišljenje sa rezervom

- Naručilac revizije nije vršio usklađivanje knjigovodstvene vrijednosti zemljišta, građevinskih objekata, postrojenja i opreme sa tržišnom to jest fer vrijednošću u skladu sa MRS 16 (Nekretnine postrojenja i oprema). U postupku revizije se nijesmo mogli uvjeriti da li je knjigovodstvena vrijednost ove bilansne pozicije prikazana realno.
- Nijesmo mogli potvrditi iznos Dugoročnih kredita pozicija pod rednim brojem 123 u Iskazu o finansijskoj poziciji u iznosu od 325.649 EUR. Za navedeni iznos nijesmo mogli dobiti konfirmaciju o stanju ovih obaveza a odnose se na ranije periode poslovanja.

Skretanje pažnje

Going concern - Postoje značajne poteškoće i neizvjesnosti u poslovanju, skrećemo pažnju da je princip stalnosti poslovanja ugrožen.

Iako je iznos u Bilansu uspjeha pozicija pod rednim brojem 211 Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi prezentovan u skladu sa obračunatim i isplaćenim iznosima. Skrećemo pažnju da preduzeće nije podnijelo IOPPD obrasce Poreskoj upravi Crne Gore za period: 08/2020 do 12/2020 godine. Naše mišljenje po ovom osnovu nije modifikovano.

2019. godina

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte pitanja opisanog u odjeljku Osnova za mišljenje sa rezervom, finansijski izvještaji daju istinit i objektivni prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima finansijske pozicije »CASTELLO MONTENEGRO« AD Pijevlja na dan 31.12.2019. godine, njene finansijske uspješnosti, tokova gotovine, promjena na kapitalu i napomene uz finansijske iskaze za godinu koja se završava 31.12.2019. godine u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (IFRS) i Međunarodnim računovodstvenim standardima (IAS).

Osnova za mišljenje sa rezervom

- Naručilac revizije nije vršio usklađivanje knjigovodstvene vrijednosti zemljišta, građevinskih objekata, postrojenja i opreme sa tržišnom to jest fer vrijednošću u skladu sa MRS 16 (Nekretnine postrojenja i oprema). U postupku revizije se nijesmo mogli uvjeriti da li je knjigovodstvena vrijednost ove bilansne pozicije prikazana realno.
- Nijesmo mogli potvrditi iznos Dugoročnih kredita pozicija pod rednim brojem 113 u Iskazu o finansijskoj poziciji u iznosu od 325.649 EUR. Za navedeni iznos nijesmo mogli dobiti konfirmaciju o stanju ovih obaveza a odnose se na ranije periode poslovanja.

2018. godina

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte pitanja opisanog u odjeljku Osnova za mišljenje sa rezervom, finansijski izvještaji daju istinit i objektivian prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima finansijske pozicije »CASTELLO MONTENEGRO« AD Pijevlja na dan 31.12.2018. godine, njene finansijske uspješnosti, tokova gotovine, promjena na kapitalu i napomene uz finansijske iskaze za godinu koja se završava 31.12.2018. godine u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (IFRS) i Međunarodnim računovodstvenim standardima (IAS).

Osnova za mišljenje sa rezervom

- Naručilac revizije nije vršio usklađivanje knjigovodstvene vrijednosti zemljišta, građevinskih objekata, postrojenja i opreme sa tržišnom to jest fer vrijednošću u skladu sa MRS 16 (Nekretnine postrojenja i oprema). U postupku revizije se nijesmo mogli uvjeriti da li je knjigovodstvena vrijednost ove bilansne pozicije prikazana realno.
- Nijesmo mogli potvrditi iznos Dugoročnih kredita pozicija pod rednim brojem 113 u Iskazu o finansijskoj poziciji u iznosu od 325.649 EUR. Za navedeni iznos nijesmo mogli dobiti konfirmaciju o stanju ovih obaveza a odnose se na ranije periode poslovanja.

2017. godina

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte pitanja opisanog u odjeljku Osnova za mišljenje sa rezervom, finansijski izvještaji daju istinit i objektivian prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima finansijske pozicije »CASTELLO MONTENEGRO« AD Pijevlja na dan 31.12.2017. godine, njene finansijske uspješnosti, tokova gotovine, promjena na kapitalu i napomene uz finansijske iskaze za godinu koja se završava 31.12.2017. godine u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (IFRS) i Međunarodnim računovodstvenim standardima (IAS).

Osnova za mišljenje sa rezervom

1. Naručilac revizije nije vršio usklađivanje knjigovodstvene vrijednosti zemljišta, građevinskih objekata, postrojenja i opreme sa tržišnom to jest fer vrijednošću u skladu sa MRS 16 (Nekretnine postrojenja i oprema). U postupku revizije se nijesmo mogli uvjeriti da li je knjigovodstvena vrijednost ove bilansne pozicije prikazana realno.

2016. godina

Mišljenje

Prema našem mišljenju finansijski izvještaji društva „Castello Montenegro“ AD Pijevlja, osim efekata značajnosti datih u okviru izražene rezerve, po svim materijalno značajnim pitanjima, predstavljaju objektivian i fer prikaz stanja sredstava i izvora sredstava, rezultata poslovanja, novčanih tokova kao i stanja kapitala na dan 31.12.2016. godine, u skladu sa računovodstvenim propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori.

Osnova za mišljenje sa rezervom

1. Naručilac revizije nije vršio usklađivanje knjigovodstvene vrijednosti zemljišta, građevinskih objekata, postrojenja i opreme sa tržišnom to jest fer vrijednošću u skladu sa MRS 16 (Nekretnine postrojenja i oprema). U postupku revizije se nijesmo mogli uvjeriti da li je knjigovodstvena vrijednost ove bilansne pozicije prikazana realno.

Crnogorski elektrodistributivni sistem DOO Podgorica

Naziv kompanije

Matični broj

Organizacija društva

Učešće države Crne Gore u vlasničkoj strukturi

Ovlašćeno lice u kompaniji

Velicina društva u skladu sa zakonom

Obveznik eksterne revizije

Posljednje pozitivno mišljenje eksterne revizije

Crnogorski elektrodistributivni sistem DOO Podgorica
03099873

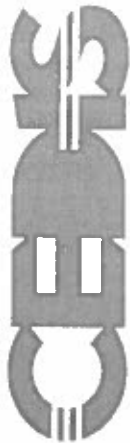
Društvo sa ograničenom odgovornošću
100.0%

Vladimir Čadenović

Veliko

DA

Nikad

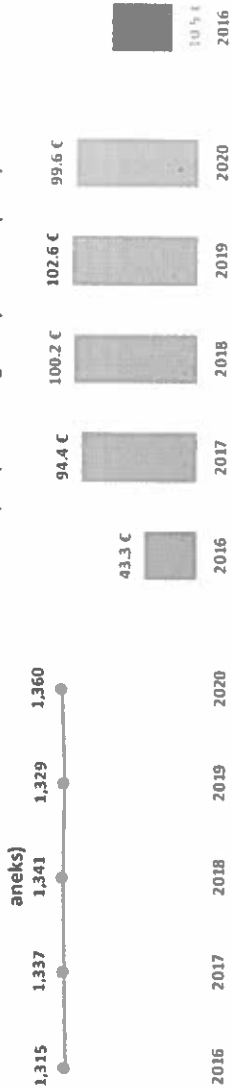
Crnogorski elektrodistributivni sistem

	2016	2017	2018	2019	2020
Odgovorno lice za finansijske iskaze	Zoran Đukanović	Zoran Đukanović	Zoran Đukanović	Zoran Đukanović	Zoran Đukanović
Finansijski iskazi	DA	DA	DA	DA	DA
Napomene uz finansijske iskaze	DA	DA	DA	DA	DA
Prosječan broj zaposlenih (statistički aneks)	1,315	1,337	1,341	1,329	1,360
Ukupan prihod na godišnjem nivou (mil €)	43.3 €	94.4 €	100.2 €	102.6 €	99.6 €
Neto dobit (mil €)	-10.5 €	5.8 €	5.6 €	2.6 €	0.8 €
Ukupna aktiva (mil €)	325.8 €	370.8 €	416.7 €	434 €	423.9 €
Izvršitelj eksterne revizije	DA	DA	DA	DA	DA
Izabrani eksterni revizor	Ernst&Young	Ernst&Young	BDO	BDO	BDO
Mišljenje eksterne revizije	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom
Skretanje pažnje	NE	NI	NI	NE	DA

Prosječan broj zaposlenih (statistički aneks)

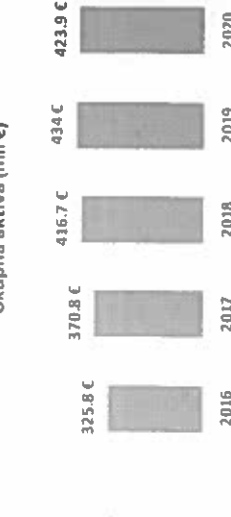
Ukupan prihod na godišnjem nivou (mil €)

Neto dobit (mil €)

Ukupna aktiva (mil €)

2020. godina

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte pitanja navedenog u odeljku Osnova za mišljenje sa rezervom našeg izvještaja, priloženi finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2020. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori i računovodstvenim politikama objelodanjenim u Napomeni 3. uz finansijske iskaze.

Osnova za mišljenje sa rezervom

Kao što je objelodanjeno u Napomeni 18. uz finansijske iskaze, na dan 31. decembra 2020. godine, nekretnine, postrojenja i oprema iskazani po neto sadašnjoj vrijednosti od EUR 344.827.971 (31. decembar 2019. godine: EUR 331.872.260) uključuju sredstva ukupne neto sadašnje vrijednosti od EUR 9.671.585 (31. decembar 2019. godine: EUR 9.585.538) bez odgovarajuće dokumentacije o vlasništvu. Shodno tome, nijesmo bili u mogućnosti da utvrdimo da li bi određene korekcije bile neophodne u vezi sa stanjem navedenih sredstava na dan 31. decembra 2020. godine, i na dan 31. decembra 2019. godine, kao i povezanih pozicija u iskazu o ukupnom rezultatu, iskazu o promjenama na kapitalu i iskazu o tokovima gotovine za godinu završenu na taj dan.

Skretanje pažnje

Skrećemo pažnju na Napomenu 37. uz finansijske iskaze u okviru koje je objelodanjeno da je Društvo podnijelo zahtjev Centralnom registru privrednih subjekata (CRPS) za registraciju povećanja kapitala Društva po kojem je CRPS dana 26. maja 2020. godine izdao rješenje broj 296816-1-20, kojim se odbija zahtjev Društva za povećanje kapitala. CRPS je nakon razmatranja prigovora od strane Društva donio rješenje broj 5-0766918/015 od 17. februara 2021. godine, a koje se odnosi na promjenu statuta Društva. U odnosu na prethodni statut, promjena je vezana za dokapitalizaciju: novčanog uloga u Društvo od EUR 379.631 i nenovčanog uloga od EUR 4.155.560. Nakon registrovane promjene utvrđen je osnovni kapital na iznos od EUR 288.712.903, a obaveze koje se konvertuju u kapital (Napomena 29) se smanjuju za iznos od EUR 4.522.043 i da sredstva bez odgovarajuće dokumentacije o vlasništvu se smanjuju za iznos od EUR 4.155.560 i sada iznose EUR 5.516.025. Naše mišljenje ne sadrži rezervu po ovom pitanju.

2019. godina

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte pitanja navedenog u odeljku Osnova za mišljenje sa rezervom našeg izvještaja, priloženi finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2019. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori i računovodstvenim politikama objelodanjenim u Napomeni 3. uz finansijske iskaze.

Osnova za mišljenje sa rezervom

Kao što je objelodanjeno u Napomeni 18. uz finansijske iskaze, na dan 31. decembra 2019. godine, nekretnine, postrojenja i oprema iskazani po neto sadašnjoj vrijednosti od EUR 331.872.260 (31. decembar 2018. godine: EUR 321.774.376) uključuju sredstva ukupne neto sadašnje vrijednosti od EUR 9.585.538 (31. decembar 2018. godine: EUR 11.892.209) bez odgovarajuće dokumentacije o vlasništvu. Shodno tome, nijesmo bili u mogućnosti da utvrdimo da li bi određene korekcije bile neophodne u vezi sa stanjem navedenih sredstava na dan 31. decembra

2019. godine, i na dan 31. decembra 2018. godine, kao i povezanih pozicija u iskazu o ukupnom rezultatu, iskazu o promjenama na kapitalu i iskazu o tokovima gotovine za godinu završenu na taj dan.

2018. godina

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za potencijalne efekte koje na finansijske iskaze imaju pitanja iznijeta u Osnovama za mišljenje sa rezervom, finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2018. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja za period od 1. januara do 31. decembra 2018. godine, u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori, zasnovanim na Zakonu o računovodstvu i računovodstvenim politikama objelodanjenim u Napomeni 3. Uz finansijske iskaze.

Osnova za mišljenje sa rezervom

- Na dan 31. decembra 2018. godine, nekretnine, postrojenja i oprema iskazani po neto sadašnjoj vrijednosti od EUR 321.774.376 (31. decembar 2017. godine: EUR 270.574.238) uključuju sredstva ukupne neto sadašnje vrijednosti od EUR 11.892.209 (31. decembar 2017. godine: EUR 11.425.366) bez odgovarajuće dokumentacije o vlasništvu. Shodno tome, nijesmo bili u mogućnosti da utvrdimo da li bi određene korekcije bile neophodne u vezi sa slanjem navedenih sredstava na dan 31. decembra 2018. godine, i na dan 31. decembra 2017. godine, kao i povezanih pozicija u iskazu o ukupnom rezultatu, iskazu o promjenama na kapitalu i iskazu o tokovima gotovine za godinu završenu na taj dan.
- Na dan 31. decembra 2018. godine, dugoročna rezervisanja za naknade zaposlenima koja se odnose na rezervisanja po osnovu prava na otpis dijela stambenih kredita iznose EUR 3.144.468 (31. decembar 2017. godine: EUR 4.157.799). Društvo priznaje rezervisanja za naknade po osnovu prava na otpis budućih stambenih kredita uzimajući u obzir samo dužinu radnog staža zaposlenih i da li je zaposlenom u prošlosti već odobren kredit, ali ne i ostale relevantne faktore bitne za rješavanje stambenih potreba zaposlenih kao što su: bračni status, broj djece koju zaposleni izdržava, kao i da li je njegovom supružniku u prošlosti već odobren kredit. Zbog nedovoljene dostupnosti ovih podataka i njihovoj čestoj promjeni a koji su neophodni za obračun rezervisanja, nijesmo bili u mogućnosti da utvrdimo iznos potencijalnih promjena na već formiranim rezervisanim za naknade zaposlenima po osnovu prava na otpis dijela stambenih kredita i neraspoređenoj dobiti na dan 31. decembra 2018. godine i neto rezultatu za godinu završenu na taj dan.

2017. godina

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanog u paragrafu a) i efekte pitanja opisanih u paragrafima b) i c) u Osnovama za mišljenje sa rezervom finansijski iskazi prikazuju objektivno i istinito finansijsko stanje Društva na dan 31. decembra 2017. godine i rezultate njegovog poslovanja i novčane tokove za godinu koja se završila na taj dan, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i računovodstvenim propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori.

Osnova za mišljenje sa rezervom

- a) Na dan 31. decembra 2017. godine Nekretnine, postrojenja i oprema iskazani po neto sadašnjoj vrijednosti od EUR 270.574.238 (31. decembra 2016. godine: EUR 261.598.528) uključuju sredstva neto sadašnje vrijednosti od EUR 11.425.366 (31. decembra 2016.

godine: EUR 11.552.866) bez odgovarajuće dokumentacije o vlasništvu. Shodno tome, nijesmo bili u mogućnosti da utvrdimo da li bi određene korekcije bile neophodne u vezi sa stanjem navedenih sredstava, kao i povezanih pozicija u bilansu uspjeha, izvještaju o promjenama na kapitalu i izvještaju o tokovima gotovine na dan 31. decembra 2017. godine i za godinu koja se završila i 31. decembra 2016. i za šestomjesečni period koji se završio na taj dan.

b) Na dan 31. decembra 2016. godine dugoročna rezervisanja u iznosu od EUR 12.440.677 uključuju rezervisanja za naknade zaposlenima po osnovu budućih stambenih kredita u iznosu od EUR 3.696.231. Međutim, Odbor direktora Društva je odobrio "Pravilnik o rješavanju stambenih potreba zaposlenih" 9. marta 2017. godine koji je stupio na snagu 17. marta 2017. godine. U skladu sa navedenim, na dan 31. decembra 2016. godine Društvo nije imalo sadašnju obavezu po osnovu koje bi priznalo ova rezervisanja. Kao rezultat toga, dugoročna rezervisanja i troškovi amortizacije i rezervisanja su precijenjeni u iznosu od EUR 3.696.231 na dan 31. decembra 2016. godine i za šestomjesečni period koji se završio na taj dan. Kao rezultat ovog, troškovi amortizacije i rezervisanja priznati u bilansu uspjeha za 2017. godinu su podcijenjeni zbog priznavanja rezervisanja prvi put u 2016. godini umjesto u 2017. godini.

c) Na dan 31. decembra 2017. godine dugoročna rezervisanja za naknade zaposlenima koja su priznata po osnovu "Pravilnika o rješavanju stambenih potreba zaposlenih" Društva koji je stupio na snagu 17. marta 2017. godine a koji definiše pravo na otpis dijela stambenih kredita iznose EUR 4.157.799. Društvo priznaje rezervisanja za naknade po osnovu prava na otpis budućih stambenih kredita uzimajući u obzir samo dužinu radnog staža zaposlenih, iako su "Pravilnikom o rješavanju stambenih potreba zaposlenih" definisani i drugi faktori kao što su bračni status, broj djece koju zaposleni izdržava, kao i da li je zaposlenom ili njegovom suprugu u prošlosti već odobren kredit. Zbog nedostupnosti ličnih podataka zaposlenih koji su neophodni za obračun rezervisanja, a koji se ne mogu pribaviti od zaposlenih shodno odredbama Zakona o zaštiti podataka o ličnosti Crne Gore, nijesmo bili u mogućnosti da utvrdimo iznos greške na rezervisanjima za naknade zaposlenima po osnovu prava na otpis dijela stambenih kredita, iskaz o promjenama na kapitalu na dan 31. decembra 2017. godine kao ni na bilans uspjeha za godinu koja se tada završila.

2016. godina

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanog u paragrafu a) i efekte pitanja opisanih u paragrafu b) u Osnovama za mišljenje sa rezervom finansijski iskazi prikazuju objektivno i islinito finansijsko stanje Društva na dan 31. decembra 2016. godine i rezultate njegovog poslovanja i novčane tokove za godinu koja se završila na taj dan, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i računovodstvenim propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori.

Osnova za mišljenje sa rezervom

2. Na dan 31. decembra 2016. godine Nekretnine, postrojenja i oprema iskazani po neto sadašnjoj vrijednosti od EUR 261.598.528 uključuju sredstva neto sadašnje vrijednosti od EUR 11.552.866 bez odgovarajuće dokumentacije o vlasništvu. Shodno tome, nijesmo bili u mogućnosti da utvrdimo korekcije koje bi eventualno bile neophodne u vezi sa stanjem navedenih sredstava, kao i eventualne efekte tih korekcija na bilans uspjeha, izvještaj o promjenama na kapitalu i izvještaj o tokovima gotovine na dan 31. decembra 2016. godine i šestomjesečni period koji se završio na taj dan.
3. Na dan 31. decembra 2016. godine dugoročna rezervisanja u iznosu od EUR 12.440.677 uključuju rezervisanja za naknade zaposlenima po osnovu budućih stambenih kredita u iznosu od EUR 3.696.231. Međutim, Odbor direktora Društva je odobrio "Pravilnik

o rješavanju stambenih potreba zaposlenih" 9. marta 2017. godine koji je stupio na snagu 17. marta 2017. godine. U skladu sa navedenim, na dan 31. decembra 2016. godine Društvo nije imalo sadašnju obavezu po osnovu koje bi priznalo ova rezervisanja. Kao rezultat toga, dugoročna rezervisanja i troškovi amortizacije i rezervisanja su precijenjeni u iznosu od EUR 3.696.231 na dan 31. decembra 2016. godine i za šestomjesečni period koji se završio na taj dan

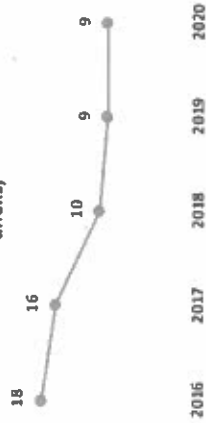
Crnogorska plovidba AD Kotor

Naziv kompanije Crnogorska plovidba AD Kotor
Matični broj 02399849
Organizacija društva Akcionarsko društvo
Učesće države Crne Gore u vlasničkoj strukturi 100.0%
Ovlašćeno lice u kompaniji Sloba Pajović
Veličina društva u skladu sa zakonom Srednje
Obveznik eksterne revizije DA
Posljednje pozitivno mišljenje eksterne revizije 2020

	2016	2017	2018	2019	2020
Odgovorno lice za finansijske iskaze	Slobodan Starović	Marija Vukmirović	Marija Vukmirović	Sloba Pajović	Sloba Pajović
Finansijski iskazi	DA	DA	DA	DA	DA
Napomene uz finansijske iskaze	DA	DA	DA	DA	DA
Prosječan broj zaposlenih (statistički aneks)	18	16	10	9	9
Ukupan prihod na godišnjem nivou (mil €)	6.3 €	9.1 €	6.6 €	6.5 €	6.9 €
Neto dobit (mil €)	-2.9 €	1.5 €	1.9 €	-3.1 €	-0.1 €
Ukupna aktiva (mil €)	41.0 €	39.9 €	39.4 €	38.2 €	36.8 €
Izveštaj eksterne revizije	DA	DA	DA	DA	DA
Izabrani eksterni revizor	Deloitte	Deloitte	MV Konsalt	Crowe Mne	Crowe Mne
Mišljenje eksterne revizije	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom	Pozitivno	Pozitivno
Skretanje pažnje	DA	DA	DA	NE	DA

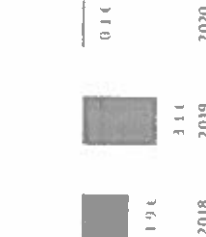
Prosječan broj zaposlenih (statistički aneks)

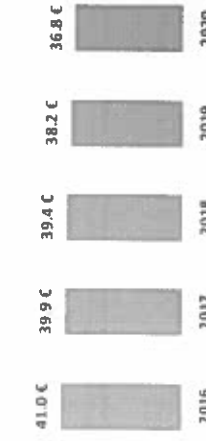
Ukupan prihod na godišnjem nivou (mil €)

Neto dobit (mil €)

Ukupna aktiva (mil €)

2020. godina

Mišljenje

Po našem mišljenju, priloženi finansijski iskazi istinito i objektivno prikazuju finansijske pozicije Društva na dan 31. decembar 2020. godine, njegovu finansijsku uspješnost i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa Zakonom o računovodstvu i računovodstvenim propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori.

Skretanje pažnje

Skrećemo pažnju da su priloženi finansijski iskazi pripremljeni pod pretpostavkom da će Društvo nastaviti poslovanje po principu stalnosti poslovanja. Kao što je objelodanjeno u napomeni 2.3 Društvo je za godinu koja se završava 31. decembra 2020. godine iskazalo neto gubitak u iznosu od EUR 89.962. Društvo je u finansijskim iskazima za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2020. godine iskazalo negativan kapital u ukupnom iznosu od EUR 5.812.250. Pored toga odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti za godinu koja se završava 31. decembra 2020. godine veći su od priliva iz poslovnih aktivnosti za EUR 824.751. Ova pitanja, ukazuju na postojanje materijalno značajnih neizvjesnosti koje mogu da izazovu sumnju u sposobnost Društva da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti poslovanja. Društvo je u začajnoj mjeri zavisno od pomoći Vlade Crne Gore, pri čemu rukovodstvo Društva smatra da će kontinuitet poslovanja Društva biti obezbijeđen ukoliko Društvo dobije podršku Vlade Crne Gore za generisanje neophodnih novčanih sredstava za servisiranje kreditnih obaveza prema Exim banci na vrijeme.

2019. godina

Mišljenje

Po našem mišljenju, priloženi finansijski iskazi istinito i objektivno prikazuju finansijske pozicije Društva na dan 31. decembar 2019. godine, njegovu finansijsku uspješnost i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa Zakonom o računovodstvu i računovodstvenim propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori.

2018. godina

Mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno finansijsko stanje "Crnogorska plovidba" a.d. Kotor na dan 31. decembra 2018. godine, kao i rezultate poslovanja, promjene na kapitalu i novčane tokove za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa računovodstvenim standardima i propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori.

Skretanje pažnje

- Kao što je objelodanjeno u Napomeni 20. uz finansijske iskaze, Društvo ima veći iznos gubitaka nego što je kapital. Društvo iz redovnih sredstava – aktive ne može izmiriti gubitak kao ni prispijele obaveze. Sposobnost Društva da nastavi sa poslovanjem prije svega zavisi od mogućnosti restrukturiranja njegovih obaveza i uspostavljanje zadovoljavajućeg stepena likvidnosti. Nedostatak obrtnog kapitala može, s jedne strane prouzrokovati smanjeni obim poslovanja, a s druge strane povećati rizik nesolventnosti. Mogućnosti poboljšanja finansijskog položaja Društva su ograničene i gotovo u cjelosti zavise od podrške Vlade Crne Gore i njenih planova za restrukturiranje Društva.

Priloženi finansijski iskazi su sastavljeni pod pretpostavkom da će Društvo nastaviti poslovanje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja (Napomena 2b).

- Kao što je objelodanjeno u Napomeni 33. uz finansijske iskaze, Društvo ima potencijalne obaveze u ukupnom iznosu USD 3.284.147 odnosno 2.867.249 € a koje se odnose na kamate do kraja dospijeća po kreditu kod EXIM banke.

2017. godina

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte pitanja navedenih u paragrafu Osnove za mišljenje sa rezervom, finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2017. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore.

Osnova za mišljenje sa rezervom

Kao što je objelodanjeno u napomenama 5 i 14 uz finansijske iskaze, troškovi materijala na brodovima za 2017. godinu iznose EUR 882.308, odnosno zalih materijala na brodovima na dan 31. decembar 2017. godine iznose EUR 774.176 respektivno. Na osnovu raspoložive dokumentacije nismo mogli da se uvjerimo u adekvatnost sprovedenog knjiženja troškova materijala Društva i iskazanog iznosa troškova materijala za 2017. godinu i zaliha materijala na dan 31. decembra 2017. godine, kao ni u efekte koje bi ovo pitanje moglo imati na priložene finansijske iskaze Društva za 2017. godinu.

Kao što je objelodanjeno u napomeni 22 uz finansijske iskaze, obaveze iz poslovanja na dan 31. decembra 2017. godine iznose EUR 695.384. Tokom sprovođenja postupka nezavisne potvrde salda nismo dobili odgovore na poslate zahtjeve povjericima u iznosu od EUR 24.402. Pri tome, neusaglašenost knjigovodstvenog stanja obaveza iz poslovanja sa iskazanim stanjem u pismima konfirmacija iznosi EUR 81.297. Shodno navedenom, nismo bili u mogućnosti da potvrdimo iskazano stanje obaveza iz poslovanja na dan 31. decembra 2017. godine u priloženim finansijskim iskazima.

Skretanje pažnje

Skrećemo pažnju na napomenu 2.3 uz finansijske iskaze u kojoj je objelodanjeno da su priloženi finansijski iskazi sastavljeni pod pretpostavkom da će Društvo nastaviti poslovanje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja. Kao što je dalje objelodanjeno, Društvo na dan 31. decembra 2017. godine ima nepokriveni gubitak u iznosu od EUR 11.441.786. Pored toga, Društvo je za godinu koja se završava na taj dan ostvarilo poslovne prihode u iznosu od EUR 3.790.682 (što je u odnosu na godinu završenu 31. decembra 2016. godine manje za EUR 507.120 ili 1,80%), te je generisan negativan novčani tok iz poslovnih aktivnosti u iznosu od EUR 1.167.830. Po mišljenju rukovodstva, navedeno je, prije svega, posljedica činjenice da Društvo dijelom poslovne 2017. godine nije ostvarivalo prilhode od prodaje usluga brodarstog prevoza robe tokom cijele godine, iz razloga što su oba broda bila na redovnom dokovanju koje se obavlja na svakih pet godina. Navedena pitanja ukazuju na postojanje materijalno značajnih neizvjesnosti koje mogu da izazovu značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti poslovanja. Planovi rukovodstva Društva za prevazilaženje pomenutih neizvjesnosti prikazani su u napoemni 2.3 uz priložene finansijske iskaze. Priloženi finansijski iskazi ne uključuju korekcije koje bi mogle da nastanu kao posljedica razrješenja pomenutih neizvjesnosti. Društvo je u značajnoj mjeri zavisno od pomoći Vlade Crne Gore, pri čemu rukovodstvo Društva smatra da će kontinuitet poslovanja Društva biti obezbijeđen ukoliko Društvo dobije podršku Ministarstva saobraćaja i pomorstva Vlade Crne Gore za generisanje neophodnih novčanih sredstava za servisiranje obaveza na vrijeme.

Naše mišljenje nije dodatno modifikovano u vezi sa navedenim pitanjem.

Po našem mišljenju, osim za efekte pitanja navedenih u paragrafima Osnove za mišljenje sa rezervom, finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2016. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore.

Osnova za mišljenje sa rezervom

Kao što je objelodanjeno u napomeni 3.9. uz finansijske iskaze, Rukovodstvo Društva nije izvršilo testiranja, odnosno provjere da li su pojedine stavke postrojenja i opreme obezvrjeđene, odnosno da li je njihova nadoknativa vrijednost manja od njihove vrijednosti iskazane u finansijskim iskazima Društva, kako se to zahtijeva prema MRS 36 – "Obezvrjeđenje sredstava" i MRS 16 – "Nekretnine, postrojenja i oprema". Na osnovu raspoloživih informacija, nismo bili u mogućnosti da se uvjerimo u eventualne efekte neprimjenjivanja MRS 26 – "Obezvrjeđivanje sredstava" i MRS 16 – "Nekretnine, postrojenja i oprema" na finansijske iskaze Društva za 2016. godinu.

Kao što je objelodanjeno u napomenama 5 i 14 uz finansijske iskaze, troškovi materijala na brodovima za 2016. godinu iznose EUR 788.946, odnosno zalihe materijala na brodovima na dan 31. decembar 2016. godine iznose EUR 819.447. Na osnovu raspoložive dokumentacije nismo mogli da se uvjerimo u adekvatnost sprovedenog knjiženja troškova materijala Društva i iskazanog iznosa troškova materijala za 2016. godinu i zaliha materijala na dan 31. decembra 2016. godine, kao ni u efekte koje bi ovo pitanje moglo imati na priložene finansijske iskaze Društva za 2016. godinu.

Kao što je objelodanjeno u napomeni 19, Društvo je za godinu koja se završava 31. decembra 2016. godine iskazalo rezerve u ukupnom iznosu od EUR 1.360.500 koje se odnose na bespovratna sredstva uplaćena od strane Vlade Crne Gore, koje su na osnovu informacija dobijenih od Rukovodstva Društva uplaćena za svrhu povećanja kapitala. Kao što je objelodanjeno u napomeni 28, Vlada Crne Gore je na sjednici održanoj dana 27. aprila 2017. godine donijela Zaključak kojim nalaže predstavnicima državnog kapitala u organima upravljanja Društva da predlože Skupštini akcionara donošenje odluke o konverziji izvršenih uplata u kapital u iznosu od EUR 1.360.500 po uplatama iz 2014. i 2015. godine, kao i uplatu od 11. februara 2016. godine u iznosu od EUR 2.090.000 kojom je Vlada Crne Gore pomogla plaćanje treće rate kredita prema Export-Import Bank of China (u daljem tekstu "EXIM banka").

Do datuma izavanja izvještaja nezavisnog revizora, Društvo nije pokrenulo proceduru povećanja kapitala.

Skretanje pažnje

Skrećemo pažnju da su priloženi finansijski iskazi pripremljeni pod pretpostavkom da će Društvo nastaviti poslovanje po principu stalnosti poslovanja. Kao što je objelodanjeno u napomeni 2.3 Društvo je za godinu koja se završava 31. decembra 2016. godine iskazalo neto gubitak u iznosu od EUR 2.902.070, dok je na navedeni dan ukupna pasiva Društva veća od njegove ukupne imovine za EUR 4.360.020. Pored toga odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti i ukupni odlivi gotovine za godinu koja se završava 31. decembra 2016. godine veći su od priliva za EUR 452.657, odnosno EUR 97.092. Ova pitanja, zajedno sa pitanjima navedenim u Osnovama za mišljenje sa rezervom, ukazuju na postojanje materijalno značajnih neizvjesnosti koje mogu da izazovu sumnju u sposobnost Društva da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti poslovanja. Društvo je u značajnoj mjeri zavisno od pomoći Vlade Crne Gore, pri čemu rukovodstvo Društva smatra da će kontinuitet poslovanja Društva biti obezbijeđen ukoliko Društvo dobije podršku Ministarstva saobraćaja i pomorstva Vlade Crne Gore za generisanje neophodnih novčanih sredstava za servisiranje obaveza na vrijeme. Vlada Crne Gore je na sjednici održanoj 20. januara 2017. godine donijela

Zaključak kojim se obezbjeđuju nedostajuća sredstva za otplatu četvrte rate kredita EXIM banci u iznosu od EUR 2.800.000 i istim dokumentom zadužila Društvo da obezbijedi sredstva za plaćanje pete rate kredita koja dospijeva u julu 2017. godine.

Naše mišljenje nije kvalifikovano u vezi sa navedenim pitanjem.

Crnogorski elektroprenosni sistem AD Podgorica

Naziv kompanije

Matični broj

Organizacija društva

Učešće države Crne Gore u vlasničkoj strukturi

Ovlašćeno lice u kompaniji

Veličina društva u skladu sa zakonom

Obveznik eksterne revizije

Posljednje pozitivno mišljenje eksterne revizije

Crnogorski elektroprenosni sistem AD Podgorica
02751372

Akcionarsko društvo

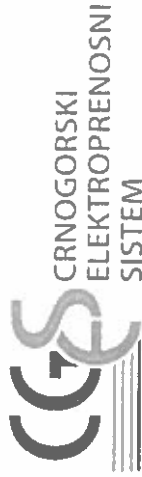
55.0%

Ivan Asanović

Veliko

DA

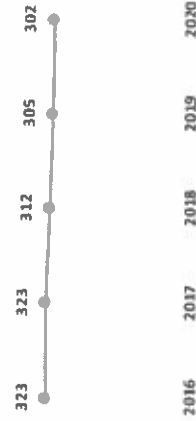
2020

CRNOGORSKI
ELEKTROPRENOSNI
SISTEM

	2016	2017	2018	2019	2020
Odgovorno lice za finansijske iskaze	Ivan Bulatović	Dragan Kujović	Dragan Kujović	Dragan Kujović	Dragan Kujović
Finansijski iskazi	DA	DA	DA	DA	DA
Napomene uz finansijske iskaze	DA	DA	DA	DA	DA
Prosječan broj zaposlenih (statistički aneks)	323	323	312	305	302
Ukupan prihod na godišnjem nivou (mil €)	30.8 €	37.2 €	36.6 €	40.6 €	51.1 €
Neto dobit (mil €)	2.4 €	4.7 €	4.2 €	3.6 €	12.5 €
Ukupna aktiva (mil €)	254.3 €	263.6 €	260.5 €	269.0 €	281.2 €
Izvršitelj eksterne revizije	DA	DA	DA	DA	DA
Izabrani eksterni revizor	KPMG	KPMG	PwC	PwC	PwC
Mišljenje eksterne revizije	Pozitivno	Pozitivno	Pozitivno	Pozitivno	Pozitivno
Skretanje pažnje	DA	DA	NI	NE	NE

Prosječan broj zaposlenih (statistički aneks)

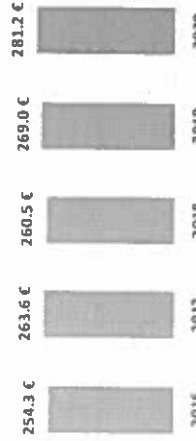
Ukupan prihod na godišnjem nivou (mil €)

Neto dobit (mil €)

Ukupna aktiva (mil €)

2020. godina

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji daju istinit i objektivni prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, finansijske pozicije društva Crnogorski elektroprenosni sistem a.d., Podgorica (u daljem tekstu „Društvo“) na dan 31. decembra 2020. godine, i njegove finansijske uspješnosti i tokova gotovine za godinu završenu na taj dan u skladu sa Zakonom o računovodstvu važećim u Crnoj Gori.

2019. godina

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji daju istinit i objektivni prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, finansijske pozicije društva Crnogorski elektroprenosni sistem a.d., Podgorica (u daljem tekstu „Društvo“) na dan 31. decembra 2019. godine, i njegove finansijske uspješnosti i tokova gotovine za godinu završenu na taj dan u skladu sa Zakonom o računovodstvu važećim u Crnoj Gori.

2018. godina

Mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji u svim materijalno značajnim aspektima prikazuju realno i objektivno finansijsko stanje društva Crnogorski elektroprenosni sistem AD Podgorica sa stanjem na dan 31. decembar 2018. godine, rezultate njegovog poslovanja i novčane tokove za godinu završenu na taj dan, u skladu sa zahtjevima Zakona o računovodstvu i računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori.

2017. godina

Mišljenje

Po našem mišljenju finansijski iskazi pružaju istinit i fer prikaz finansijskog stanja Društva na dan 31. decembra 2017. godine, poslovni rezultat i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan i sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu važećim u Crnoj Gori.

Skretanje pažnje

Skrećemo pažnju na Napomenu 20 uz finansijske iskaze u kojoj je opisana neizvjesnost ishoda spora po osnovu neevidentirane obaveze u vezi sa zahtjevom EPCG u iznosu od EUR 8.133.148. Spor pred Privrednim Sudom Crne Gore je u toku i rukovodstvo Društva procjenjuje da je veća vjerovatnoća da Društvo neće imati odliv sredstava po ovom osnovu. Kao rezultat toga Društvo nije iskazao obavezu u finansijskim iskazima na dan i za godinu koja se završava 31. decembra 2017. godine. U našem mišljenju za godinu završenu 31. decembra 2016. godine skrenuta je pažnja po istom osnovu. Naše mišljenje nije kvalifikovano po ovom osnovu.

2016. godina

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski iskazi istinito i objektivno prikazuju finansijsko stanje Društva na dan 31. decembra 2016. godine, poslovni rezultat i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan i sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu važećim u Crnoj Gori.

Skretanje pažnje

Bez kvalifikovanja našeg mišljenja, skrećemo pažnju na sljedeće prikazano u Napomeni 20 uz finansijske iskaze:

Društvo nije evidentiralo obavezu prema EPCG koja se odnosi na angažovanje sistemске rezerve za potraživanja od EPCG u periodu od 1. januara do 1. oktobra 2013. godine, u iznosu od EUR 8.133.148, jer ne postoji zakonska ili ugovorna osnova za ove obaveze. U članu 18

Zakona o budžetu za 2017. godinu je propisano da se prihodi po osnovu vlasništva i ostvarene dobiti privrednih subjekata u državnom vlasništvu u Crnoj Gori iz oblasti energetike mogu u 2017. godini koristiti za regulisanje međusobnih dužničko-povjerilačkih odnosa tih subjekata i za nove investicije u istim privrednim subjektima. Imajući u vidu citiranu zakonsku normu, može se očekivati da će Vlada Crne Gore, detaljno razmotriti mogućnost rješavanja ovog spornog pitanja, kroz zakonske mehanizme. Društvo i EPCG po ovom sporu vode parnicu pred Privrednim sudom Crne Gore.

U skladu sa Odlukom Regulatorne agencije za energetiku (RAE) o odobravanju naknada i cijena koje plaćaju proizvođači električne energije priključeni na prenosni sistem za korišćenje prenosnog kapaciteta, br. 14/358-17 od 8.8.2014. godine Društvo je fakturisalo EPCG-u naknade za angažovanje prenosnog kapaciteta u periodu od 1. januara 2014. godine do 31. jula 2015. godine. Društvo je prinudno naplatilo fakturu iz mjeseca decembra 2014. godine tako da potraživanje Društva po tom osnovu iznosi na dan 31. decembra 2016. godine EUR 12.253.135. EPCG je odbila da potpiše Ugovor o korišćenju prenosne mreže za potrebe proizvođača električne energije i da plati bilo koju od odnosnih faktura, pa se za iste vode postupci pred Privrednim sudom Crne Gore. Dopisom br. 15/02-6 od 27. marta 2015. godine, Agencija je obavijestila CGES da iako smatraju da je odnosna Odluka donijeta u skladu sa Zakonom o energetici, u slučaju da Ustavni sud utvrdi nezakonitost odredbi Metodologije na osnovu koje je Odluka donijeta, Agencija bi kroz mehanizam korekcija nadoknadila predmetni iznos Društvu.

Naplata ovih potraživanja pred Privrednim sudom u parničnim postupcima očekuje se do kraja 2017. godine, ukoliko ne bude nekih nepredviđenih okolnosti. Ovo potvrđuje i Presuda Privrednog suda Crne Gore P.br. 1246-16 od 07.04.2017. godine kojom je usvojen tužbeni zahtjev CGES-a i obavezana EPCG AD Nikšić da CGES-u po osnovu naknade za angažovanje prenosnog kapaciteta za mjesec jul 2015. godine plati glavni dug sa pripadajućom kamatom.

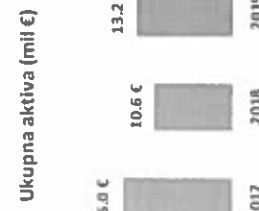
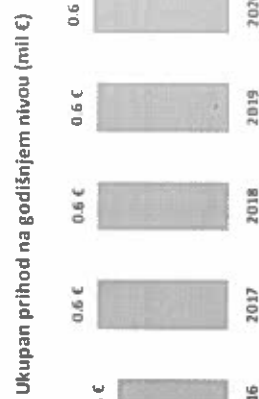
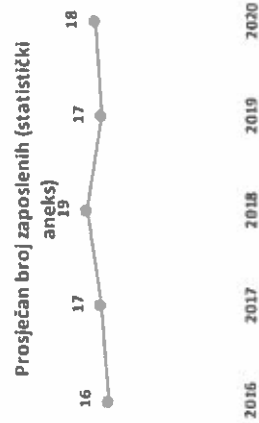
Crnogorski operator tržišta električne energije DOO Podgorica

Naziv kompanije
Matični broj
Organizacija društva
Učešće države Crne Gore u vlasničkoj strukturi
Ovlašćeno lice u kompaniji
Veličina društva u skladu sa zakonom
Obveznik eksterne revizije
Posljednje pozitivno mišljenje eksterne revizije

Crnogorski operator tržišta električne energije DOO Podgorica
02849097
Društvo sa ograničenom odgovornošću
100.0%
Boro Todorović
Malo
2018

	2016	2017	2018	2019	2020
Odgovorno lice za finansijske iskaze	Milan Radović	Milan Radović	Rajko Kovačević	Rajko Kovačević	Rajko Kovačević
Finansijski iskazi	DA	DA	DA	DA	DA
Napomene uz finansijske iskaze	NIJE U OBAVEZI	DA	DA	DA	DA
Prosječan broj zaposlenih (statistički aneks)	16	17	19	17	18
Ukupan prihod na godišnjem nivou (mil €)	0.5 €	0.6 €	0.6 €	0.6 €	0.6 €
Neto dobit (mil €)	0.0 €	0.1 €	0.0 €	0.0 €	0.0 €
Ukupna aktiva (mil €)	2.9 €	15.0 €	10.6 €	13.2 €	13.1 €
Izveštaj eksterne revizije	DA	DA	DA	DA	DA
Izabrani eksterni revizor	BDO	Norma fix	Norma fix	EUROREV	EUROREV
Mišljenje eksterne revizije	Positivno	Positivno	Positivno	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom
Skretanje pažnje	NE	NE	NE	NE	NE

2020. godina

Mišljenje sa rezervom (kvalifikovano mišljenje)

Po našem mišljenju, osim za efekte pitanja opisanih u odeljku Osnova za kvalifikovano mišljenje, priloženi finansijski iskazi Društva u svim značajnim aspektima prikazuju fer i istinito finansijski položaj Društva na dan 31.12.2020. godine, njegovu finansijsku uspješnost te novčane tokove za godinu koja se završava na ovaj datum u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori i računovodstvenim politikama objavljenim u napomeni 2 uz finansijske izvještaje.

Osnova za mišljenje sa rezervom (kvalifikovano mišljenje)

Nije vršeno obezvrjeđenje vrijednosti dugoročnih finansijskih plasmana u "Berzu električne energije" u skladu sa MSFI 9 – Finansijski instrumenti. Berza nije počela sa obavljanjem osnovne djelatnosti i ukupan gubitak na kraju 2020. godine je za 48.186 EUR-a veći od njenog kapitala. Shodno navedenom, dugoročni finansijski plasmani su precijenjeni, a nerealizovani gubici po osnovu vrednovanja finansijskih sredstava po fer vrijednosti su podcijenjeni za iznos od 180.010 EUR-a. Vlada Crne Gore je 08.04.2021. godine donijela Zaključak 04-1730/2 kojim će inicirati dokapitalizaciju Berze od strane "Elektroprivrede Crne Gore" i "Crnogorskog elektroprenosnog sistem" u iznosu od po 210.000 EUR-a.

2019. godina

Mišljenje sa rezervom (kvalifikovano mišljenje)

Po našem mišljenju, osim za efekte pitanja opisanih u odeljku Osnova za kvalifikovano mišljenje, priloženi finansijski iskazi Društva u svim značajnim aspektima prikazuju fer i istinito finansijski položaj Društva na dan 31.12.2019. godine, njegovu finansijsku uspješnost te novčane tokove za godinu koja se završava na ovaj datum u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori i računovodstvenim politikama objavljenim u napomeni 2 uz finansijske izvještaje.

Osnova za mišljenje sa rezervom (kvalifikovano mišljenje)

Kao što je objelodanjeno u Napomenama 4.3. i 4.5., nijesu evidentirana potraživanja od naknade za rad operatora i sredstava za pokrivanje troškova balansiranja prenosnog sistema prouzrokovanog debalansom u isporučenoj energiji za oktobar, novembar i decembar 2019. godine. Nijesu evidentirane ni obaveze prema dobavljačima za balansiranje sistema za novembar i decembar 2019. godine. Po ovom osnovu, ne možemo se uvjeriti za koji iznos su podcijenjena potraživanja od kupaca, obaveze prema dobavljačima i pasivna vremenska razgraničenja.

Nije vršeno obezvrjeđenje vrijednosti dugoročnih finansijskih plasmana u "Berzu električne energije" u skladu sa MSFI 9 – Finansijski instrumenti: priznavanje i odmjeravanje, obzirom da nije počela sa obavljanjem osnovne djelatnosti i ukupan gubitak na kraju 2019. godine iznosi 94% kapitala. Shodno navedenom, nismo u mogućnosti da se uvjerimo u potencijalne efekte koje svodenje fer vrijednosti udjela može imati na iskazanu vrijednost dugoročnih finansijskih plasmana i negativne revalorizacione rezerve na dan 31.12.2019. godine.

2018. godina

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski iskazi DOO "Crnogorski operator tržišta električne energije" Podgorica, na dan 31.12.2018. godine, daju istinit i objektivni prikaz finansijskog položaja, rezultata njegovog poslovanja za godinu koja se završava na taj dan, bez materijalno značajnih grešaka, u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore.

2017. godina

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski iskazi DOO "Crnogorski operator tržišta električne energije" Podgorica, na dan 31.12.2018. godine, daju istinit i objektivni prikaz finansijskog položaja, rezultata njegovog poslovanja za godinu koja se završava na taj dan, bez materijalno značajnih grešaka, u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore.

2016. godina

Mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2016. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori, zasnovanim na Zakonu o računovodstvu.

Elektroprivreda Crne Gore AD Nikšić

Naziv kompanije

Matični broj

Organizacija društva

Učešće države Crne Gore u vlasničkoj strukturi

Ovlašćeno lice u kompaniji

Veličina društva u skladu sa zakonom

Obveznik eksterne revizije

Posljednje pozitivno mišljenje eksterne revizije

Elektroprivreda Crne Gore AD Nikšić
02002230

Akcionarsko društvo
88.7%

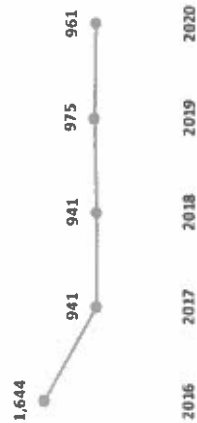
Nikola Rovčanin
Veliko

DA
2007

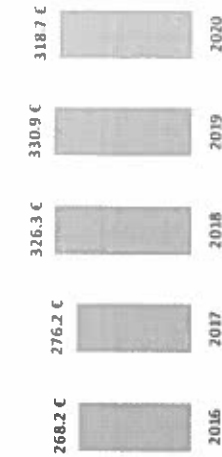

	2016	2017	2018	2019	2020
Odgovorno lice za finansijske iskaze	Igor Noveljić	Igor Noveljić	Igor Noveljić	Igor Noveljić	Igor Noveljić
Finansijski iskazi	DA	DA	DA	DA	DA
Napomene uz finansijske iskaze	DA	DA	DA	DA	DA
Prosječan broj zaposlenih (statistički aneks)	1,644	941	941	975	961
Ukupan prihod na godišnjem nivou (mil €)	268.2 €	276.2 €	326.3 €	330.9 €	318.7 €
Neto dobit (mil €)	18.3 €	0.9 €	44.1 €	28.3 €	16.2 €
Ukupna aktiva (mil €)	1,205.8 €	1,169.2 €	1,133.1 €	1,146.2 €	1,148.3 €
Izveštaj eksterne revizije	DA	DA	DA	DA	DA
Izabrani eksterni revizor	Ernst&Young	Ernst&Young	BDO	BDO	BDO
Mišljenje eksterne revizije	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom
Skretanje pažnje	DA	NE	DA	NE	NE

Prosječan broj zaposlenih (statistički aneks)

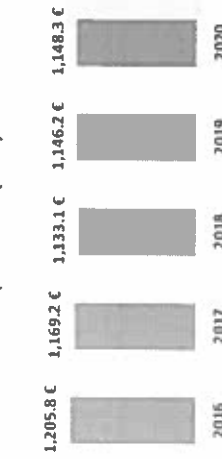
Ukupan prihod na godišnjem nivou (mil €)

Neto dobit (mil €)

Ukupna aktiva (mil €)

2020. godina

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte pitanja navedenog u odeljku Osnova za mišljenje sa rezervom našeg izvještaja, priloženi finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2020. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori i računovodstvenim politikama objelodanjenim u Napomeni 3. uz finansijske iskaze.

Osnova za mišljenje sa rezervom

Kao što je objelodanjeno u Napomeni 21. uz finansijske iskaze, na dan 31. decembra 2020. godine, nekretnine, postrojenja i oprema iskazani po neto sadašnjoj vrijednosti od EUR 575.766.598 (31. decembar 2019. godine: EUR 574.703.135) uključuju sredstva ukupne neto sadašnje vrijednosti od EUR 25.917.903 (31. decembar 2019. godine: EUR 26.766.610) bez odgovarajuće dokumentacije o vlasništvu. Shodno tome, nijesmo bili u mogućnosti da utvrdimo da li bi određene korekcije bile neophodne u vezi sa stanjem navedenih sredstava na dan 31. decembra 2020. godine, i na dan 31. decembra 2019. godine, kao i povezanih pozicija u iskazu o ukupnom rezultatu, iskazu o promjenama na kapitalu i iskazu o tokovima gotovine za godinu završenu na taj dan.

2019. godina

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte pitanja navedenog u odeljku Osnova za mišljenje sa rezervom našeg izvještaja, priloženi finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2019. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori i računovodstvenim politikama objelodanjenim u Napomeni 3. uz finansijske iskaze.

Osnova za mišljenje sa rezervom

Kao što je objelodanjeno u Napomeni 21. uz finansijske iskaze, na dan 31. decembra 2019. godine, nekretnine, postrojenja i oprema iskazani po neto sadašnjoj vrijednosti od EUR 574.703.135 (31. decembar 2018. godine: EUR 586.816.242) uključuju sredstva ukupne neto sadašnje vrijednosti od EUR 26.766.610 (31. decembar 2018. godine: EUR 28.014.846) bez odgovarajuće dokumentacije o vlasništvu. Shodno tome, nijesmo bili u mogućnosti da utvrdimo da li bi određene korekcije bile neophodne u vezi sa stanjem navedenih sredstava na dan 31. decembra 2019. godine, i na dan 31. decembra 2018. godine, kao i povezanih pozicija u iskazu o ukupnom rezultatu, iskazu o promjenama na kapitalu i iskazu o tokovima gotovine za godinu završenu na taj dan.

2018. godina

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za potencijalne efekte koje na finansijske iskaze imaju pitanja iznijeta u Osnovama za mišljenje sa rezervom, finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2018. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja za period od 1. januara do 31. decembra 2018. godine, u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori, zasnovanim na Zakonu o računovodstvu i računovodstvenim politikama objelodanjenim u Napomeni 3. Uz finansijske iskaze.

Osnova za mišljenje sa rezervom

Na dan 31. decembra 2018. godine, nekretnine, postrojenja i oprema iskazani po neto sadašnjoj vrijednosti od EUR 586.816.242 (31. decembar 2017. godine: EUR 552.762.155) uključuju sredstva ukupne neto sadašnje vrijednosti od EUR 28.014.846 (31. decembar 2017. godine: EUR 28.870.298) bez odgovarajuće dokumentacije o vlasništvu. Shodno tome, nijesmo bili u mogućnosti da utvrdimo da li bi određene korekcije bile neophodne u vezi sa stanjem navedenih sredstava na dan 31. decembra 2018. godine, i na dan 31. decembra 2017. godine, kao i povezanih pozicija u iskazu o ukupnom rezultatu, iskazu o promjenama na kapitalu i iskazu o tokovima gotovine za godinu završenu na taj dan.

Na dan 31. decembra 2018. godine, dugoročna rezervisanja za naknade zaposlenima koja se odnose na rezervisanja po osnovu prava na otpis dijela stambenih kredita iznose EUR 2.366.157 (31. decembar 2017. godine: EUR 2.486.904). Društvo priznaje rezervisanja za naknade po osnovu prava na otpis budućih stambenih kredita uzimajući u obzir dužinu radnog staža zaposlenih, kao i da li je zaposlenom u prošlosti već odobren kredit, a ne i ostale relevantne faktore bitne za rješavanje stambenih potreba zaposlenih kao što su: bračni status, broj djece koju zaposleni izdržava, kao i da li je njegovom supružniku u prošlosti već odobren kredit. Zbog nedovoljne dostupnosti ovih podataka koji su neophodni za obračun rezervisanja, nijesmo bili u mogućnosti da utvrdimo iznos potencijalnih promjena na već formiranim rezervisanjima za naknade zaposlenima po osnovu prava na otpis dijela stambenih kredita i neraspoređenoj dobiti na dan 31. decembra 2018. godine i neto rezultatu za godinu završenu na taj dan.

Skretanje pažnje

Skrećemo pažnju na Napomenu 29. uz finansijske izvještaje u kojoj je opisano da je Društvo u toku 2017. godine izvršilo smanjenje osnovnog kapitala u iznosu od EUR 148.380.692 i smanjenje akumuliranog gubitka u istom iznosu na osnovu Odluke o smanjenju osnovnog kapitala i izmijenjenog Statuta Društva usvojenih na sjednici Skupštine akcionara održanoj 30. decembra 2017. godine, a uz pribavljena mišljenja Instituta sertifikovanih računovođa Crne Gore i Ministarstva Finansija – Vlade Crne Gore koji su navedeno potvrdili. Prethodni revizor je u svom izvještaju od 19. jula 2018. godine izrazio kvalifikaciju na pomenutu transakciju smatrajući da je istu trebalo evidentirati u 2018. godini kada je postala pravno efektivna. Smatrajući da navedena transakcija nema uticaja na Bilans uspjeha, Rukovodstvo Društva nije vršilo korekcije u finansijskim iskazima za 2018. godinu u skladu sa nalazom prethodnog revizora. Naše mišljenje ne sadrži rezervu po osnovu navedenog pitanja.

2017. godina

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanog u paragrafu 1), efekte pitanja opisanih u paragrafima 2) i 4) i za moguće efekte na uporedne podatke pitanja opisanog u paragrafu 3) u Osnovama za mišljenje sa rezervom, finansijski iskazi prikazuju objektivno i istinito finansijsko stanje Društva na dan 31. decembra 2017. godine, rezultate njegovog poslovanja i novčane tokove za godinu koja se završila na taj dan, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i računovodstvenim propisima koji se primjenjuju u Crnog Gori.

Osnova za mišljenje sa rezervom

- 1) Na dan 31. decembra 2017. godine, nekretnine, postrojenja i oprema iskazani po neto sadašnjoj vrijednosti od EUR 552.762.155 (31. decembar 2016. godine: EUR 565.161.356) uključuju sredstva ukupne neto sadašnje vrijednosti od EUR 28.870.298 (31. decembar 2016. godine: EUR 34.325.226) bez odgovarajuće dokumentacije o vlasništvu. Shodno tome, nijesmo bili u mogućnosti da utvrdimo

da li bi određene korekcije bile neophodne u vezi sa stanjem navedenih sredstava na dan 31. decembra 2017. godine i 31. decembra 2016. godine, kao i povezanih pozicija u iskazu o ukupnom rezultatu, iskazu o promjenama na kapitalu i iskazu o tokovima gotovine za godine završene na taj dan.

- 2) Na dan 31. decembra 2017. godine, dugoročna rezervisanja za naknade zaposlenima koja se odnose na rezervisanja po osnovu prava na otpis dijela stambenih kredita iznose EUR 2.486.904 (31. decembar 2016. godine: EUR 2.426.100). Društvo priznaje rezervisanja za naknade po osnovu prava na otpis budućih stambenih kredita uzimajući u obzir samo dužinu radnog staža zaposlenih, iako su "Pravilnikom o rješavanju stambenih potreba zaposlenih" definisani i drugi faktori kao što su bračni status, broj djece koju zaposleni izdržava, kao i da li je zaposlenom ili njegovom supružniku u prošlosti već odobren kredit. Zbog nedostupnosti ličnih podataka zaposlenih koji su neophodni za obračun rezervisanja, a koji se ne mogu pribaviti od zaposlenih shodno odredbama Zakona o zaštiti podataka o ličnosti Crne Gore, nijesmo bili u mogućnosti da utvrdimo iznos greške na rezervisanjima za naknade zaposlenima po osnovu prava na otpis dijela stambenih kredita i neraspoređenoj dobiti na dan 31. decembra 2017. godine i 31. decembra 2016. godine i neto rezultatu za godine završene na taj dan.
- 3) Na dan 31. decembra 2016. godine, Društvo je prikazalo obaveze prema dobavljačima od EUR 3.410.280 i obračunate obaveze od EUR 4.100.000 koje su se odnosile na različite konsultantske usluge pružene od strane A2A S.p.A., Italija. Nije nam stavljen na raspolaganje ugovor potpisan sa A2A S.p.A., Italija (osim Ugovora o poravnanju koji je potpisan 23. oktobra 2017. godine) koji je bio osnov za inicijalno priznavanje ovih obaveza. U skladu sa navedenim, naše mišljenje na finansijske iskaze za godinu završenu 31. decembra 2016. godine je bilo modifikovano. Naše mišljenje na finansijske iskaze za tekuću godinu je takode modifikovano zbog mogućih efekata ovog pitanja na uporedivost iznosa u tekućoj godini sa uporednim podacima.
- 4) Na dan 31. decembra 2017. godine, Društvo je prikazalo smanjenje osnovnog kapitala u iznosu od EUR 148.380.692 i smanjenje akumuliranog gubitka u istom iznosu, na osnovu Odluke o smanjenju osnovnog kapitala (Odluka) i izmijenjenog Statuta Društva usvojenih na sjednici Skupštine Akcionara održanoj 30. decembra 2017. godine. Kao što je objelodanjeno u Napomenama 28 Kapitala i 36 Događaji nakon izještajnog perioda, na osnovu pribavljenih mišljenja Instituta sertifikovanih računovođa Crne Gore i Ministarstva finansija, rukovodstvo je smatralo pravilnim da evidentira smanjenje akcijskog kapitala i akumuliranog gubitka na dan kada je odluka usvojena od strane Skupštine akcionara. U skladu sa članom 59 stav 9 Zakona o privrednim društvima, kapital se smatra umanjenim kada se izmjene Statuta registruju u Centralnom registru privrednih subjekata, odnosno na dan 23. marta 2018. godine. Iako uvažavamo mišljenja dobijena od gore navedenih državnih institucija ona kao takva pravno ne mogu imati prednost u odnosu na zakonsku regulativu koja je u primjeni, jer je Zakon o privrednim društvima jasan u pogledu datuma pravne validnosti smanjenja akcijskog kapitala odnosno kada je ovakva transakcija pravnosnažna. Uzimajući u obzir iznad opisana ograničenja i odgovarajuće odredbe Zakona o privrednim društvima gore iznešene, naše videnje je da je transakcija trebala da bude evidentirana kada je postala pravno efektivna.

2016. godina

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanih u Osnovama za mišljenje sa rezervom u paragrafu 1) i 3) kao i za efekte pitanja opisanih u Osnovama za mišljenje sa rezervom u paragrafu 2), finansijski iskazi prikazuju objektivno i istinito finansijsko stanje Društva na dan

31. decembra 2016. godine i rezultate njegovog poslovanja i novčane tokove za godinu koja se završila na taj dan, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i računovodstvenim propisima koji se primjenjuju u Crnog Gori.

Osnova za mišljenje sa rezervom

1. Na dan 31. decembra 2016. godine, nekretnine, postrojenja i oprema iskazani po neto sadašnjoj vrijednosti od EUR 565.161.356 (31. decembar 2015. godine: EUR 846.191.004) uključuju sredstva ukupne neto sadašnje vrijednosti od EUR 34.325.226 (31. decembar 2015. godine: EUR 37.943.185) bez odgovarajuće dokumentacije o vlasništvu. Shodno tome, nijesmo bili u mogućnosti da utvrdimo da li bi određene korekcije bile neophodne u vezi sa stanjem navedenih sredstava, kao i povezanih pozicija u bilansu uspjeha, izvještaju o promjenama na kapitalu i izvještaju o lokovima gotovine za godine završene na dan 31. decembra 2016. godine i 31. decembra 2015. i za godinu koja se završila na taj dan.
2. Na dan 31. decembra 2016. godine, dugoročna rezervisanja za naknade zaposlenima koja se odnose na rezervisanja po osnovu prava na otpis dijela stambenih kredita iznose EUR 2.426.100 (31. decembar 2015. godine: EUR 8.669.299). Društvo priznaje rezervisanja za naknade po osnovu prava na otpis budućih stambenih kredita uzimajući u obzir samo dužinu radnog staža zaposlenih, iako su "Pravilnikom o rješavanju stambenih potreba zaposlenih" definisani i drugi faktori kao što su bračni status, broj djece koju zaposleni izdržava, kao i da li je zaposlenom ili njegovom supružniku u prošlosti već odobren kredit. Zbog nedostupnosti ličnih podataka zaposlenih koji su neophodni za obračun rezervisanja, a koji se ne mogu pribaviti od zaposlenih shodno odredbama Zakona o zaštiti podataka o ličnosti Crne Gore, nijesmo bili u mogućnosti da utvrdimo iznos greške na rezervisanjima za naknade zaposlenima po osnovu prava na otpis dijela stambenih kredita i neraspoređenoj dobiti na dan 31. decembra 2016. godine i 1. januara 2016. godine i neto rezultatu za godine koje su se završile na taj dan.
3. Na dan 31. decembra 2016. godine i 31. decembra 2015. godine, Društvo ima obaveze prema dobavljačima od EUR 3.410.280 i obračunate obaveze od EUR 4.100.000 koje su se odnosile na različite konsultantske usluge pružene od strane A2A S.p.A., Italija. Nije nam stavljen na raspolaganje ugovor potpisan sa A2A S.p.A., Italija (osim Ugovora o poravnanju koji je potpisan 23. oktobra 2017. godine što je objelodanjeno u napomeni 36) koji je bio osnov za priznavanje ovih obaveza, niti druge dokaze koji bi bili dovoljni da se uvjerimo u njihovo postojanje, vrednovanje i potpunost ili klasifikaciju, kao ni dokaze da su pomenute usluge pružene Društvu. Kao rezultat gore navedenih ograničenja, zbog nedostataka potkrepljujuće dokumentacije za prikazane iznose, nijesmo bili u mogućnosti da utvrdimo da li bi neke korekcije bile neophodne u vezi sa prirodnom ovih salda prezentovanih u finansijskim iskazima na dan 31. decembra 2016. godine i na dan 1. januara 2016. godine.

Skretanje pažnje

Skrećemo pažnju na Napomenu 2.2 u napomenama uz finansijske iskaze koja opisuje da je Društvo izvršilo korekcije uporednih informacija. Naše mišljenje nije dalje kvalifikovano u vezi sa ovim pitanjem.

Hotelska grupa budvanska rivijera AD Budva

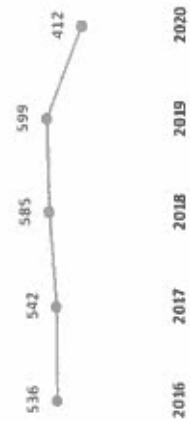

Hotelska grupa budvanska rivijera AD Budva
 02005328
 Akcionarsko društvo
 58.7%
 Jovan Gregović
 Veliko
 DA
 2020

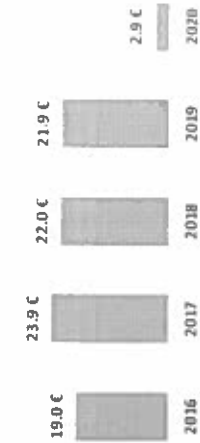
Naziv kompanije
 Matični broj
 Organizacija društva
 Učesče države Crne Gore u vlasničkoj strukturi
 Ovlašćeno lice u kompaniji
 Veličina društva u skladu sa zakonom
 Obveznik eksterne revizije
 Posljednje pozitivno mišljenje eksterne revizije

	2016	2017	2018	2019	2020
Odgovorno lice za finansijske iskaze	Katarina Kažanegra	Katarina Kažanegra	Katarina Kažanegra	Katarina Kažanegra	Katarina Kažanegra
Finansijski iskazi	DA	DA	DA	DA	DA
Napomene uz finansijske iskaze	DA	DA	DA	DA	DA
Prosječan broj zaposlenih (statistički aneks)	536	542	585	599	412
Ukupan prihod na godišnjem nivou (mil €)	19.0 €	23.9 €	22.0 €	21.9 €	2.9 €
Neto dobit (mil €)	1.0 €	2.6 €	2.6 €	1.1 €	-9.2 €
Ukupna aktiva (mil €)	185.5 €	210.2 €	212.0 €	150.9 €	141.0 €
Izveštaj eksterne revizije	DA	DA	DA	DA	DA
Izabrani eksterni revizor	EuroREV	KPMG	BDO	BDO	BDO
Mišljenje eksterne revizije	Pozitivno	Mišljenje sa rezervom	Pozitivno	Pozitivno	Pozitivno
Skretanje pažnje	DA	DA	DA	DA	NE

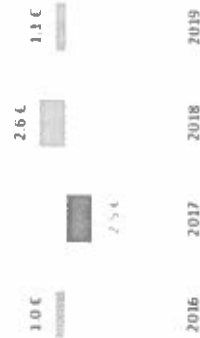
Prosječan broj zaposlenih (statistički aneks)

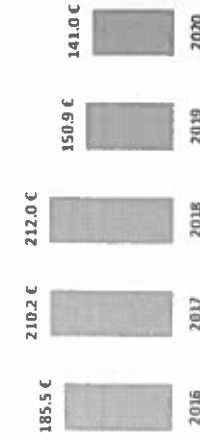
Ukupan prihod na godišnjem nivou (mil €)

Neto dobit (mil €)

Ukupna aktiva (mil €)

2020. godina

Mišljenje

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2020. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i novčane tokove za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori i računovodstvenim politikama objelodanjenim u Napomeni 2. uz finansijske iskaze.

2019. godina

Mišljenje

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2019. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i novčane tokove za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori i računovodstvenim politikama objelodanjenim u Napomeni 2. uz finansijske iskaze.

Skretanje pažnje

Skrećemo pažnju na Napomenu 1. u kojoj je objelodanjeno da je Društvo na jedanaestoj vanrednoj sjednici Skupštine akcionara održanoj 26. juna 2019. godine donijelo Odluku o odvajanju uz osnivanje novog društva br. 03-2717/3. Navedenom Odlukom reguliše se restrukturiranje Društva putem odvajanja uz osnivanje novog pravnog lica Sveti Stefan hoteli ad, Budva i to uz proporcionalnu podjelu akcija novog društva akcionarima Društva. Naše mišljenje ne sadrži rezervu u vezi sa navednim pitanjem.

2018. godina

Mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2018. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i novčane tokove za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori, zasnovanim na Zakonu o računovodstvu i računovodstvenim politikama objelodanjenim u Napomeni 2. uz finansijske iskaze.

Skretanje pažnje

Skrećemo pažnju na Napomenu 27. u kojoj je objelodanjeno da je Društvo na redovnoj godišnjoj Skupštini akcionara održanoj 4. aprila 2018. godine donijelo Odluku br. 03-850/3 o raspodjeli dobiti, kojom se dobit iz poslovanja za 2017. godinu u iznosu od EUR 2.034.249 ulaže u fond rezervi Društva. Navedena Odluka je bazirana na nekorigovanim finansijskim iskazima Društva za 2017. godinu, koja je kao uporedni podatak u priloženim finansijskim iskazima pretrpjela značajne izmjene. Naše mišljenje ne sadrži rezervu u vezi sa navednim pitanjem.

2017. godina

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, izuzev za efekte korekcija koje ima pitanje navedeno u paragrafu Osnova za mišljenje sa rezervom, finansijski iskazi pružaju istinit i fer prikaz finansijskog stanja Društva na dan 31. decembra 2017. godine, poslovni rezultat i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan i sastavljeni su u skladu Zakonom o računovodstvu važećim u Crnoj Gori.

Osnova za mišljenje sa rezervom

Na dan 31. decembra 2017. godine Društvo je iskazalo nekretnine, postrojenja i opremu u iznosu od EUR 112.871 hiljada (31. decembra 2016. godine EUR 110.946 hiljada) i revalorizacionu rezervu u iznosu od EUR 37.905 hiljada (31. decembra 2016. godine EUR 42.819 hiljada). Kao što je objelodanjeno u Napomeni 3.5 Društvo iskazuje nekretnine, postrojenja i opremu po procijenjenoj vrijednosti a posljednja procijena ovih sredstava je izvršena na dan 31. decembra 2013. godine. Tokom vršenja revizije ustanovili smo da primijenjeni metod procjene nije uzео u obzir ekonomski otpis nekretnina, postrojenja i opreme niti stepen završenosti investicije u toku i usled toga iznosi iskazani kao rezultat te procjene ne prikazuju ta sredstva po fer vrijednosti na taj dan što predstavlja odstupanje od odredbi Zakona o računovodstvu koji se primjenjuje u Crnoj Gori. Nismo bili u mogućnosti da utvrdimo finansijske efekte ovog odstupanja na iznose prikazane u finansijskim iskazima uključujući potrebne korekcije iznosa za nekretnine, postrojenja i opremu, revalorizacione rezerve, vremenska razgraničenja (odloženi prihod) i odložene poreske obaveze na dan 31. decembra 2017. i 31. decembra 2016. godine, obezvrijedjenja, porez na dobit kao i neto rezultat za godinu koja se završava na taj dan.

Nadalje, na dan 31. decembra 2017. godine Društvo je iskazalo investicione nekretnine u iznosu od EUR 65.508 hiljada (31. decembra 2016. godine EUR 65.190 hiljada) i revalorizacionu rezervu u iznosu od EUR 40.835 hiljada (31. decembra 2016. godine EUR 44.894 hiljada). Kao što je objelodanjeno u Napomeni 3.6 Društvo iskazuje investicione nekretnine po fer vrijednosti. Tokom vršenja revizije ustanovili smo da primijenjeni metod procjene 2017, 2016, 2015 i 2014. godine nije uzео u obzir ekonomski otpis investicionih nekretnina i usled toga iznosi iskazani kao rezultat te procjene ne prikazuju te investicione nekretnine po fer vrijednosti na taj dan što predstavlja odstupanje od odredbi Zakona o računovodstvu koji se primjenjuje u Crnoj Gori. Nismo bili u mogućnosti da utvrdimo finansijske efekte ovog odstupanja na iznose prikazane u finansijskim iskazima uključujući potrebne korekcije iznosa za investicione nekretnine, revalorizacione rezerve i odložene poreske obaveze na dan 31. decembra 2017. i 31. decembra 2016. godine, prihoda/ rashoda po osnovu usklađivanja vrijednosti investicionih nekretnina, poreza na dobit kao i neto rezultat za godinu koja se završava na taj dan.

Skretanje pažnje

Bez daljeg kvalifikovanja našeg mišljenja skrećemo pažnju na Napomenu 33 u kojoj je navedeno da se protiv Društva vodi značajan broj sudskih sporova po kojima krajnji ishod spora nije izvjestan. Društvo po ovom osnovu nije izvršilo rezervisanja u finansijskim iskazima na dan 31. decembra 2017. godine.

2016. godina

Mišljenje

Prema našem mišljenju finansijski izvještaji istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima prikazuju finansijski položaj HG "Budvanska rivijera" ad, Budva na dan 31. decembar 2016. godine, kao i rezultate poslovanja, promjene na kapitalu i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim standardima i propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori.

Skretanje pažnje

Ne kvalifikujući naše mišljenje, skrećemo pažnju na sledeće:

- Kao sredstvo obezbjeđenja kredita "NLB Montenegrobanke" ad, Podgorica br. KR 2011/6078 od 16.11.2011. godine, upisana je hipoteka na nepokretnostima evidentiranim u Listu nepokretnosti br. 2819, KO Budva, parcela broj 2900/5 neplodna zemljišta površine 4.950 m².
- Za obezbjeđenje kredita "NLB Montenegrobanke" ad, Podgorica br. KR 2012/550 od 08.02.2012. godine upisana je hipoteka na nepokretnostima evidentiranim u Listu nepokretnosti br. 2059, KO Budva, parcela broj 1271/16 neplodna zemljišta površine 17.137 m².
- Za obezbjeđenje kredita "NLB Montenegrobanke" ad, Podgorica br. KR 2015/20282 od 08.06.2015. godine upisana je hipoteka na nepokretnostima - zemljištu i objektima evidentiranim u Listu nepokretnosti br. 2059, KO Budva, parcela broj 1271/16.
- Za obezbjeđenje kredita "Slovenačko izvozno razvojne banke", Ljubljana upisana je hipoteka na pokretnom imovinom - opremom i mašinama solarnog sistema (Napomena 20).
- Dugoročni depozit u iznosu od 653 hiljade EUR-a i kratkoročni depoziti u ukupnom iznosu od 2.404 hiljade EUR-a služe kao sredstvo obezbjeđenja za odobrene kredite (Napomene 12 i 16).
- Protiv Društva se vodi određeni broj sudskih sporova iz kojih mogu nastati obaveze po tom osnovu. Do momenta okončanja sporova nijesmo u mogućnosti da utvrdimo posledice na ukupan položaj Društva (Napomena 27).

Hotelsko Turističko Preduzeće Ulcinjska Rivijera AD Ulcinj

Naziv kompanije

Matični broj

Organizacija društva

Učešće države Crne Gore u vlasničkoj strukturi

Ovlašćeno lice u kompaniji

Veličina društva u skladu sa zakonom

Obveznik eksterne revizije

Posljednje pozitivno mišljenje eksterne revizije

Hotelsko Turističko Preduzeće Ulcinjska Rivijera AD Ulcinj
02006146

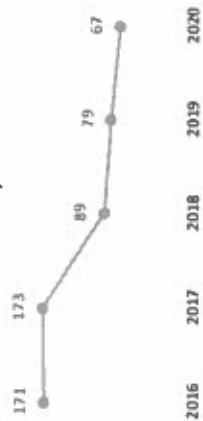

Akcionarsko društvo
63.5%

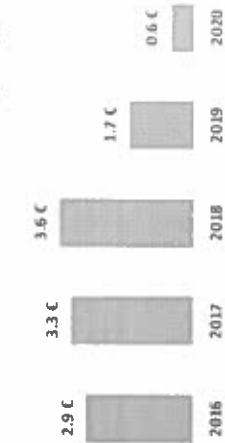
Bojan Đakonović
Srednje
DA
2014

	2016	2017	2018	2019	2020
Odgovorno lice za finansijske iskaze	Radomir Zec	Radomir Zec	Radomir Zec	Radomir Zec	Bojan Đakonović
Finansijski iskazi	DA	DA	DA	DA	DA
Napomene uz finansijske iskaze	NE	DA	DA	DA	DA
Prosječan broj zaposlenih (statistički aneks)	171	173	89	79	67
Ukupan prihod na godišnjem nivou (mil €)	2.9 €	3.3 €	3.6 €	1.7 €	0.6 €
Neto dobit (mil €)	0.0 €	0.1 €	0.1 €	-0.1 €	-1.0 €
Ukupna aktiva (mil €)	108.3 €	108.6 €	108.8 €	115.4 €	114.6 €
Izveštaj eksterne revizije	DA	DA	DA	DA	DA
Izabrani eksterni revizor		Racio-mont	Racio-mont	Racio-mont	Racio-mont
Mišljenje eksterne revizije	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom
Skretanje pažnje	NE	NI	DA	DA	DA

Prosječan broj zaposlenih (statistički aneks)

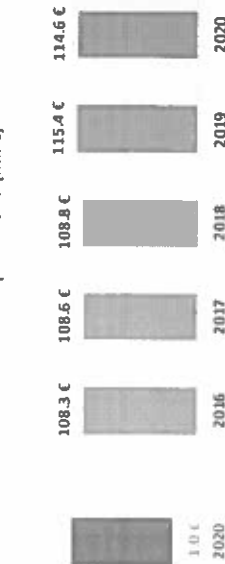
Ukupan prihod na godišnjem nivou (mil €)

Neto dobit (mil €)

Ukupna aktiva (mil €)

2020. godina

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte pitanja opisanih u odjeljku Osnova za mišljenje sa rezervom, finansijski izvještaji daju istinit i objektivian prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima finansijske pozicije HTP »Ulcinjaska rivijera« na dan 31.12.2020. godine, njene finansijske uspješnosti, tokova gotovine, promjena na kapitalu i napomene uz finansijske iskaze za godinu koja se završava 31.12.2020. godine u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (IFRS) i Međunarodnim računovodstvenim standardima (IAS).

Osnova za mišljenje sa rezervom

Nekretnine, postrojenja i oprema pod rednim brojem 006 Iskaz o finansijskoj poziciji – preduzeće nije vršilo naknadno odmieravanje imovine u skladu sa IAS/MRS 16. Preduzeće je odabralo kroz politike model revalorizacije koji nalaže da učestalo revalorizacije, u skladu sa paragrafom 34. IAS/MRS 16, svake godine u slučaju nekretnina, postrojenja i opreme koja imaju značajna i promjenljiva kretanja fer vrijednostima. Kod onih nepokretnosti, postrojenja i opreme kod kojih su godišnja kretanja neznatna taj rok može biti i do 5 godina. Takođe potrebno je u saradnji sa Vladom Crne Gore riješiti pitanje pravnog statusa zemljišta 868.587 m², koje se nalazi u Ulicinu KO Donji Štoj. Potrebno je izvršiti usaglašavanje katastarskih evidencija sa upravom za imovinu u pogledu ispravnosti posjedovnih listova.

Skretanje pažnje

U toku 2018. godine data je saglasnost od Skupštine akcionara HTP „ULCINJSKA RIVIJERA“ AD za upis hipoteke prvog reda za građevinske objekte koji su izdati pod zakup kompaniji Karisma Hotels Adriatic Montenegro DOO Podgorica su pod hipotekom u korist CKB i Erste Banke za kredite koje je Karisma Hotels Adriatic Montenegro DOO Podgorica uzela od tih banaka u iznosu od 11.500.000,00 EUR.

Postoje značajne neizvjesnosti u vezi going concern principa usled pandemije korona virusa (COVID-19), tačan uticaj na poslovanje u 2021. godini se ne može sa sigurnošću procijeniti.

2019. godina

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte pitanja opisanih u odjeljku Osnova za mišljenje sa rezervom, finansijski izvještaji daju istinit i objektivian prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima finansijske pozicije HTP »Ulcinjaska rivijera« na dan 31.12.2019. godine, njene finansijske uspješnosti, tokova gotovine, promjena na kapitalu i napomene uz finansijske iskaze za godinu koja se završava 31.12.2019. godine u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (IFRS) i Međunarodnim računovodstvenim standardima (IAS).

Osnova za mišljenje sa rezervom

Nekretnine, postrojenja i oprema pod rednim brojem 006 Iskaz o finansijskoj poziciji – preduzeće nije vršilo naknadno odmieravanje imovine u skladu sa IAS/MRS 16. Preduzeće je odabralo kroz politike model revalorizacije koji nalaže da učestalo revalorizacije, u skladu sa paragrafom 34. IAS/MRS 16, svake godine u slučaju nekretnina, postrojenja i opreme koja imaju značajna i promjenljiva kretanja fer vrijednostima. Kod onih nepokretnosti, postrojenja i opreme kod kojih su godišnja kretanja neznatna taj rok može biti i do 5 godina. Takođe potrebno je u saradnji sa Vladom Crne Gore riješiti pitanje pravnog statusa zemljišta 868.587 m², koje se nalazi u Ulicinu KO Donji Štoj. Potrebno je izvršiti usaglašavanje katastarskih evidencija sa upravom za imovinu u pogledu ispravnosti posjedovnih listova.

Skretanje pažnje

U toku 2018. godine data je saglasnost od Skupštine akcionara HTP „ULCINJSKA RIVIJERA“ AD za upis hipoteke prvog reda za građevinske objekte koji su izdati pod zakup kompaniji Karisma Hotels Adriatic Montenegro DOO Podgorica su pod hipotekom u korist CKB i Erste Banke za kredite koje je Karisma Hotels Adriatic Montenegro DOO Podgorica uzela od tih banaka u iznosu od 11.500.000,00 EUR.

Postoje značajne neizvjesnosti u vezi going concern principa usled pandemije korona virusa (COVID-19). Procjene su da će pandemija korona virusa (COVID-19) imati značajan negativan uticaj na poslovanje u 2020. godini, kako preduzeće dominantno generiše prihode koji će biti pogodeni novonastalom situacijom. Uticaj globalne pandemije će se ogledati kroz negativan uticaj na prihode i profitabilnost preduzeća u 2020. godini.

2018. godina

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte pitanja opisanih u odjeljku Osnova za mišljenje sa rezervom, finansijski izvještaji daju istinit i objektivni prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima finansijske pozicije HTP »Ulcinjaska rivijera« na dan 31.12.2018. godine, njene finansijske uspješnosti, tokova gotovine, promjena na kapitalu i napomene uz finansijske iskaze za godinu koja se završava 31.12.2018. godine u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (IFRS) i Međunarodnim računovodstvenim standardima (IAS).

Osnova za mišljenje sa rezervom

Nekretnine, postrojenja i oprema pod rednim brojem 006 - preduzeće nije vršilo naknadno odmjerenje imovine u skladu sa IAS/MRS 16. Preduzeće primjenjuje politiku odmjerenja vrijednosti osnovnih sredstava primjenom modela revalorizacije, koji nalaže da preduzeće revalorizuje sredstva (u skladu sa paragrafom 34. IAS/MRS 16), svake godine u slučaju nekretnina, postrojenja i opreme koja imaju značajna i promjenljiva kretanja fer vrijednostima. Kod onih nepokretnosti, postrojenja i opreme kod kojih su kretanja fer vrijednosti neznatna, taj rok može biti na svakih tri ili 5 godina. Takođe potrebno je u saradnji sa Vladom Crne Gore riješiti pitanje pravnog statusa zemljišta 868.587 m², koje se nalazi u Ulcinju KO Donji Stoj.

Skretanje pažnje

U toku 2018. godine data je saglasnost skupštine akcionara HTP „ULCINJSKA RIVIJERA“ AD za upis hipoteke prvog reda (06.08.2018. godine) na građevinske objekte koji su izdati pod zakup kompaniji Karisma Hotels Adriatic Montenegro DOO Podgorica, u korist CKB i Erste Banke za kredite koje je Karisma Hotels Adriatic Montenegro DOO Podgorica uzela od tih banaka u iznosu od 11.500.000,00 EUR.

Going concern princip je ugrožen po osnovu tužbi manjinskih akcionara, (u skladu sa objelodanjivanjem događaja nakon datuma bilansa (MRS 10)). U toku je sudski postupak po osnovu tužbi 44 manjinska akcionara, koji posjeduju 217.099 akcija po cijeni 10,485 Eur po akciji (vrijednost akcija na dan održavanja Skupštine akcionara - 27.04.2017. godine), a ukupna vrijednost navedenih akcija iznosi 2.276.283,00 Eur, plus kamate, troškovi postupka i ostali troškovi.

Skrećemo pažnju na napomenu broj 3.4 Gotovina i gotovinski ekvivalenti, gdje se od ukupnog iznosa gotovine na računu koji se vodi kod Atlas banke AD Podgorica na dan 31.12.2018. nalazi 278.968,61 € sa kojim sredstvima preduzeće je imalo ograničenja u raspolaganju zbog uvedenog moratorijuma u poslovanju ove banke. Na dan 25.03.2019. (po izvodu broj 11 Atlas banke AD Podgorica), stanje na računu 505-000000093728-90 je iznosilo 150.699,37 EUR.

2017. godina

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte pitanja opisanih u odjeljku Osnova za mišljenje sa rezervom, finansijski izvještaji daju istinit i objektivni prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima finansijske pozicije HTP »Ulcinjaska rivijera« na dan 31.12.2017. godine, njene finansijske uspješnosti, tokova gotovine, promjena na kapitalu i napomene uz finansijske iskaze za godinu koja se završava 31.12.2017. godine u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (IFRS) i Međunarodnim računovodstvenim standardima (IAS).

Osnova za mišljenje sa rezervom

Nekretnine, postrojenja i oprema pod rednim brojem 006 Iskaz o finansijskoj poziciji – preduzeće nije vršilo naknadno odmieravanje imovine u skladu sa IAS/MRS 16. Preduzeće je odabralo kroz politike model revalorizacije koji nalaže da učestalo revalorizacije, u skladu sa paragrafom 34. IAS/MRS 16, svake godine u slučaju nekretnina, postrojenja i opreme koja imaju značajna i promjenljiva kretanja fer vrijednostima. Kod onih nepokretnosti, postrojenja i opreme kod kojih su godišnja kretanja neznatna taj rok može biti i do 5 godina. Takođe potrebno je u saradnji sa Vladom Crne Gore riješiti pitanje pravnog statusa zemljišta 868.587 m², koje se nalazi u Ulcinju KO Donji Štoj.

2016. godina

Mišljenje sa rezervom

Prema našem mišljenju finansijski izvještaji društva „HTP Ulcinjska Rivijera“ AD Ulcinj, osim efekata značajnosti datih u okviru izražene rezerve, predstavljaju objektivni i fer prikaz stanja sredstava i izvora sredstava, rezultata poslovanja, novčanih tokova kao i stanja kapitala na dan 31.12.2016. godine.

Osnova za mišljenje sa rezervom

1. HTP "Ulcinjaska rivijera" Ulcinj nije izvršila evidentiranje zemljišta u finansijskom računovodstvu, koje se nalazi u Ulcinju KO Donji Štoj, koje je Odlukom Vlade dodijeljeno na korišćenje i koje je Rješenjem Uprave za nekretnine - Područna jedinica Ulcinj upisano u listovima nepokretnosti HTP Ulcinjske rivijere kao zemljište sa pravom korišćenja. Kako se radi o kvadraturi novoupisanog zemljišta od 868.587 m² čija vrijednost još uvijek nije utvrđena, dajemo rezervu na procjenu i prezentaciju ove bilansne pozicije.

Institut za crnu metalurgiju AD Nikšić

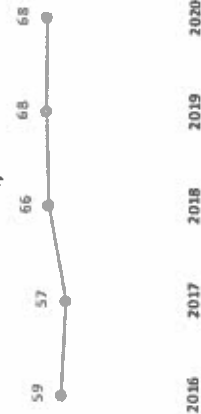
Naziv kompanije
 Matični broj
 Organizacija društva
 Učešće države Crne Gore u vlasničkoj strukturi
 Ovlašteno lice u kompaniji
 Veličina društva u skladu sa zakonom
 Obveznik eksterne revizije
 Posljednje pozitivno mišljenje eksterne revizije

Institut za crnu metalurgiju AD Nikšić
 02040760
 Akcionarsko društvo
 51.1%
 Ivan Ivanović
 Srednje
 DA
 2020

	2016	2017	2018	2019	2020
Odgovorno lice za finansijske iskaze	Dr Miras Đurović	Ranko Nikolić	Ranko Nikolić	Ranko Nikolić	Ranko Nikolić
Finansijski iskazi	DA	DA	DA	DA	DA
Napomene uz finansijske iskaze	DA	DA	DA	DA	DA
Prosječan broj zaposlenih (statistički aneks)	59	57	66	68	68
Ukupan prihod na godišnjem nivou (mil €)	1.4 €	1.3 €	1.3 €	1.4 €	1.2 €
Neto dobit (mil €)	-0.2 €	0.4 €	0.2 €	0.1 €	-0.4 €
Ukupna aktiva (mil €)	7.3 €	7.1 €	6.7 €	6.5 €	6.3 €
Izveštaj eksterne revizije	DA	DA	DA	DA	DA
Izabrani eksterni revizor	Racio-mont	Racio-mont	Racio-mont	Racio-mont	Racio-mont
Mišljenje eksterne revizije	Pozitivno	Pozitivno	Pozitivno	Pozitivno	Pozitivno
Skretanje pažnje	NE	NI	NI	NE	NE

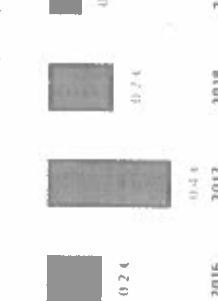
Prosječan broj zaposlenih (statistički aneks)

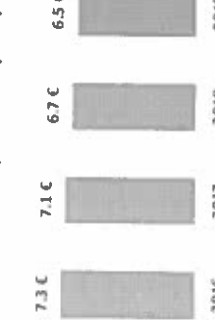
Ukupan prihod na godišnjem nivou (mil €)

Neto dobit (mil €)

Ukupna aktiva (mil €)

2020. godina

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji daju objektivnu i fer prikaz po svim materijalno značajnim aspektima finansijske pozicije "INSTITUT ZA CRNU METALURGIJU" AD Nikšić na dan 31.12.2020. godine, njene finansijske uspješnosti, tokova gotovine, promjena na kapitalu i napomena uz finansijske iskaze za godinu koja se završava 31.12.2020. godine u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (IFRS) i Međunarodnim računovodstvenim standardima (IAS).

2019. godina

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji daju objektivnu i fer prikaz po svim materijalno značajnim aspektima finansijske pozicije "INSTITUT ZA CRNU METALURGIJU" AD Nikšić na dan 31.12.2019. godine, njene finansijske uspješnosti, tokova gotovine, promjena na kapitalu i napomena uz finansijske iskaze za godinu koja se završava 31.12.2019. godine u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (IFRS) i Međunarodnim računovodstvenim standardima (IAS).

2018. godina

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji daju objektivnu i fer prikaz po svim materijalno značajnim aspektima finansijske pozicije "INSTITUT ZA CRNU METALURGIJU" AD Nikšić na dan 31.12.2018. godine, njene finansijske uspješnosti, tokova gotovine, promjena na kapitalu i napomena uz finansijske iskaze za godinu koja se završava 31.12.2018. godine u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (IFRS) i Međunarodnim računovodstvenim standardima (IAS).

2017. godina

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji daju istinit i objektivnu prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima finansijske pozicije »Institut za crnu metalurgiju« AD Nikšić na dan 31.12.2017. godine, njene finansijske uspješnosti, tokova gotovine, promjena na kapitalu i napomene uz finansijske iskaze za godinu koja se završava 31.12.2017. godine u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (IFRS) i Međunarodnim računovodstvenim standardima (IAS).

2016. godina

Mišljenje

Prema našem mišljenju finansijski izvještaji društva „Institut za crnu metalurgiju“ AD Nikšić, po svim materijalno značajnim pitanjima, predstavljaju objektivnu i fer prikaz stanja sredstava i izvora sredstava, rezultata poslovanja, novčanih tokova kao i stanja kapitala na dan 31.12.2016. godine, u skladu sa računovodstvenim propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori.

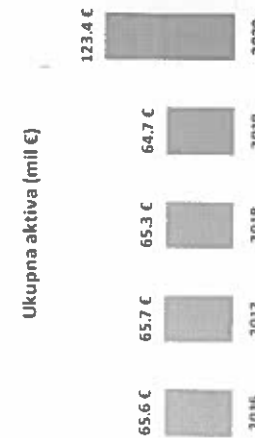
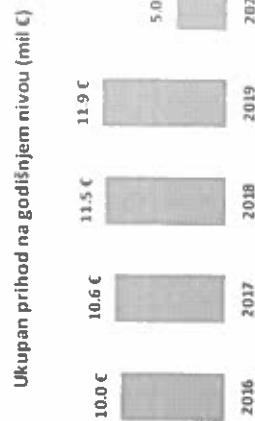
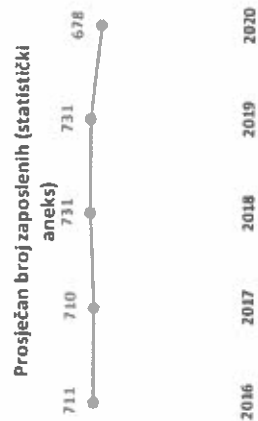
Institut Za fizikalnu medicinu rehabilitaciju i reumatologiju „ Dr Simo Milošević ” AD Igalo

Naziv kompanije
 Matični broj
 Organizacija društva
 Učešće države Crne Gore u vlasničkoj strukturi
 Ovlašćeno lice u kompaniji
 Veličina društva u skladu sa zakonom
 Obveznik eksterne revizije
 Posljednje pozitivno mišljenje eksterne revizije

Institut za fizikalnu medicinu rehabilitaciju i reumatologiju „Dr Simo Milošević“ AD Igalo
 02008386
 Akcionarsko društvo
 56.5%
 Savo Marić
 Veliko
 DA
 2020

	2016	2017	2018	2019	2020
Odgovorno lice za finansijske iskaze	Zoran Bošnjak	Gordana Rajović	Gordana Rajović	Gordana Rajović	Marina Delić
Finansijski iskazi	DA	DA	DA	DA	DA
Napomene uz finansijske iskaze	DA	DA	DA	DA	DA
Prosječan broj zaposlenih (statistički aneks)	711	710	731	731	678
Ukupan prihod na godišnjem nivou (mil €)	10.0 €	10.6 €	11.5 €	11.9 €	5.0 €
Neto dobit (mil €)	0.0 €	0.0 €	0.1 €	-8.1 €	-10.0 €
Ukupna aktiva (mil €)	65.6 €	65.7 €	65.3 €	64.7 €	123.4 €
Izveštaj eksterne revizije	DA	DA	DA	DA	DA
Izabrani eksterni revizor	EURORev	EURORev	EURORev	EURORev	EURORev
Mišljenje eksterne revizije	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom	Mišljenja od mišljenja	Uzdržani od mišljenja
Skretanje pažnje	DA	DA	DA	DA	DA

2020. godina

Mišljenje

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji Društva u svim značajnim aspektima prikazuju fer i istinito finansijski položaj Društva na dan 31.12.2020. godine, njegovu finansijsku uspješnost te novčane tokove za godinu koja se završava na ovaj datum u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori, i računovodstvenim politikama objavljenim u napomeni 3 uz finansijske izvještaje.

Skretanje pažnje

Kao sredstvo obezbjeđenja kredita i restitucije stavljena je hipoteka na nepokretnostima upisanim u LN 443, KO Topla i to: zemljištu površine 13.946 m² i građevinskim objektima upisanim na katastarskoj parceli br. 192, zemljištu površine 19.195 m² na katastarskoj parceli br. 195/2, kao i na nepokretnostima na katastarskim parcelama 123 i 124 (Vila "Galeb"), katastarske parcele 137 i 139, LN 2593, KO Topla i katastarsku parcelu 629, LN 443, KO Topla što je navedeno u Napomenama 12. i 18.2.1. u napomenama uz finansijske izvještaje.

Protiv Društva se vodi određeni broj sudskih sporova iz kojih mogu nastati obaveze po tom osnovu. Do momenta okončanja sporova nijesmo u mogućnosti da utvrdimo posledice na ukupan položaj Društva (Napomena 33).

U vezi s tim pitanjima naše mišljenje nije s rezervom.

2019. godina

Uzdržavanje od izražavanja mišljenja

Mi ne izražavamo mišljenje o priloženim finansijskim izvještajima Društva. Zbog značaja pitanja opisanog u odjeljku našeg izvještaja Osnova za uzdržavanje od izražavanja mišljenja, nismo bili u stanju da pribavimo dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza da obezbijede osnovu za mišljenje revizora o ovim finansijskim izvještajima.

Osnova za uzdržavanje od izražavanja mišljenja

Kao što je objelodanjeno u napomeni 3.8. Napomenama uz finansijske iskaze, usvojena računovodstvena politika Društva propisuje naknadno odmieravanje zemljišta i građevinskih objekata po njihovoj revalorizovanoj vrijednosti, koja predstavlja fer vrijednost na datum revalorizacije, umanjenu za ispravku vrijednosti i akumulirane gubitke. Društvo je izvršilo poslednju procjenu fer vrijednosti zemljišta i građevinskih objekata na dan 31.12.1995. godine, a vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme revalorizovana je zaključno sa 31.12.1999. godine. Po procjeni rukovodstva Društva, od datuma posljednje procjene do 31.12.2019. godine, nije bilo značajnih promjena fer vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme. Ovakav računovodstveni tretman odstupa od međunarodnog računovodstvenog standarda ("MRS") 16 - Nekretnine, postrojenja i opreme, po kome se u slučajevima neznatnih kretanja fer vrijednosti, zahtijeva učestalost revalorizacija jednom na svakih tri do pet godina, ali i češće u slučaju znatnih kretanja fer vrijednosti. Shodno navedenom, nismo bili u mogućnosti da se uvjerimo u potencijalne efekte koje procjena fer vrijednosti može imati na iskazanu vrijednost zemljišta, građevinskih objekata, revalorizacione rezerve i odložene poreze na dan 31.12.2019. godine, odnosno na neto rezultat za godinu koja se završava na navedeni dan.

Skretanje pažnje

Kao sredstvo obezbjeđenja po osnovu dobijenih kredita i restitucije stavljene su hipoteke i zabijezbe restitucije na nepokretnostima upisanim u LN 443, KO Topla, katastarske parcele 192 i 195/2, katastarske parcele 137 i 139, LN 2593, KO Topla i katastarsku parcelu 629, LN 443, KO Topla, što je navedeno u Napomenama 15 i 20 u napomenama uz finansijske izvještaje.

Protiv Društva se vodi određeni broj sudskih sporova iz kojih mogu nastati obaveze po tom osnovu. Do momenta okončanja sporova nijesmo u mogućnosti da utvrdimo posledice na ukupan položaj Društva (Napomena 29).

U vezi s tim pitanjima naše mišljenje nije s rezervom.

2018. godina

Mišljenje sa rezervom

Prema našem mišljenju, izuzev za rezervu navedenu u tački 4, finansijski izvještaji istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima prikazuju finansijski položaj Instituta "Dr Simo Milošević" ad. Igalo, na dan 31. decembar 2018. godine, kao i rezultate poslovanja, promjene na kapitalu i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim standardima i propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori.

Osnova za mišljenje sa rezervom

4. Po MRS 16 predviđeno je vrednovanje nekretnina, postrojenja i opreme po fer vrijednosti. Nezavisni procjenjivači izvršili su procjenu vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme na dan 31. decembar 1995. godine po tržišnim cijenama umanjnim za kumulativnu ispravku vrijednosti. Vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme revalorizovana je zaključno sa 31. decembrom 1999. godine. Nijesmo u mogućnosti da utvrdimo efekte odstupanja od MRS 16 koji se odnosi na vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme iskazanih u bilansu stanja na dan 31. decembar 2018. godine (Napomena 14).

Skretanje pažnje

Takođe skrećemo pažnju na sledeće:

- Kao sredstvo obezbjeđenja po osnovu dobijenih kredita i restitucije stavljene su hipoteke i zabilježbe restitucije na nepokretnostima upisanim u LN 443, KO Topla, katastarske parcele 192 i 195/2, katastarske parcele 137 i 139, LN 2593, KO Topla i katastarsku parcelu 629, LN 443, KO Topla (Napomene 14 i 20).
- Protiv Društva se vodi određeni broj sudskih sporova iz kojih mogu nastati obaveze po tom osnovu. Do momenta okončanja sporova nijesmo u mogućnosti da utvrdimo posledice na ukupan položaj Društva (Napomena 28).

2017. godina

Mišljenje sa rezervom

Prema našem mišljenju, izuzev za rezervu navedenu u tački 4, finansijski izvještaji istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima prikazuju finansijski položaj Instituta "Dr Simo Milošević" ad. Igalo, na dan 31. decembar 2017. godine, kao i rezultate poslovanja, promjene na kapitalu i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim standardima i propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori.

Osnova za mišljenje sa rezervom

4. Po MRS 16 predviđeno je vrednovanje nekretnina, postrojenja i opreme po fer vrijednosti. Nezavisni procjenjivači izvršili su procjenu vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme na dan 31. decembar 1995. godine po tržišnim cijenama umanjnim za kumulativnu ispravku vrijednosti. Vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme revalorizovana je zaključno sa 31. decembrom 1999. godine. Nijesmo

u mogućnosti da utvrdimo efekte odstupanja od MRS 16 koji se odnosi na vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme iskazanih u bilansu stanja na dan 31. decembar 2017. godine (Napomena 14).

Skretanje pažnje

Takođe skrećemo pažnju na sledeće:

- Kao sredstvo obezbeđenja po osnovu dobijenih kredita i restitucije stavljene su hipoteke i zabilježbe restitucije na nepokretnostima upisanim u LN 443, KO Topla, katastarske parcele 192 i 195/2, katastarske parcele 137 i 139, LN 2593, KO Topla i katastarsku parcelu 629, LN 443, KO Topla (Napomene 14 i 20).
- Protiv Društva se vodi određeni broj sudskih sporova iz kojih mogu nastati obaveze po tom osnovu. Do momenta okončanja sporova nijesmo u mogućnosti da utvrdimo posledice na ukupan položaj Društva (Napomena 28).

2016. godina

Mišljenje sa rezervom

Prema našem mišljenju, izuzev za rezervu navedenu u tački 4, finansijski izveštaji istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima prikazuju finansijski položaj Instituta "Dr Simo Milošević" ad. Igalo, na dan 31. decembar 2016. godine, kao i rezultate poslovanja, promjene na kapitalu i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim standardima i propisima koji se primenjuju u Crnoj Gori.

Osnova za mišljenje sa rezervom

4. Po MRS 16 predviđeno je vrednovanje nekretnina, postrojenja i opreme po fer vrijednosti. Nezavisni procjenjivači izvršili su procjenu vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme na dan 31. decembar 1995. godine po tržišnim cijenama umanjenim za kumulativnu ispravku vrijednosti. Vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme revalorizovana je zaključno sa 31. decembrom 1999. godine. Nijesmo u mogućnosti da utvrdimo efekte odstupanja od MRS 16 koji se odnosi na vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme iskazanih u bilansu stanja na dan 31. decembar 2016. godine (Napomena 14).

Skretanje pažnje

Takođe skrećemo pažnju na sledeće:

- Kao sredstvo obezbeđenja po osnovu dobijenih kredita i restitucije stavljene su hipoteke i zabilježbe restitucije na nepokretnostima upisanim u LN 443, KO Topla, katastarske parcele 192 i 195/2, katastarske parcele 137 i 139, LN 2593, KO Topla i katastarsku parcelu 629, LN 443, KO Topla (Napomene 14 i 20).
- Protiv Društva se vodi određeni broj sudskih sporova iz kojih mogu nastati obaveze po tom osnovu. Do momenta okončanja sporova nijesmo u mogućnosti da utvrdimo posledice na ukupan položaj Društva (Napomena 28).

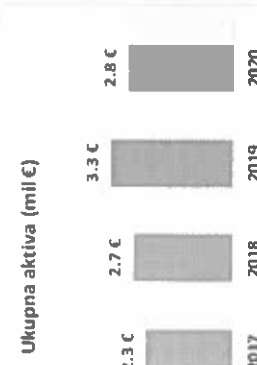
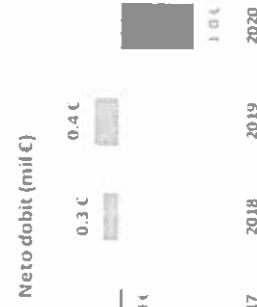
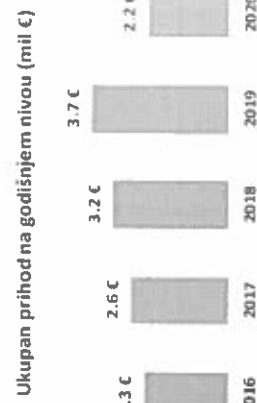
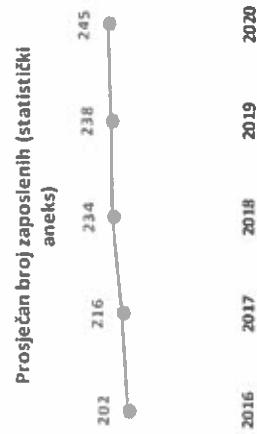
Javno preduzeće Nacionalni parkovi Crne Gore

Naziv kompanije
 Matični broj
 Organizacija društva
 Učešće države Crne Gore u vlasničkoj strukturi
 Ovlašćeno lice u kompaniji
 Veličina društva u skladu sa zakonom
 Obveznik eksterne revizije
 Posljednje pozitivno mišljenje eksterne revizije

Javno preduzeće Nacionalni parkovi Crne Gore
 02039460
 Javno preduzeće
 100.0%
 Aleksandar Bulatović
 Malo
 Nikad

	2016	2017	2018	2019	2020
Odgovorno lice za finansijske iskaze	Azra Vuković	Elvir Klica	Elvir Klica	Elvir Klica	Jelena Kljajević
Finansijski iskazi	DA	DA	DA	DA	DA
Napomene uz finansijske iskaze	DA	DA	DA	DA	DA
Prosječan broj zaposlenih (statistički aneks)	202	216	234	238	245
Ukupan prihod na godišnjem nivou (mil €)	2.3 €	2.6 €	3.2 €	3.7 €	2.2 €
Neto dobit (mil €)	0.0 €	0.0 €	0.3 €	0.4 €	-1.0 €
Ukupna aktiva (mil €)	3.7 €	2.3 €	2.7 €	3.3 €	2.8 €
Izvjestaj eksterne revizije	DA	DA	DA	DA	DA
Izabrani eksterni revizor	BDO				
Mišljenje eksterne revizije	Uzdržani od mišljenja	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom
Skretanje pažnje	DA	DA	DA	DA	DA
		Racio-mont	Racio-mont	Racio-mont	Računovodstvo i revizija

Po našem mišljenju, osim za efekte pitanja opisanih u odeljku Osnova za mišljenje sa rezervom, finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2020. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore, zasnovanim na Zakonu o računovodstvu i računovodstvenim politikama objelodanjenim u Napomenama uz finansijske iskaze.

Osnova za mišljenje sa rezervom

1. Kao što je navedeno u Napomeni 4.2. uz finansijske iskaze:
  - a) Društvo je za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2020. godine, iskazalo nekretnine, postrojenja i opremu u iznosu od 2.568.022 EUR-a (2019-2.655.723 EUR-a), u okviru kojih je iskazano zemljište u iznosu od 322.900 EUR-a (2019-322.900 EUR-a) i građevinski objekti u iznosu od 1.074.162 EUR-a (2019- 1.075.388 EUR-a). Na osnovu dokumentacije koja nam je prezentovana nismo bili u mogućnosti da u materijalno značajnom iznosu usaglasimo registar osnovnih sredstava Društva sa vlasničkim listovima, odnosno podacima iz katastarske evidencije Uprave za nekretnine Crne Gore. Za imovinu koju Društvo koristi u kontinuitetu za obavljanje osnovne djelatnosti a za koju nema upisano odgovarajuće vlasništvo, Društvo nije izvršilo nikakva rezervisanja za moguće štete ili gubitke.
  - b) Na dan sastavljanja finansijskih iskaza, Društvo nije uzelo u obzir zahtjeve MRS 16 – "Nekretnine, postrojenja i oprema", o potrebi procjene vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme, uvijek kada se knjigovodstvena vrijednost bitno razlikuje od vrijednosti do koje bi se došlo korišćenjem fer vrijednosti na kraju izvještajnog perioda, kao i zahtjeve MRS 36 – "Umanjenje vrijednosti imovine" o potrebi procjene nadoknadivog iznosa sredstva kada postoji naznaka da je vrijednost takvog sredstva umanjena. Posljednja nezavisna procjena nekretnina, postrojenja i opreme izvršena je na dan 31.12.2014. godine. Zbog navedenog smatramo da je bilo neophodno izvršiti procjenu vrijednosti ove materijalne imovine i objelodaniti njenu fer vrijednost.

Zbog prirode evidencije i procjene nekretnina, postrojenja i opreme nismo bili u mogućnosti da utvrdimo da li bi možda bila neophodna uskladjivanja u vezi sa obavezama i elementima koji su sadržani u iskazu o finansijskoj poziciji/bilansu stanja, iskazu ukupnom rezultatu/bilansu uspjeha i izvještaju o promjenama na kapitalu za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2020. i u tom dijelu ne možemo izraziti mišljenje.

2. Kao što je navedeno u Napomeni 4.2 uz finansijske iskaze, Društvo je na dan 31. decembar 2020. godine, iskazalo nekretnine, postrojenja i opremu u pripremi u iznosu od 315.078 EUR-a (2019 – 394.742 EUR-a) od kojih se na ulaganja u obekat "Restoran Crno jezero" odnosi 203.078 EUR-a (2019 – 203.078 EUR-a), koji je finansiran iz kredita Investiciono razvojnog fonda AD Podgorica.

Društvo ne posjeduje dokumentaciju kojom se dokazuje da je ulaganje izvršeno u objekte od kojih će Društvo priticati ekonomske koristi i u vezi sa tim priznavanje ulaganja u nekretnine, postrojenja i opremu u pripremi u iznosu od 315.078 EUR-a nije u skladu sa zahtjevima Konceptualnog okvira MRS/MSFI, koja se odnose na priznavanje imovine u bilansu stanja.

3. Kao što je navedeno u Napomeni 4.8 uz finansijske iskaze, osnovni kapital Društva na dan 31. decembar 2020. godine u iznosu od 1.481.507 EUR-1 (2019. – 1.481.507 EUR-a) čini državni kapital. U osnivačkim aktima nije kvantifikovana vrijednost osnovnog kapitala, niti je u Centralnom registru privrednih subjekata iskazana vrijednost kapitala.

Društvo nije u materijalno značajnom iznosu izvršilo usaglašavanje osnovnog kapitala u statutarim dokumentima, javnim registrima i poslovnim knjigama, niti je kao javno preduzeće izvršilo reorganizaciju u skladu sa Zakonom o privrednim društvima.

4. Kao što je navedeno u Napomeni 1. Opšti podaci uz finansijske iskaze prosječan broj zaposlenih u Društvu je bio 245 u 2020. godini (2019. – 238). Društvo ima obavezu isplate naknade zaposlenima prilikom odlaska u penziju i druge naknade u skladu sa Zakonom o radu i internim opštim aktima. Naknade zaposlenima po osnovu ovih planova nisu obezbijedeni fondovima.

Društvo nije izvršilo aktuarsku procjenu sadašnje vrijednosti ove obaveze, i s tim u vezi nije izvršilo rezervisanja po tom osnovu u finansijskim iskazima a kako to zahtijeva MRS 19 – Primanja zaposlenih.

Materijalno značajna neizvjesnost povezana sa stalnošću poslovanja

Skrećemo pažnju na Napomenu 4.30., koja ukazuje da je Društvo na dan 31. decembar 2020. godine iskazalo ukupna obrtna sredstva u iznosu od 212.460 EUR-a, što je za 673.358 EUR-a manje od iznosa tekućih obaveza na isti dan. Nadalje, za 2020. godinu Društvo je ostvarilo neto gubitak od 990.814 EUR-a, tako da je ukupni akumulirani gubitak veći za 690.481 EUR-a od akumuliranog dobitka. Ove činjenice ukazuju na postojanje materijalno značajnih neizvjesnosti koje mogu da izazovu sumnju u pogledu mogućnosti Društva da posluje u skladu sa načelom nastavka poslovanja.

Za otklanjanje navedenih neizvjesnosti pri primjeni načela nastavka poslovanja, Društvo je uzelo u obzir sledeće. U 2020. godini, rukovodstvo je pratilo i procenjivalo uticaj krize uzrokovan pandemijom COVID 19 na vremensku neograničenost poslovanja. Rukovodstvo je procijenilo postojeće i očekivane efekte COVIDA-19 i zaključilo da subвенije Vlade Crne Gore omogućuju Društvu da nastavi da posluje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, kao i da će očekivane ekonomske aktivnosti u Crnoj Gori u 2021. godini, posebno planirani rast u oblasti turizma, pozitivno uticati na ostvarivanje planiranih finansijskih pokazatelja. Dodatno, Društvo je u planovima za sledeću godinu predvidjelo da će ostvariti bolje rezultate kroz proces reorganizacije i smanjenja troškova. Naše mišljenje sa rezervom nije modifikovano u pogledu ovog pitanja.

Skretanje pažnje

Naše mišljenje ne sadrži rezervu po sledećem:

- (a) Kao što je navedeno u Napomeni 4.27. uz finansijske iskaze, Društvo sa stanjem na dan 31. decembra 2020. godine, vodi 29 sudskih sporova u kojima se javlja kao tužilac i tuženi. Ukupna vrijednost ispostavljenih zahtjeva u kojima je Društvo tuženi, iznosi 494 hilj. EUR-a, bez procijenjenih efekata zateznih kamata. Društvo je prema internoj stručnoj procjeni, uz korišćenje usluga eksternih pravnih savjetnika izvršilo rezervisanja za eventualne obaveze po navedenim sporovima na iznos od 100.000 EUR-a (2019. godine 50.000 EUR-a) (Napomena 4.9.). Po procjeni rukovodstva, za preostali iznos sporova od 394 hilj. EUR-a Društvo neće biti izloženo materijalno značajnim potencijalnim gubicima po ovom osnovu, obzirom da se ona odnose uglavnom na procjenu materijalne i nematerijalne štete.
- (b) Kao što je navedeno u Napomeni 4.31. uz finansijske iskaze, Poreske prijave, zajedno sa drugim oblastima zakonskog regulisanja su predmet pregleda i kontrola od više ovlašćenih organa kojima je zakonom omogućeno propisivanje kazni i zateznih kamata. Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Društva mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. Kao rezultat iznjetog, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Društvu može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. U skladu sa Zakonom o Poreskoj administraciji Crne Gore ("Sl. List RCG", br. 65/01, 80/04, 29/05, i "Sl.list

CG" br. 73/10, 20/11, 28/12, 8/15 i 47/17), period zastarijlosti poreske obaveze je 5 godina, što znači da poreske vlasti imaju prava da odrede plaćanje neizmirenih poreskih obaveza u roku od 5 godina od trenutka kada je obaveza nastala.

2019. godina

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte pitanja opisanih u odjeljku Osnova za mišljenje sa rezervom, finansijski izvještaji daju istinit i objektivian prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima finansijske pozicije JP "Nacionalni Parkovi Crne Gore" Podgorica na dan 31.12.2019. godine, njene finansijske uspješnosti za godinu koja se završava 31.12.2019. godine u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (IFRS) i Međunarodnim računovodstvenim standardima (IAS).

Osnova za mišljenje sa rezervom

Prema registraciji kod CRPS Podgorica preduzeće je registrovano kao Javno preduzeće, ovaj oblik organizovanja nije u skladu sa Zakonom o Privrednim društvima. Naručilac revizije u svojim poslovnim knjigama je evidentirao na poziciji osnovnog kapitala iznos od 1.481.507 EUR-a. Upisani iznos kapitala kod CRPS iznosi 0.00 EUR-a. Ove dvije pozicije moraju biti usaglašene. U postupku revizije se nijesmo mogli uvjeriti da li je knjigovodstvena vrijednost ove bilansne pozicije prikazana realno.

Skretanje pažnje

Skerćemo pažnju na događaje nakon bilansa stanja 31.12.2019. godine – napomena pod rednim brojem 24 (pandemija korona virusa). Procjene su da će pandemija korona virusa (COVID-19) imati značajan negativan uticaj na poslovanje u 2020. godini, kako preduzeće dominantno generiše prihode koji će biti pogođeni novonastalom situacijom.

2018. godina

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte pitanja opisanog u odjeljku Osnova za mišljenje sa rezervom, finansijski izvještaji daju istinit i objektivian prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima finansijske pozicije JP "Nacionalni Parkovi Crne Gore" Podgorica na dan 31.12.2018. godine, njene finansijske uspješnosti za godinu koja se završava 31.12.2018. godine u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (IFRS) i Međunarodnim računovodstvenim standardima (IAS).

Osnova za mišljenje sa rezervom

1. Prema registraciji kod CRPS Podgorica preduzeće je registrovano kao Javno preduzeće, ovaj oblik organizovanja nije u skladu sa Zakonom o Privrednim društvima. Naručilac revizije u svojim poslovnim knjigama je evidentirao na poziciji osnovnog kapitala iznos od 1.481.507 EUR-a. Upisani iznos kapitala kod CRPS iznosi 0.00 EUR-a. Ove dvije pozicije moraju biti usaglašene. U postupku revizije se nijesmo mogli uvjeriti da li je knjigovodstvena vrijednost ove bilansne pozicije prikazana realno.

2017. godina

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte pitanja opisanog u odjeljku Osnova za mišljenje sa rezervom, finansijski izvještaji daju istinit i objektivian prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima finansijske pozicije JP "Nacionalni Parkovi Crne Gore" Podgorica na dan 31.12.2017. godine,

njene finansijske uspješnosti za godinu koja se završava 31.12.2017. godine u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (IFRS) i Međunarodnim računovodstvenim standardima (IAS).

Osnova za mišljenje sa rezervom

1. Prema registraciji kod CRPS Podgorica preduzeće je registrovano kao JP koji oblik organizovanja nije u skladu sa Zakonom o Privrednim društvima. Naručilac revizije u svojim poslovnim knjigama je evidentirao na poziciji osnovnog kapitala iznos od 1.481.507 EUR-a. Upisani iznos kapitala kod CRPS iznosi 0.00 EUR-a. Ove dvije pozicije moraju biti usaglašene. U postupku revizije se nijesmo mogli uvjeriti da li je knjigovodstvena vrijednost ove bilansne pozicije prikazana realno.

2016. godina

Uzdržavajuće mišljenje

Zbog značaja pitanja opisanih u pasusu Osnova za uzdržavajuće mišljenje, nismo bili u mogućnosti da prikupimo dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza za obezbjeđenje osnove za revizijsko mišljenje. U skladu sa tim, ne izražavamo mišljenje o finansijskim iskazima.

Osnova za Uzdržavajuće mišljenje

Nismo prisustvovali popisu nekretnina, postrojenja i opreme iskazanih u iznosu od EUR 3.187.425 na dan 31. decembra 2016. godine, s obzirom na to da je popis bio izvršen prije našeg imenovanja za revizora Društva. Zbog prirode računovodstvene evidencije, nismo bili u mogućnosti da se drugim revizorskim postupcima uvjerimo u ispravnost podataka navedenih u bazi osnovnih sredstava, niti smo na osnovu dostavljene dokumentacije bili u mogućnosti da utvrdimo vlasništvo nad pojedinim osnovnim sredstvima.

Pored toga, Društvo ne posjeduje adekvatnu bazu osnovnih sredstava koja bi omogućila praćenje osnovnih sredstava po svim kriterijumima relevantnim za ispravan obračun amortizacije.

Nismo prisustvovali popisu zaliha iskazanih u iznosu od EUR 93.431 na dan 31. decembra 2016. godine, s obzirom na to da je popis bio izvršen prije našeg imenovanja za revizora Društva. Zbog prirode računovodstvene evidencije, nismo bili u mogućnosti da se drugim revizorskim postupcima uvjerimo u količine zaliha na dan bilansiranja.

Potraživanja Društva na dan 31. decembra 2016. godine iznose EUR 194.704 i uključuju potraživanja starija od godinu dana dospjeća u iznosu od EUR 29.796. Iako je naplata ovih potraživanja neizvjesna, Društvo nije izvršilo njihovu ispravku vrijednosti. Saglasno tome, potraživanja Društva iskazana u bilansu stanja i rezultat tekuće godine su više iskazani za EUR 20.796. Pored navedenog, potraživanja Društva uključuju potraživanja od zaposlenih u iznosu od EUR 19.412 po osnovu manjkova u blagajni iz 2014. godine.

Tokom obavljanja revizije nismo bili u mogućnosti da pribavimo odgovore na konfirmacije kojima bismo potvrdili stanje potraživanja i obaveza određenih kupaca i dobavljača na osnovu sprovedenog uzorkovanja.

Kapital Društva na dan 31. decembra 2016. godine iznosi EUR 2.502.554. Osnovni kapital Društva iskazan u poslovnim knjigama nije usaglašen sa stanjem osnovnog kapitala registrovanim u Centralnom registru privrednih subjekata Crne Gore. Nismo bili u mogućnosti da se drugim revizorskim postupcima uvjerimo u ispravnost kapitala navedenog u poslovnim knjigama.

Priloženi finansijski iskazi ne uključuju rezervisanja za naknade zaposlenima po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada nakon ispunjenja uslova i odgovarajuća objelodanjivanja u skladu sa zahtjevima MRS 19 – Primanja zaposlenih. Saglasno tome, nismo mogli da se uvjerimo u potencijalne efekte rezervisanja po navedenom osnovu na finansijske iskaze Društva za 2016. godinu.

Takođe, na dan 31. decembra 2016. godine protiv Društva se vodi više sudskih sporova čiji konačan ishod trenutno nije moguće predvidjeti. Na osnovu prezentovane dokumentacije nismo bili u mogućnosti da procijenimo potencijalni efekat koji na finansijske iskaze Društva može imati navedeno pitanje.

Dugoročni krediti Društva iskazani na dan 31. decembra 2016. godine u iznosu od EUR 197.028 uključuju i obaveze koje dospijevaju u periodu kraćem od godinu dana. Usled toga, dugoročne obaveze su više iskazane, a kratkoročne obaveze manje iskazane za EUR 17.682.

Odložene poreske obaveze Društva na dan 31. decembra 2016. godine iznose EUR 4.404. Priikom obavijanja revizije finansijskih iskaza Društva za 2016. godinu nismo imali uvid u obračun odloženih poreskih obaveza te se nismo mogli uvjeriti u tačnost obračuna istih.

Prihodi od prodaje Društva u 2016. godini iznose EUR 1.399.335. Zbog nedostataka uočenih u funkcionisanju internih kontrola Društva nismo bili u mogućnosti da se uvjerimo u tačnost iskazanih prihoda u 2016. godini. Takođe, Društvo ne priznaje prihode od prodaje u periodu u kome su nastali saglasno MRS 18 – Prihodi, već dio prihoda iskazuje u narednom obračunskom periodu. Nismo bili u mogućnosti da se na osnovu dostavljene dokumentacije uvjerimo u kom iznosu su prihodi od prodaje i rezultat perioda Društva potcijenjeni u 2016. godini.

Pored navedenog, prihodi od prodaje uključuju prihode od zakupa privremenih objekata u iznosu od EUR 43.408. Saglasno tome, prihodi od prodaje su više iskazani, a ostali poslovni prihodi manje za navedeni iznos.

Nakon datuma bilansa izvršen je inspeksijski nadzor Društva od strane Poreske uprave za period od pet godina (2012 – 2016. godine), koja je dana 9. juna 2017. godine sačinila Zapisnik o inspeksijskom nadzoru broj 03/7-3-2/1-17 u kome se navodi da ukupna utvrđena obaveza na lična primanja koja nije evidentirana u poslovnim knjigama Društva iznosi EUR 100.478. Na osnovu navedenog zaključujemo da su obaveze po osnovu poreza na dan 31. decembra 2016. godine iskazane manje u iznosu od EUR 100.478.

Društvo nije vršilo korekcije početnog stanja po osnovu mišljenja revizije na finansijske iskaze za 2015. godinu. Na osnovu sprovedenih procedura nismo bili u mogućnosti da utvrdimo efekte materijalno značajnih grešaka iz ranijih godina na priložene finansijske iskaze Društva.

Skretanje pažnje

Skrećemo pažnju na činjenicu da su Javna preduzeća shodno Članu 13 Zakona o unapređenju poslovnog ambijenta (Sl. List CG br 40/10 od 22.07.2010. godine) bila dužna da se reorganizuju u skladu sa Zakonom o privrednim društvima u roku od tri godine od dana stupanja na snagu Zakona o unapređenju poslovnog ambijenta. Naše mišljenje ne sadrži rezervu po navedenom pitanju.

Javno preduzeće za upravljanje Morskim Dobrom Crne Gore

Naziv kompanije

Matični broj

Organizacija društva

Učesće države Crne Gore u vlasničkoj strukturi

Ovlašteno lice u kompaniji

Veličina društva u skladu sa zakonom

Obveznik eksterne revizije

Posljednje pozitivno mišljenje eksterne revizije

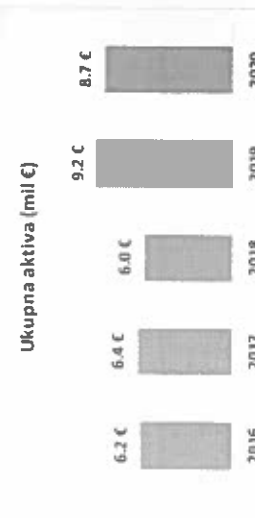
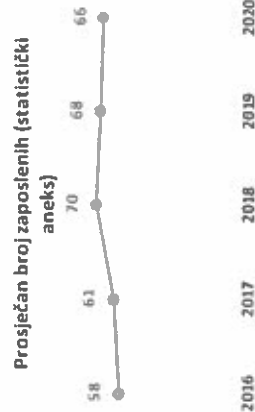
Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore
02116146

Akcionarsko društvo
100.0%

Mladen Mikijelj
Srednje
DA
2020

	2016	2017	2018	2019	2020
Odgovorno lice za finansijske iskaze	Predrag Jelušić	Predrag Jelušić	Predrag Jelušić	Predrag Jelušić	Predrag Jelušić
Finansijski iskazi	DA	DA	DA	DA	DA
Napomene uz finansijske iskaze	NIJE U OBAVEZI	NIJE U OBAVEZI	NIJE U OBAVEZI	NIJE U OBAVEZI	NIJE U OBAVEZI
Prosječan broj zaposlenih (statistički aneks)	58	61	70	68	66
Ukupan prihod na godišnjem nivou (mil €)	3.8 €	3.7 €	3.7 €	8.1 €	4.4 €
Neto dobit (mil €)	0.8 €	0.5 €	0.3 €	2.5 €	0.1 €
Ukupna aktiva (mil €)	6.2 €	6.4 €	6.0 €	9.2 €	8.7 €
Izviještaj eksterne revizije	NIJE U OBAVEZI	DA	DA	DA	DA
Izabrani eksterni revizor		A & C Company	A & C Company	ERC System	ERC System
Mišljenje eksterne revizije		Positivno	Positivno	Positivno	Positivno
Skretanje pažnje		Ne	Ne	DA	DA

2020. godina

Mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji daju istinit i objektivni prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima finansijsku poziciju društva "Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore" Budva na dan 31. decembar 2020. godine i njegovu finansijsku uspješnost i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore.

Skretanje pažnje

Ne kvalifikujući mišljenje o priloženim finansijskim iskazima skrećemo pažnju na sljedeće činjenice i događaje nakon datuma Bilansa, koji nemaju uticaj na prikazane finansijske iskaze, ali je moguć njihov uticaj u budućnosti:

1. Upoznati smo s činjenicom da je u više navrata reagovalo Specijalno državno tužilaštvo kao i drugi nadležni organi, pri čemu je lišeno slobode nekoliko prethodnih direktora i članova uprave. Obzirom da je postupak utvrđivanja odgovornosti i izvođenja dokaza u toku, do momenta sastavljanja ovog Izvještaja nemamo saznanja da li su pokrenuti sudski procesi.
2. Provedene mjere Vlade Crne Gore protiv Covida-19 u smislu njihovih efekata na finansijski položaj i poslovanje Društva, veza – Napomene nota br. 5.
3. Skrećemo pažnju na Sudske sporove koje Društvo ima, veza – Napomene, nota br. 6.

2019. godina

Mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji daju istinit i objektivni prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima finansijsku poziciju društva "Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore" Budva na dan 31. decembar 2019. godine i njegovu finansijsku uspješnost i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore.

Skretanje pažnje

U 2019. godini su ponovo objavljeni tenderi i zaključeni ugovori o davanju na korištenje priobalnog pojasa, te je naša pažnja bila usmjerena na provjeru postupka provođenja tendera shodno Zakonu o javnim nabavkama.

Skrećemo pažnju na procjenu vrijednosti osnovnog kapitala – Napomene, nota broj 3.3. Kapital. Uprava JPMD je usvojila procjenu ali pokretanje postupka uknjižbe je prolongirano zbog uvedene vanredne situacije u Crnoj Gori u martu mjesecu 2020. godine. U vezi s tim pitanjem naše mišljenje nije s rezervom.

Promjena zakonske regulative u dijelu pripadanja prihoda od naknada JPMD. Zakon o finansiranju lokalne samouprave ("Sl. list CG" br.3/2019), a koje se primjenjuje od 15.01.2019. godine, ukinuo je obavezu finansiranja lokalne samouprave i transfera 50% of naknade opštinama na Primorju. Dakle, u 2019. godini cjelokupni prihod utvrđen od naknade pripada JPMD. Ovo je rezultiralo enormnom povećanju prihoda i posljedično profita, jer dinamika ulaganja se nije znatnije poboljšala u odnosu na prethodnu godinu.

Skrećemo pažnju na Događaje nakon datuma Bilansa stanja, mjere Vlade Crne Gore protiv Covida – 19 u smislu njihovih efekata na finansijski položaj i poslovanje Društva, veza – Napomene nota br. 3 5.

Skrećemo pažnju na Sudske sporove koje Društvo ima, veza – Napomene, nota br. 3 6.

2018. godina

Mišljenje

Prema našem mišljenju, prikazani finansijski iskazi istinito i objektivno prikazuju finansijske pozicije "Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom CG" Budva na dan 31.12.2018. godine kao i rezultate njene finansijske uspješnosti i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI).

2017. godina

Mišljenje

Prema našem mišljenju, prikazani finansijski iskazi istinito i objektivno prikazuju finansijske pozicije "Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom CG" Budva na dan 31.12.2017. godine kao i rezultate njene finansijske uspješnosti i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI).

2016. godina

Po razvrstavanju pravnih lica 2016. godine Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore je bilo malo pravno lice, pa shodno navedenom nije bilo zakonske obaveze za sačinjavanje Napomena uz finansijske iskaze, pa samim tim ni za vršenje eksterne revizije. (Član 3a, član 6a i član 12 Zakona o računovodstvu i reviziji koji je tada bio na snazi)

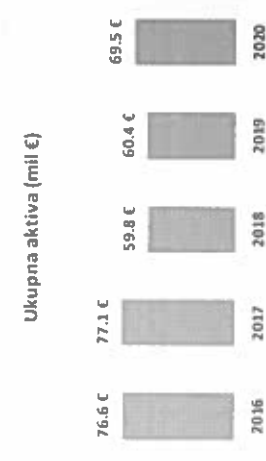
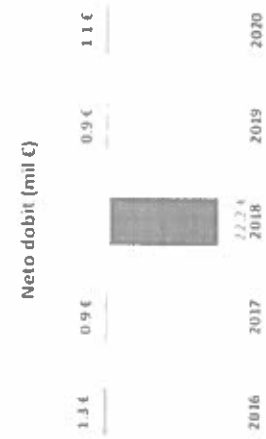
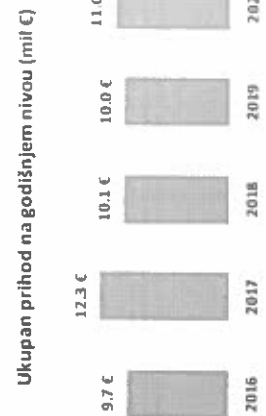
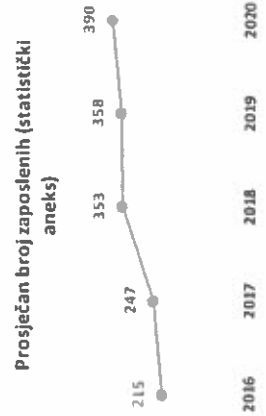
Luka Bar AD Bar

Naziv kompanije
 Matični broj
 Organizacija društva
 Učesče države Crne Gore u vlasničkoj strukturi
 Ovlašćeno lice u kompaniji
 Veličina društva u skladu sa zakonom
 Obveznik eksterne revizije
 Posljednje pozitivno mišljenje eksterne revizije

Luka bar AD Bar
 02002558
 Akcionarsko društvo
 54.1%
 Ilija Pješčić
 Veliko
 DA
 2020

	2016	2017	2018	2019	2020
Odgovorno lice za finansijske iskaze	Slobo Pajović	Zarija Franović	Vladan Vučelić	Vladan Vučelić	Vladan Vučelić
Finansijski iskazi	DA	DA	DA	DA	DA
Napomene uz finansijske iskaze	DA	DA	DA	DA	DA
Prosječan broj zaposlenih (statistički aneks)	215	247	353	358	390
Ukupan prihod na godišnjem nivou (mil €)	9.7 €	12.3 €	10.1 €	10.0 €	11.0 €
Neto dobit (mil €)	1.3 €	0.9 €	0.9 €	0.9 €	1.1 €
Ukupna aktiva (mil €)	76.6 €	77.1 €	59.8 €	60.4 €	69.5 €
Izvršitelj eksterne revizije	DA	DA	DA	DA	DA
Izabrani eksterni revizor	Auditing-mont	Racio-mont	BDO	Reviko	Reviko
Mišljenje eksterne revizije	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom	Positivno	Positivno
Skretanje pažnje	NE	NI	NI	NE	DA

2020. godina

Mišljenje

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima finansijski položaj "Luka Bar" AD, Bar na dan 31. decembra 2020. godine, njegovu finansijsku uspješnost i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući rezerve u odnosu na dato mišljenje skrećemo pažnju na sljedeće:

Kao sredstva obezbjeđenja za otplatu dugoročnih kredita, između ostalog, upisane su hipoteke narednog reda i hipoteka I reda na nepokretnostima upisanim u Listu nepokretnosti LN br. 2349, KO Novi Bar, PJ Bar i hipoteka I reda na nepokretnostima upisanim u LN 276 KO Polje, PJ Bar u korist poslovih banaka (Napomena 23).

Kao što je navedeno u Napomeni 29 uz finansijske iskaze, na dan 31.12.2020. godine protiv Društva se vodi veći broj sudskih sporova. Do 31.12.2020. godine ukupno izvršena rezervisanja po osnovu sudskih sporova iznose 90.080 €. Do okončanja sudskih sporova nijesmo bili u mogućnosti da sa sigurnošću procijenimo efekte na finansijske iskaze Društva koji mogu nastati po ovom osnovu.

Naše mišljenje nije modificirano po ovim osnovama.

2019. godina

Mišljenje

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima finansijski položaj "Luka Bar" AD, Bar na dan 31. decembra 2019. godine, njegovu finansijsku uspješnost i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore.

2018. godina

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2018. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja za period od 1. januara do 31. decembra 2018. godine, u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori, zasnovanim na Zakonu o računovodstvu i računovodstvenim politikama objelodanjenim u napomenama uz finansijske iskaze.

2017. godina

Mišljenje sa rezervom

Prema našem mišljenju, zbog značaja pitanja opisanih u Odjeljku osnova za mišljenje sa rezervom, priloženi finansijski izvještaji daju istinit i objektivan prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima finansijske pozicije "Luka Bar" AD Bar na dan 31.12.2017. godine, njene finansijske uspješnosti, tokova gotovine, promjena na kapitalu i izmijenjene napomene uz finansijske iskaze za godinu koja se završava 31.12.2017. godine u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (IFRS) i Međunarodnim računovodstvenim standardima (IAS), osim za one djelove prezentovane u odjeljku osnova za mišljenje sa rezervom.

Osnova za mišljenje sa rezervom

1. Nekretnine, postrojenja i oprema pod rednim brojem 006 Iskaz o finansijskoj poziciji – preduzeće nije vršilo naknadno odmieravanje imovine u skladu sa IAS/MRS 16. Preduzeće je odabralo kroz politike model revalorizacije koji nalaže da učestalost revalorizacije, u skladu sa paragrafom 34. IAS/MRS 16, svake godine u slučaju nekretnina, postrojenja i opreme koja imaju značajna i promjenljiva kretanja fer vrijednostima. Kod onih nepokretnosti, postrojenja i opreme kod kojih su godišnja kretanja neznatna taj rok može biti i do 5 godina.
2. Potraživanja pod rednim brojem 018 Iskaz o finansijskoj poziciji – nijesmo se mogli uvjeriti tačnost prezentacije ove pozicije u skladu sa analitičkim postupcima i nezavisnim konfirmacijama pojedinačnih pozicija.
3. Ostali rashodi pod rednim brojem 218 Iskaz o ukupnom rezultatu – na ovoj poziciji je prezentovan rashod po osnovu obezvređenja potraživanja Interlog a isti je trebao biti prezentovan u skladu sa IAS/MRS 8 greške ranijeg perioda paragrafi od 41-49. Cijeneci svu prezentovanu dokumentaciju preduzeće u vrijeme fakturisanja upotrebe obale za otpisani dio u prethodnim obračunskim periodima nije imalo ni pravo na potraživanje ni nastali prihod, a uprava preduzeća je trebala i morala znati da u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima Zakon o lukama (Sl. CG 51/08, 040/11 i 027/13) član 11 stav 2, predviđena naknada je bila budžetski prihod (Države Crne Gore) a ne prihod preduzeća Luka Bar AD Bar. Naknadno su donešena podzakonska akta u pogledu visine takse (za potrebe Države Crne Gore a ne "Luka Bar" AD). U skladu sa prethodno iznesenim isto potraživanje je trebalo biti tretirano kao greška ranijeg perioda a ne kao procjena naplativosti potraživanja i promjena računovodstvene procjene IAS 8 paragrafi od 32 do 40. U 2015 Ministarstvo sabračaja i pomorstva je obavijestilo "Luka Bar" AD Bar da izvrši usklađivanje u svojim knjigama po ovom osnovu i da nije imalo pravo zaračunavati taksu po osnovu upotrebe obale (broj 01-1938/1). Kako u prethodnim periodima na nivou finansijskih izvještaja nije ni moglo nastati potraživanje/prihod po ovom osnovu isli se smatra greškom ranijeg perioda a ne procjenom naplativosti.

2016. godina

Mišljenje sa rezervom

Osim efekata značajnosti razmotrenih u tački 1 finansijski izvještaji preduzeća AD "Luka Bar" Bar predstavljaju objektivni i fer prikaz stanja sredstava i izvora sredstava, rezultata poslovanja, novčanih tokova kao i stanja kapitala na dan 31.12.2016. godine.

Osnova za mišljenje sa rezervom

1. Izvršili smo provjeru stanja pozicije potraživanja slanjem konfirmacija. Od poslath konfirmacija potvrđeno nam je potraživanje ispod 50% ukupnog potraživanja, tako da se nijesmo mogli uvjeriti na ovaj način da li su potraživanja realno iskazana, a alternativnim metodama se nijesmo mogli uvjeriti u realnost iskazanih potraživanja.

Marina-Bar AD Bar

Naziv kompanije
 Matični broj
 Organizacija društva
 Učešće države Crne Gore u vlasničkoj strukturi
 Ovlašćeno lice u kompaniji
 Veličina društva u skladu sa zakonom
 Obveznik eksterne revizije
 Posljednje pozitivno mišljenje eksterne revizije

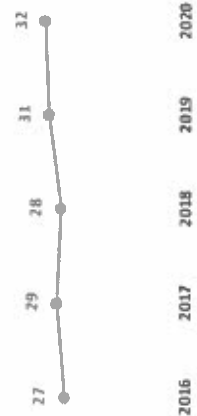

MARINA BAR
 Montenegro

Marina-Bar AD Bar
 02333155
 Akcionarsko društvo
 54.3%
 Željko Stojović
 Malo
 DA
 Nikad

	2016	2017	2018	2019	2020
Odgovorno lice za finansijske iskaze	Radovan Orlandić	Radovan Orlandić	Radovan Orlandić	Radovan Orlandić	Radovan Orlandić
Finansijski iskazi	DA	DA	DA	DA	DA
Napomene uz finansijske iskaze	DA	DA	DA	DA	DA
Prosječan broj zaposlenih (statistički aneks)	27	29	28	31	32
Ukupan prihod na godišnjem nivou (mil €)	1.2 €	1.2 €	1.7 €	1.3 €	1.1 €
Neto dobit (mil €)	0.5 €	0.3 €	0.7 €	0.3 €	0.2 €
Ukupna aktiva (mil €)	10.8 €	11.1 €	11.4 €	11.8 €	11.9 €
Izveštaj eksterne revizije	DA	DA	DA	DA	DA
Izabrani eksterni revizor	BDO	BDO	BDO	Reviko	Reviko
Mišljenje eksterne revizije	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom
Skretanje pažnje	NE	NI	DA	DA	DA

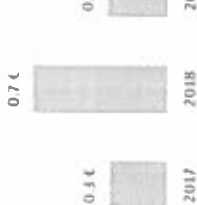
Prosječan broj zaposlenih (statistički aneks)

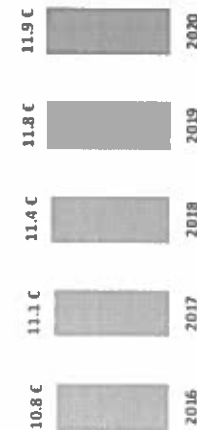
Ukupan prihod na godišnjem nivou (mil €)

Neto dobit (mil €)

Ukupna aktiva (mil €)

Po našem mišljenju, osim za efekte pitanja opisanih u odjeljku osnova za mišljenje sa rezervom, priloženi finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima finansijski položaj AD Marina, Bar na dan 31. decembra 2020. godine, njegovu finansijsku uspješnost i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i računovodstvenim propisima Crne Gore.

Osnova za mišljenje sa rezervom

1. Kao što je navedeno u napomeni 14. uz finansijske iskaze, u okviru nekretnina i opreme na dan 31.12.2020. godine iskazane su i investicije u toku koje se odnose na investicioni objekat marine u vrijednosti od 8.884.135 € što predstavlja 87,50% ukupne vrijednosti nekretnina i opreme (10.152.581 €).

Navedeni investicioni objekat je u izgradnji i djelimično se koristi. Izgradnja ovog objekta traje duže od 15 godina, a od djelimičnog korišćenja objekta ostvaruju se prihodi. Društvo nije vršilo test obezvređenja investicija u toku u skladu sa zahtjevom MRS 36 – Umanjenje vrijednosti imovine.

Na osnovu prezentirane dokumentacije nijesmo bili u mogućnosti da procijenimo efekte potencijalnog obezvređenja investicija u toku na finansijske iskaze Društva.

2. U skladu sa članom 2.Zakona o lukama, lučko zemljište i infrastruktura su u državnoj svojini. Društvo nije izvršilo iskrižavanje zemljišta i lučke infrastrukture jer, bez učešća nadležnih državnih organa, nije moguće izvršiti razgraničenje vlasništva nad infrastrukturom niti utvrditi da li će Društvo dobiti pravičnu novčanu naknadu prilikom prenosa vlasništva sa Društva na Državu. Nijesmo bili u mogućnosti da procijenimo potencijalne efekte na finansijske iskaze Društva koji mogu nastati kao rezultat procesa iskrižavanja imovine.

Skretanje pažnje

Pored sporova manje vrijednosti, protiv Društva se vode i sledeći sporovi:

1. "Belmonte System" Ltd Maršalska ostrva je Privrednom sudu Crne Gore podnio tužbu radi naplate 478.677 € sa zakonskom zateznom kamatom, po osnovu preuzimanja potraživanja od SIA Multikapitals nakon što potraživanje nije uspjelo da se naplati preko P group doo Podgorica.
Društvo je podnijelo kontratužbu Privrednom sudu 10.09.2019. godine protiv SIA Multikapitals i "Belmonte System" Ltd Maršalska ostrva radi utvrđivanja ništavosti ugovora o cesiji kojim je potraživanje prenjeto na "Belmonte System" Ltd.
Privredni sud Crne Gore je 16.03.2020. godine donio presudu kojom se odbijen tužbeni zahtjev tužioca "Belmonte System" Ltd. za isplatu novčanog iznosa od 478.677 € sa zakonskom zateznom kamatom.
Tužilac je izjavio žalbu na presudu od 08.6.2020. godine na koju je izjavljen odgovor 18.6.2020. godine.
2. Na dan 31.12.2020. godine protiv Društva se vodi više sudskih sporova čiji konačan ishod trenutno nije moguće predvidjeti. Na osnovu prezentovane dokumentacije nismo bili u mogućnosti da procijenimo potencijalni efekat koje na finansijske iskaze Društva može imati navedeno pitanje.

3. Luka Bar a.d., Bar vodi sudski spor protiv Društva radi utvrđivanja učešća Luke Bar u kapitalu Društva, proporcionalno vrijednosti uložених sredstava u izgradnju marine ili isplate duga po osnovu neosnovanog bogaćenja. Ovaj spor pred Privrednim sudom se nalazi u mirovanju radi rješavanja spornih pitanja uz učešće nadležnih državnih organa.

Naše mišljenje ne sadrži rezervu u vezi sa navedenim pitanjem. (Napomena 21).

2019. godina

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte pitanja opisanih u odjeljku osnova za mišljenje sa rezervom, priloženi finansijski izvještaji prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima finansijski položaj AD Marina, Bar na dan 31. decembra 2019. godine, njegovu finansijsku uspješnost i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i računovodstvenim propisima Crne Gore.

Osnova za mišljenje sa rezervom

1. Kao što je navedeno u napomeni 14. uz finansijske iskaze, u okviru nekretnina i opreme na dan 31.12.2019. godine iskazane su i investicije u toku koje se odnose na investicioni objekat marine u vrijednosti od 8.781.493 € što predstavlja 88% ukupne vrijednosti nekretnina i opreme (9.978.808 €).

Navedeni investicioni objekat je u izgradnji i djelimično se koristi. Izgradnja ovog objekta traje duže od 15 godina, a od djelimičnog korišćenja objekta ostvaruju se prihodi. Društvo nije vršilo test obezvređenja investicija u toku u skladu sa zahtjevom MRS 36 – Umanjenje vrijednosti imovine.

Na osnovu prezentirane dokumentacije nijesmo bili u mogućnosti da procijenimo efekte potencijalnog obezvređenja investicija u toku na finansijske iskaze Društva.

2. U skladu sa članom 2 Zakona o lukama, lučko zemljište i infrastruktura su u državnoj svojini. Društvo nije izvršilo isknižavanje zemljišta i lučke infrastrukture jer, bez učešća nadležnih državnih organa, nije moguće izvršiti razgraničenje vlasništva nad infrastrukturom niti utvrditi da li će Društvo dobiti pravičnu novčanu naknadu prilikom prenosa vlasništva sa Društva na Državu. Nijesmo bili u mogućnosti da procijenimo potencijalne efekte na finansijske iskaze Društva koji mogu nastati kao rezultat procesa isknižavanja imovine.

Skretanje pažnje

Pored sporova manje vrijednosti, protiv Društva se vode i sledeći sporovi:

1. "Belmonte System" Ltd Maršalska ostrva je Privrednom sudu Crne Gore podnio tužbu radi naplate 478.677 € sa zakonskom zateznom kamatom, po osnovu preuzimanja potraživanja od SIA Multikapitals nakon što potraživanje nije uspjelo da se naplati preko P group doo Podgorica. Društvo je podnijelo kontratužbu Privrednom sudu 10.09.2019. godine protiv SIA Multikapitals i "Belmonte System" Ltd Maršalska ostrva radi utvrđivanja ništavosti ugovora o cesiji kojim je potraživanje prenjeto na "Belmonte System" Ltd. Privredni sud Crne Gore je 16.03.2020. godine donio presudu kojom je odbijen tužbeni zahtjev tužioca "Belmonte System" Ltd. za isplatu novčanog iznosa od 478.677 € sa zakonskom zateznom kamatom.

2. Luka Bar a.d., Bar vodi sudski spor protiv Društva radi utvrđivanja učešća Luke Bar u kapitalu Društva, proporcionalno vrijednosti uloženi sredstava u izgradnji marine ili isplate duga po osnovu neosnovanog bogaćenja. Ovaj spor pred Privrednim sudom se nalazi u mirovanju radi rješavanja spornih pitanja uz učešće nadležnih državnih organa.

Naše mišljenje ne sadrži rezervu u vezi sa navedenim pitanjem. (Napomena 22).

2018. godina

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte koje na finansijske iskaze mogu imati pitanja iznijeta u Osnovama za mišljenje sa rezervom, finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2018. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja za period od 1. januara do 31. decembra 2018. godine, u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori, zasnovanim na Zakonu o računovodstvu.

Osnova za mišljenje sa rezervom

Kao što je objelodanjeno u Napomenama 10, 19 i 21, Društvo je sa stanjem na dan 31. decembra 2018. shodno Zaključku br. OD/151-1 i Odluci Odbora direktora br. OD/152 od 14. marta 2019. godine godine isknjižilo obaveze po osnovu pozajmica od bivšeg većinskog akcionara SIA „Multikapitals“ Riga Letonija u ukupnom iznosu od EUR 478.572, od čega se iznos od EUR 425.734 odnosi na glavnici a iznos od EUR 52.838 na pripadajuće kamate. Na osnovu prezentovane dokumentacije, nismo mogli da se uvjerimo u osnov za isknjižavanje navedenih obaveza, imajući u vidu da je navedeno pod sudskim sporom koji je u toku. Na ovaj način, finansijske obaveze Društva na dan 31. decembra 2018. godine su potcijenjene, a rezultat prije oporezivanja Društva za godinu završenu na taj dan više iskazan za iznos od EUR 478,572.

U skladu sa članom 2. Zakona o lukama Crne Gore, lučko zemljište i infrastruktura su u državnoj svojini. Društvo nije izvršilo isknjižavanje lučke infrastrukture i zemljišta, jer bez pomoći nadležnih organa nije moguće izvršiti razgraničenje vlasništva nad infrastrukturom niti utvrditi da li će Društvo dobiti pravičnu novčanu naknadu prilikom prenosa vlasništva sa Društva na Državu. Nijesmo bili u mogućnosti da procijenimo potencijalne efekte na finansijske iskaze Društva koji mogu nastati kao rezultat procesa isknjižavanja imovine.

Kao što je objelodanjeno u Napomeni 15, Nekretnine, postrojenja i oprema na dan 31. decembra 2018. godine u iznosu od EUR 9,747,265 sadrže investicije u toku koje se odnose na investicioni objekat marine čija je vrijednost iskazana u iznosu od EUR 8,665,440 (31. decembra 2017. godine EUR 8,620,015). Navedeni investicioni objekat je u izgradnji i djelimično se koristi. Izgradnja ovog objekta traje duže od petnaest godina, a od djelimičnog korišćenja objekta ostvarivani su prihodi. Društvo nije vršilo test bezvredne investicija u toku, u skladu sa zahtjevom MRS 36 – Umanjenje vrijednosti imovine. Na osnovu prezentovane dokumentacije nijesmo bili u mogućnosti da procijenimo da li bi i koje efekte na finansijske iskaze Društva imalo potencijalno obezvređenje investicija u toku.

Kao što je prikazano u Napomeni 24, na dan 31. decembra 2018. godine protiv Društva se vodi više sudskih sporova čiji konačan ishod trenutno nije moguće predvidjeti. Društvo nije izvršilo rezervisanje za potencijalne negativne efekte sudskih sporova koji se vode protiv njega. Na osnovu prezentovane dokumentacije nismo bili u mogućnosti da procijenimo potencijalni efekat koje na finansijske iskaze Društva može imati navedeno pitanje.

Skretanje pažnje

Skrećemo pažnju na Napomenu 18 u kojoj je objelodanjeno da je dana 29. januara 2018. godine dostavljena konačna odluka Arbitraže u Beču kojom se odbija tužbeni zahtjev tužioca SIA „Multikapitals“ Riga za povraćaj iznosa koji je uplaćen na ime kupovine akcija. Naše mišljenje ne sadrži rezervu u vezi sa navedenim pitanjem.

2017. godina

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte koje na finansijske iskaze mogu imati pitanja iznijeta u Osnovama za mišljenje sa rezervom, finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2017. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja za period od 1. januara do 31. decembra 2017. godine, u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori, zasnovanim na Zakonu o računovodstvu.

Osnova za mišljenje sa rezervom

U skladu sa članom 2, Zakona o lukama, lučko zemljište i infrastruktura su u državnoj svojini. Društvo nije izvršilo isknjižavanje lučke infrastrukture i zemljišta, jer bez pomoći nadležnih organa, nije moguće izvršiti razgraničenje vlasništava nad infrastrukturom niti utvrditi da li će Društvo dobiti pravičnu novčanu naknadu prilikom prenosa vlasništva sa Društva na Državu. Nijesmo u mogućnosti da procijenimo potencijalne efekte na finansijske iskaze Društva koji mogu nastati kao rezultat procesa isknjižavanja imovine.

Pored toga, nekretnine, postrojenja i oprema na dan 31. decembra 2017. godine u iznosu od EUR 9,665,765 sadrže investicije u toku koje se odnose na investicioni objekat marine čija je vrijednost iskazana u iznosu od EUR 8,620,014. Navedeni investicioni objekat je u izgradnji i djelimično se koristi. Izgradnja ovog objekta traje duže od četnaest godina, a od djelimičnog korišćenja objekta ostvarivani su prihodi. Društvo nije vršilo test obezvređenja investicija u toku, u skladu sa zahtjevom MRS 36 – Umanjenje vrijednosti imovine. Na osnovu prezentovane dokumentacije nijesmo bili u mogućnosti da procijenimo da li bi i koje efekte na finansijske iskaze Društva imalo potencijalno obezvređenje investicija u toku.

Kao što je prikazano u napomeni 22. uz finansijske iskaze, na dan 31. decembra 2017. godine protiv Društva se vodi više sudskih sporova čiji konačan ishod trenutno nije moguće predvidjeti. Društvo nije izvršilo rezervisanje za potencijalne negativne efekte sudskih sporova koji se vode protiv njega. Na osnovu prezentovane dokumentacije nismo bili u mogućnosti da procijenimo potencijalni efekat koje na finansijske iskaze Društva može imati navedeno pitanje.

2016. godina

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte koje na finansijske iskaze mogu imati pitanja iznijeta u Osnovama za mišljenje sa rezervom, finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2016. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja za period od 1. januara do 31. decembra 2016. godine, u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori, zasnovanim na Zakonu o računovodstvu.

Osnova za mišljenje sa rezervom

U skladu sa članom 2, Zakona o lukama, lučko zemljište i infrastruktura su u državnoj svojini. Društvo nije izvršilo isknižavanje lučke infrastrukture i zemljišta, jer bez pomoći nadležnih organa, nije moguće izvršiti razgraničenje vlasništava nad infrastrukturom niti utvrditi da li će Društvo dobiti pravičnu novčanu naknadu prilikom prenosa vlasništva sa Društva na Državu. Nijesmo u mogućnosti da procijenimo potencijalne efekte na finansijske iskaze Društva koji mogu nastati kao rezultat procesa isknižavanja imovine.

Pored toga, nekretnine, postrojenja i oprema na dan 31. decembra 2016. godine u iznosu od EUR 9.663.973 sadrže investicije u toku koje se odnose na investicioni objekat marine čija je vrijednost iskazana u iznosu od EUR 8.620.015. Navedeni investicioni objekat je u izgradnji i djelimično se koristi. Iako su u periodu korišćenja marine ostvarivani prihodi, nije vršen obračun amortizacije. Na osnovu raspoložive dokumentacije nismo bili u mogućnosti da utvrdimo efekte amortizacije na finansijske iskaze.

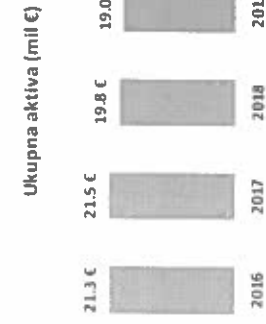
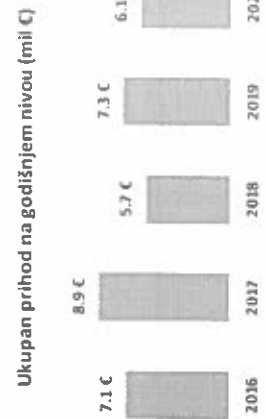
Kao što je prikazano u napomeni 22. uz finansijske iskaze, na dan 31. decembra 2016. godine protiv Društva se vodi više sudskih sporova čiji konačan ishod trenutno nije moguće predvidjeti. Društvo nije izvršilo rezervisanje za potencijalne negativne efekte sudskih sporova koji se vode protiv njega. Na osnovu prezentovane dokumentacije nismo bili u mogućnosti da procijenimo potencijalni efekat koje na finansijske iskaze Društva može imati navedeno pitanje.

Montecargo AD Podgorica

Naziv kompanije **Montecargo AD Podgorica**
 Matični broj **02758628**
 Organizacija društva **Akcionarsko društvo**
 Učešće države Crne Gore u vlasničkoj strukturi **87.6%**
 Ovlašćeno lice u kompaniji **Vladimir Božović**
 Veličina društva u skladu sa zakonom **Srednje**
 Obveznik eksterne revizije **DA**
 Posljednje pozitivno mišljenje eksterne revizije **2011**

	2016	2017	2018	2019	2020
Odgovorno lice za finansijske iskaze	Milivoje Pavičević	Muradif Grbović	Muradif Grbović	Muradif Grbović	Dragan Kljajević
Finansijski iskazi	DA	DA	DA	DA	DA
Napomene uz finansijske iskaze	DA	DA	DA	DA	DA
Prosječan broj zaposlenih (statistički aneks)	240	259	262	286	295
Ukupan prihod na godišnjem nivou (mil €)	7.1 €	8.9 €	5.7 €	7.3 €	6.1 €
Neto dobit (mil €)	0.0 €	0.2 €	2.5 €	-0.9 €	-1.8 €
Ukupna aktiva (mil €)	21.3 €	21.5 €	19.8 €	19.0 €	18.9 €
Izveštaj eksterne revizije	DA	DA	DA	DA	DA
Izabrani eksterni revizor	VM KOD	VM KOD	Računovodstvo i revizija	Računovodstvo i revizija	Računovodstvo i revizija
Mišljenje eksterne revizije	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom
Skretanje pažnje	DA	DA	DA	DA	DA

Po našem mišljenju, osim za efekte pitanja opisanih u odjeljku Osnova za mišljenje sa rezervom, finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2020. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore, zasnovanim na Zakonu o računovodstvu i računovodstvenim politikama objelodanjenim u Napomenama uz finansijske iskaze.

Osnova za mišljenje sa rezervom

1. Kao što je navedeno u Napomeni 2 uz finansijske iskaze, Društvo je za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2020. godine, iskazalo nabavnu vrijednost nekretnine, postrojenja i opreme u iznosu od 51.707.754 EUR-a, akumuliranu amortizaciju u iznosu od 36.004.754 EUR-a i sadašnju vrijednost u iznosu od 15.703.987 EUR-a (2019 – 16.862.922 EUR-a). U prethodnim periodima, Društvo je priznalo fer vrijednost nekretnina postrojenja i opreme na način što je akumuliranu amortizaciju na dan revalorizacije, korigovalo tako da je knjigovodstvena vrijednost posle revalorizacije bila jednaka revalorizovanom iznosu sredstava. Navedeni način priznavanja sredstava nije u skladu sa zahtjevima Međunarodnog računovodstvenog standarda 16 – "Nekretnine, postrojenja i oprema", kao ni sa usvojenim računovodstvenim politikama (Napomena C6) kojima je regulisano da kada se nekretnina, postrojenje i oprema procjenjuju, efekti revalorizacije knjiže se srazmjerno i na nabavnoj i na ispravci vrijednosti tako da je knjigovodstvena vrijednost posle revalorizacije jednaka revalorizovanom iznosu sredstava. Pored navedenog Društvo je utvrdilo rezidualnu vrijednost za sva osnovna sredstva, što odstupa od usvojene računovodstvene politike. Efekti navedenih odstupanja od računovodstvenih politika mogu imati značajan uticaj na finansijsko stanje i poslovni rezultat Društva za 2020. godinu.
Usled gore navedenih pitanja, kao i prirode evidencije koje vodi Društvo, nismo bili u mogućnosti da utvrdimo u kom iznosu bi bila neophodna uskladjivanja u vezi sa nekretninama, postrojenjima i opremom i elementima koji su sadržani u iskazu o finansijskoj poziciji/bilansu stanja, iskazu ukupnom rezultatu/bilansu uspjeha i izvještaju o promjenama na kapitalu za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2020. i u tom djelu ne možemo izraziti mišljenje.
2. Kao što je navedeno u Napomeni 8 uz finansijske iskaze, Društvo je za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2020. godine, iskazalo kapital u iznosu od 11.757.911 EUR-a (2019-13.590.993 EUR-a), u okviru kojeg su iskazane revalorizacione rezerve u iznosu od 1.530.145 EUR-a (2019-1.651.550 EUR-a). Društvo nije izvršilo prenos revalorizacionih rezervi na neraspoređenu dobit u visini utvrđene razlike amortizacije zasnovane na revalorizovanoj knjigovodstvenoj vrijednosti sredstava i amortizacije zasnovane na prvobitnoj nabavnoj vrijednosti sredstava. Zbog navedenog, Društvo nije na dan bilansa, na račun revalorizacionih rezervi koje su sastavni dio kapitala, iskazalo iznos koji odgovara revalorizacionim rezervama sredstava po osnovu kojih je ovaj račun kapitala stvoren, a kako to zahtijeva MRS 16- "Nekretnine, postrojenja i oprema".
Zbog prirode evidencije revalorizacionih rezervi na datum bilansa, nismo se mogli uvjeriti u njihovu knjigovodstvenu vrijednost primjenjujući druge revizorske procedure.
3. Kao što je navedeno u Napomeni 25 uz finansijske iskaze Društvo je iskazalo potraživanja od povezanih lica u iznosu od 22.740 EUR-a (2019-19.400 EUR-a), dok su obaveze prema povezanim licima iskazane u iznosu od 1.639.723 EUR-a (2019-577.902 EUR-a). Navedena potraživanja i obaveze nisu u potpunosti uskladena sa iznosima koje u svojim izvještajima imaju evidentirana ova povezana lica. Neuskladeni i nepriznati dio potraživanja od strane povezanih lica iznosi 22.731 EUR-a, dok neuskladeni i nepriznati dio obaveza koji Društvo ne priznaje povezanim licima iznosi 69.565 EUR-a. Kao posledica navedenog, na osnovu raspoložive dokumentacije

nismo u mogućnosti da utvrdimo efekte, ako bi ih bilo, eventualnih ispravki u finansijskim iskazima za godinu koja se završava na dan 31. decembar. 2020.

Materijalno značajna neizvjesnost povezana sa stalnošću poslovanja

Skrećemo pažnju na Napomenu 26, koja ukazuje da je Društvo sa stanjem na dan 31. decembar 2020. godine iskazalo tekuće obaveze u visini od 5.675.856 EUR-a (2019-4.141.804 EUR-a) što je sa 3.046.660 EUR-a (2019-2.135.511 EUR-a) više od iznosa tekuće imovine. Nadalje, za 2020. godinu Društvo je ostvarilo neto gubitak od 1.833.084 EUR-a (2019-853.904 EUR-a) i iskazalo akumulirani gubitak u iznosu od 7.698.900 EUR-a (2019-5.865.816 EUR-a). Uzimajući u obzir navedeno, rukovodstvo je svjesno da u ovom trenutku postoje neizvjesnosti oko sposobnosti Društva da iz vlastitih izvora ostvari svoje potrebe za finansiranjem. Ove činjenice ukazuju na postojanje materijalno značajnih neizvjesnosti koje mogu da izazovu sumnju u pogledu mogućnosti Društva da posluje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja.

Za otklanjanje navedenih neizvjesnosti pri primjeni načela stalnosti poslovanja, rukovodstvo je uzelo u obzir sledeće: Društvo je u svojim planovima predvidjelo da će u narednoj godini ostvariti bolje rezultate u poslovanju kroz proces unapređenja poslovnih aktivnosti i uz puno iskorišćenje svih šinskih sredstava, koja su na raspolaganju Društvu. Takođe uz podršku Ministarstva kapitalnih investicija predviđeno je učešće u projektima koji prate unapređenje željezničkih sistema u okviru Međunarodne željezničke organizacije (UIC). Naše mišljenje sa rezervom nije modifikovano u pogledu ovog pitanja.

Skretanje pažnje

Naše mišljenje ne sadrži rezervu po sledećem:

- (a) Kao što je navedeno u Napomeni 13 uz finansijske iskaze, Društvo je na osnovu Sporazuma o reprogramu duga sa "Željeznicom Srbije" AD, u 2016. izvršilo otpis obaveza za kamate prema "Željeznici Srbije" AD Beograd u iznosu od 565.770 EUR-a. Potpisnici Sporazuma su se tada saglasili da se ovaj Sporazum može staviti van snage u slučaju da nadležni organi Vlade Republike Srbije, u postupku davanja saglasnosti, donesu zaključak o odlaganju primjene Sporazuma ili o njegovim eventualnim korekcijama. Postupkom nezavisne provjere salda od strane "Željeznice Srbije" AD, Beograd dobijena je potvrda da je salda sa stanjem na 31.12.2020. godine u kojoj je navedeno da "Željeznica Srbije" AD, Beograd još uvijek čeka saglasnost Vlade Republike Srbije za otpis kamata u iznosu od 565.770,38 EUR-a i da ukoliko pomenuta saglasnost ne bude odobrena, vršice se korekcije Sporazuma po tom osnovu". Po procjeni rukovodstva, Društvo neće biti izloženo materijalno značajnim potencijalnim gubicima po ovom osnovu.
- (b) Kao što je navedeno u Napomeni 6 uz finansijske iskaze, Društvo je sa stanjem na dan 31. decembra 2020. godine, iskazalo sredstva "Stambenog fonda" u iznosu od 262.072 EUR-a i to u okviru bilansne pozicije gotovine u iznosu od 26.620 EUR-a i bilansne pozicije drugih potraživanja u iznosu od 235.452 EUR-a (Napomena 5). Istovremeno, u okviru bilansne pozicije kratkoročnih obaveza, Društvo je iskazalo obaveze prema "Stambenom fondu" u iznosu od 235.452 EUR-a (Napomena 13). Pored navedenog Društvo je na dan 31. decembar 2020. godine iskazalo sredstva "Fonda za prevenciju invalidnosti na radnom mjestu i rekreativni odmor svih zaposlenih u okviru drugih potraživanja u iznosu od 43.817 EUR-a (Napomena 5), uz istovremeno iskazivanje obaveza na bilansnoj poziciji kratkoročnih obaveza u istom iznosu od 43.817 EUR-a (Napomena 13). Formiranje i korišćenje navedenih namjenskih sredstava regulisano je Kolektivnim ugovorom, na način da se na bruto zarade izdvajaju sredstva za rješavanje stambenih potreba zaposlenih u visini od 3% na obračunate bruto zarade i 0,2% na obračunate bruto zarade za prevenciju invalidnosti na radnom mjestu i rekreativni odmor svih zaposlenih. Shodno Kolektivnom ugovoru Društvo je u obavezi da ova sredstva svakog mjeseca izdvaja na poseban račun "Stambenog fonda" i "Fonda invalidnosti". Po procjeni rukovodstva, iako sredstva navedenih fondova u punom iznosu nisu izdvojena

na namjenske poslovne račune, već se evidentiraju preko odgovarajućih računa potraživanja i obaveza, Društvo neće biti izloženo materijalno značajnim potencijalnim gubicima po ovom osnovu.

- (c) Kao što je navedeno u Napomeni 27, Poreske prijave, zajedno sa drugim oblastima zakonskog regulisanja su predmet pregleda i kontrola od više ovlašćenih organa kojima je zakonom omogućeno propisivanje kazni i zateznih kamata. Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Društva mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. Kao rezultat iznijetog, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Društvo može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. U skladu sa Zakonom o Poreskoj administraciji Crne Gore ("Sl. List RCG", br. 65/01, 80/04, 29/05, i "Sl. list CG" br. 73/10, 20/11, 28/12, 8/15 i 47/17), period zastarjelosti poreske obaveze je 5 godina, što znači da poreske vlasti imaju prava da odrede plaćanje neizmirenih poreskih obaveza u roku od 5 godina od trenutka kada je obaveza nastala.

2019. godina

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte pitanja opisanih u odeljku Osnova za mišljenje sa rezervom, finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2019. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore, zasnovanim na Zakonu o računovodstvu i računovodstvenim politikama objelodanjenim u Napomenama uz finansijske iskaze.

Osnova za mišljenje sa rezervom

1. Kao što je navedeno u Napomeni 2 uz finansijske iskaze, Društvo je za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2019. godine, iskazalo nabavnu vrijednost nekretnine, postrojenja i opreme u iznosu od 54.069.781 EUR-a, akumuliranu amortizaciju u iznosu od 37.206.858 EUR-a i sadašnju vrijednost u iznosu od 16.862.922 EUR-a (2018- 17.591.731 EUR-a). U prethodnim periodima, Društvo je priznalo fer vrijednost nekretnina postrojenja i opreme na način što je akumuliranu amortizaciju na dan revalorizacije, korigovalo tako da je knjigovodstvena vrijednost posle revalorizacije bila jednaka revalorizovanom iznosu sredstva. Navedeni način priznavanja sredstava nije u skladu sa zahtjevima Međunarodnog računovodstvenog stranarda 16-»Nekretnine, postrojenja i oprema«, kao ni sa usvojenim računovodstvenim politikama (Napomena C6) kojima je regulisano da kada se nekretnina, postrojenje i oprema procjenjuju, efekti revalorizacije knjiže se srazmjerno i na nabavnoj i na ispravci vrijednosti tako da je knjigovodstvena vrijednost posle revalorizacije jednaka revalorizovanom iznosu sredstva. Pored navedenog Društvo je utvrdilo rezidualnu vrijednost za sva osnovna sredstva, što odstupa od usvojene računovodstvene politike. Efekti navedenih odstupanja od računovodstvenih politika mogu imati značajan uticaj na finansijsko stanje i poslovni rezultat Društva za 2019. godinu.
- Usled gore navedenih pitanja, kao i prirode evidencije koje vodi Društvo, nismo bili u mogućnosti da utvrdimo u kom iznosu bi bila nepohodna usklađivanja u vezi sa nekretninama, postrojenjima i opremom i elementima koji su sadržani u iskazu o finansijskoj poziciji/bilansu stanja, iskazu ukupnom rezultatu/bilansu uspjeha i izvještaju o promjenama na kapitalu za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2019. i u tom djelu ne možemo izraziti mišljenje.
2. Kao što je navedeno u Napomeni 8 uz finansijske iskaze, Društvo je za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2019. godine, iskazalo kapital u iznosu od 13.590.993 EUR-a (2018-14.444.898 EUR-a), u okviru kojeg su iskazane revalorizacione rezerve u iznosu od 1.651.550 EUR-a (2018-1.769.023 EUR-a). Društvo nije izvršilo prenos revalorizacionih rezervi na neraspoređenu dobit u visini utvrđene razlike amortizacije zasnovane na revalorizovanoj knjigovodstvenoj vrijednosti sredstava i amortizacije zasnovane na

prvobitnoj nabavnoj vrijednosti sredstava. Zbog navedenog, Društvo nije na dan bilansa, na računu revalorizacionih rezervi koje su sastavni dio kapitala, iskazalo iznos koji odgovara revalorizacionim rezervama sredstava po osnovu kojih je ovaj račun kapitala stvoren, a kako to zahtijeva MRS 16-„Nekretnine, postrojenja i oprema“.

Zbog prirode evidencije revalorizacionih rezervi na datum bilansa, nismo se mogli uvjeriti u njihovu knjigovodstvenu vrijednost primjenjujući druge revizorske procedure.

3. Kao što je navedeno u Napmeni 29 uz finansijske iskaze Društvo je iskazalo potraživanja od povezanih lica u iznosu od 19.400 EUR-a (2018-23.516 EUR-a), dok su obaveze prema povezanim licima iskazane u iznosu od 577.902 EUR-a (2018- 796.975 EUR-a). Navedena potraživanja i obaveze nisu u potpunosti usklađena sa iznosima koje u svojim izvještajima imaju evidentirana ova povezana lica. Neusklađeni i nepriznati dio potraživanja od siraone povezanih lica iznosi 19.400 EUR-a, dok neusklađeni i nepriznati dio obaveza koji Društvo ne priznaje povezanim licima iznosi 105.457 EUR-a. Kao posljedica navedenog, na osnovu raspoložive dokumentacije nismo u mogućnosti utvrditi efekte, ako bi ih bilo, eventualnih ispravki u finansijskim iskazima za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2019.

Materijalno značajna neizvjesnost povezana sa stalnošću poslovanja

Skrećemo pažnju na Napomenu 30, koja ukazuje da je Društvo sa stanjem na dan 31. decembar 2019. godine iskazalo tekuće obaveze u visini od 4.176.581 EUR-a (2018 -3.550.908 EUR-a), što je za 2.154.779 EUR-a (2018.- 1.490.568 EUR-a) više od iznosa tekuće imovine. Nadalje, za 2019. godinu Društvo je ostvarilo neto gubitak od 853.904 EUR-a (2018.- 2.512.411 EUR- a) i iskazalo akumulirani gubitak u iznosu od 5.865.816 EUR-a (2018.- 5.011.912 EUR-a). Uzimajući u obzir navedeno, rukovodstvo je svjesno da u ovom trenutku postoje neizvjesnosti oko sposobnosti Društva da iz vlastitih izvora ostvari svoje potrebe za finansiranjem. Ove činjenice ukazuju na postojanje materijalno značajnih neizvjesnosti koje mogu da izazovu sumnju u pogledu mogućnosti Društva da posluje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja.

Za otklanjanje navedenih neizvjesnosti pri primjeni načela stalnosti poslovanja, rukovodstvo je uzelo u obzir sledeće: Društvo je u svojim planovima predvidjelo da će u narednoj godini ostvariti bolje rezultate u poslovanju kroz proces unapređenja poslovnih aktivnosti i uz puno iskorištenje svih šinskih sredstava, koja su na raspolaganju Društvu. Takođe uz podršku Ministarstva pomorstva i saobraćaja predviđeno je učešće u projektima koji prate unapređenje željezničkih sistema u okviru Međunarodne željezničke organizacije (UIC). Naše mišljenje sa rezervom nije modifikovano u pogledu ovog pitanja.

Skretanje pažnje

Naše mišljenje ne sadrži rezervu po sledećem:

- (a) Kao što je navedeno u Napomeni 13 uz finansijske iskaze, Društvo je na osnovu Sporazuma o reprogramu duga sa "Željeznicom Srbije" AD, u 2016 izvršilo otpis obaveza za kamate prema "Željeznici Srbije" AD Beograd u iznosu od 565.770 EUR-a. Potpisnici Sporazuma su se tada saglasili da se ovaj Sporazum može staviti van snage u slučaju da nadležni organi Vlade Republike Srbije, u postupku davanja saglasnosti, donesu zaključak o odlaganju primjene Sporazuma ili o njegovim eventualnim korekcijama. Postupkom nezavisne provjere salda od strane "Željeznice Srbije" AD, Beograd dobijena je potvrda o saldu sa stanjem na 31.12.2019. godine u kojoj je navedeno da „Željeznica Srbije AD, Beograd još uvijek čeka saglasnost Vlade Republike Srbije za otpis kamata u iznosu od

565.770,38 EUR-a i da ukoliko pomenuta saglasnost ne bude odobrena, vršice se korekcije Sporazuma po tom osnovu". Po procjeni rukovodstva, Društvo neće biti izloženo materijalno značajnim potencijalnim gubicima po ovom osnovu.

(b) Kao što je navedeno u Napomeni 6 uz finansijske iskaze, Društvo je sa stanjem na dan 31. decembar 2019. godine, iskazalo sredstva "Stambenog fonda" u iznosu od 345.046 EUR-a i to u okviru bilansne pozicije gotovine u iznosu od 3.050 EUR-a i bilanse pozicije drugih potraživanja u iznosu od 341.996 EUR-a (Napomena 5). Istovremeno, u okviru bilansne pozicije drugih kratkoročnih obaveza i PVR, Društvo je iskazalo obaveze prema "Stambenom fondu" u iznosu od 341.996 EUR-a (Napomena 14). Pored navedenog Društvo je na dan 31. decembar 2019. godine iskazalo sredstva "Fonda za prevenciju invalidnosti na radnom mjestu i rekreativni odmor svih zaposlenih u okviru drugih potraživanja u iznosu od 41.140 EUR-a (Napomena 5), uz istovremeno iskazivanje obaveza na bilansnoj poziciji drugih kratkoročnih obaveza i PVR u istom iznosu od 41.140 EUR-a (Napomena 14). Formiranje i korišćenje navedenih namjenskih sredstava regulisano je Kolektivnim ugovorom, na način da se na bruto zarade izdvajaju sredstva za rješavanje stambenih potreba zaposlenih u visini od 3% na obračunate bruto zarade i 0.2% na obračunate bruto zarade za prevenciju invalidnosti na radnom mjestu i rekreativni odmor svih zaposlenih. Shodno Kolektivnom ugovoru Društvo je u obavezi da ova sredstva svakog mjeseca izdvaja na poseban račun "Stambenog fonda" i "Fonda invalidnosti". Po procjeni rukovodstva, iako sredstva navedenih fondova u punom iznosu nisu izdvojena na namjenske poslovne račune, već se evidentiraju preko odovarajućih računa potraživanja i obaveza, Društvo neće biti izloženo materijalno značajnim potencijalnim gubicima po ovom osnovu.

(c) Kao što je navedeno u Napomeni 31, Poreske prijave, zajedno sa drugim oblasima zakonskog regulisanja su predmet pregleda i kontrola od više ovlašćenih organa kojima je zakonom omogućeno propisivanje kazni i zateznih kamata. Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Društva mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. Kao rezultat iznijetog, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Društvo može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. U skladu sa Zakonom o Poreskoj administraciji Crne Gore ("Sl. list RCG", br. 65/01, 80/04, 29/05, i "Sl. list CG" br. 73/10, 20/11, 28/12, 8/15 i 47/17), period zastarijlosti poreske obaveze je 5 godina, što znači da poreske vlasti imaju prava da odrede plaćanje neizmirenih poreskih obaveza u roku od 5 godina od trenutka kada je obaveza nastala.

2018. godina

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte pitanja iznijetih u pasusu Osnova za mišljenje sa rezervom, finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijski položaj Društva na dan 31. decembra 2018. godine, kao i rezultate njenog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima, Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i računovodstvenim propisima Crne Gore.

Osnova za mišljenje sa rezervom

1. Kao što je navedeno u Napomeni 2 uz finansijske iskaze, Društvo je za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2018. godine, iskazalo nabavnu vrijednost nekretnine, postrojenja i opreme u iznosu od 53.926.683 EUR-a, akumuliranu amortizaciju u iznosu od 36.334.953 EUR-a i sadašnju vrijednost u iznosu od 17.591.731 EUR-a (2017- 17.750.218 EUR-a). U prethodnim periodima, Društvo je priznalo fer vrijednost nekretnina postrojenja i opreme na način što je akumuliranu amortizaciju na dan revalorizacije, korigovalo tako da je knjigovodstvena vrijednost posle revalorizacije bila jednaka revalorizovanom iznosu sredstva. Navedeni način priznavanja sredstava nije u skladu sa zahtjevima Međunarodnog računovodstvenog slrnanarda 16-»Nekretnine, postrojenja i oprema«, kao ni sa

usvojenim računovodstvenim politikama (Napomena C6) kojima je regulisano da kada se nekretnina, postrojenje i oprema procjenjuju, efekti revalorizacije knjiže se srazmjerno i na nabavnoj i na ispravci vrijednosti tako da je knjigovodstvena vrijednost posle revalorizacije jednaka revalorizovanom iznosu sredstva. Pored navedenog Društvo je utvrdilo rezidualnu vrijednost za sva osnovna sredstva, što odstupa od usvojene računovodstvene politike. Efekti navedenih odstupanja od računovodstvenih politika mogu imati značajan uticaj na finansijsko stanje i poslovni rezultat Društva za 2018. godinu.

Dodatno, Društvo je u 2018. godini izmijenilo računovodstvenu politiku i ukinulo granične vrijednosti od 500 EUR-a za kapitalizaciju ulaganja, tako da Društvo priznaje opremu (alat i inventar i kancelarijsku opremu) kao osnovno sredstvo u svim slučajevima kada je korisni vijek sredstva duži od jedne godine, bez obzira na nabavnu vrijednost. Društvo nije utvrdilo i objavilo efekte promjene nevedene računovodstvene politike, a kako je to regulisano Međunarodnim računovodstvenim strandardom 8 – »Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procena i greške«.

Usled gore navedenih pitanja, kao i prirode evidencije koje vodi Društvo, nismo bili u mogućnosti da utvrdimo u kom iznosu bi bila nepohodna uskladjivanja u vezi sa nekretninama, postrojenjima i opremom i elementima koji su sadržani u iskazu o finansijskoj poziciji/bilansu stanja, iskazu ukupnom rezultatu/bilansu uspjeha i izvještaju o promjenama na kapitalu za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2018. i u tom djelu ne možemo izraziti mišljenje.

2. Kao što je navedeno u Napomeni 4 uz finansijske iskaze, Društvo je za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2018. godine, iskazalo zalihe u iznosu od 396.986 EURa (2017- 482.103 EUR-a) od kojih se na zalihe rezervnih dijelova odnosi 366.141 EURa (2017- 456.884 EUR-a). Društvo nije na dan bilansa provjeravalo da li je neto ostvariva vrijednost zaliha niža od njihove nabavne vrijednosti, niti je vršilo obezvređenje zaliha koje imaju usporeni obrt, što nije u skladu sa zahtjevima datim u paragrafu 28 do 33 MRS 2 –"Zalihe", kao i bilansnim načelom opreznosti kojim se zahtijeva da se imovina vrednuje po nižoj a obaveza po višoj vrijednosti. Zbog prirode procjene i evidencije, nismo u mogućnosti da utvrdimo efekte odstupanja neprimjenjivanja MRS 2 na finansijske iskaze za 2018. godinu.

3. Kao što je navedeno u Napomeni 5 uz finansijske iskaze, Društvo je za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2018. godine, iskazalo bruto vrijednost kratkoročnih potraživanja u iznosu od 1.733.169 EUR-a, ispravku vrijednosti u iznosu od 624.038 EUR-a i neto vrijednost kratkoročnih potraživanja u iznosu od 1.109.130 EUR-a (2017- 2.729.256 EUR-a). U okviru navedenih potraživanja iskazana su potraživanja koja nisu naplaćena u roku od godine dana u iznosu od 241.262 EUR-a. Dio navedenih potraživanja koja nisu naplaćena u roku od godine dana u iznosu od 134.614 EUR-a odnose se na pravna lica kojima se istovremeno i duguje.

Društvo nije uzelo u obzir zahtjeve svoje Računovodstvene politike, kao ni zahtjeve MRS 39- "Finansijski instrumenti: priznavanje i odmjeravanje" o potrebi prestanka priznavanja finansijskih sredstava kada ugovorena prava na tokove gotovina od finansijskih sredstava prestanu da važe i nije utvrdilo gubitak zbog obezvrijeđenja istih, odnosno izvršilo ispravku vrijednosti potraživanja starijih od godinu dana.

4. Kao što je navedeno u Napomeni 8 uz finansijske iskaze, Društvo je za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2018. godine, iskazalo kapital u iznosu od 14.444.898 EUR-a (2017-16.657.310 EUR-a), u okviru kojeg su iskazane revalorizacione rezerve u iznosu od 1.769.023 EUR-a (2017-1.886.804 EUR-a). Društvo nije izvršilo prenos revalorizacionih rezervi na neraspoređenu dobit u visini utvrđene razlike amortizacije zasnovane na revalorizovanoj knjigovodstvenoj vrijednosti sredstava i amortizacije zasnovane na prvobitnoj nabavnoj vrijednosti sredstava. Zbog navedenog, Društvo nije na dan bilansa, na računu revalorizacionih rezervi koje su

sastavni dio kapitala, iskazalo iznos koji odgovara revalorizacionim rezervama sredstava po osnovu kojih je ovaj račun kapitala stvoren, a kako to zahtijeva MRS 16-„Nekretnine, postrojenja i oprema“.

Zbog prirode evidencije revalorizacionih rezervi na datum bilansa, nismo se mogli uvjeriti u njihovu knjigovodstvenu vrijednost primjenjujući druge revizorske procedure.

Skretanje pažnje

Naše mišljenje ne sadrži rezervu po sledećem:

- Kao što je navedeno u Napomeni 13 uz finansijske iskaze, Društvo je na osnovu Sporazuma o programu duga sa "Željeznicom Srbije" AD, u 2016 izvršilo otpis obaveza za kamate prema "Željeznici Srbije" AD Beograd u iznosu od 565.770 EUR-a. Potpisnici Sporazuma su se tada saglasili da se ovaj Sporazum može staviti van snage u slučaju da nadležni organi Vlade Republike Srbije, u postupku davanja saglasnosti, donesu zaključak o odlaganju primjene Sporazuma ili o njegovim eventualnim korekcijama. Postupkom nezavisne provjere salda od strane "Željeznice Srbije" AD, Beograd dobijena je konfirmacija salda sa stanjem na 31.12.2018. godine u kojoj je navedeno da „Željeznica Srbije AD, Beograd još uvijek čeka saglasnost Vlade Republike Srbije za otpis kamata u iznosu od 565.770,38 EUR-a i da ukoliko pomenuta saglasnost ne bude odobrena, vršice se korekcije Sporazuma po tom osnovu“. Po procjeni rukovodstva, Društvo neće biti izloženo materijalno značajnim potencijalnim gubicima po ovom osnovu.
- Kao što je navedeno u Napomeni 30 uz finansijske iskaze, Društvo je sa stanjem na dan 31. decembar 2018. godine, iskazalo gubitak u iznosu od 5.011.912 EUR-a (2017 – 2.845.330 EUR-a) i sa stanjem na taj dan iskazalo tekuće obaveze u visini od 3.550.908 EUR-a (2017 -3.223.027 EUR-a) i tekuću imovinu u iznosu od 2.060.340 EUR-a (2017.- 3.531.885 EUR-a). Ove činjenice ukazuju na postojanje materijalno značajnih neizvjesnosti koje mogu da izazovu sumnju u pogledu mogućnosti Društva da nastavi poslovanje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja. Međutim prema izjavi rukovodstva, Društvo je u planovima za sledeću godinu predvidjelo da će ostvariti bolje rezultate kroz povećanje obima i vrijednosti usluga prevoza različitih vrsta robe, prvenstveno onih vrsta robe koje su dominantno činile predmet prevoza tokom poslovne 2017. godine, kako bi se u budućem periodu obezbjedilo održivo tekuće poslovanje.
- Kao što je navedeno u Napomeni 31, Poreske prijave, zajedno sa drugim oblastima zakonskog regulisanja su predmet pregleda i kontrola od više ovlašćenih organa kojima je zakonom omogućeno propisivanje kazni i zateznih kamata. Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Društva mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. Kao rezultat iznijetog, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Društvo može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. U skladu sa Zakonom o Poreskoj administraciji Crne Gore ("Sl. List RCG", br. 65/01,80/04, 29/05, i "Sl. list CG"br.73/10, 20/11, 28/12, 8/15 i 47/17), period zastarijlosti poreske obaveze je 5 godina, što znači da poreske vlasti imaju prava da odrede plaćanje neizmirenih poreskih obaveza u roku od 5 godina od trenutka kada je obaveza nastala.

2017. godina

Mišljenje sa rezervom

Prema našem mišljenju, izuzev za efekte koje na finansijske iskaze imaju pitanja navedena u odjeljku „Osnova za mišljenje sa rezervom“, priloženi finansijski iskazi, po svim ostalim materijalno značajnim pitanjima, daju istinit i objektivian prikaz finansijskog položaja Društva sa

stanjem na dan 31. decembra 2017. godine, kao i rezultata njegovog poslovanja, iskaza o promjenama na kapitalu i novčanim tokovima za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori.

Osnova za mišljenje sa rezervom

Kao što je objelodanjeno u Napomeni 21. uz finansijske iskaze, obaveze Društva prema dobavljaču "Održavanje željezničkih vozničkih sredstava" AD, Podgorica (OŽVS) su u poslovnim knjigama Društva, sa stanjem na dan 31. decembra 2017. godine, iskazane u iznosu od 121.270,66 EUR. Od strane OŽVS je dostavljena nezavisna potvrda salda u kojoj oni navode da je njihovo potraživanje od Društva veće za iznos od 346.713 EUR u odnosu na prikazano. Ovo nestaganje datira još iz 2012. godine i po tom osnovu u toku su postupci pred nadležnim sudskim organima Crne Gore. Privredni sud Crne Gore, dana 04.10.2017. godine, donio je presudu P.br.178/15 u korist OŽVS kao tužioca u ovom sporu u kojoj je navedeno da je tuženi (Montecargo) dužan da plati tužiocu (OŽVS) na ime duga iznos od 309.960,70 EUR sa zakonskom zateznom kamatom počev od 12.12.2014. godine kao i troškove postupka u iznosu od 8.384,52 EUR. Na navedenu presudu, Društvo je dana 11.10.2017. godine izjavilo žalbu Apelacionom sudu Crne Gore kojom zahtijeva da se ukine prvostepena presuda i predmet vrati na ponovno suđenje ili da se prvostepena presuda preinači na način što će se tužbeni zahtjev tužioca u cjelosti odbiti kao neosnovan.

Takođe, obaveze prema dobavljaču "Željeznička infrastruktura Crne Gore" AD, Podgorica (ŽICG) su u poslovnim knjigama Društva, sa stanjem na dan 31.12.2017. godine, manje iskazane za iznos od 61.409,59 EUR u odnosu na nezavisnu potvrdu salda pribavljenu od strane ŽICG, iz razloga jer Društvo osporava određene račune izdate od ŽICG u navedenom iznosu.

Kao što je objelodanjeno u Napomeni 14. uz finansijske iskaze, Društvo sa stanjem na dan 31.12.2017. godine, u bilansu stanja iskazuje vrijednost zaliha rezervnih djelova u iznosu od 456.884 EUR. Shodno MRS 2 „Zalihe“, zalihe se odmieravaju po nižoj od nabavne vrijednosti ili neto ostvarive (prodajne) vrijednosti. Nabavna vrijednost određenih zaliha neće moći da se nadoknadi ako su zalihe potpuno ili djelimično zastarijele i/ili neupotrebljive (nijesu u opticaju duži niz godina) i tada se vrijednost zaliha svodi na neto ostvarivu vrijednost. Društvo, sa stanjem na dan 31.12.2017. godine, nije u skladu sa svojom računovodstvenom politikom 3(n), vršilo testiranje ovih zaliha na obezvrjeđenje a postoji mogućnost da određeni manji dio zaliha koje su zastarijele i/ili nijesu u opticaju treba svesti na neto ostvarivu vrijednost.

Kao što je objelodanjeno u Napomeni 4. uz finansijske iskaze, Društvo je prihode od centralnog obračuna po osnovu prevoza automobila u privatnim kolima i pošiljaka praznih privatnih kola na prugama Crne Gore za kupca „Mosolf Automotive Railway“ GbmH prikazalo u 2017. godini u ukupnom iznosu od 1.327.779 EUR. Društvo je po ovom osnovu podcijenilo prihod u 2017. godini za iznos od 56.243 EUR jer nije uključena faktura broj 8 koja se odnosi na prevozne troškove za mjesec decembar 2017. godine. Navedena faktura je izdata dana 15.01.2018. godine i Društvo je istu knjigovodstveno iskazalo u okviru prihoda za 2018. godinu.

Kao što je objelodanjeno u Napomeni 10. uz finansijske iskaze, Društvo je, na osnovu Sporazuma o programu duga potpisanog dana 08.12.2016. godine sa "Željeznicom Srbije" AD, Beograd sa zavodnim brojem 7250, u 2016. godini iskazalo prihode po osnovu otpisa obaveza za kamate prema "Željeznici Srbije" AD, Beograd u iznosu od 565.770,38 EUR. Potpisnici Sporazuma su se tada saglasili da se predmetni Sporazum može staviti van snage u slučaju da nadležni organi Vlade Republike Srbije, u postupku davanja saglasnosti, donesu zaključak o odlaganju primjene Sporazuma ili o eventualnim korekcijama sadržaja istog. Postupkom nezavisne provjere salda od strane "Željeznice Srbije" AD, Beograd dobijena je potvrda salda sa stanjem na 31.12.2017. godine (broj 6/2018-147 od 15.03.2018. godine), u kojoj je navedeno da „Željeznica Srbije AD, Beograd još uvijek čeka saglasnost Vlade Republike Srbije za otpis kamata u iznosu od 565.770,38 EUR i da ukoliko pomenuta saglasnost ne bude odobrena vršice se korekcije Sporazuma po tom osnovu". Društvo je u 2017. godini redovno i blagovremeno izmirivalo sve Sporazumom dogovorene mjesečne rate.

Kako je navedeno u Izvještaju nezavisnog revizora za prethodnu 2016. godinu, Društvo nije u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica obračunalo, obustavilo i uplatilo odgovarajuće poreske dažbine po osnovu otpisa stambenih kredita zaposlenima i penzionisanim službenicima. Isto tako, kao što je navedeno u Napomeni 6. uz finansijske iskaze, Društvo je u 2017. godini u okviru ostalih ličnih rashoda, između ostalog, iskazalo troškove isplate otpremnina u ukupnom iznosu od 197.045 EUR a koji su u najvećem dijelu nastali po osnovu polipisanih Sporazuma o prestanku radnog odnosa na osnovu člana 141. Zakona o radu i na osnovu Odluke Odbora direktora broj 8472/13 od 27.12.2017. godine. Po ovom osnovu Društvo nije sa danom isplate uplatilo odgovarajuće poreske dažbine, već je u svom knjigovodstvu izvršilo rezervisanje obaveza za porez i prirez porezu u iznosu od 27.670 EUR. Shodno propisima Crne Gore, poreske prijave Društva mogu biti predmet poreske kontrole u periodu od pet godina nakon podnošenja istih, pa samim tim ostaju rizici da bi nakon sprovedene kontrole od strane relevantnih poreskih organa moglo doći do utvrđivanja dodatnih poreskih obaveza.

Kao što je objelodanjeno u Napomeni 18. uz finansijske iskaze, Društvo sa stanjem na dan 31.12.2017. godine u pasivi bilansa stanja, u okviru pozicije kapitala, iskazuje rezerve za stambeni fond u iznosu od 106.338 EUR, formirane još na osnovu Odluke o raspodjeli ostvarene dobiti po godišnjem računu za 2009. godinu. Navedenom Odlukom, Statutom Društva ili nekim drugim opštim aktom Društva nije precizno definisano kada i u kojim situacijama se upotrebljavaju ove rezerve. Od dana formiranja ovih rezervi Društvo ih nije koristilo. Na osnovu dostupne prezentirane dokumentacije, nije moguće utvrditi da li je Društvo trebalo/treba koristiti ove rezerve u prethodnom periodu do dana izvještavanja. Društvo treba da precizno definiše kada i u kojim situacijama je trebalo/treba koristiti predmetne rezerve i da po tom osnovu postupi.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući dalje rezerve u odnosu na dato mišljenje skrećemo pažnju na sledeće:

Kao što je objelodanjeno u Napomeni 25. uz finansijske iskaze, shodno prezentiranim izvještajima Sektora za pravne poslove, protiv Društva se vodi veći broj sudskih sporova iz radnih, poslovnih i imovinsko-pravnih odnosa. Finansijska vrijednost pojedinih sporova je značajna a za pojedine postupke, u fazi kojoj se nalaze, nije moguće odrediti finansijsku vrijednost i predvidjeti krajnji ishod. Najveći broj sporova se odnosi na zahijeve za naknadu šteta. Kao što je objelodanjeno u Napomeni 23. uz finansijske iskaze, Društvo je na osnovu procjene Sektora za pravne poslove izvršilo rezervisanje troškova po osnovu određenih sudskih sporova koja su sa stanjem na dan 31.12.2017. godine iskazana u ukupnom iznosu od 308.480 EUR. Najznačajnije rezervisanje troškova u iznosu od 153.480,35 EUR se odnosi na sudski spor sa OŽVS (P. broj 761/16) i isto je izvršeno u 2017. godini.

2016. godina

Mišljenje sa rezervom

Prema našem mišljenju, izuzev za efekte pitanja opisanih u našem izvještaju u odjeljku „Osnova za mišljenje sa rezervom“, priloženi godišnji finansijski iskazi, po svim materijalno značajnim pitanjima, daju fer prikaz finansijskog položaja Društva sa stanjem na dan 31. decembra 2016. godine, kao i rezultata njegovog poslovanja i novčanih tokova za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori.

Osnova za mišljenje sa rezervom

Kao što je objelodanjeno u Napomeni 21. uz finansijske iskaze, obaveze Društva prema dobavljaču "Održavanje željezničkih voznih sredstava" AD, Podgorica (OŽVS) su u poslovnim knjigama Društva, sa stanjem na dan 31. decembra 2016. godine, iskazane u iznosu od 87.966 EUR. Od strane OŽVS je dostavljena nezavisna potvrda salda u kojoj oni navode da je njihovo potraživanje od Društva veće za iznos od 346.713

EUR u odnosu na prikazano. Ovo neslaganje datira iz 2012. godine i po tom osnovu u toku su postupci pred nadležnim sudskim organima Crne Gore. Privredni sud Crne Gore, dana 12.02.2016. godine, donio je presudu P.br.178/15 u korist OŽVS kao tužioca u ovom sporu. Na navedenu presudu, Društvo je izjavilo žalbu Apelacionom sudu Crne Gore koji je, dana 21.06.2016. godine, ukinuo Presudu Privrednog suda P.br.178/15 u stavu I i III izreke i predmet vratio prvostepenom sudu na ponovno suđenje. Naredno ročište zakazano je za dan 23.03.2017. godine, kada se očekuje dostavljanje nalaza i mišljenja sudskog vještaka finansijske struke.

Takođe, obaveze prema dobavljaču "Željeznička infrastruktura Crne Gore" AD, Podgorica (ŽICG) su u poslovnim knjigama Društva, sa stanjem na dan 31.12.2016. godine, manje iskazane za iznos od 28.836 EUR u odnosu na pribavljenu nezavisnu potvrdu salda, iz razloga jer Društvo osporava određene račune izdate od ŽICG u navedenom ukupnom iznosu.

Kao što je objelodanjeno u Napomeni 14. uz finansijske iskaze, Društvo sa stanjem na dan 31.12.2016. godine, u bilansu stanja iskazuje vrijednost zaliha rezervnih djelova u iznosu od 357.642 EUR. Shodno MRS 2 „Zalihe“, zalihe se odmeravaju po nižoj od nabavne vrijednosti ili neto ostvarive (prodajne) vrijednosti. Nabavna vrijednost određenih zaliha neće moći da se nadoknadi ako su zalihe polpuno ili djelimično zastarijele i/ili neupotrebljive (nijeku u opticaju duži niz godina) i tada se vrijednost zaliha svodi na neto ostvarivu vrijednost. Društvo, sa stanjem na dan 31.12.2016. godine, nije u skladu sa svojom računovodstvenom politikom 3(h), vršilo testiranje ovih zaliha na obezvrjeđenje a postoji mogućnost da određeni manji dio zaliha koje su zastarijele i/ili nijeku u opticaju treba svesti na neto ostvarivu vrijednost.

Kao što je objelodanjeno u Napomeni 10. uz finansijske iskaze, Društvo je, na osnovu Sporazuma o programu duga potpisanog dana 08.12.2016. godine sa "Željeznicom Srbije" AD, Beograd sa zavodnim brojem 7250, u okviru ostalih prihoda iskazalo prihode po osnovu otpisa obaveza za kamate prema "Željeznici Srbije" AD, Beograd. Navedenim Sporazumom je, između ostalog, precizirano stanje međusobnih obaveza i potraživanja bez obaveza za kamate koje su iznosile 565.770,38 EUR. Polpisnici Sporazuma su se saglasili da Društvo nakon potpisivanja Sporazuma uplati iznos od 50.000 EUR a da preostale obaveze prema "Željeznici Srbije" AD, Beograd izmiruje u 60 jednakih mjesečnih rata od po 17.551,58 EUR. Polpisnici Sporazuma su se takođe saglasili da se predmetni Sporazum može staviti van snage u slučaju da nadležni organi Vlade Republike Srbije, u postupku davanja saglasnosti, donesu zaključak o odlaganju primjene Sporazuma ili o eventualnim korekcijama sadržaja istog. Takođe, postupkom nezavisne provjere salda od strane "Željeznice Srbije" AD, Beograd dobijena je potvrđacija salda sa stanjem na 31.12.2016. godine, u kojoj je navedena napomena da se čeka saglasnost Vlade Srbije na otpis kamata u iznosu od 565.770,38 EUR i ukoliko Vlada Republike Srbije ne da saglasnost na otpis kamata vršice se korekcija pomenutog Sporazuma po tom osnovu.

Prema našem mišljenju, Društvo je navedene obaveze po osnovu kamata, koje su predmet otpisa, trebalo prihodovati tek kad se steknu potpuni uslovi za to, to jest po dobijanju saglasnosti Vlade Republike Srbije po tom osnovu, kako je i propisano pomenutim Sporazumom. Prema izjavi Rukovodstva, Društvo je do sada redovno i blagovremeno izmirilo sve Sporazumom dogovorene mjesečne rate.

Kao što je navedeno u Napomeni 11. uz finansijske iskaze, Društvo je u 2016. godini iskazalo troškove po osnovu otpisa stambenih kredita zaposlenima i penzionisanim službenicima u ukupnom iznosu od 213.050 EUR. Po ovom osnovu, Društvo nije u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica ("Sl. list CG", br. 065/01 do 083/16) obračunalo, obustavilo i uplatilo odgovarajuće poreske dažbine. Shodno propisima Crne Gore, poreske prijave Društva mogu biti predmet poreske kontrole u periodu od pet godina nakon podnošenja istih, pa samim tim ostaju rizici da bi nakon sprovedene kontrole od strane relevantnih poreskih organa moglo doći do utvrđivanja dodatnih obaveza.

Kao što je objelodanjeno u Napomeni 18. uz finansijske iskaze, Društvo sa stanjem na dan 31.12.2016. godine u pasivi bilansa stanja, u okviru pozicije kapitala, iskazuje rezerve za stambeni fond u iznosu od 106.338 EUR, formirane još na osnovu Odluke o raspodjeli ostvarene dobiti

po godišnjem računu za 2009. godinu. Navedenom Odlukom, Statutom Društva ili nekim drugim opštim aktom Društva nije precizno definisano kada i u kojim situacijama se upotrebljavaju ove rezerve. Od dana formiranja ovih rezervi Društvo ih nije koristilo. Na osnovu dostupne prezentirane dokumentacije, nije moguće utvrditi da li je Društvo trebalo/treba koristiti ove rezerve u prethodnom periodu do dana izvještavanja. Društvo treba da precizno definiše kada i u kojim situacijama je trebalo/treba koristiti predmetne rezerve i da po tom osnovu postupi.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući dalje rezerve u odnosu na dato mišljenje skrećemo pažnju na sledeće:

Kao što je objelodanjeno u Napomeni 25. uz finansijske iskaze, shodno prezentiranim izvještajima Sektora za pravne poslove, protiv Društva se vodi veći broj sudskih sporova iz radnih, poslovnih i imovinsko pravnih odnosa. Finansijska vrijednost pojedinih sporova je značajna a za pojedine postupke, u fazi kojoj se nalaze, nije moguće odrediti finansijsku vrijednost i predvidjeti krajnji ishod.

Najveći broj sporova se odnosi na zahtjeve za naknadu štete a u 2016. godini su pokrenuta i 3 tužbena zahtjeva vezana za poništaj Odluke o dodjeli stambenih kredita. Društvo je u prethodnom periodu za određene sporove izvršilo rezervisanja i iskazalo trošak po tom osnovu. Kao što je navedeno u Napomeni 23. uz finansijske iskaze, rezervisanja po osnovu sudskih sporova sa stanjem na dan 31.12.2016. godine iznose 115.000 EUR.

Montenegro bonus DOO Cetinje

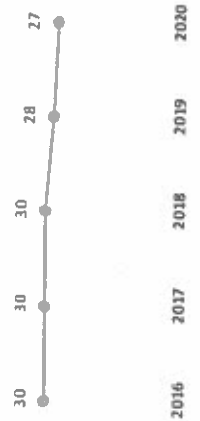

Naziv kompanije
Matični broj
Organizacija društva
Učešće države Crne Gore u vlasničkoj strukturi
Ovlašteno lice u kompaniji
Veličina društva u skladu sa zakonom
Obveznik eksterne revizije
Posljednje pozitivno mišljenje eksterne revizije

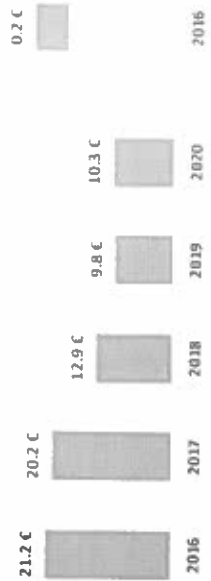
Montenegro bonus DOO Cetinje
02384337
Društvo sa ograničenom odgovornošću
100.0%
Radoš Zečević
Srednje
DA
2019

	2016	2017	2018	2019	2020
Odgovorno lice za finansijske iskaze	Aleksandar Kaščelan	Aleksandra Jablan	Milan Čolaković	Milan Čolaković	Milan Čolaković
Finansijski iskazi	DA	DA	DA	DA	DA
Napomene uz finansijske iskaze	DA	DA	DA	DA	DA
Prosječan broj zaposlenih (statistički aneks)	30	30	30	28	27
Ukupan prihod na godišnjem nivou (mil €)	21.2 €	20.2 €	12.9 €	9.8 €	10.3 €
Neto dobit (mil €)	0.2 €	0.0 €	0.0 €	0.0 €	-0.4 €
Ukupna aktiva (mil €)	41.6 €	41.7 €	39.8 €	39.4 €	38.3 €
Izvršitelj eksterne revizije	DA	DA	DA	DA	DA
Izabrani eksterni revizor	EUROREV	EUROREV	EUROREV	EUROREV	EUROREV
Mišljenje eksterne revizije	Positivno	Positivno	Positivno	Positivno	Uzdržani od mišljenja
Skretanje pažnje	DA	DA	DA	DA	DA

Prosječan broj zaposlenih (statistički aneks)

Ukupan prihod na godišnjem nivou (mil €)

Neto dobit (mil €)

Ukupna aktiva (mil €)

2020. godina

Uzdržavanje od izražavanja mišljenja

Mi ne izražavamo mišljenje o priloženim finansijskim izvještajima Društva. Zbog značaja pitanja opisanog u odjeljku našeg izvještaja Osnova za uzdržavanje od izražavanja mišljenja, nismo bili u stanju da pribavimo dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza da obezbijede osnovu za mišljenje revizora o ovim finansijskim izvještajima.

Osnova za uzdržavanje od izražavanja mišljenja

Međunarodni računovodstveni standard ("MRS") 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema, zahijeva učestalost revalorizacija jednom na svakih tri do pet godina, ali i češće u slučaju znatnih kretanja fer vrijednosti. Kako je od posljednje procjene prošlo više od pet godina, nismo bili u mogućnosti da se uvjerimo u potencijalne efekte koje procjena fer vrijednosti može imati na iskazanu vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme, revalorizacione rezerve, troškove, odložene poreze i neto rezultat na dan 31.12.2020. godine.

Skretanje pažnje

Kao sredstvo obezbjeđenja Ugovora o limitu finansiranja br. 17-01/2247 od 19.06.2019. godine, u korist "Prve banke CG" upisana je hipoteka na zemljištu upisanom u LN br. 2826 KO Cetinje I i zgradi (poslovnom prostoru) upisanoj u LN br. 2826 KO Cetinje I. Takođe je data zaloga na pokretnim stvarima – zalihama mazuta i TNG-a u iznosu od 160 hiljada EUR-a.

Na "Montenegro Bonus" doo, Cetinje, prenijeto je pravo korišćenja, upravljanja i raspolaganja pokretnom i nepokretnom imovinom, osim raspolaganja svojinskim pravima na nepokretnostima, bivše Savezne direkcije za robne rezerve, a koja se nalazi na teritoriji Crne Gore. Navedena imovina se vodi u knjigovodstvenoj evidenciji iako, osim upravne zgrade sa pripadajućim zemljištem, po katastarskoj evidenciji nije vlasništvo "Montenegro Bonus".

Vrijednost kapitala u poslovnim knjigama Društva nije usaglašena sa vrijednošću u Centralnom registru privrednih subjekata.

Protiv Društva se vodi određeni broj sudskih sporova iz kojih mogu nastati obaveze po tom osnovu. Do momenta okončanja sporova nijesmo u mogućnosti da utvrdimo posledice na ukupan položaj Društva.

2019. godina

Mišljenje

Po našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji "Montenegro Bonus" doo, Cetinje, pripremljeni su po svim materijalno značajnim aspektima u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore.

Skretanje pažnje

Kao sredstvo obezbjeđenja Ugovora o limitu finansiranja br. 17-01/2247 od 19.06.2019. godine, u korist "Prve banke CG" upisana je hipoteka na zemljištu površine 733 m² upisanoj u LN br. 2826 KO Cetinje I i zgradi (poslovnom prostoru) površine 610 m² upisanoj u LN br. 2826 KO Cetinje I. Takođe je data zaloga na pokretnim stvarima – zalihama mazuta i TNG-a u iznosu od 160 hiljada EUR-a.

2018. godina

Mišljenje

Prema našem mišljenju finansijski izvještaji istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima prikazuju finansijski položaj "Montenegro Bonusa" doo, Cetinje, na dan 31. decembar 2018. godine, kao i rezultate poslovanja, promjene na kapitalu i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim standardima i propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori.

Skretanje pažnje

Ne kvalifikujući mišljenje skrećemo pažnju na sledeće:

Kao sredstvo obezbeđenja kredita "Prve banke CG" upisana je hipoteka na zgradi (poslovnom prostoru) površine 610 m² upisanoj u LN br. 2826 KO Cetinje I. Takođe je data zaloga na pokretnim stvarima – mazutu i TNG-u u minimalnom iznosu od 155 hiljada EUR-a i potraživanjima iz Aneksa Ugovora o zakupu br. 4 od 20.01.2017. godine, kojim je predviđeno plaćanje zakupnine za period do 31.12.2020. godine u ukupnom iznosu od 607 hiljada EUR-a (Napomena 17).

Protiv Društva se vodi određeni broj sudskih sporova iz kojih mogu nastati obaveze po tom osnovu. Do momenta okončanja sporova nijesmo u mogućnosti da utvrdimo posledice na ukupan položaj Društva (Napomena 23).

2017. godina

Mišljenje

Prema našem mišljenju finansijski izvještaji istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima prikazuju finansijski položaj "Montenegro Bonusa" doo, Cetinje, na dan 31. decembar 2017. godine, kao i rezultate poslovanja, promjene na kapitalu i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim standardima i propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori.

Skretanje pažnje

Ne kvalifikujući mišljenje skrećemo pažnju na sledeće:

Kao sredstvo obezbeđenja kredita "Prve banke CG" upisana je hipoteka na zgradi (poslovnom prostoru) površine 610 m² upisanoj u LN br. 2826 KO Cetinje I. Takođe je data zaloga na pokretnim stvarima – mazutu i TNG-u u minimalnom iznosu od 155 hiljada EUR-a i potraživanjima iz Aneksa Ugovora o zakupu br. 4 od 20.01.2017. godine, kojim je predviđeno plaćanje zakupnine za period do 31.12.2020. godine u ukupnom iznosu od 607 hiljada EUR-a.

Kao sredstvo obezbeđenja kredita "Hipotekarne banke" upisana je zaloga na putničkim vozilima marke "Toyota" (Napomena 17).

2016. godina

Mišljenje

Prema našem mišljenju finansijski izvještaji istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima prikazuju finansijski položaj "Montenegro Bonusa" doo, Cetinje, na dan 31. decembar 2016. godine, kao i rezultate poslovanja, promjene na kapitalu i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim standardima i propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori.

Skretanje pažnje

Ne kvalifikujući mišljenje skrećemo pažnju na sledeće:

Kao sredstvo obezbjeđenja overdraft kredita "Prve banke CG" upisana je hipoteka na zgradi (poslovnom prostoru) i zemljištu ukupne površine 951 m² upisanim u LN br. 2826 KO Cetinje I, kat. parcela 4600/2. Takođe je data zaloga na pokretnim stvarima – 66 tona mazuta u iznosu od 70 hiljada EUR-a i 91 zona TNG u iznosu od 150 hiljada EUR-a i na potraživanjima prema "Energogasu", Podgorica u iznosu od 254 hiljade EUR-a, prema Kliničkom centru Crne Gore u iznosu od 218 hiljada EUR-a i potraživanju prema "PGS Montenegro", Bar u iznosu od 74 hiljade EUR-a.

Po osnovu obezbjeđenja revolving kredita "Crnogorskse komercijalne banke" upisana je zaloga na zalihama u znosu od 300 hiljada EUR-a.

Za obezbjeđenje ostalih kredita "Crnogorske komercijalne banke" upisana je zaloga na potraživanja od "Montekarga" i od Kliničkog centra Crne Gore.

Kao sredstvo obezbjeđenja kredita "Hipotekarne banke" upisana je zaloga na novonabavljenim putničkim vozilima Društva marke "Toyota" (Napomena 18).

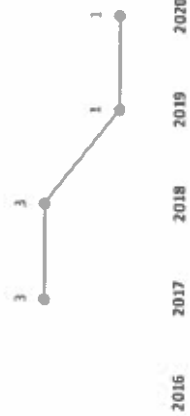
Protiv Društva se vodi određeni broj sudskih sporova iz kojih mogu nastali obaveze po tom osnovu. Do momenta okončanja sporova nijesmo u mogućnosti da utvrdimo posledice na ukupan položaj Društva (Napomena 25).

MontenegroTurist AD Budva

Naziv kompanije MontenegroTurist AD Budva
Matični broj 02005379
Organizacija društva Akcionarsko društvo
Učešće države Crne Gore u vlasničkoj strukturi 29.7% (+ 35.9% HGBUDRIV)
Ovlašćeno lice u kompaniji Vladimir Božović
Veličina društva u skladu sa zakonom Srednje
Obveznik eksterne revizije DA
Posljednje pozitivno mišljenje eksterne revizije 2019

	2016	2017	2018	2019	2020
Odgovorno lice za finansijske iskaze	Predrag Nikolić	Predrag Nikolić	Predrag Nikolić	Predrag Nikolić	Predrag Nikolić
Finansijski iskazi	DA	DA	DA	DA	DA
Napomene uz finansijske iskaze	NE	DA	DA	DA	DA
Prosječan broj zaposlenih (statistički aneks)	3	3	3	1	1
Ukupan prihod na godišnjem nivou (mil €)	0.2 €	0.1 €	0.0 €	0.0 €	0.0 €
Neto dobit (mil €)	-0.1 €	0.1 €	0.1 €	-0.4 €	-0.0 €
Ukupna aktiva (mil €)	1.8 €	1.7 €	1.2 €	0.8 €	0.7 €
Izveštaj eksterne revizije	DA	DA	DA	DA	DA
Izabrani eksterni revizor	EURORev	EURORev	MV Konsalt	MV Konsalt	MV Konsalt
Mišljenje eksterne revizije	NEGATIVNO	Uzdržani od mišljenja	Mišljenje sa rezervom	Pozitivno	Pozitivno
Skretanje pažnje	DA	DA	DA	DA	DA

Prosječan broj zaposlenih (statistički aneks)

Ukupan prihod na godišnjem nivou (mil €)

Neto dobit (mil €)

Ukupna aktiva (mil €)

2020. godina

Mišljenje

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski iskazi, u svim materijalno značajnim aspektima prikazuju istinit i objektivno prikaz finansijskog stanja "MontenegroTurist" a.d. Budva na dan 31.12.2020. godine i poslovnog uspjeha i novčanih tokova za period 01.01.2020. – 31.12.2020. godine, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori.

Skretanje pažnje

- Uvidom u LN 776 KO Prijedor II, PJ Budva na imovini Društva postoje upisani tereti na nepokretnostima Društva od strane fizičkih i pravnih lica,
- Kao što je objelodanjeno u Napomeni 25. uz finansijske iskaze, Društvo nije izvršilo rezervisanje na teret troškova po navedenim sporovima kao što zahtijeva MRS 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina. Do okončanja sporova nijesmo u mogućnosti da utvrdimo koliko obaveze i štete mogu nastati po Društvo po ovom osnovu.

U vezi sa navedenim pitanjima naše mišljenje nije s rezervom.

2019. godina

Mišljenje

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski iskazi, u svim materijalno značajnim aspektima prikazuju istinit i objektivno prikaz finansijskog stanja "MontenegroTurist" a.d. Budva na dan 31.12.2019. godine i poslovnog uspjeha i novčanih tokova za period 01.01.2019. – 31.12.2019. godine, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori.

Skretanje pažnje

- Kao što je objelodanjeno u Napomeni 13. uz finansijske iskaze, postoje upisani tereti na nepokretnostima Društva od strane i fizičkih i pravnih lica,
- Kao što je objelodanjeno u Napomeni 25. uz finansijske iskaze, Društvo nije izvršilo rezervisanje na teret troškova po navedenim sporovima kao što zahtijeva MRS 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina. DO okončanja sporova nijesmo u mogućnosti da utvrdimo kolike obaveze i štete mogu nastati po Društvo po ovom osnovu.

U vezi sa navedenim pitanjima naše mišljenje nije s rezervom.

2018. godina

Mišljenje sa rezervom

Prema našem mišljenju, osim za rezerve navedene u paragrafu "Osnov za mišljenje sa rezervom", finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno finansijsko stanje "MontenegroTurist" a.d. Budva na dan 31. decembra 2018. godine, kao i rezultate poslovanja, promjene na kapitalu i novčane tokove za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa računovodstvenim standardima i propisima koji se primjenju u Crnoj Gori.

Osnova za mišljenje sa rezervom

1. Kao što je objelodanjeno u Napomeni 14. uz finansijske iskaze, neophodno je izvršiti procjenu nepokretnosti, postrojenja i opreme u skladu sa MRS 16. Nijesmo u mogućnosti da utvrdimo da li je i koliko obezvrjeđenje materijalne imovine.
2. Kao što je objelodanjeno u Napomeni 16. uz finansijske iskaze, Društvo nije izvršilo ispravku vrijednosti potraživanja starijih od godinu dana u ukupnom iznosu 131.910 €. Za navedeni iznos su precijenjena potraživanja od kupaca, podcijenjen trošak otpisa potraživanja – ostali rashodi kao i neto rezultat prije oporezivanja.
3. Kao što je objelodanjeno u Napomeni 21. uz finansijske iskaze Društvo nije prikazalo dugoročni i kratkoročni dio obaveze po osnovu programa poreskog duga već je ukupan iznos prikazalo kao kratkoročnu obavezu. Za 57.159 € su podcijenjene dugoročne obaveze a precijenjene kratkoročne obaveze po osnovu programa poreskog duga za isti iznos.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući rezerve u odnosu na dato mišljenje, skrećemo pažnju na sledeće:

- Kao što je objelodanjeno u Napomeni 14. uz finansijske iskaze, postoje upisani tereti na nepokretnostima Društva od strane i fizičkih i pravnih lica.
- Kao što je objelodanjeno u Napomeni 25. uz finansijske iskaze, Društvo nije izvršilo rezervisanje na teret troškova po navedenim sporovima kao što zahtijeva MRS 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina. Do okončanja sporova nijesmo u mogućnosti da utvrdimo kolike obaveze i štete mogu nastati po Društvo po ovom osnovu.
- Početna stanja u glavnoj knjizi Društva u 2018. godini – aktiva i pasiva se razlikuju od krajnjih stanja u 2017. godini za 3.876 €.

2017. godina

Uzdržani od mišljenja

Zbog značaja pitanja navedenih u tačkama 4-6, ne izražavamo mišljenje na finansijske izvještaje "MontenegroTutista" ad, Budva na dan 31. decembar 2017. godine, kao i rezultate poslovanja, promjene na kapitalu i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan.

Osnova za uzdržanost od mišljenja

4. Nije vršena ispravka vrijednosti potraživanja od privrednih subjekata koji su utuženi (oko 80.153 EUR-a), "Eps Toursa" koji je u stečaju (8.219 EUR-a) i drugih pravnih lica koji datiraju iz ranijih godina – koja su sumnjiva ili nenaplativa (oko 29.625 EUR-a). Shodno tome, ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca i rashodi po osnovu usklađivanja vrijednosti potraživanja su podcijenjeni za oko 117.997 EUR-a.
5. Pred Privrednim sudom u Podgorici je 13.06.2016. godine polpisano poravnanje P. br. 377/16 čime se dužnik – "Home centar CG" obavezao da do 01.11.2016. godine izmiri dug "MontenegroTutista", koji je sporazumom obje strane utvrđen na iznos od 30.721 EUR- o. "Home centar CG" do 31.12.2017. godine nije izmirio obavezu prihvaćenu poravnanjem (Napomena 12).
5. Iznosi pojedinih pozicija u bilansu stanja za 2017. godinu, koje se odnose na uporedne podatke za 2016. godinu, razlikuju se od iznosa istih pozicija u usvojenom bilansu stanja za 2016. godinu. Takođe, uporedni podaci pojedinih konta prihoda i rashoda za 2016. godinu

razlikuju se od iznosa istih konta u usvojenom bilansu uspjega za 2016. godinu. Ne možemo se uvjeriti po kom su osnovu nastale ove izmjene (Napomene 8-12, 14, 15, 17 i 18).

6. Gubitak u bilansu uspjega za 2016. godinu razlikuje se od prethodnog gubitka u bilansu stanja i iskazu o promjenama na kapitalu. Takođe, pozicije u iskazu o tokovima gotovine za 2017. godinu, koja se odnose na uporedne podatke za 2016. godinu, razlikuje se od iznosa istih pozicija u usvojenom iskazu o tokovima gotovine za 2016. godinu, a stanje na kraju 2016. godine nije tačno prethodno kao početno stanje 2017. godine.

Skretanje pažnje

Takođe, skrećemo pažnju na sledeće:

- Dopisom Sekretarijata za privredu i finansije Opštine Budva br. 04-84/2 od 01.02.2017. godine, osporeno je potraživanje evidentirano u poslovnim knjigama Društva. Do momenta njihovog usaglašavanja nijesmo u mogućnosti da utvrdimo efekte eventualnih korekcija po ovom osnovu (Napomena 12).
- Na zemljištu i objektima u Poljicama, upisanim u LN 195, KO Prijedor II uknjiženo je više zabilježbi po raznim osnovama i zabrane otuđenja i opterećenja (Napomena 11).
- Protiv Društva se vodi više sudskih sporova iz kojih mogu nastati obaveze po tom osnovu. Do momenta okončanja sporova nijesmo u mogućnosti da utvrdimo posledice na ukupan položaj Društva (Napomena 20).

2016. godina

Negativno mišljenje

Prema našem mišljenju, zbog značaja pitanja navedenih u tačkama 5-9, finansijski izveštaji ne prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima finansijski položaj "Montenegroturist" ad Budva na dan 31. decembar 2016. godine, kao i rezultate poslovanja, promjene na kapitalu i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan.

Osnova za negativno mišljenje

5. Prihod od kamate obračunat je "Home centru CG", Podgorica zbog duga iz dužničko-povjerilačkog odnosa, a na osnovu Rješenja o izvršenju lvm.br. 268/2015. Ovo Rješenje je Rješenjem Privrednog suda u Podgorici lp.br. 943/15 od 23.11.2015. godine stavljeno van snage. Iznos potraživanja od kupca – "Home centra CG" u poslovnim knjigama nije sveden na iznos od 30.721 EUR-o usaglašen poravnanjem pred Privrednim sudom u Podgorici. Iz ovih razloga je potraživanje od kupaca precijenjeno za iznos od 40.767 EUR-a, trošak otpisa potraživanja podcijenjen za iznos od 27.485 EUR-a, a prihod od kamate je precijenjen za iznos od 13.282 EUR-a (Napomene 5 i 11).
6. Porez na imovinu za 2016. godinu u iznosu od 5.427 EUR-a nije knjižen na teret troškova, već na dugovnoj strani obaveze za porez na imovinu, čime su obaveze i troškovi podcijenjeni za navedeni iznos (Napomene 8 i 17).
7. Nije knjiženo rezervisanje za izgubljene sudske sporove i troškovi rezervisanja u iznosu od 31.345 EUR-a po Presudi Višeg suda u Podgorici Gž.br. 2937/16-12 od 01.11.2016. godine kojom se "Montenegroturist" obavezuje da preda "Montenegro Express Groupu", Budva posebne djelove nepokretnosti – zgrade, površine 1.087 m² (Napomena 10).

8. Rješenjem Poreske uprave Crne Gore P.J Budva br. 03/11-2-21414 od 07.12.2016. godine račun Društva je u blokadi za neplaćeni porez na dodatu vrijednost, porez na dohodak fizičkih lica i doprinose za obavezno socijalno osiguranje, koji su na taj dan iznosili ukupno 71.763 EUR-a (Napomena 14).
9. Stanje po računima EPCG – fc snabdijevanje, Budva na kraju godine je za 12.910 EUR-a veće od stanja u poslovnim knjigama Društva (Napomena 15).

Skretanje pažnje

Takođe, skrećemo pažnju na sledeće:

- Nijesmo dobili ugovore o zakupu skladišnih prostora na Jazu od pravnih i fizičkih lica, pojedine ugovore o djelu i potvrde za podstanare i ne možemo se uvjeriti u realnost i tačnost njihovih obračuna (Napomena 6).
- Dopis Sekretarijata za privredu i finansije Opštine Budva br. 04-84/2 od 01.02.2017. godine, osporeno je potraživanje evidentirano u poslovnim knjigama Društva. Do momenta njihovog usaglašavanja nijesmo u mogućnosti da utvrdimo efekte eventualnih korekcija po ovom osnovu. Dio potraživanja od kupaca datira iz ranijih godina i nije višen njihov opis i ispravka vrijednosti (Napomena 11).
- Odbor direktora je donio odluku da se zaposlenoj u Društvu – Bosi Stanić dodijeli stambeni kredit sa rokom oplate od 10 godina. Nijesmo dobili na uvid ugovor o dodjeli kredita, otplata kredita nije počela, a zaposlenoj se isplaćuje i stanarina u iznosu od 100 EUR-a mjesečno. Navedeno potraživanje je trebalo knjižiti kao dugoročno (Napomena 12).
- Društvo je Ugovorom UZZ 520/11 od 01.12.2011. godine izvršilo prodaju zemljišta površine 3.044 m² i skladište površine 412 m² upisanim u LN 195, KO Prijedor II Društvi "Frukco-company", Budva. Ugovor je raskinut Sporazumom o raskidu UZZ 319/12 od 16.03.2012. godine, ali zabilježba nije izbrisana iz Lista nepokretnosti.
- Na zemljištu i objektima u Poljicama, upisanim u LN 195, KO Prijedor II ukliženo je više zabilježbi po raznim osnovama i zabrane otuđenja i opterećenja.
- Nijesmo se mogli uvjeriti koje su nepokretnosti evidentirane u poslovnim knjigama, analitičke podatke o njihovim površinama, cijenama i vrijednostima (Napomena 10).
- Nijesu usaglašena stanja sa "Vodovodom i kanalizacijom", Budva i "Komunalnim", Budva. Do momenta usaglašavanja stanja sa dobavljačima nijesmo u mogućnosti da utvrdimo efekte eventualne korekcije po ovom osnovu (Napomena 15).
- Protiv Društva se vodi određeni broj sudskih sporova iz kojih mogu nastati obaveze po tom osnovu. Do momenta okončanja sporova nijesmo u mogućnosti da utvrdimo posledice na ukupan položaj Društva (Napomena 20).

Montepranzo- Bokaprodukt AD Tivat

Naziv kompanije

Matični broj

Organizacija društva

Učešće države Crne Gore u vlasničkoj strukturi

Ovlašćeno lice u kompaniji

Veličina društva u skladu sa zakonom

Obveznik eksterne revizije

Posljednje pozitivno mišljenje eksterne revizije

Montepranzo - Bokaprodukt AD Tivat

02269066

Akcionarsko društvo

75.1%

Sandra Požgaj

Mikro

DA

Nikad

Montepranzo - Bokaprodukt a.d. Tivat

	2016	2017	2018	2019	2020
Odgovorno lice za finansijske iskaze	Miloš Dedejic	Miloš Dedejic	Miloš Dedejic	Sandra Požgaj	Sandra Požgaj
Finansijski iskazi	DA	DA	DA	DA	DA
Napomene uz finansijske iskaze	NE	NE	DA	NE	DA
Prosječan broj zaposlenih (statistički aneks)	4	4	7	6	5
Ukupan prihod na godišnjem nivou (mil €)	0.0 €	0.0 €	0.0 €	0.0 €	2.0 €
Neto dobit (mil €)	-0.9 €	0.1 €	0.1 €	-0.1 €	-0.0 €
Ukupna aktiva (mil €)	2.2 €	2.2 €	2.1 €	2.1 €	1.9 €
Izveštaj eksterne revizije	DA	DA	DA	DA	DA
Izabrani eksterni revizor	A & C Company	A & C Company	A & C Company	A & C Company	A & C Company
Mišljenje eksterne revizije	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom
Skretanje pažnje	NE	DA	DA	DA	DA

Prosječan broj zaposlenih (statistički aneks)

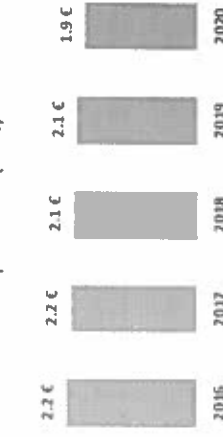
Ukupan prihod na godišnjem nivou (mil €)

Neto dobit (mil €)

Ukupna aktiva (mil €)

2020. godina

Mišljenje sa rezervom

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski iskazi, osim za pozicije navedene u odjeljku Osnova za modificirano mišljenje, u svim ostalim značajnim aspektima prikazuju fer i istinito finansijski položaj AD na dan 31. 12. 2020. godine, njegovu finansijsku uspješnost te novčane tokove za godinu koja se završava na ovaj datum i u skladu su sa računovodstvenim propisima Crne Gore.

Osnova za mišljenje sa rezervom

1. Izražavamo rezervu u dijelu sveobuhvatnosti i vrijednosnog prikaza stalne imovine-zemljišta u Iskazu o finansijskoj poziciji – Bilansu stanja i poslovnim knjigama Društva.
Ova nepravilnost je naglašavana u prethodnim revizijama. Nesporna je činjenica da podaci o površini zemljišta kojom Društvo raspolaže ne odgovaraju upisanim površinama. U knjigovodstvu je poslije eksproprijacije ostalo 576.389 m² dok je po posjedovnim listovima površina zemljišta upisana na Društvo sa različitim obimom prava od 931.662 m², odnosno sa pravom svojine 1/1 ili susvojine 865.007 m². Razlika manje unešene površine u poslovne knjige od 288.618 m² (izračunata u odnosu na pravo vlasništva i suvlasništva) je posljedica što menadžment Društva nije izvršio usaglašavanje s podacima u Upravi za nekretnine niti je donio odluku o procjeni zemljišta i potom izvrši unos u poslovne knjige.
2. Objekti u vlasništvu Društva nisu realno vrednovani, te njihova neto knjigovodstvena vrijednost je precijenjena obzirom na starost i stanje u kome se nalaze. Ovo posljedično ima uticaja na visinu obračunatog i iskazanog godišnjeg troška amortizacije u Iskazu o ukupnom rezultatu-Bilansu uspjeha, te u tom dijelu troškova izražavamo rezervu.

Skretanje pažnje

Posebno ukazujemo na slijedeće pozicije u okviru Dodatnih objelodanjivanja i događaja nakon datuma bilansa

- Nota broj 4.1. Usvajanje novog Zakona o radu, s aspekta primjene člana 143 i budućeg iskazivanja ugovorenih obaveza prema zaposlenima i fizičkim licima iz ranijih perioda
- Nota broj 4.2 Napomena – izjašnjavanje posloводства s aspekta »going concern« koncepta ili stalnosti poslovanja
- Nota broj 4.3 Napomena – sudski sporovi kao i
- Potencijalne obaveze koje se nisu mogle ukalkulisati shodno MRS 37-Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina - veza Nota broj 4.3.9 Događaji nakon datuma bilansa

U vezi s navedenim pitanjima naše mišljenje nije s rezervom.

2019. godina

Mišljenje sa rezervom

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski iskazi, osim za pozicije navedene u odjeljku Osnova za modificirano mišljenje, u svim ostalim značajnim aspektima prikazuju fer i istinito finansijski položaj AD na dan 31. 12. 2019. godine, njegovu finansijsku uspješnost te novčane tokove za godinu koja se završava na ovaj datum i u skladu su sa računovodstvenim propisima Crne Gore.

Osnova za mišljenje sa rezervom

1. Izražavamo rezervu u dijelu sveobuhvatnosti i vrijednosnog prikaza stalne imovine-zemljišta u Iskazu o finansijskoj poziciji – Bilansu stanja i poslovnim knjigama Društva.
Ova nepravilnost isticana je i u prethodnim revizijama. Nesporna je činjenica da godinama nije vršen tačan popis zemljišta, niti vršeno usagašavanje sa Upravom za nekretnine. Prema knjigovodstvenoj evidenciji Društvo raspolaze sa zemljištem površine 643.472 m², dok u listovima nepokretnosti, koji su dokaz o vlasništvu, upisani u Upravi za nekretnine CG (u svojini i susvojini), Društvo posjeduje 864.892 m² što je za 221.420 m² više od površine iskazane u poslovnim knjigama Društva.
2. Objekti u vlasništvu Društva nisu realno vrednovani, te njihova neto knjigovodstvena vrijednost je precijenjena obzirom na starost i stanje u kome se nalaze. Ovo posljedično ima uticaja na visinu obračunatog i iskazanog godišnjeg troška amortizacije u Iskazu o ukupnom rezultatu-Bilansu uspjeha, te u tom dijelu troškova izražavamo rezervu.

Skretanje pažnje

Posebno ukazujemo na slijedeće pozicije u okviru Dodatnih objelodanjivanja i događaja nakon datuma bilansa

- Nota broj 4.1. Usvajanje novog Zakona o radu, s aspekta primjene člana 143 i budućeg iskazivanja ugovorenih obaveza prema zaposlenima i fizičkim licima iz ranijih perioda
- Nota broj 4.2. Napomena – izjašnjavanje posloводства s aspekta »going concern« koncepta ili stalnosti poslovanja
- Nota broj 4.3. Napomena – sudski sporovi kao i
- Potencijalne obaveze koje se nisu mogle ukalkulisati shodno MRS 37-Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina - veza Nota broj 4.3.9 Događaji nakon datuma bilansa

U vezi s navedenim pitanjima naše mišljenje nije s rezervom.

2018. godina

Mišljenje sa rezervom

Prema našem mišljenju, osim nepotpunog objelodanjivanja informacija navedenih u odjeljku Osnova za kvalifikovano mišljenje našeg izvještaja, prikazani finansijski iskazi istinito i objektivno prikazuju finansijske pozicije »Montepranzo Bokaproduct« AD Tivat na dan 31.12.2018. godine kao i rezultate njene finansijske uspješnosti i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI).

Osnova za mišljenje sa rezervom

1. Kao što je navedeno u Napomeni 3.1.1. uz Iskaz o finansijskoj poziciji Društva izražavamo rezervu u dijelu sveobuhvatnosti prikazane stalne imovine-zemljišta u finansijskim izvještajima i poslovnim knjigama Društva.

Ova nepravilnost isticana je u prethodnim revizijama ali se po tom pitanju ništa nije pokrenulo. Suština je u činjenici da godinama nije vršen tačan popis zemljišta, niti vršeno usagašavanje sa Upravom za nekretnine. Prema knjigovodstvenoj evidenciji Društvo raspolaze

sa zemljištem površine 643.472 m², dok u listovima nepokretnosti, koji su dokaz o vlasništvu, Uprave za nekretnine CG, Društvo posjeduje 864.892 m² što je za 221.420 m² više od površine iskazane u poslovnim knjigama Društva.

S aspekta vrednovanja zemljišta ukazujemo na potcijenjenost vrijednosti zemljišta.

Objekti u vlasništvu Društva nisu realno vrednovani, te njihova sadašnja vrijednost je precijenjena obzirom na starost i stanje u kome se nalaze.

2. Iskaz o ukupnom rezultatu

Nerealno vrednovanje objekata ima uticaja na visinu godišnjeg iznosa troška amortizacije što dodatno opterećuje ukupni rezultat, te izražavamo rezervu na visinu ovih troškova.

Skretanje pažnje

Skrećemo pažnju na:

potencijalne obaveze koje su nesporne, čiji se iznos ne može sa sigurnošću utvrditi, a nastati će po osnovu:

- obračuna zatezne kamate po sudskim sporovima;
- obaveze rješavanja socijalnog programa zaposlenih;
- isplate advokatskih usluga za period od 2010. do 2018. godine.
- obaveze po osnovu poreza na nepokretnost za 2017. godinu i 2018. godinu.

2017. godina

Mišljenje sa rezervom

Prema našem mišljenju, osim nepotpunog objelodanjivanja informacija navedenih u odjeljku Osnova za kvalifikovano mišljenje našeg izvještaja, prikazani finansijski iskazi istinito i objektivno prikazuju finansijske pozicije »Montepranzo Bokaprodukt« AD Tivat na dan 31.12.2017. godine kao i rezultate njene finansijske uspješnosti i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI).

Osnova za mišljenje sa rezervom

1. Kao što je navedeno u Napomeni 3.1.1. uz Iskaz o finansijskoj poziciji Društva izražavamo rezervu u dijelu sveobuhvatnosti prikazane stalne imovine-zemljišta u finansijskim izvještajima i poslovnim knjigama Društva.

U prethodnoj reviziji istaknuta je nepravilnost da godinama nije vršen tačan popis zemljišta. Prema knjigovodstvenoj evidenciji Društvo raspolaže sa zemljištem površine 643.472 m². Prema listovima nepokretnosti, koji su dokaz o vlasništvu, Uprave za nekretnine CG, Društvo posjeduje 864.892 m² što je za 221.420 m² više od površine iskazane u poslovnim knjigama Društva.

S aspekta vrednovanja zemljišta ukazujemo na potcijenjenost vrijednosti zemljišta.

Objekti u vlasništvu Društva nisu realno vrednovani, te njihova sadašnja vrijednost je precijenjena obzirom na starost i stanje u kome se nalaze.

2. Iskaz o ukupnom rezultatu

Nerealno vrednovanje objekata ima uticaja na visinu godišnjeg iznosa troška amortizacije što dodatno opterećuje ukupni rezultat, te izražavamo rezervu na visinu ovih troškova.

Skretanje pažnje

Skrećemo pažnju na:

potencijalne obaveze koje su nesporne, čiji se iznos ne može sa sigurnošću utvrditi, a nastati će po osnovu:

- obračuna zatezne kamate po sudskim sporovima;
- obaveze rješavanja socijalnog programa zaposlenih;
- isplate advokatskih usluga za period od 2010. do 2017. godine.

Plan privatizacije Vlade CG za 2017. godinu nije uključio AD "Montepranzo Bokaprodukt" Tivat, tako da se agonija opstanka Društva produžava. Ukazujemo i na činjenicu da Društvo nije uključeno u spisak društava – lokaliteta koji će se valorizovati putem javno-privatnog partnerstva, tako da izražavamo sumnju u kontinuitet poslovanja - the concept of "going concern". Pored toga veliki iznos sudskih sporova potkrepljuju našu sumnju.

2016. godina

Mišljenje sa rezervom

Prema našem mišljenju, osim nepotpunog objelodanjivanja navedenih u odjeljku Osnova za kvalifikovano mišljenje našeg izvještaja, prikazani finansijski iskazi istinito i objektivno prikazuju finansijske pozicije »Montepranzo Bokaprodukt« AD Tivat na dan 31.12.2016. godine kao i rezultate njene finansijske uspješnosti i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI)

Osnova za mišljenje sa rezervom

2.1. Kao što je navedeno u Napomeni 3.1.1. uz Iskaz o finansijskoj poziciji Kompanije, izražavamo rezervu u dijelu sveobuhvatnosti prikazane stalne imovine-zemljišta u FI i poslovnim knjigama.

U prethodnoj reviziji istaknuta je nepravilnost da godinama nije vršen tačan popis zemljišta. Prema knjigovodstvenoj evidenciji Kompanija raspolaže sa zemljištem površine 643.472 m². Prema listovima nepokretnosti Direkcije za nekretnine (nesporni dokaz o vlasništvu) Kompanija ima u vlasništvu 864.892 m² što je za 221.420 m² više od površine iskazane u poslovnim knjigama Društva.

S aspekta vrednovanja zemljišta ukazujemo na potcjenjenost vrijednosti zemljišta

U knjigovodstvu zemljište je iskazano po nabavnoj vrijednosti od 1.092.287,- € ili 1,69 €/m² što je znatno ispod tržišne cijene. U Rješenju poreza na nepokretnost nabavna vrijednost (kao osnovica) iznosi 139.188.770,- €, odnosno 176,81 €/m², što je približno fer vrijednosti.

Objekti u vlasništvu Kompanije nisu realno vrednovani, te njihova sadašnja vrijednost je precijenjena obzirom na starost i stanje u kome se nalaze.

2.2. Iskaz o ukupnom rezultatu

Nerealno vrednovanje objekata ima uticaja na visinu godišnjeg iznosa troška amortizacije što dodatno opterećuje ukupni rezultat, te izražavamo rezervu na visinu ovih troškova.

Monteput DOO Podgorica

Naziv kompanije

Matični broj

Organizacija društva

Učesće države Crne Gore u vlasničkoj strukturi

Ovlašćeno lice u kompaniji

Veličina društva u skladu sa zakonom

Obveznik eksterne revizije

Posljednje pozitivno mišljenje eksterne revizije

Monteput DOO Podgorica
02462494

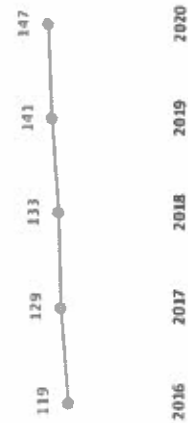
Društvo sa ograničenom odgovornošću
100.0%

Milan Ljiljanić
Srednje
DA
2020

	2016	2017	2018	2019	2020
Odgovorno lice za finansijske iskaze	Jonuz Mujević	Jonuz Mujević	Jonuz Mujević	Jonuz Mujević	Jonuz Mujević
Finansijski iskazi	DA	DA	DA	DA	DA
Napomene uz finansijske iskaze	DA	DA	DA	DA	DA
Prosječan broj zaposlenih (statistički aneks)	119	129	133	141	147
Ukupan prihod na godišnjem nivou (mil €)	7.6 €	8.4 €	8.8 €	8.5 €	8.5 €
Neto dobit (mil €)	1.8 €	2.1 €	1.5 €	1.6 €	0.0 €
Ukupna aktiva (mil €)	27.1 €	24.9 €	22.0 €	21.3 €	45.2 €
Izveštaj eksterne revizije	DA	DA	DA	DA	DA
Izabrani eksterni revizor	HLB Mont Audit	OMEGA	OMEGA	OMEGA	OMEGA
Mišljenje eksterne revizije	Positivno	Positivno	Positivno	Positivno	Positivno
Skretanje pažnje	DA	NI	DA	DA	DA

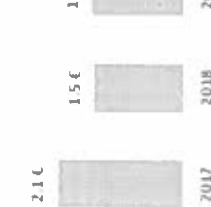
Prosječan broj zaposlenih (statistički aneks)

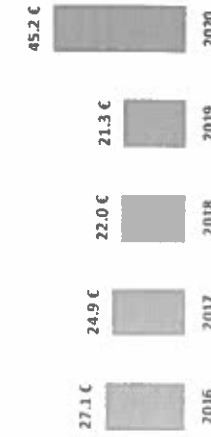
Ukupan prihod na godišnjem nivou (mil €)

Neto dobit (mil €)

Ukupna aktiva (mil €)

Po mojem mišljenju, finansijski iskazi koji su bili predmet revizije, prezentirani ovim Izvještajem na stranicama 09 – 89, daju istinit i objektivan prikaz finansijskog stanja Društva sa ograničenom odgovornošću "Monte put" Podgorica na dan 31.12.2020 godine i poslovnog uspjeha i novčanih tokova za period 01.01.2020 – 31.12.2020 godine, u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Skretanje pažnje

Korisnicima ovog Izvještaja cijanim opravdanim skrenuti pažnju na napomene koje sam saopštio u vezi s obračunom javnih prihoda uz bilansne pozicije III/5.15 – Potraživanja po osnovu poreza na dodatu vrijednost, III/5.29 – Ostale kratkoročne obaveze, III/5.30 – Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda I III/5.31 – Obaveze za porez na dobit.

Revizijom nisam utvrdio odstupanja u obračunu javnih prihoda kod Društva sa ograničenom odgovornošću "Monte put" Podgorica, za 2020. godinu, u odnosu na regulatorni okvir, ali bez obzira na prednje kontaktacije korisnicima ovog Izvještaja skrećem pažnju da je nadzor and obračunom i naplatom javnih prihoda u nadležnosti Uprave javnih prihoda Crne Gore - Poreska uprava.

Upravi Društva sa ograničenom odgovornošću "Monte put" Podgorica skrećem pažnju na obavezu implementacije odredbi regulatomog okvira kojim se uređuju unutrašnje kontrole u javnom sektoru, koje odredbe su obavezne i za privredna društva čiji je osnivač država, a koje se odnose na sistem dvojnog polpisa u vezi s odobravanjem dokumentacije po osnovu koje se vrše plaćanja i registracija u računovodstvenim evidencijama te kompanije.

Saglasno ranije datim preporukama uprava Društva sa ograničenom odgovornošću "Monte put" Podgorica je obezbijedila arhiviranje kopije poslovne dokumentacije i evidencija (elektronske evidencije, skenirana poslovna i ostala dokumentacija) najmanje na jednoj nezavisnoj lokaciji van zgrade u kojoj se nalazi originalna poslovna dokumentacija i evidencije.

U realizaciji ovih aktivnosti mišljenja sam da je potrebno urediti internu normativnu regulative, lokaciju na kojoj se čuva elektronska arhiva potrebno je proglasiti poslovnom tajnom, ovlastiti lice koje će se brinuti o lokaciji, ažurirati arhivirani material i realizovati sve ostale potrebne aktivnosti u vezi sa sigurnim i bezbjednim arhiviranjem dokumentacije i evidencija.

Revizijom sam u provedenoj racio analizi utvrdio da je poslovna aktivnost te kompanije u izvještajnoj godini usporenija u odnosu na poslovnu aktivnost i poslovne rezultate iz uporedne (2019) godine.

U izvještajnoj godini gotovo kod svih pokazatelja na osnovu kojih se ocjenjuje uspješnost poslovanja i poslovni rizik, je došlo do regresije, odnosno pogoršanja njihovih vrijednosti u odnosu na uporednu (2019) godinu.

Bez obzira na prednje napomene, nastavak poslovanja Društva sa ograničenom odgovornošću "Monte put" Podgorica, na nivou poslovnih aktivnosti, odnosno poslovnih obaveza iz izvještajne godine, neće biti upitan, odnosno ta kompanija se u kratkoročnom periodu neće suočiti s problemima zbog kojih bih imao razloga da istaknem status stalnosti poslovanja.

Prednje kontaktacije omogućavaju izvođenje zaključka da će solventnost kompanije u narednih dvanaest mjeseci biti zadovoljavajuća, a ovo znači da sigurnost povjerilaca i kreditora u naplati svojih potraživanja od ove kompanije neće biti dovedena u pitanje.

Usled tih okolnosti upravi Društva sa ograničenom odgovornošću "Monte put" Podgorica, skrećem pažnju na odredbe člana 41 Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru ("Sl.list CG" broj 16/16, broj 83/16, broj 21/17, broj 42/17, broj 12/18, broj 39/18, broj 42/18 i broj 34/19):

- "Odredbe ovog zakona ne odnose se na zaposlene u Centralnoj banci Crne Gore, nezavisnom pravnom licu čiji je osnivač država ili vrši javna ovlaštenja, a koje se pretežno finansira iz sredstava međunarodnih organizacija, Crvenom krstu Crne Gore, zaposlene u privrednom društvu kod kojih je ugovorom o dokapitalizaciji sa siraanim pravnim licem uredeno pitanje zarada, zaposlene u privrednom društvu čiji je osnivač država a koje se bavi finansijskom-kreditnom djelatnošću u cilju podsticanja privrednog razvoja Crne Gore i zaposlene u privrednom društvu čiji je osnivač država odnosno lokalna samouprava ili je u većinskom vlasništvu države odnosno lokalne samouprave a ostvaruje dobit u poslovanju i uredno izmiruje sve svoje obaveze.

Zbog prethodno opisanih okolnosti upravi Društva sa ograničenom odgovornošću "Monte put" Podgorica preporučujem da preispitaju politiku rješavanja stambenih potreba zaposlenih i da u narednom periodu, najmanje na kvartalnom nivou prave presjek stanja i utvrđuju poslovni uspjeh ove kompanije u tekućoj godini. Rezultati koji će se utvrditi u realizovanoj preporučenoj racio analizi uprava te kompanije bi trebala uzeti u obzir pri kreiranju dalje poslovne politike.

2019. godina

Mišljenje

Po mojem mišljenju, finansijski iskazi koji su bili predmet revizije, prezentirani ovim Izvještajem na stranicama 09 – 80, daju istinit i objektivnan prikaz finansijskog stanja kompanije "Monte put" d.o.o. Podgorica na dan 31.12.2019. godine i poslovnog uspjeha i novčanih tokova za period 01.01.2019. – 31.12.2019. godine, u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Skretanje pažnje

Korisnicima ovog Izvještaja cijenim potrebnim skrenuti pažnju i na napomene koje sam saopštio u vezi obračuna javnih prihoda uz bilansne pozicije, na kojima se priznaju računi o obračunatim i plaćenim javnim prihodima – III/5.10 – Porez na dodatu vrijednost i aktivna vremenska razgraničenja, III/5.18 – Ostale kratkoročne obaveze i pasivna vremenska razgraničenja, III/5.19 – Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda i III/5.20 – Obaveze za porez na dobit.

Revizijom nisam utvrdio odstupanja u obračunu javnih prihoda kod kompanije "Monte put" d.o.o. Podgorica za 2019. godinu, u odnosu na regulatorni okvir. Bez obzira na prednje konstatacije korisnicima ovog Izvještaja skrećem pažnju da je nadzor and obračunom i naplatom javnih prihoda u nadležnosti Poreske uprave Crne Gore.

Upravi kompanije "Monte put" d.o.o. Podgorica skrećem pažnju na obavezu implementacije odredbi regulatornog okvira kojim se uređuju unutrašnje kontrole u javnom sektoru, koje odredbe su obavezne i za privredna društva čiji je osnivač država, a koje se odnose na sistem dvojnog polpisa u vezi s odobravanjem dokumentacije po osnovu koje se vrše plaćanja i registracija u računovodstvenim evidencijama te kompanije.

Saglasno ranije datim preporukama uprava kompanije "Monte put" d.o.o. Podgorica je obezbijedila arhiviranje kopije poslovne dokumentacije i evidencija (elektronske evidencije, skenirana poslovna i ostala dokumentacija) najmanje na jednoj nezavisnoj lokaciji van zgrade u kojoj se nalazi originalna poslovna dokumentacija i evidencije.

U realizaciji ovih aktivnosti mišljenja sam da je potrebno urediti internu normativnu regulative, lokaciju na kojoj se čuva elektronska arhiva potrebno je proglasiti poslovnom tajnom, ovlasiti lice koje će se brinuti o lokaciji, ažurirati arhivirani materijal i realizovati sve ostale potrebne aktivnosti u vezi sa sigurnim i bezbjednim arhiviranjem dokumentacije i evidencija.

2018. godina

Mišljenje

Po mojem mišljenju, finansijski iskazi koji su bili predmet revizije, prezentirani ovim Izvještajem na stranicama 05 – 73, daju istinit i objektivni prikaz finansijskog stanja kompanije "Monte put" d.o.o. Podgorica na dan 31.12.2018. godine i poslovnog uspjeha i novčanih tokova za period 01.01.2018 – 31.12.2018 godine, u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući rezervu na naprijed dato mišljenje korisnicima ovog Izvještaja skrećem pažnju na napomene koje sam saopštio u vezi obračuna javnih prihoda uz bilansne pozicije III/5.10 – Porez na dodatu vrijednost i aktivna vremenska razgraničenja, III/5.17 – Ostale kratkoročne obaveze i pasivna vremenska razgraničenja, III/5.18 – Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda i III/5.16 – Obaveze za porez na dobit. Revizijom nisam utvrdio odstupanja u obračunu javnih prihoda kod kompanije "Monte put" d.o.o. Podgorica za 2018. godinu, u odnosu na regulatorni okvir. Bez obzira na prednje konstatacije korisnicima ovog Izvještala skrećem pažnju da je nadzor and obračunom i naplatom javnih prihoda u nadležnosti Poreske uprave Crne Gore.

2017. godina

Mišljenje

Po mojem mišljenju finansijski iskazi koji su bili predmet revizije, prezentirani ovim Izvještajem na stranicama 05 – 71, daju istinit i objektivni prikaz finansijskog stanja kompanije "Monte put" d.o.o. Podgorica na dan 31.12.2017. godine i poslovnog uspjeha i novčanih tokova za period 01.01.2017. – 31.12.2017. godine, u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

2016. godina

Mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijski iskazi po svim materijalno značajnim odrednicama, istinito i fer prikazuju finansijski položaj Društva "Monte put" d.o.o. Podgorica na dan 31.12.2016. godine, njegovu finansijsku uspješnost i njegove novčane tokove za tada završenu godinu, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući rezervu u odnosu na dato mišljenje, skrećemo pažnju na sljedeća pitanja:

- Društvo nije izvršilo rezervisanje troškova po osnovu otpremnina prilikom odlaska u penziju te po tom osnovu jubiliarnih nagrada, u smislu zahtjeva MRS 19 Naknade zaposlenima (Napomena 4.2.4 (b));
- Kao što je navedeno u Napomeni 4.6.2, dio nepokretnosti koje nisu u vlasništvu Društva, vode se u njegovoj poslovnoj evidenciji kao sopstvene nekretnine, što nije u skladu sa zahtjevima Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva i druga pravna lica;

- Na dan 31.12.2016. godine iskazana je nabavna vrijednost građevinskih objekata u iznosu od 139.452 EUR. Prema evidenciji koju vodi Društvo, radi se o dvije trafostanice (75.161 EUR), jednom bunaru sa pratećom opremom (18.765 EUR) i jednoj garaži za vatrogasna vozila (45.526 EUR). Predmetne nepokretnosti nisu evidentirane u vlasničkim listovima nepokretnosti, niti su bile predmet procjene u smislu zahtjeva profesionalne regulative (Napomena 4.6.3);
- Kao što je navedeno u Napomeni 4.6.3, u poslovnim knjigama Društva nisu knjigovodstveno evidentirani građevinski objekti: prizemna zgrada površine 64 m², prizemna zgrada površine 80 m² te prizemna zgrada površine 84 m²;
- Odloženo poresko sredstvo izračunato je pored ostalog i na bazi početnog salda I grupe, za koju Revizoru nije data na uvid dokumentacija iz koje bi se utvrdila struktura navedenog početnog stanja (Napomena 4.7 (a)).

Održavanje željezničkih voznih sredstava AD Podgorica

Naziv kompanije
 Matični broj
 Organizacija društva
 Učesće države Crne Gore u vlasničkoj strukturi
 Ovlašćeno lice u kompaniji
 Veličina društva u skladu sa zakonom
 Obveznik eksterne revizije
 Posljednje pozitivno mišljenje eksterne revizije

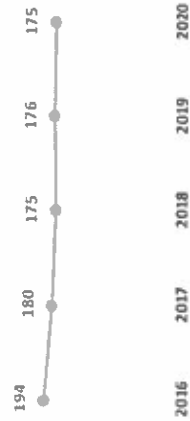
Održavanje željezničkih voznih sredstava AD Podgorica
 02816296

Akcionarsko društvo
 87.6%
 Zoran Vlaović
 Srednje
 DA
 Nikad

	2016	2017	2018	2019	2020
Odgovorno lice za finansijske iskaze	Milorad Vuković	Milorad Vuković	Milorad Vuković	Milorad Vuković	Milorad Lukić
Finansijski iskazi	DA	DA	DA	DA	DA
Napomene uz finansijske iskaze	DA	DA	DA	DA	DA
Prosječan broj zaposlenih (statistički aneks)	194	180	175	176	175
Ukupan prihod na godišnjem nivou (mil €)	1.7 €	1.8 €	1.7 €	1.6 €	1.5 €
Neto dobit (mil €)	-0.5 €	0.6 €	0.6 €	-0.7 €	-0.7 €
Ukupna aktiva (mil €)	20.2 €	19.3 €	19.0 €	18.6 €	18.5 €
Izveštaj eksterne revizije	DA	DA	DA	DA	DA
Izabrani eksterni revizor	VM KOD	HLB Mont Audit	Računovodstvo i revizija	Računovodstvo i revizija	Računovodstvo i revizija
Mišljenje eksterne revizije	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom
Skretanje pažnje	DA	DA	DA	DA	DA

Prosječan broj zaposlenih (statistički aneks)

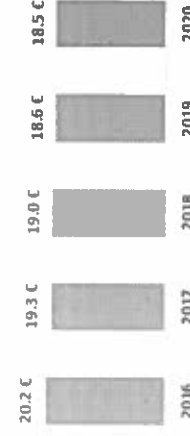
Ukupan prihod na godišnjem nivou (mil €)

Neto dobit (mil €)

Ukupna aktiva (mil €)

Po našem mišljenju, osim za efekte pitanja opisanih u odeljku Osnova za mišljenje sa rezervom, finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2020. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore, zasnovanim na Zakonu o računovodstvu i računovodstvenim politikama objelodanjenim u Napomenama uz finansijske iskaze.

Osnova za mišljenje sa rezervom

1. Kao što je navedeno u Napomeni 2 uz finansijske iskaze, Društvo je za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2019. godine, iskazalo knjigovodstvenu vrijednost nekretnina postrojenja i opreme u iznosu od 16.486.871 EUR-a (2019.- 16.747.971EUR-a), u okviru kojih je iskazalo nekretnine, zemljište u iznosu od 11.419.159 EUR a, građevinske objekte u iznosu od 3.840.451 EUR-a. Na osnovu dokumentacije koja nam je prezentovana nismo bili u mogućnosti da u materijalno značajnom iznosu usaglasimo registar osnovnih sredstava Društva sa vlasničkim listovima, odnosno podacima iz katastarske evidencije Uprave za nekretnine Crne Gore o upisanom pravu svojine na određenim nekretninama. Za imovinu koju Društvo koristi u kontinuitetu za obavljanje osnovne djelatnosti a za koju nema upisano odgovarajuće vlasništvo, Društvo nije izvršilo nikakva rezervisanja za moguće štete ili gubitke. Pored toga, u skladu sa usvojenom računovodstvenom politikom, nekretnine postrojenja i oprema se, nakon početnog priznavanja, evidentiraju po revalorizovanom iznosu umanjenom za naknadnu akumuliranu amortizaciju. Posljednja nezavisna procjena vrijednosti imovine izvršena je 2010. godine za potrebe osnivanja Društva u postupku restrukturiranja putem odvajanja od Akcionarskog društva Željezničkog prevoza Crne Gore Podgorica. Društvo nije uzelo u obzir zahtjeve MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“, o potrebi procjene vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme, uvijek kada se knjigovodstvena vrijednost bitno razlikuje od vrijednosti do koje bi se došlo korišćenjem fer vrijednosti na kraju izvještajnog perioda, kao i zahtjeve MRS 36 „Umanjenje vrijednosti imovine“ o potrebi procjene nadoknadivog iznosa sredstva kada postoji naznaka da je vrijednost takvog sredstva umanjena. Usled gore navedenih pitanja, kao i prirode procjene i evidencije koje vodi Društvo, nismo bili u mogućnosti da utvrdimo u kom iznosu bi bila nepohodna usklađivanja u vezi sa nekretninama, postrojenjima i opremom i elementima koji su sadržani u iskazu o finansijskoj poziciji/bilansu stanja, iskazu ukupnom rezultatu/bilansu uspjeha i izvještaju o promjenama na kapitalu za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2020. i u tom djelu ne možemo izraziti mišljenje
2. Kao što je navedeno u Napomeni 2 uz finansijske iskaze, Društvo je na dan 31. decembar 2020. godine, iskazalo date avanse za nekretnine postrojenja i opremu u iznosu od 402.043 EUR-a (2019.- 401.971 EUR-a). U okviru navedenih avansa, iznos od 401.971 EUR je priznat u poslovnim knjigama po vrijednostima navedenim na poziciji investicije u toku, u Diobenom bilansu koji je sastavni dio Odluke o restrukturiranju putem odvajanja od Akcionarskog društva Željezničkog prevoza Crne Gore Podgorica, uz osnivanje ovog novog društva AD Održavanje željezničkih voznih sredstava Podgorica, od 19.11.2010. godine. Društvo ne posjeduje dokumentaciju za vrijednost investicija u toku iz naprijed navedenog Diobenog bilansa, i u vezi sa tim priznavanje avansa za nekretnine postrojenja i opremu u iznosu od 401.971 EUR-a nije u skladu sa zahtjevima Konceptualnog okvira MRS/MRSFI, koja se odnose na priznavanje imovine u bilansu stanja.
3. Kao što je navedeno u Napomeni 3 uz finansijske iskaze, Društvo je za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2020. godine, iskazalo odložena poreska sredstva u iznosu 50.675 (2019.-50.675 EUR-a). Društvo nije u skladu sa zahtjevima MRS 12 “Porezi na dobitak”, na adekvatan način obračunalo i evidentiralo odložene poreske obaveze za tekući i prethodni period. Zbog prirode evidencije

koju Društvo vodi, nismo bili u mogućnosti da utvrdimo efekat korekcije finansijskih iskaza po osnovu neobračunatih poreskih obaveza i u vezi sa tim odloženog poreskog rashoda/prihoda perioda.

4. Kao što je navedeno u Napomeni 4 uz finansijske iskaze, Društvo je za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2020. godine, iskazalo zalihe u iznosu od 1.233.911 EUR-a (2019- 1.301.934 EUR-a), u okviru kojih je iskazana vrijednost zaliha koje nisu imale izlaz u poslednjih 365 dana od 1.132.730 EUR-a. Društvo nije na dan bilansa proveravalo da li je neto ostvariva vrijednost zaliha niža od njihove nabavne vrijednosti, niti je vršilo obezvređenje zaliha koje imaju usporeni obrt, što nije u skladu sa zahtjevima datim u paragrafu 28 do 33 MRS 2 – "Zalihe", kao i bilansnim načelom opreznosti kojim se zahtijeva da se imovina vrednuje po nižoj a obaveza po višoj vrijednosti. Zbog prirode procjene i evidencije, nismo u mogućnosti da utvrdimo efekte odstupanja neprimjenjivanja MRS 2 na finansijske iskaze za 2020. godinu

Materijalno značajna neizvjesnost povezana sa stalnošću poslovanja

Skrećemo pažnju na Napomenu 21, koja ukazuje da je Društvo sa stanjem na dan 31. decembar 2020. godine iskazalo tekuće obaveze u visini od 3.411.017 EUR-a (2019 -2.793.756 EUR-a), što je više od tekuće imovine za iznos od 1.404.459 EUR-a (2019.- 1.010.783 EUR-a). Pored toga, za 2020. godinu Društvo je ostvarilo neto gubitak od 652,797 EUR-a (2019.- 686,060 EUR-a) i iskazalo akumulirani gubitak u iznosu od 5.927.753 EUR-a (2019.- 5.274.957 EURa). Uzimajući u obzir navedeno, rukovodstvo je svjesno da u ovom trenutku postoje Neizvjesnosti oko sposobnosti Društva da iz vlastitih izvora ostvari svoje potrebe za finansiranjem. Ove činjenice ukazuju na postojanje materijalno značajnih neizvjesnosti koje mogu da izazovu sumnju u pogledu mogućnosti Društva da posluje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja. Za otklanjanje navedenih neizvjesnosti pri primjeni načela stalnosti poslovanja, rukovodstvo je uzelo u obzir sledeće: Uz podršku Države Crna Gore, kao većinskog vlasnika, Društvo je uključeno u „Projekat saniranja i unapređenja željeznice Crne Gore“, koji se finansira iz donacija Evropske unije i kredita evropskih finansijskih institucija kroz Investicioni okvir za Zapadni Balkan (Western Balkans Investment Framework – WBIF), za koji je Država obezbjedila neophodne garancije. U planu je da se Društvo u okviru ovog projekta opredijeli sredstva za investiciona ulaganja u iznos od oko 6 mil EUR-a u periodu od 2021. do 2023. godine. Dalje, Društvo je u svojim planovima predvidjelo da će u narednoj godini ostvariti bolje rezultate kroz proces unapređenja poslovnih aktivnosti i jačanja tržišne konkurentnosti. Naše mišljenje sa rezervom nije modifikovano u pogledu ovog pitanja.

Skretanje pažnje

Naše mišljenje ne sadrži rezervu po sledećem:

- a) Kao što je navedeno u Napomeni 17 uz finansijske iskaze, Društvo sa stanjem na dan 31. decembra 2020. godine vodi 2 sudska spora u kojima se javlja kao tuženi. Vrijednost jednog sudskog spora koji se vode protiv Društva za povraćaj zemljišta iznosi 2.338.750 EUR-a, dok vrijednost sudskog spora koji se vodi protiv Društva po osnovu naknade za izvršene usluge iznosi 334.553 EUR-a. Rukovodstvo Društva ne očekuje gubitke u narednom periodu po osnovu ovih sudskih sporova i shodno tome nije izvršilo rezervisanje za potencijalne gubitke po sudskim sporovima.
- b) Kao što je navedeno u Napomeni 22 uz finansijske iskaze, Poreske prijave, zajedno sa drugim oblastima zakonskog regulisanja su predmet pregleda i kontrole od više ovlašćenih organa kojima je zakonom omogućeno propisivanje kazni i zatezних kamata. Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Društva mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. Kao rezultat iznjetog, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Društvo može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. U skladu sa Zakonom o Poreskoj administraciji Crne Gore ("Sl. list RCG", br. 65/01,80/04, 29/05, i "Sl. list

CG"br.73/10, 20/11, 28/12, 8/15, 47/17 i 52/19), period zastarjelosti poreske obaveze je 5 godina, što znači da poreske vlasti imaju prava da odrede plaćanje neizmirenih poreskih obaveza u roku od 5 godina od trenutka kada je obaveza nastala.

2019. godina

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte pitanja opisanih u odeljku Osnova za mišljenje sa rezervom, finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2019. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i lokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore, zasnovanim na Zakonu o računovodstvu i računovodstvenim politikama objelodanjenim u Napomenama uz finansijske iskaze.

Osnova za mišljenje sa rezervom

1. Kao što je navedeno u Napomeni 3 uz finansijske iskaze, Društvo je za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2019. godine, iskazalo knjigovodstvenu vrijednost nekretnina postrojenja i opreme u iznosu od 16.747.970 EUR-a (2018.- 16.944.651 EUR-a), u okviru kojih je iskazalo nekretnine, zemljište u iznosu od 11.419.159 EUR- a, građevinske objekte u iznosu od 4.000.437 EUR-a. Na osnovu dokumentacije koja nam je prezentovana nismo bili u mogućnosti da u materijalno značajnom iznosu usaglasimo registar osnovnih sredstava Društva sa vlasničkim listovima, odnosno podacima iz katastarske evidencije Uprave za nekretnine Crne Gore o upisanom pravu svojine na određenim nekretninama. Za imovinu koju Društvo koristi u kontinuitetu za obavljanje osnovne djelatnosti a za koju nema upisano odgovarajuće vlasništvo. Društvo nije izvršilo nikakva rezervisanja za moguće štete ili gubitke. Nadalje, u skladu sa usvojenom računovodstvenom politikom, nekretnine postrojenja i oprema se, nakon početnog priznavanja, evidentiraju po revalorizovanom iznosu umanjenom za naknadnu akumuliranu amortizaciju. Posljednja nezavisna procjena vrijednosti imovine izvršena je 2010. godine za potrebe osnivanja Društva u postupku restrukturiranja putem odvajanja od Akcionarskog društva Željezničkog prevoza Crne Gore Podgorica. Društvo nije uzelo u obzir zahtjeve MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“, o potrebi procjene vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme, uvijek kada se knjigovodstvena vrijednost bitno razlikuje od vrijednosti do koje bi se došlo korišćenjem fer vrijednosti na kraju izvještajnog perioda, kao i zahtjeve MRS 36 „Umanjenje vrijednosti imovine“ o potrebi procjene nadoknadivog iznosa sredstva kada postoji naznaka da je vrijednost takvog sredstva umanjena. Usled gore navedenih pitanja, kao i prirode procjene i evidencije koje vodi Društvo, nismo bili u mogućnosti da utvrdimo u kom iznosu bi bila nepohodna uskladjivanja u vezi sa nekretninama, postrojenjima i opremom i elementima koji su sadržani u iskazu o finansijskoj poziciji/bilansu stanja, iskazu ukupnom rezultatu/bilansu uspjeha i izvještaju o promjenama na kapitalu za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2019. i u tom djelu ne možemo izraziti mišljenje.
2. Kao što je navedeno u Napomeni 3 uz finansijske iskaze, Društvo je na dan 31. decembar 2019. godine, iskazalo date avanse za nekretnine postrojenja i opremu u iznosu od 401.971 EUR-a (2018.- 401.971 EUR-a). Avansi su priznati u poslovnim knjigama po vrijednostima navedenim na poziciji investicije u toku, u Diobenom bilansu koji je sastavni dio Odluke o restrukturiranju putem odvajanja od Akcionarskog društva Željezničkog prevoza Crne Gore Podgorica, uz osnivanje ovog novog društva AD Održavanje željezničkih voznih sredstava Podgorica, od 19.11.2010. godine. Društvo ne posjeduje dokumentaciju za vrijednost investicija u toku iz naprijed navedenog Diobenog bilansa, i u vezi sa tim priznavanje avansa za nekretnine postrojenja i opremu u iznosu od 401.971 EUR-a nije u skladu sa zahtjevima Konceptualnog okvira MRS/MSFI, koja se odnose na priznavanje imovine u bilansu stanja.

3. Kao što je navedeno u Napomeni 4 uz finansijske iskaze, Društvo je za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2019. godine, iskazalo odložena poreska sredstva u iznosu 50.675 (2018.-50.675 EUR-a). Društvo nije u skladu sa zahtjevima MRS 12 "Porezi na dobitak", na adekvatan način obračunalo i evidentiralo odložene poreske obaveze za tekući i prethodni period. Zbog prirode evidencije koju Društvo vodi, nismo bili u mogućnosti da utvrdimo efekat korekcije finansijskih iskaza po osnovu neobračunatih poreskih obaveza i u vezi sa tim odloženog poreskog rashoda/prihoda perioda.
4. Kao što je navedeno u Napomeni 5 uz finansijske iskaze, Društvo je za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2019. godine, iskazalo zalihe u iznosu od 1.301.934 EUR- a (2018- 1.311.421 EUR-a), u okviru kojih je iskazana vrijednost zaliha koje nisu imale izlaz u poslednjih 365 dana od 1.206.205 EUR-a. Društvo nije na dan bilansa provjeravalo da li je neto ostvariva vrijednost zaliha niža od njihove nabavne vrijednosti, niti je vršilo obezvređenje zaliha koje imaju usporeni obrt, što nije u skladu sa zahtjevima datim u paragrafu 28 do 33 MRS 2 – "Zalihe", kao i bilansnim načelom opreznosti kojim se zahtijeva da se imovina vrednuje po nižoj a obaveza po višoj vrijednosti. Zbog prirode procjene i evidencije, nismo u mogućnosti da utvrdimo efekte odstupanja neprimjenjivanja MRS 2 na finansijske iskaze za 2019. godinu.

Materijalno značajna neizvjesnost povezana sa stalnošću poslovanja

Skrećemo pažnju na Napomenu 27, koja ukazuje da je Društvo sa stanjem na dan 31. decembar 2019. godine iskazalo tekuće obaveze u visini od 2.793.755 EUR-a (2018 -2.558.413 EUR-a), što je više od tekuće imovine u iznosu od 1.010.782 EUR-a (2018. - 543.588 EUR-a). Nadalje, za 2019. godinu Društvo je ostvarilo neto gubitak od 686.060 EUR-a (2018.- 592.298 EUR-a) i iskazalo akumulirani gubitak u iznosu od 5.274.957 EUR-a (2018.- 4.588.898 EUR-a). Uzimajući u obzir navedeno, rukovodstvo je svjesno da u ovom trenutku postoje neizvjesnosti oko sposobnosti Društva da iz vlastitih izvora ostvari svoje potrebe za finansiranjem. Ove činjenice ukazuju na postojanje materijalno značajnih neizvjesnosti koje mogu da izazovu sumnju u pogledu mogućnosti Društva da posluje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja.

Za otklanjanje navedenih neizvjesnosti pri primjeni načela stalnosti poslovanja, rukovodstvo je uzelo u obzir sledeće: Uz podršku Države Crna Gore, kao većinskog vlasnika, Društvo je uključeno "Projekat saniranja i unapređenja željeznice Crne Gore", koji se finansira iz donacija Evropske unije i kredita evropskih finansijskih institucija kroz Investicioni okvir za Zapadni Balkan (Western Balkans Investment Framework – WBIF), za koji je Država obezbjedila neophodne garancije. U planu je da se Društvo u okviru ovog projekta opredijela sredstva za investiciona ulaganja u iznos od oko 6 mil EUR-a u periodu od 2021. do 2023. godine. Nadalje Društvo je u svojim planovima predvidjelo da će u narednoj godini ostvariti bolje rezultate kroz proces unapređenja poslovnih aktivnosti i očekuje da će većinski vlasnik, Država Crna Gora, pružiti podršku Društvo pri izmirenju poreskih obaveza. Naše mišljenje sa rezervom nije modifikovano u pogledu ovog pitanja.

Skretanje pažnje

Naše mišljenje ne sadrži rezervu po sledećem:

- a) Kao što je navedeno u Napomeni 23 uz finansijske iskaze, Društvo sa stanjem na dan 31. decembra 2019. godine vodi 2 sudska spora u kojima se javlja kao tuženi. Vrijednost jednog sudskog spora koji se vode protiv Društva za povraćaj zemljišta iznosi 2.338.750 EUR-a, dok vrijednost sudskog spora koji se vodi protiv Društva po osnovu naknade štete nije procijenjena. Rukovodstvo Društva ne očekuje gubitke u narednom periodu po osnovu ovih sudskih sporova i shodno tome nije izvršilo rezervisanje za potencijalne gubitke po sudskim sporovima.

- b) Kao što je navedeno u Napomeni 28 uz finansijske iskaze, Poreske prijave, zajedno sa drugim oblasima zakonskog regulisanja su predmet pregleda i kontrole od više ovlašćenih organa kojima je zakonom omogućeno propisivanje kazni i zateznih kamata. Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Društva mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. Kao rezultat iznijetog, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Društvu može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. U skladu sa Zakonom o Poreskoj administraciji Crne Gore ("Sl. list RCG", br. 65/01,80/04, 29/05, i "Sl. list CG"br.73/10, 20/11, 28/12, 8/15 i 47/17), period zastarjelosti poreske obaveze je 5 godina, što znači da poreske vlasti imaju prava da odrede plaćanje neizmirenih poreskih obaveza u roku od 5 godina od trenutka kada je obaveza nastala.

2018. godina

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte pitanja iznijetih u pasusu Osnova za mišljenje sa rezervom, finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijski položaj Društva na dan 31. decembra 2018. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima, Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i računovodstvenim propisima Crne Gore.

Osnova za mišljenje sa rezervom

1. Kao što je navedeno u Napomeni 2 uz finansijske iskaze, Društvo je za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2018. godine, iskazalo knjigovodstvenu vrijednost nekretnina postrojenja i opreme u iznosu od 16.944.651 EUR-a (2017.-17.164.685 EUR-a), u okviru kojih je iskazalo nekretnine, zemljište u iznosu od 11.419.159 EUR- a, građevinske objekte u iznosu od 4.122.160 EUR-a. Na osnovu dokumentacije koja nam je prezentovana nismo bili u mogućnosti da u materijalno značajnom iznosu usaglasimo registar osnovnih sredstava Društva sa vlasničkim listovima, odnosno podacima iz katastarske evidencije Uprave za nekretnine Crne Gore o upisanom pravu svojine na određenim nekretninama. Za imovinu koju Društvo koristi u kontinuitetu za obavljanje osnovne djelatnosti a za koju nema upisano odgovarajuće vlasništvo, Društvo nije izvršilo nikakva rezervisanja za moguće štete ili gubitke. Nadalje, u skladu sa usvojenom računovodstvenom politikom, nekretnine postrojenja i oprema se, nakon početnog priznavanja, evidentiraju po revalorizovanom iznosu umanjenom za naknadnu akumuliranu amortizaciju. Posljednja nezavisna procjena vrijednosti imovine izvršena je 2010. godine za potrebe osnivanja Društva u postupku restruktuiranja putem odvajanja od Akcionarskog društva Željezničkog prevoza Crne Gore Podgorica. Društvo nije uzelo u obzir zahtjeve MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“, o potrebi procjene vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme, uvijek kada se knjigovodstvena vrijednost bitno razlikuje od vrijednosti do koje bi se došlo korišćenjem fer vrijednosti na kraju izvještajnog perioda, kao i zahtjeve MRS 36 „Umanjenje vrijednosti imovine“ o potrebi procjene nadoknadivog iznosa sredstva kada postoji naznaka da je vrijednost takvog sredstva umanjena. Usled gore navedenih pitanja, kao i prirode procjene i evidencije koje vodi Društvo, nismo bili u mogućnosti da utvrdimo u kom iznosu bi bila nepohodna usklađivanja u vezi sa nekretninama, postrojenjima i opremom i elementima koji su sadržani u iskazu o finansijskoj poziciji/bilansu stanja, iskazu ukupnom rezultatu/bilansu uspjeha i izvještaju o promjenama na kapitalu za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2018. i u tom djelu ne možemo izraziti mišljenje.
2. Kao što je navedeno u Napomeni 2 uz finansijske iskaze, Društvo je na dan 31. decembar 2018. godine, iskazalo date avanse za nekretnine postrojenja i opremu u iznosu od 401.971 EUR-a. Avansi su priznati u poslovnim knjigama po vrijednostima navedenim na poziciji investicije u toku, u Diobenom bilansu koji je sastavni dio Odluke o restruktuiranju putem odvajanja od Akcionarskog društva Željezničkog prevoza Crne Gore Podgorica, uz osnivanje ovog novog društva AD Održavanje željezničkih voznih sredstava Podgorica,

od 19.11.2010. godine. Društvo ne posjeduje dokumentaciju za vrijednost investicija u toku iz naprijed navedenog Diobenog bilansa, i u vezi sa tim priznavanje avansa za nekretnine postrojenja i opremu u iznosu od 401.971 EUR-a nije u skladu sa zahtjevima Konceptualnog okvira MRS/MSFI, koja se odnose na priznavanje imovine u bilansu stanja.

3. Kao što je navedeno u Napomeni 3 uz finansijske iskaze, Društvo je za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2018. godine, iskazalo odložena poreska sredstva u iznosu 50.675 EUR-a (2017. -50.675 EUR-a). Društvo nije u skladu sa zahtjevima MRS 12 "Porezi na dobitak", na adekvatan način obračunalo i evidentiralo odložene poreske obaveze za tekući i prethodni period. Zbog prirode evidencije koju Društvo vodi, nismo bili u mogućnosti da utvrdimo efekat korekcije finansijskih iskaza po osnovu neobračunatih poreskih obaveza i u vezi sa tim odloženog poreskog rashoda/prihoda perioda.
4. Kao što je navedeno u Napomeni 4 uz finansijske iskaze, Društvo je za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2018. godine, iskazalo zalihe u iznosu od 1.311.421 EUR-a (2017- 1.360.160 EUR-a). Društvo nije na dan bilansa provjeravalo da li je neto ostvariva vrijednost zaliha niža od njihove nabavne vrijednosti, niti je vršilo obezvređenje zaliha koje imaju usporeni obrt, što nije u skladu sa zahtjevima datim u paragrafu 28 do 33 MRS 2 – "Zalihe", kao i bilansnim načelom opreznosti kojim se zahtijeva da se imovina vrednuje po nižoj a obaveza po višoj vrijednosti. Zbog prirode procjene i evidencije, nismo u mogućnosti da utvrdimo efekte odstupanja neprimjenjivanja MRS 2 na finansijske iskaze za 2018. godinu.
5. Kao što je navedeno u Napomeni 15 uz finansijske iskaze, Društvo je za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2018. godine, na osnovu sudskih presuda obračunalo i isplatilo zaposlenim i bivšim zaposlenim naknade za prevoz za period 01.01.2011. do 30.11.2011. godine, startni dio zarade za period 01.05.2013. do 30.04.2018. godine, pripadajuće zatezne kamate po navedenom osnovu kao i pripadajuće poreze i doprinose. Navedene troškove naknada, zateznih kamata i poreza i doprinosa koji se odnose na prethodne periode, Društvo je u iznosu od 95.789 EUR-a priznalo na teret troškova zarada, naknada zarada i ostalih ličnih primanja za 2018. godinu. Društvo nije za rashode ranijeg perioda izvršilo korekciju početnog stanja neraspoređene dobiti na dan januar 2018. godine u iznosu od 95.789 EUR-a, niti je izvršilo korekciju uporednih podataka u Bilansu stanja i Bilansu uspjeha, a kako to zahtijeva MRS 8 – »Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške«.

Skretanje pažnje

Naše mišljenje ne sadrži rezervu po sledećem:

- a) Kao što je navedeno u Napomeni 8 i 26 uz finansijske iskaze, Društvo je za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2018., ostvarilo neto gubitak od 647.481 EUR-a i sa stanjem na dan 31. decembar 2018. godine, iskazalo akumulirani gubitak u iznosu od 4.394.209 EUR-a (u 2017 – 3.746.727 EUR-a). Takođe sa stanjem na taj dan Društvo je iskazalo tekuće obaveze u visini od 2.363.724 EUR-a (2017 -1.989.575 EUR- a) i tekuću imovinu u iznosu od 2.014.825 EUR-a (2017.- 2.066.018 EUR-a). Ove činjenice ukazuju na postojanje materijalno značajnih neizvjesnosti koje mogu da izazovu sumnju u pogledu mogućnosti Društva da nastavi poslovanje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja.

Međutim, rukovodstvo očekuje da će većinski vlasnik, Država Crna Gora, pružiti podršku Društvu pri izmirenju poreskih obaveza, kako se ne bi dovela u pitanje mogućnost Društva da izmiri svoje obaveze u normalnom toku poslovanja. Pored navedenog Država Crna Gora je preko Ministarstva finansija, u okviru razvojnog projekta od posebnog značaja za željeznički sistem u Crnoj Gori „Projekat saniranja i unapređenja željeznice Crne Gore“, koji će većim dijelom biti finansiran iz donacije Evropske Unije kroz Investicioni okvir za Zapadni Balkan (Western Balkans Investment Framework – WBIF), kandidovala projekte od posebnog značaja za željeznički sistem

u Crnoj Gori. Implementacija projekta odnosi se na Željezničku infrastrukturu, Željeznički prevoz i Održavanje željezničkih voznih serdštava.

- b) Kao što je navedeno u Napomeni 22 uz finansijske iskaze, Društvo sa stanjem na dan 31. decembra 2018. godine vodi 13 sudskih sporova u kojima se javlja kao tuženi. Vrijednost sudskih sporova koji se vode protiv Društva po osnovu naknade štete i ispostavljenih zahtjeva sa stanjem na dan 31. decembra 2018. godine ukupno iznosi 2.405.147 EUR-a. Od navedenog iznosa 2.388.750 EUR-a se odnosi na jedan sudski spor za povraćaj zemljišta. Rukovodstvo Društva ne očekuje gubitke u narednom periodu po osnovu ovih sudskih sporova i shodno tome nije izvršilo rezervisanje za potencijalne gubitke po sudskim sporovima.
- c) Kao što je navedeno u Napomeni 27 uz finansijske iskaze, Poreske prijave, zajedno sa drugim oblasima zakonskog regulisanja su predmet pregleda i kontrola od više ovlašćenih organa kojima je zakonom omogućeno propisivanje kazni i zatezanih kamata. Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Društva mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. Kao rezultat iznijetog, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Društvo može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. U skladu sa Zakonom o Poreskoj administraciji Crne Gore ("Sl. list RCG", br. 65/01,80/04, 29/05, i "Sl. list CG"br.73/10, 20/11, 28/12, 8/15 i 47/17), period zastarjelosti poreske obaveze je 5 godina, što znači da poreske vlasti imaju prava da odrede plaćanje neizmirenih poreskih obaveza u roku od 5 godina od trenutka kada je obaveza nastala.

2017. godina

Mišljenje sa rezervom

Prema našem mišljenju, osim za efekte pitanja navedenih u odjeljku s osnovama za mišljenje s rezervom, finansijski iskazi po svim materijalno značajnim odrednicama, istinito i fer prikazuju finansijski položaj Društva „Održavanje željezničkih voznih sredstava“ AD Podgorica na dan 31. decembar 2017. godine, njegovu finansijsku uspješnost i njegove novčane tokove za tada završenu godinu, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje sa rezervom

1. Kao što je navedeno u Napomeni 4.6.1. neto zarade za 12/2017 godine u iznosu od 79.142 EUR isplaćene su u januaru 2018. godine. Međutim, porezi i doprinosi na zarade i naknade zarada ne uplaćuju se blagovremeno. Posljednja isplata poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada izvršena je u 2015. godini, a odnosi se na zarade za jun 2015. godine.
2. Društvo nije vršilo amortizaciju nematerijalnih ulaganja, što je predviđeno zatihjevima MRS 38 Nematerijalna ulaganja i računovodstvenim politikama Društva (Napomeni 4.10.1).
3. Kao što je navedeno u Napomeni 4.10.2., Društvo u svojoj knjigovodstvenoj evidenciji vodi zemljište po nabavnoj vrijednosti od 11.419.159 EUR, koje je knjigovodstveno evidentirano na osnovu Diobenog bilansa sačinjenog prilikom formiranja Društva OŽVS. U listovima nepokretnosti koji su revizoru dati na uvid, kao vlasnik nepokretnosti upisan je Željeznički Prevoz CG AD Podgorica i Država Crna Gora, a ne OŽVS AD Podgorica. Takođe, ove nepokretnosti nisu bile predmet procjene vrijednosti, odnosno, za iste nije utvrđivana fer vrijednost u smislu MSFI 13 Mjerenje fer vrijednosti, u vezi sa zatihjevima MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema.
4. Društvo u svojoj knjigovodstvenoj evidenciji vodi građevinske objekte u iznosu od 8.063.507 EUR, koji su uknjiženi na osnovu Diobenog bilansa sačinjenog prilikom formiranja Društva. Navedene nepokretnosti nisu upisane u registar nadležnog organa kao

imovina Društva, niti su bile predmet procjene vrijednosti u smislu MSFI 13 Mjerenje fer vrijednosti, u vezi sa zahtjevima MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema i zahtjevom MRS 36 Obezvrjeđenje sredstava (Napomena 4.10.3).

5. Kao što je navedeno u Napomeni 4.10.5., Društvo je knjigovodstveno evidentiralo vrijednost investicija u toku, koje na dan 01.01.2017. godine iznose 401.971 EUR, iste su Društvu pripale na osnovu Diobenog bilansa sačinjenog prilikom formiranja. Revizoru nije data na uvid dokumentacija iz koje bi se uvdila vrsta i struktura te imovine.
6. Pogrešno utvrđivanje poreskog sredstva Društva (50 675 EUR) imalo je za posljedicu pogrešno iskazivanje finansijskog rezultata za 2017. godinu (gubitka) u Bilansu stanja Društva kao i pogrešno iskazivanje finansijskog efekta poslovanja u Bilansu uspjeha za istu godinu (Napomena 4.11.1.).
7. Kao što je navedeno u Napomeni 4.12.1., Društvo na dan bilansa nije vršilo odmieravanje zaliha po nižoj od sledeće dvije vrijednosti: nabavnoj vrijednosti ili neto ostvarivoj vrijednosti, u smislu zahtjeva MRS 2 Zalihe.
8. Društvo nije izvršilo ispravku vrijednosti spornih potraživanja, što je po našem mišljenju imalo za posljedicu podcjenjivanje rashoda, odnosno precjenjivanje prihoda u 2017. godini, što nije u skladu sa zahtjevima MRS 18 Prihodi (Napomeni 4.13.1).
9. Kao što je navedeno u Napomeni 4.19.1., Društvo je obaveze po osnovu neisplaćenih poreza i doprinosa na zarade iskazalo u iznosu od 1.675.792 EUR, koje se odnose na period 2015.-2017. godina. Po navedenom osnovu vršena je isplata neto zarada ali ne i propisanih poreskih dažbina. Ove obaveze nisu usaglašene sa evidencijom Poreske uprave na dan 31.12.2017. godine.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući dalju rezervu u odnosu na dato mišljenje, skrećemo pažnju na sledeća pitanja:

1. Kao što je navedeno u Napomeni 4.10.4., Društvo je knjigovodstveno evidentiralo nabavnu vrijednost opreme, alata i inventara, sa stanjem na dan 01.01.2017. godine u iznosu od 1.459.071 EUR. Oprema je Društvu pripala na osnovu Diobenog bilansa sačinjenog prilikom njegovog osnivanja. Navedena oprema nije bila predmet procjene od strane nezavisnog procjenjivača, u smislu MSFI 13 Mjerenje fer vrijednosti, u vezi sa zahtjevima MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema i zahtjevom MRS 36 Obezvrjeđenje sredstava.
2. Za prirez porezu na dohodak fizičkih lica (52.813 EUR), Društvo Upravi lokalnih javnih prihoda nije podnosilo obrasce, koji su propisani Odlukom o prirezu porezu na dohodak fizičkih lica i Uputstvom o načinu obračunavanja i plaćanja poreza i doprinosa iz i na lična primanja po osnovu zaposlenja (Napomena 4.19.2).
3. Kao što je navedeno u Napomeni 4.20.1., obaveze za PDV na 31.12.2017. godine, u iznosu od 26.813 EUR nisu usaglašene sa evidencijom Poreske uprave.
4. Protiv Društva se vodi više sudskih sporova pokrenutih od strane fizičkih lica radi nadoknade štete po osnovu povraćaja zemljišta, radnog odnosa, i sl. Prema procjeni Pravne službe Društva, po ovom osnovu ne treba očekivati odliv sredstava (Napomena 4.21.)

2016. godina

Mišljenje sa rezervom

Prema našem mišljenju, izuzev za efekte koje na finansijske iskaze imaju pitanja navedena u odjeljku "Osnova za mišljenje sa rezervom", priloženi finansijski iskazi, po svim materijalno značajnim pitanjima, daju fer i objektivno prikaz finansijskog položaja Društva sa stanjem na

dan 31. decembra 2016. godine, kao i rezultata njegovog poslovanja, iskaza o promjenama na kapitalu i tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori.

Osnova za mišljenje sa rezervom

1. Kao što je navedeno u Napomeni 12. uz finansijske iskaze, Društvo je zemljište, građevinske objekte, opremu i osnovna sredstva u pripremi (u daljem tekstu: osnovna sredstva), iskazane u bilansu stanja na dan 31.12.2016. godine u ukupnom iznosu od 17.367.355 EUR, preuzelo diobenim bilansom sa osnivačem tj. restrukturiranjem putem odvajanja od "Željezničkog prevoza Crne Gore" AD, Podgorica. Zemljište čija je knjigovodstvena vrijednost, na dan 31.12.2016. godine, iskazana u iznosu od 11.419.159 EUR i građevinski objekti čija je knjigovodstvena vrijednost, na dan 31.12.2016. godine, iskazana u iznosu od 4.424.250 EUR nijesu upisani u registar Uprave za nekretnine Crne Gore kao imovina i vlasništvo Društva. Takođe, Društvo od dana preuzimanja osnovnih sredstava nije vršilo procjenu (revalorizaciju) njihove fer vrijednosti, što ukazuje na činjenicu da revalorizacija osnovnih sredstava nije vršena dovoljno redovno u skladu sa zahtjevima računovodstvene politike Društva (Napomena 3b) i zahtjevima Međunarodnog računovodstvenog standarda (MRS) 16 "Nekretnine, postrojenja i oprema" i MSFI 13 "Mjerenje fer vrijednosti", kako bi se obezbijedilo da se knjigovodstvena vrijednost osnovnih sredstava bitno ne razlikuje od vrijednosti do koje bi se došlo da je izvršena procjena fer vrijednosti na dan 31. decembar 2016. godine. Isto tako Društvo nije, na datum bilansa stanja, u skladu sa zahtjevima MRS 36 "Umanjenje vrijednosti imovine" vršilo testiranje knjigovodstvene vrijednosti osnovnih sredstava po osnovu obezvrjeđenja i svođenja na nadoknadivu vrijednost. Osnovna sredstva u pripremi koja su sa stanjem na 31.12.2016. godine iskazana u iznosu od 401.971 EUR predstavljaju prenešeno početno stanje iz prethodnog perioda i odnose se na sanaciju kolosjeka i skretnica u depou. Nije nam prezentirana dokumentacija koja bi nas mogla uvjeriti u realnost iskazane pozicije. Na osnovu raspoložive dokumentacije, nijesmo bili u mogućnosti da kvantifikujemo efekte koje gore navedena pitanja imaju na priložene finansijske iskaze Društva za 2016. godinu.
2. Kao što je objelodanjeno u Napomeni 13. uz finansijske iskaze, Društvo je sa stanjem na dan 31.12.2016. godine u bilansu stanja iskazalo vrijednost zalih rezervnih djelova i potrošnog materijala u iznosu od 1.366.842 EUR. Shodno MRS 2 "Zalihe", zalihe se odmieravaju po nižoj od sledeće dvije vrijednosti: nabavnoj vrijednosti ili neto ostvarivoj vrijednosti. Nabavna vrijednost neće moći da se nadoknadi ako su zalihe potpuno ili djelimično zastarjele i/ili neupotrebive (nijesu u opticaju duži niz godina) i tada se vrijednost zalih svodi na neto ostvarivu vrijednost. Najveći dio navedenih zalih su preuzete diobenim bilansom prilikom osnivanja Društva i potiču još iz perioda postojanja jedinstvene željeznice a značajan dio zalih se duži niz godina ne upotrebljava (nije u opticaju) i praktično ima samo vrijednost starog gvožđa. Društvo, sa stanjem na dan 31.12.2016. godine, nije vršilo obezvrjeđenje ovih zalih tj. procjenu i svođenje na neto ostvarivu vrijednost. Na osnovu raspoložive dokumentacije, nijesmo bili u mogućnosti da kvantifikujemo efekte koje ovo pitanje ima na priložene finansijske iskaze Društva za 2016. godinu.
3. Nijesmo prisustvovali redovnom godišnjem popisu imovine i obaveza Društva za 2016. godinu iz razloga što smo angažovani za vršenje revizije nakon datuma popisa.
4. Kao što je navedeno u Napomeni 14. uz finansijske iskaze, Društvo je u bilansu stanja, na dan 31.12.2016. godine, iskazalo potraživanja od kupaca u zemlji u ukupnom iznosu od 431.836 EUR. U okviru ovih potraživanja iskazana su potraživanja od "Montecargo" AD, Podgorica u iznosu od 434.679 EUR, koja su nezavisnom provjerom salda od strane "Montecargo" AD, Podgorica osporena za iznos od 346.713 EUR. U toku je postupak pred sudskim organima po ovom osnovu i prema izvještaju pravne službe Društvo je dobilo prvostepenu presudu pred Privrednim sudom u svoju korist (Presuda P.br.178/15 od 12.02.2016. godine) i Društvo očekuje pozitivan ishod po osnovu ovog spora. Isto tako, nezavisnom provjerom salda, od strane "Željeznički prevoz Crne Gore" AD,

Podgorica (ŽPCG) sa stanjem na dan 31.12.2016. godine iskazano je potraživanje ŽPCG po osnovu avansnih uplata Društva u iznosu od 23.025 EUR, dok je u poslovnim knjigama Društva obaveza po tom osnovu iskazana u iznosu od 5.035 EUR.

5. Društvo je u Elaboratu o izvršenom popisu imovine i obaveza Društva na 31.12.2016. godine iskazalo određene prenešene obaveze po osnovu ugovora o solidarnoj odgovornosti prema "Željezničkoj infrastrukturi Crne Gore" AD, Podgorica (vansudsko poravnanje) u iznosu od 10.640,13 EUR, koje nijesu sa stanjem na dan 31.12.2016. godine iskazane u bilansu stanja Društva.
6. Društvo u aktivi bilansa stanja, na dan 31.12.2016. godine, iskazuje odložena poreska sredstva u iznosu od 243.729 EUR, po osnovu utvrđene privremene razlike između sadašnje knjigovodstvene vrijednosti osnovnih sredstava i sadašnje vrijednosti osnovnih sredstava za poreske svrhe. Društvo sadašnju (preostalu) vrijednost osnovnih sredstava za poreske svrhe ne utvrđuje na ispravan način iz razloga što neotpisanu vrijednost na kraju godine za sredstva i grupe utvrđuje na taj način što nabavnu vrijednost tih sredstava umanjuje samo za iznos tekuće poreske amortizacije za 2016. godinu a ne i za kumulativne iznose poreskih amortizacija iz prethodnih godina. Na taj način su odložena poreska sredstva, sa stanjem na dan 31.12.2016. godine, iskazana u značajno većem iznosu. Na osnovu raspoložive dokumentacije nijesmo bili u mogućnosti precizno utvrditi iznos precijenjenosti odloženih poreskih sredstava i odnosne pozicije.
7. Članom 119. Kolektivnog ugovora je propisano da je Poslodavac (Društvo) dužan da svakog mjeseca izdvaja sredstva na poseban račun Društva za rješavanje stambenih potreba zaposlenih, u visini od 3% obračunate bruto zarade. Društvo po ovom osnovu ne izdvaja novčana sredstva i ne iskazuje troškove, već samo vanbilansno knjiži obaveze. U Elaboratu o izvršenom popisu imovine i obaveza Društva na 31.12.2016. godine iskazana je obaveza po ovom osnovu u iznosu od 244.334,92 EUR. Takođe, kao što je navedeno u Napomeni 11. uz finansijske iskaze, Društvo u okviru ostalih prihoda iskazuje prihode od povećanja rata stambenih kredita zaposlenih dobijenih u prošlosti od pravnih prethodnika Društva u iznosu od 1.964 EUR. Društvo je danom preuzimanja tih stambenih kredita trebalo u svojim poslovnim knjigama da stvori potraživanja po tom osnovu.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući dalju rezervu u odnosu na dato mišljenje, skrećemo pažnju na sljedeća pitanja:

1. Kao što je navedeno u Napomeni 16. uz finansijske iskaze, Društvo je od svog osnivanja do 31.12.2016. godine ostvarilo ukupni gubitak u poslovanju u iznosu od 3.138.225 EUR. Takođe, kao što je navedeno u Napomeni 19. uz finansijske iskaze, Društvo sa stanjem na dan 31.12.2016. godine iskazuje obaveze za neizmirene poreze i doprinose na isplaćene zarade u ukupnom iznosu od 1.784.541 EUR a koje se odnose na period april 2014. godine – decembar 2016. godine. Isto tako, kao što je objelodanjeno u Napomeni 23. uz finansijske iskaze, Poreska Uprava Područna jedinica Podgorica je dana 20.03.2017. godine pokrenula postupak prinudne naplate navedenih neizmirenih poreskih obaveza i po tom osnovu donijela Zaključak o prinudnoj naplati. Navedeno ukazuje da, ako se u dogleđnom budućem vremenu ne izmijene uslovi poslovanja, postoji značajna neizvjesnost koja može uzrokovati sumnju u mogućnost Društva da nastavi sa vremenski neograničenim poslovanjem.
2. Kao što je objelodanjeno u Napomeni 22. uz finansijske iskaze, shodno prezentiranom izvještaju Sektora za pravne i opšte poslove, protiv Društva se vodi više sudskih sporova pokrenutih od strane fizičkih lica po osnovu nadoknade štete po raznim osnovama (povraćaj zemljišta, prekid radnog odnosa i drugo). Prema procjeni Sektora za pravne i opšte poslove, Društvo ne očekuje negativan ishod po bilo kojem sporu i odliv sredstava po tom osnovu.

Plantaže 13. Jul AD Podgorica

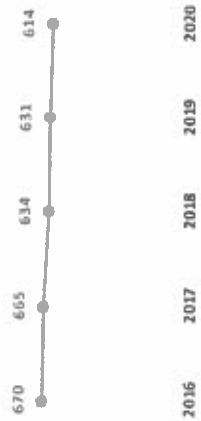
Naziv kompanije
 Matični broj
 Organizacija društva
 Učesče države Crne Gore u vlasničkoj strukturi
 Ovlašteno lice u kompaniji
 Veličina društva u skladu sa zakonom
 Obveznik eksterne revizije
 Posljednje pozitivno mišljenje eksterne revizije

Plantaze 13. Jul AD Podgorica
 02016281
 Akcionarsko društvo
 55.9%
 Zoran Miladinović
 Veliko
 DA
 2011

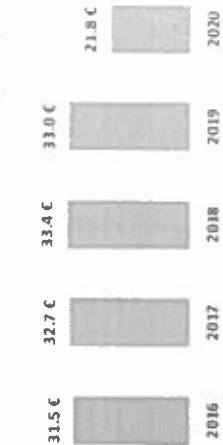

	2016	2017	2018	2019	2020
Odgovorno lice za finansijske iskaze	Verica Maraš	Verica Maraš	Verica Maraš	Verica Maraš	Miroslav Vuković
Finansijski iskazi	DA	DA	DA	DA	DA
Napomene uz finansijske iskaze	DA	NE	DA	DA	NE
Prosječan broj zaposlenih (statistički aneks)	670	665	634	631	614
Ukupan prihod na godišnjem nivou (mil €)	31.5 €	32.7 €	33.4 €	33.0 €	21.8 €
Neto dobit (mil €)	2.1 €	2.2 €	2.4 €	0.2 €	-18.9 €
Ukupna aktiva (mil €)	131.6 €	136.7 €	143.1 €	145.3 €	134.5 €
Izvršitelj eksterne revizije	DA	DA	DA	DA	DA
Izabrani eksterni revizor	HLB Mont Audit	BDO	BDO	BDO	BDO
Mišljenje eksterne revizije	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom
Skretanje pažnje	DA	DA	DA	DA	DA

Prosječan broj zaposlenih (statistički aneks)

Ukupan prihod na godišnjem nivou (mil €)

Neto dobit (mil €)

Ukupna aktiva (mil €)

Po našem mišljenju, osim za efekte pitanja navedenog u odeljku Osnove za mišljenje sa rezervom našeg izvještaja, priloženi finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2020. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori i računovodstvenim politikama objelodanjenim u Napomeni 3. uz finansijske iskaze.

Osnove za mišljenje sa rezervom

Kao što je objelodanjeno u Napomeni 7. uz finansijske iskaze, nekretnine, postrojenja i oprema na dan 31. decembra 2020. godine iznose EUR 72.355.159. Društvo nije izvršilo test obezvrjeđenja nekretnina, postrojenja i opreme na dan sastavljanja finansijskih iskaza u skladu sa zahtjevima MRS 36 "Umanjenje vrijednosti imovine". Imajući u vidu da je 2020. godinu obilježila globalna pandemija izazvana virusom Covid-19, koja je za posljedicu imala pad poslovne aktivnosti Društva, postoje indikatori da su nekretnine, postrojenja i oprema djelimično obezvrjeđeni. Društvo je u toku 2021. godine angažovalo nezavisnog procjenitelja radi procjene nekretnina, postrojenja i opreme, ali izvještaj nezavisnog procjenitelja do datuma našeg izvještaja nije bio završen. Usled toga, nismo bili u mogućnosti da potvrdimo nadoknadivost iskazane vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme, niti da kvantifikujemo potencijalne efekte odstupanja od navedenog standarda na finansijske iskaze Društva za 2020. godinu.

Kao što je objelodanjeno u Napomeni 9. uz finansijske iskaze, zalihe iskazane na dan 31. decembra 2020. godine u iznosu od EUR 51.797.511 uključuju zalihe nedovršene proizvodnje u iznosu od EUR 42.360.925 i gotovih proizvoda u iznosu od EUR 5.771.048. Društvo nije izvršilo procjenu neto ostvarive vrijednosti zaliha na dan sastavljanja finansijskih iskaza, a kako je to zahtijevano MRS 2 "Zalihe". S obzirom da je zbog efekata globalne krize izazvane virusom Covid-19 Društvo ostvarilo značajno niži nivo poslovnih aktivnosti u odnosu na prethodne godine, postoji mogućnost da je neto ostvariva vrijednost zaliha niža od cijene koštanja. Društvo je u toku 2021. godine angažovalo nezavisnog procjenitelja radi procjene zaliha, ali izvještaj nezavisnog procjenitelja do datuma našeg izvještaja nije bio završen. Na osnovu raspoložive dokumentacije, nismo bili u mogućnosti da utvrdimo eventualni iznos neophodnih korekcija na priložene finansijske iskaze.

Kao što je objelodanjeno u Napomeni 11. uz finansijske iskaze, kratkoročni finansijski plasmani u iznosu od EUR 1.664.181 na dan 31. decembra 2020. godine uključuju potraživanja od povezanog privrednog društva (Plant-OMP d.o.o. Podgorica) u iznosu od EUR 1.504.828, koja u najvećoj mjeri predstavljaju ulaganja u osnovna sredstva (građevinske objekte i opremu). Društvo vodi sudski spor protiv OMP Engineering d.o.o. Podgorica (osnivača i vlasnika 50% Plant-OMP d.o.o. Podgorica). Ugovorom o poravnanju, zaključenom 23. aprila 2020. godine, Društvo i OMP Engineering d.o.o. Podgorica su se sporazumjeli da OMP Engineering d.o.o. Podgorica prenese na Društvo 50% vlasništva OMP Engineering-a d.o.o. Podgorica u Plant-OMP d.o.o. Podgorica. Na ime ispunjenja obaveza iz poravnanja Društvo će prenijeti pravo svojine na 37.000 m² poljoprivrednog zemljišta i uplatice OMP Engineering-u d.o.o. iznos od EUR 350.000. Takođe, na dan zaključenja pomenutog Ugovora o poravnanju Društvo i OMP Engineering-u d.o.o. su se sporazumjeli da povuku tužbene zahtjeve. Na osnovu prezentovane dokumentacije nismo bili u mogućnosti da utvrdimo potencijalne efekte obezvrjeđenja ovih kratkoročnih plasmana na priložene finansijske iskaze.

Materijalno značajna neizvjesnost koja se odnosi na stalnost poslovanja

Skrećemo pažnju na Napomenu 2.1. uz finansijske iskaze u kojoj je objelodanjeno da je Društvo ostvarilo gubitak nakon oporezivanja u iznosu od EUR 18.876.715 za godinu koja se završila na dan 31. decembar 2020. godine i ima nepokriveni gubitak na dan 31. decembar 2020. godine u ukupnom iznosu od EUR 8.376.943. U 2020. godini Društvo je ostvarilo značajno niži nivo poslovnih prihoda u odnosu na prethodnu godinu. Rukovodstvo Društva preuzima sve neophodne mjere kako bi obezbijedilo kontinuirano finansiranje i servisiranje postojećih obaveza. Pokrenuti su pregovori sa najvećim povjeriocima Društva o načinu plaćanja dospjelih obaveza i rukovodstvo Društva očekuje pozitivne ishode tih pregovora. Ovi događaji i uslovi, zajedno sa drugim pitanjima opisanim u Napomeni 2.1. ukazuju na postojanje materijalno značajne neizvjesnosti koja može da izazove značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi poslovanje po načelu stalnosti. Naše mišljenje ne sadrži rezervu po ovom pitanju.

2019. godina

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte pitanja navedenog u odeljku Osnova za mišljenje sa rezervom našeg izvještaja, priloženi finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2019. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori i računovodstvenim politikama objelodanjenim u Napomeni 3. uz finansijske iskaze.

Osnova za mišljenje sa rezervom

Kao što je objelodanjeno u Napomeni 10. uz finansijske iskaze, potraživanja Društva iskazana na dan 31. decembra 2019. godine u iznosu od EUR 15.737.450 uključuju i potraživanja u iznosu od EUR 1.573.740 od Glavnog grada Podgorica. Navedena potraživanja su starija od godinu dana i Društvo nije izvršilo njihovu ispravku vrijednosti. Na osnovu prezentovane dokumentacije nismo bili u mogućnosti da utvrdimo potencijalne efekte obezvređenja ovih potraživanja na priložene finansijske iskaze.

Kao što je objelodanjeno u Napomeni 11. uz finansijske iskaze, Kraikoročni finansijski plasmani iskazani na dan 31. decembra 2019. godine u iznosu od EUR 1.607.620 uključuju potraživanja od povezanog privrednog društva (Plant-OMP d.o.o. Podgorica) u iznosu od EUR 1.466.328, koja u najvećoj mjeri predstavljaju ulaganja u osnovna sredstva (građevinske objekte i opremu). Društvo vodi sudski spor protiv firme OMP Engineering d.o.o. Podgorica (osnivača i vlasnika 50% Plant-OMP d.o.o. Podgorica). Dana 23. aprila 2020. godine Društvo je zaključilo Ugovor o poravnanju sa OMP Engineering d.o.o. Podgorica (osnivač i vlasnik 50% Plant-OMP d.o.o. Podgorica). Ugovorom o poravnanju Društvo i OMP Engineering d.o.o. Podgorica su se sporazumjeli da OMP Engineering d.o.o. Podgorica prenese na Društvo 50% vlasništva OMP Engineering-a d.o.o. Podgorica u Plant-OMP d.o.o. Podgorica, a na ime ispunjenja obaveza iz poravnanja Društvo će prenijeti pravo svojine na 37.000 m² poljoprivrednog zemljišta i uplatice OMP Engineering-u d.o.o. EUR 350.000. Takođe, na dan zaključenja pomenutog Ugovora o poravnanju Društvo i OMP Engineering-u d.o.o. su se sporazumjeli da povuku tužbene zahtjeve. Na osnovu prezentovane dokumentacije nismo bili u mogućnosti da utvrdimo potencijalne efekte obezvređenja ovih kraikoročnih plasmana na priložene finansijske iskaze.

Na dan 31. decembra 2019. godine protiv Društva se vodi više sudskih sporova čiji je ishod neizvjestan. Priloženi finansijski iskazi ne uključuju rezervisanja za potencijalne negativne ishode sudskih sporova koji se vode protiv Društva. Na osnovu prezentovane dokumentacije nismo mogli da se uvjerimo u potencijalne efekte rezervisanja po navedenom osnovu na finansijske iskaze Društva za 2019. godinu.

Skretanje pažnje

Skrećemo pažnju na sledeće:

Napomenu 7. uz finansijske iskaze u kojoj je objelodanjena činjenica da nabavna vrijednost potpuno otpisanih nekretnina, postrojenja i opreme koje Društvo i dalje koristi u svom poslovanju na dan 31. decembra 2019. godine iznosila je EUR 34.539.258 i odnosi se na zasade u iznosu od EUR 13.323.896 i opremu u iznosu od EUR 21.215.362.

Takođe, u pomenutoj Napomeni 7. uz finansijske iskaze je objelodanjena i činjenica da je Društvo u svojim poslovnim knjigama uključilo zemljišta za koja ima pravo korišćenja. Članovima 419 i 420 Zakona o svojinsko pravnim odnosima predviđena je transformacija zemljišta iz prava „korišćenja“ u pravo „svojine“. Taj postupak je u toku i dok se ne donese rješenje nadležnih organa o transformaciji, nije moguće izvršiti definitivno razgraničenje vlasništva.

Naše mišljenje ne sadrži rezervu po ovim pitanjima.

2018. godina

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za potencijalne efekte koje na finansijske iskaze imaju pitanja iznijeta u Osnovama za mišljenje sa rezervom, finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2018. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja za period od 1. januara do 31. decembra 2018. godine, u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori, zasnovanim na Zakonu o računovodstvu i računovodstvenim politikama objelodanjenim u Napomeni 3. uz finansijske iskaze.

Osnove za mišljenje sa rezervom

Kao što je objelodanjeno u Napomeni 10. uz finansijske iskaze, potraživanja Društva iskazana na dan 31. decembra 2018. godine u iznosu od EUR 15.775.888 uključuju i potraživanja u iznosu od EUR 1.573.740 od Glavnog grada Podgorica. Navedena potraživanja su starija od godinu dana i Društvo nije izvršilo njihovu ispravku vrijednosti. Na osnovu prezentovane dokumentacije nismo bili u mogućnosti da utvrdimo potencijalne efekte obezvređenja ovih potraživanja na priložene finansijske iskaze.

Kao što je objelodanjeno u Napomeni 11. uz finansijske iskaze, Kratkoročni finansijski plasmani iskazani na dan 31. decembra 2018. godine u iznosu od EUR 1.469.605 uključuju potraživanja od povezanog privrednog društva (Plant-OMP d.o.o. Podgorica) u iznosu od EUR 1.466.328, koja u najvećoj mjeri predstavljaju ulaganja u osnovna sredstva (građevinske objekte i opremu). Društvo vodi sudski spor protiv firme OMP Engineering d.o.o. Podgorica (osnivača i vlasnika 50% Plant-OMP d.o.o. Podgorica). Dok traje pomenuti sudski proces i vještačenje ne može se prejudicirati ishod spora, samim tim ne može se utvrditi ni stepen naplate potraživanja. Na osnovu prezentovane dokumentacije nismo bili u mogućnosti da utvrdimo potencijalne efekte obezvređenja ovih kratkoročnih plasmana na priložene finansijske iskaze.

Na dan 31. decembra 2018. godine protiv Društva se vodi više sudskih sporova čiji je ishod neizvjestan. Priloženi finansijski iskazi ne uključuju rezervisanja za potencijalne negativne ishode sudskih sporova koji se vode protiv Društva. Na osnovu prezentovane dokumentacije nismo mogli da se uvjerimo u potencijalne efekte rezervisanja po navedenom osnovu na finansijske iskaze Društva za 2018. godinu.

Skretanje pažnje

Skrećemo pažnju na Napomenu 7. uz finansijske iskaze u kojoj je objelodanjena činjenica da nabavna vrijednost potpuno otpisanih nekretnina, postrojenja i opreme koje Društvo i dalje koristi u svom poslovanju na dan 31. decembra 2018. godine iznosila je EUR 28.778.042 i odnosi se na zasade u iznosu od EUR 8.791.935 i opremu u iznosu od EUR 19.986.106.

Takođe, u pomenutoj Napomeni 7. uz finansijske iskaze je objelodanjena i činjenica da je Društvo u svojim poslovnim knjigama uključilo zemljišta za koja ima pravo korišćenja. Članovima 419 i 420 Zakona o svojinsko pravnim odnosima predviđena je transformacija zemljišta iz prava „korišćenja“ u pravo „svojine“. Taj postupak je u toku i dok se ne donese rješenje nadležnih organa o transformaciji, nije moguće izvršiti definitivno razgraničenje vlasništva.

Nаше mišljenje ne sadrži rezervu po ovim pitanjima.

2017. godina

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za potencijalne efekte koje na finansijske iskaze imaju pitanja iznijeta u Osnovama za mišljenje sa rezervom, finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2017. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja za period od 1. januara do 31. decembra 2017. godine, u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori, zasnovanim na Zakonu o računovodstvu i računovodstvenim politikama objelodanjenim u Napomeni 3. uz finansijske iskaze.

Osnova za mišljenje sa rezervom

Kao što je objelodanjeno u Napomeni 10. uz finansijske iskaze, Potraživanja Društva iskazana na dan 31. decembra 2017. godine u iznosu od EUR 16.171.952 uključuju i potraživanja u iznosu od EUR 1.573.740 od Glavnog grada Podgorica. Navedena potraživanja su starija od godinu dana i Društvo nije izvršilo njihovu ispravku vrijednosti. Na osnovu prezentovane dokumentacije nismo bili u mogućnosti da utvrdimo potencijalne efekte obezvređenja ovih potraživanja na priložene finansijske iskaze.

Kao što je objelodanjeno u Napomeni 11. uz finansijske iskaze, Kratkoročni finansijski plasmani iskazani na dan 31. decembra 2017. godine u iznosu od EUR 1.450.583 uključuju potraživanja od povezanog privrednog društva (Plant-OMP d.o.o. Podgorica) u iznosu od EUR 1.444.028, koja u najvećoj mjeri predstavljaju ulaganja u osnovna sredstva (gradevinske objekte i opremu). Društvo vodi sudski spor protiv firme OMP Engineering d.o.o. Podgorica (osnivača i vlasnika 50% Plant-OMP d.o.o. Podgorica). Dok traje pomenuti sudski proces i vještačenje ne može se prejdicirati ishod spora, samim tim ne može se utvrditi ni stepen naplate potraživanja. Na osnovu prezentovane dokumentacije nismo bili u mogućnosti da utvrdimo potencijalne efekte obezvređenja ovih kratkoročnih plasmana na priložene finansijske iskaze.

Obracun odloženih poreskih rashoda i obaveza za 2017. i ranije godine Društvo je izvršilo na osnovu razlike između računovodstvene i poreske amortizacije, a ne na osnovu razlike između neotpisane knjigovodstvene vrijednosti nekretnina i opreme i njihove poreske osnovice kako to zahtijeva MRS 12 „Porezi na dobitak“. Usled prirode računovodstvenih evidencija Društva, nismo bili u mogućnosti da utvrdimo efekat ovog odstupanja na odložene poreze tekuće godine.

Na dan 31. decembra 2017. godine protiv Društva se vodi više sudskih sporova čiji je ishod neizvjestan. Priloženi finansijski iskazi ne uključuju rezervisanja za sudske sporove. Na osnovu prezentovane dokumentacije nismo mogli da se uvjerimo u potencijalne efekte rezervisanja po navedenom osnovu na finansijske iskaze Društva za 2017. godinu.

Skretanje pažnje

Skrećemo pažnju na Napomenu 7. uz finansijske iskaze u kojoj je objelodanjena činjenica da je Društvo u svojim poslovnim knjigama uključilo zemljišta za koja ima pravo korišćenja. Članovima 419 i 420 Zakona o svojinsko pravnim odnosima predviđena je transformacija zemljišta iz prava „korišćenja“ u pravo „svojine“. Taj postupak je u toku i dok se ne donese Rješenje nadležnih organa o transformaciji, nije moguće izvršiti definitivno razgraničenje vlasništva. Naše mišljenje ne sadrži rezervu po ovom pitanju.

2016. godina

Mišljenje sa rezervom

Prema našem mišljenju, osim za efekte pitanja navedenih u Odjeljku osnova za mišljenje s rezervom, finansijski iskazi po svim materijalno značajnim odrednicama, istinito i fer prikazuju finansijski položaj i Akcionarkog preduzeća "13. jul-Plantaže" Podgorica na dan 31. decembar 2016. godine, njegovu finansijsku uspješnost i njegove novčane tokove za tada završenu godinu, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje sa rezervom

Osnova za davanje mišljenja sa rezervom zasnovana je na sledećem:

Kao što je navedeno u napomeni 4.2.1(a), Društvo je na račun 130000 Obračunata nabavna vrijednost dobavljača i račun 130100 Obračunata nabavna vrijednost- zavisni troškovi, vršilo alipična knjiženja, tako da je na dan bilansa (31.12.2016. godine) na račun 130000 iskazan dugovni promet od 7.366.504,75 EUR, potražni promet od 14.418.824,44 EUR te saldo od – 7.052.319,69, dok je na račun 130100, na dan 31.12.2016. godine iskazan dugovni saldo od 7.261.555,51 EUR. Revizoru nije data na uvid dokumentacija niti valjano obrazloženje po kom osnovu su vršena knjiženja na navedenim računima;

Društvo nema valjano obrazloženje strukture iznosa knjiženih na prolaznim računima u okviru računa 134 - Roba u prometu na malo. Prema našem mišljenju, riječ je o planskoj cijeni gotovih proizvoda koji se prodaju u sopstvenim prodavnicama, za koje, zbog neadekvatno voćenog obračuna troškova i učinaka u okviru klase 9 nije izvršen obračun odstupanja od planske cijene, odnosno, obračun cijene koštanja ovih proizvoda. Za i ovako utvrđenu vrijednost u iznosu od 230.057,13 EUR izvršeno je storniranje nabavne vrijednosti prodate robe uz terećenje prolaznih računa u okviru računa 134- Roba u prometu na malo, što je u suprotnosti sa zahtjevima MRS 18 Prihodi (napomena 4.2.1 (b));

Nepokretnosti iskazane na računima na kojima se evidentiraju zemljište i građevinski objekti nisu evidentirane u poslovnim knjigama Društva u skladu sa odredbama Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva i druga pravna lica, niti u skladu sa zahtjevima MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema. Po našem mišljenju, navedene nepokretnosti koje nisu u vlasništvu Društva, trebalo je knjigovodstveno evidentirati u okviru klase 8, grupa 88- Vanbilansna aktiva, a eventualna ulaganja u te nepokretnosti na račun 029 Ulaganja u tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi (napomena 4.5.2). Pogrešnim knjigovodstvenim evidentiranjem predmetnih nepokretnosti te njihovim neevidentiranjem u poslovnoj evidenciji Društva, aktiva Društva je potcijenjena, što je dovelo u pitanje realnost prikazivanja finansijskog položaja, promjena finansijskog položaja i rezultata poslovanja Društva za 2016. godinu;

Kao što je navedeno u napomeni 4.5.3, Društvo Revizoru nije dalo na uvid dokumentaciju iz koje bi se utvrdila struktura troškova preusmjerenih u korist računa 027200 Investicije u toku- podizanje vinograda (420.167 EUR), odnosno na kraju poslovne 2016. godine, u korist analitičkih računa u okviru računa 021 Višegodišnji zasadi, pa revizor nije mogao utvrditi iznos i strukturu rashoda koji predstavljaju aktiviranje sopstvenih učinaka (radna snaga, interni transport, troškovi mehanizacije, manipulativni troškovi i sl.), te da li je po tom osnovu utvrđen i iskazan prihod od aktiviranja učinaka (računi grupe 62), u skladu sa zahtjevima MRS 18 Prihodi;

Revizoru, nije data na uvid dokumentacija iz koje bi se moglo utvrditi da li je u vrijednost dugogodišnjih zasada uključena vrijednost zemljišta na kojem su zasadi uzgojeni, te da li je isto bilo predmet eventualnog obračuna ispravke vrijednosti (napomena 4.5.3);

Kao što je navedeno u napomeni 4.5.8, Revizoru nije data na uvid dokumentacija iz koje bi se provjerila ispravnost i objektivnost knjigovodstvenog evidentiranja učešća u kapitalu zavisnih, pridruženih i ostalih pravnih lica. Takođe, Društvo nije donijelo i usvojilo adekvatne računovodstvene politike vrednovanja učešća u kapitalu drugih pravnih lica- po fer vrijednosti ili po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za smanjenje vrijednosti na dan bilansa;

U postupku revizije nije se moglo doći do valjane dokumentacije, obračuna proizvodnje i realizacije i sl. iz kojih bi se mogla izvršiti valjana revizija načina izračunavanja odstupanja od planskih cijena, odnosno, valjana revizija načina izračunavanja cijene koštanja zaliha gotovih proizvoda osnovne djelatnosti – rinfuz proizvodi te gotovih proizvoda osnovne djelatnosti – flaširani proizvodi. Ovo i iz razloga što Društvo obračun troškova i učinaka ne vrši u potpunosti prema Pravilniku o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva i druga pravna lica (900 Račun za preuzimanje zaliha; 902 Račun za preuzimanje troškova; 982 Troškovi perioda itd.). Takođe, s obzirom da Društvo nije vršilo knjiženje na račun 982 Troškovi perioda, to se ovom revizijom nije moglo utvrditi koji je iznos troškova koji se ne uključuju u cijenu koštanja za bilansiranje zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda, već se direktno nadoknađuju na teret prihoda izvještajnog perioda, shodno članu 73 Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva i druga pravna lica (napomena 4.6.1(a));

Revizoru nije data na uvid dokumentacija iz koje bi se utvrdilo način formiranja zakonske i druge rezerve (napomena 4.11(d)); Prema našem mišljenju, revalorizacione rezerve nisu formirane u skladu sa zahtjevima MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema i MRS 41 Poljoprivrede, koji je do 31.12.2015. godine regulisao način formiranja revalorizacione rezerve u poljoprivredi. Takođe, evidentiranje poslovnih događaja navedenih u napomeni 4.11.(d)) u 2016. godini preko ovog računa u suprotnosti je sa zahtjevima MRS 18 Prihodi, iste je trebalo provesti preko bilansa uspjeha.

Revizoru nije data na uvid dokumentacija iz koje bi se utvrdilo po kom osnovu je utvrđena odložena poreska obaveza u ranijem periodu, a koja na dan 01.01.2016. godine iznosi 2.247.744,44 EUR. Takođe, Društvo nije utvrdilo privremene poreske razlike u odnosu na razliku između neopisane vrijednosti osnovnih sredstava razvrstanih u amortizacione grupe za poreske svrhe (iskazano u OA obrascu), i sadašnje vrijednosti osnovnih sredstava iz finansijskog knjigovodstva (umanjeno za sredstva koja se ne amortizuju), pa na tako utvrđenu razliku primijeniti poresku stopu od 9%. Postupajući na prethodno opisani način, utvrđena je poreska obaveza u iznosu od 10.721 EUR a revizijom je utvrđeno poresko sredstvo u iznosu od 582.840 EUR, što je moralo imati uticaj na iskazanu dobit Društva u 2016. godini u smislu njenog povećanja (napomena 4.14(a)).

Skretanje pažnje

Ne izražavajući dalju rezervu u odnosu na dato mišljenje skrećemo pažnju na sledeće:

Društvo nema usvojene računovodstvene politike kao specifična načela i metode koje menadžment jednog poslovnog subjekta odabira u cijju realnog prikazivanja finansijskog položaja, promjena finansijskog položaja i rezultata poslovanja i koje su u skladu sa opšteprihvaćenim računovodstvenim načelima, Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS) i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI);

Pošta Crne Gore AD Podgorica

Naziv kompanije

Matični broj

Organizacija društva

Učešće države Crne Gore u vlasničkoj strukturi

Ovlašteno lice u kompaniji

Veličina društva u skladu sa zakonom

Obveznik eksterne revizije

Posljednje pozitivno mišljenje eksterne revizije

Pošta Crne Gore AD Podgorica

02867940

Akcionarsko društvo

100.0%

Dragan Tufegđić

Veliko

DA

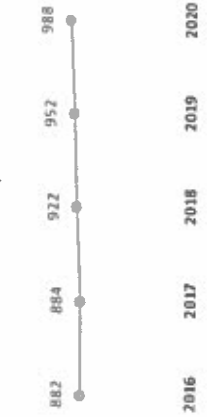
2011

Pošta Crne Gore

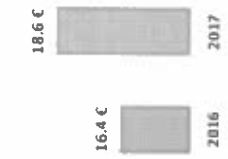

	2016	2017	2018	2019	2020
Odgovorno lice za finansijske iskaze	Ivan Kalezić	Ivan Kalezić	Ivan Kalezić	Božidar Vuksanović	Dragan Tufegđić
Finansijski iskazi	DA	DA	DA	DA	DA
Napomene uz finansijske iskaze	DA	DA	DA	DA	DA
Prosječan broj zaposlenih (statistički aneks)	882	884	922	952	988
Ukupan prihod na godišnjem nivou (mil €)	16.4 €	18.6 €	17.3 €	16.4 €	16.1 €
Neto dobit (mil €)	1.5 €	0.1 €	0.0 €	0.0 €	0.8 €
Ukupna aktiva (mil €)	43.3 €	43.3 €	42.1 €	42.4 €	43.0 €
Izvršitelj eksterne revizije	DA	DA	DA	DA	DA
Izabrani eksterni revizor	VM KOD	HLB Mont Audit	MV Konsalt	MV Konsalt	MV Konsalt
Mišljenje eksterne revizije	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom
Skretanje pažnje	DA	DA	NE	NE	NE

Prosječan broj zaposlenih (statistički aneks)

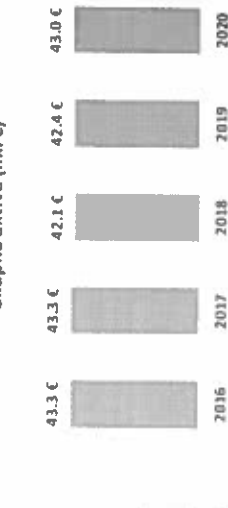
Ukupan prihod na godišnjem nivou (mil €)

Neto dobit (mil €)

Ukupna aktiva (mil €)

2020. godina

Mišljenje sa rezervom

Prema našem mišljenju, osim za efekte pitanja navedenih u dijelu izvještaja Osnove za mišljenje sa rezervom, priloženi finansijski iskazi, u svim materijalno značajnim aspektima prikazuju istinit i objektivno prikaz finansijskog stanja "Pošte Crne Gore" a.d. Podgorica na dan 31.12.2020. godine i poslovnog uspjeha i novčanih tokova za period 01.01.2020. - 31.12.2020. godine, u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori i računovodstvenim politikama objelodanjenim u Napomeni 3. uz finansijske iskaze.

Osnova za mišljenje sa rezervom

Kao što je objelodanjeno u Napomeni 15. i 16. uz finansijske iskaze, potrebno je uraditi procjenu nepokretnosti i opreme, u skladu sa MRS 16., obzirom da je ista posljednji put izvršena radi transformacije Društva 30.09.2010. godine od strane nezavisnog procjenjivača. Nijesmo u mogućnosti da utvrdimo efekte odstupanja od MRS 16. koji se odnosi na fer vrijednost nekretnina i opreme iskazanih u bilansu stanja na dan 31.12.2020. godine kao i obezvređenje sredstava u skladu sa MRS 36.

Kao što je objelodanjeno u Napomeni 19. uz finansijske iskaze, Društvo je prikazalo u svojim poslovnim knjigama potraživanje od Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost Podgorica (EKIP) po osnovu obračuna neto troška univerzalnog poštanskog operatora za 2020. godinu u iznosu 301.597 € - identičan iznos kojeg je EKIP verifikovala u 2019. godini. Naime, Društvo treba u skladu sa Zakonom o poštanskim uslugama ("Službeni list Crne Gore", br. 057/11 od 30.11.2011, 055/16 od 17.08.2016, 055/18 od 01.08.2018) i Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu vođenja računovodstva i obračuna neto troška univerzalnog poštanskog operatora "Službeni list Crne Gore", broj 008/19 od 6.02.2019. godine da izvrši obračun neto troška. Pravilnik navodi da: do 31.03. Društvo treba da dostavi Opis implementacije EKIP-u; do 30.04. EKIP treba da ocijeni usaglašenost dostavljenog Opisa implementacije sa odredbama Pravilnika a do 30.06. Društvo treba EKIP-u da dostavi zahijev za verifikaciju troška kao i odgovarajuću dokumentaciju i regulatome izvještaje propisane Pravilnikom. U toku je proces obračuna neto troška pružanja univerzalne poštanske usluge zasnovan na dosljednoj primjeni i utemeljenim načelima troškovnog računovodstva za obračun neto troška au skladu sa Zakonom o poštanskim uslugama.

Kao što je objelodanjeno u Napomenama 22. i 23. uz finansijske iskaze, u knjigovodstvenoj evidenciji Društva na dan 31.12.2020. godine nije iskazana revalorizaciona vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme, koja je u iznosu od 14.081.025 € utvrđena procjenom njihove vrijednosti izvršene na dan 30.09.2010. godine za potrebe restrukturiranja Pošte Crne Gore d.o.o. Podgorica u Pošta Crne Gore a.d. Podgorica. Uvidom u postupak restrukturiranja Društva, svu raspoloživu dokumentaciju dobijenu iz dosijea CRPS-a i Komisije za tržište kapitala (tada Komisije za hartije od vrijednosti) revalorizacione rezerve u iznosu 14.081.025 €, ukinute su u korist računa osnovnog, akcijskog kapitala. Prenošanjem, ukidanjem, revalorizacionih rezervi suprotno zahijevima MRS 16, narušen je odnos sredstava i njihovih revalorizacionih rezervi, pa je njihovo ukidanje na ovaj način imalo za posljedicu nerealno iskazivanje vrijednosti akcijskog, osnovnog kapitala na dan 31.12.2020. godine, kao i nerealno utvrđivanje nominalne vrijednosti akcija, odnosno njihove pojedinačne nominalne vrijednosti.

2019. godina

Mišljenje sa rezervom

Prema našem mišljenju, osim za efekte pitanja navedenih u dijelu izvještaja Osnove za mišljenje sa rezervom, priloženi finansijski iskazi, u svim materijalno značajnim aspektima prikazuju istinit i objektivno prikaz finansijskog stanja "Pošte Crne Gore" a.d. Podgorica na dan 31.12.2019. godine i poslovnog uspjeha za period 01.01.2019. - 31.12.2019. godine, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori.

Osnova za mišljenje sa rezervom

Kao što je objelodanjeno u Napomeni 15. i 16. uz finansijske iskaze, potrebno je uraditi procjenu nepokretnosti i opreme, u skladu sa MRS 16., obzirom da je ista posljednji put izvršena radi transformacije Društva 30.09.2010. godine od strane nezavisnog procjenjivača. Nijesmo u mogućnosti da utvrdimo efekte odstupanja od MRS 16. koji se odnosi na fer vrijednost nekretnina i opreme iskazanih u bilansu stanja na dan 31.12.2018. godine kao i obezvređenje sredstava u skladu sa MRS 36.

Kao što je objelodanjeno u Napomeni 18. uz finansijske iskaze, Društvo nije prikazalo u svojim poslovnim knjigama potraživanja od Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost Podgorica (EKIP) po osnovu obracuna neto troška univerzalnog poštanskog operatora za 2019. godinu. Naime, Društvo treba u skladu sa Zakonom o poštanskim uslugama ("Službeni list Crne Gore", br. 057/11 od 30.11.2011, 055/16 od 17.08.2016, 055/18 od 01.08.2018) i Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu vođenja računovodstva i obračuna neto troška univerzalnog poštanskog operatora "Službeni list Crne Gore", broj 008/19 od 6.02.2019. godine da izvrši obračun neto troška. Pravilnik navodi da: do 31.03. Društvo treba da dostavi Opis implementacije EKIP-u; do 30.04. EKIP treba da ocijeni usaglašenost dostavljenog Opisa implementacije sa odredbama Pravilnika a do 30.06. Društvo treba EKIP-u da dostavi zahtjev za verifikaciju troška kao i odgovarajuću dokumentaciju i regulatorne izvještaje propisane Pravilnikom. U loku je izrada projektnog zadatka izrade odvojenog računovodstva zasnovanog na dosljednoj primjeni i objektivno utemeljenim načelima troškovnog računovodstva za obračun neto troška a u skladu sa Zakonom o poštanskim uslugama. U previdenom zakonskom roku do 30.06.2020. godine Društvo će izvršiti obračun neto troška i za dobijeni iznos korigovati prikazane finansijske iskaze. Na dan 31. decembra 2019. godine protiv Društva se vodi više sudskih sporova čiji je ishod nezvjestan. Priloženi finansijski iskazi ne uključuju rezervisivanja za potencijalne negativne ishode sudskih sporova koji se vode protiv Društva. Na osnovu prezentovane dokumentacije nismo mogli da se uvjerimo u potencijalne efekte rezervisivanja po navedenom osnovu na finansijske iskaze Društva za 2019. godinu.

Kao što je objelodanjeno u Napomenama 22. i 23. uz finansijske iskaze, u knjigovodstvenoj evidenciji Društva na dan 31.12.2019. godine nije iskazana revalorizaciona vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme, koja je u iznosu od 14.081.025 € utvrđena procjenom njihove vrijednosti izvršene na dan 30.09.2010. godine za potrebe restrukturiranja Pošte Crne Gore d.o.o. Podgorica u Pošta Crne Gore a.d. Podgorica. Uvidom u postupak restrukturiranja Društva, svu raspoloživu dokumentaciju dobijenu iz dosijea CRPS-a i Komisije za tržište kapitala (tada Komisije za hartije od vrijednosti) revalorizacione rezerve u iznosu 14.081.025 €, ukinute su u korist računa osnovnog, akcijskog kapitala. Prenošanjem, ukidanjem, revalorizacionih rezervi suprotno zahtjevima MRS 16, narušen je odnos sredstava i njihovih revalorizacionih rezervi, pa je njihovo ukidanje na ovaj način imalo za posljedicu nerealno iskazivanje vrijednosti akcijskog, osnovnog kapitala na dan 31.12.2019. godine, kao i nerealno utvrđivanje nominalne vrijednosti akcija, odnosno njihove pojedinačne nominalne vrijednosti.

2018. godina

Mišljenje sa rezervom

Prema našem mišljenju, osim za efekte pitanja navedenih u paragrafu Osnove za mišljenje sa rezervom, finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju "Pošta Crne Gore" a.d. Podgorica na dan 31. decembar 2018. godine, kao i rezultate poslovanja, promjene na kapitalu i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, a u skladu sa računovodstvenim propisima u Crnoj Gori.

Osnove za mišljenje sa rezervom

1. Kao što je objelodanjeno U Napomeni 16. uz finansijske iskaze, potrebno je uraditi procjenu nepokretnosti i opreme, u skladu sa MRS 16., obzirom da je ista posljednji put izvršena radi transformacije Društva 30.09.2010. godine od strane nezavisnog procjenjivača. Nijesmo u mogućnosti da utvrdimo efekte odstupanja od MRS 16. koji se odnosi na fer vrijednost nekretnina i opreme iskazanih u bilansu stanja na dan 31.12.2018. godine kao i obezvređenje sredstava u skladu sa MRS 36.
2. Kao što je objelodanjeno u Napomeni 19. uz finansijske iskaze, Društvo je prikazalo u svojim poslovnim knjigama potraživanje od Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost Podgorica (EKIP) u iznosu 1.041.311 € i istovremeno prihod a po osnovu obračuna neto troška univerzalnog poštanskog operatora za 2018. godinu. Navedeni iznos predstavlja samo procjenu datu na osnovu izvršenog obračuna za 2017. godinu jer Društvo nije izvršilo konačan obračun za 2018. godinu zaključno sa 31.03.2019. godine do kada se predaju bilansi. Konačno verifikovan iznos obračunatog neto troška može uticati na rezultat Društva. Naime, Društvo treba u skladu sa Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu vođenja računovodstva i obračuna neto troška univerzalnog poštanskog operatora "Službeni list Crne Gore", broj 008/19 od 6.02.2019. godine da izvrši obračun neto troška. Pravilnik navodi da: do 31.03. Društvo treba da dostavi Opis implementacije EKIP-u; do 30.04. EKIP treba da ocijeni usaglašenost dostavljenog Opisa implementacije sa odredbama Pravilnika a do 30.06. Društvo treba EKIP-u da dostavi zahtjev za verifikaciju troška kao i odgovarajuću dokumentaciju i regulatorne izvještaje propisane Pravilnikom. S druge strane, Društvo ima obavezu u skladu sa Zakonom o računovodstvu Crne Gore ("Službeni list Crne Gore", broj 052/16) da do 31.03. preda finansijske iskaze Poreskoj upravi za prethodnu godinu tj. 2018. godinu.
3. Kao što je objelodanjeno u Napomenama 22. i 23. uz finansijske iskaze, u knjigovodstvenoj evidenciji Društva na dan 31.12.2018. godine nije iskazana revalorizaciona vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme, koja je u iznosu od 14.081.025 € utvrđena procjenom njihove vrijednosti izvršene na dan 30.09.2010. godine za potrebe restrukturiranja Pošte Crne Gore d.o.o. Podgorica u Posta Crne Gore a.d. Podgorica. Uvidom u postupak restrukturiranja Društva, svu raspoloživu dokumentaciju dobijenu iz dosijea CRPS-a i Komisije za tržište kapitala (tada Komisije za hartije od vrijednosti) revalorizacione rezerve u iznosu 14.081.025 €, ukinute su u korist računa osnovnog, akcijskog kapitala. Prenosjenjem, ukidanjem, revalorizacionih rezervi suprotno zahtjevima MRS 16, narušen je odnos sredstava i njihovih revalorizacionih rezervi, pa je njihovo ukidanje na ovaj način imalo za posljedicu nerealno iskazivanje vrijednosti akcijskog, osnovnog kapitala na dan 31.12.2018. godine, kao i nerealno utvrđivanje nominalne vrijednosti akcija, odnosno njihove pojedinačne nominalne vrijednosti.

2017. godina

Mišljenje sa rezervom

Prema našem mišljenju, osim za efekte pitanja navedenih u odjeljku »Osnova za mišljenje s rezervom«, finansijski iskazi po svim materijalno značajnim odrednicama, isinilo i fer prikazuju finansijski položaj Društva "Pošta Crne Gore" AD Podgorica na dan 31. decembar 2017. godine, njegovu finansijsku uspješnost i njegove novčane tokove za tada završenu godinu, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Osnove za mišljenje sa rezervom

1. Kao što je navedeno u napomenama 4.9 (c) i 4.12.3, u 2017. godini, za potraživanje od Agencije u iznosu od 2.157.357 EUR, nije izvršena ispravka vrijednosti potraživanja niti je po tom osnovu terećen trošak perioda, što je po našem mišljenju, trebalo uraditi u smislu zahtjeva MRS 39 Finansijski instrumenti: priznavanje i mjerenje, u vezi sa zahtjevima MRS 32 Finansijski instrumenti: prezentiranje.

Prenebregavanje obaveze vršenja ispravke vrijednosti predmetnog potraživanja imalo je za posljedicu pogrešno iskazivanje finansijskog efekta poslovanja Društva za 2017. godinu.

2. Revizor nije pristupovao popisu zaliha na dan 31.12.2017. godine, pošto je taj dan prethodio danu kada je revizor imenovan za revizora Društva. Zbog prirode računovodstvenih evidencija koje vodi Društvo, revizor nije bio u mogućnosti da se drugim postupcima revizije uvjeri u količine zaliha (Napomena 4.11).
3. Kao što je navedeno u Napomeni 4.12.2, Društvo po osnovu utvrđenog deficita univerzalnog servisa za 2017. godinu nije iskazalo prihod za 2017. godinu, već je za iznos ovog potraživanja razgraničilo prihod u 2017. godini. Po našem mišljenju, evidentiranje ovog poslovnog događaja nije u skladu sa zahtjevima MRS 18 Prihodi, niti u skladu sa zahtjevima MRS 37 Rezervisanje, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.
4. U knjigovodstvenoj evidenciji Društva na dan 31.12.2017. godine nije iskazana revalorizaciona vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme, koja je u iznosu od 14.081.025 EUR utvrđena procjenom njihove vrijednosti izvršene na dan 30.09.2010. godine za potrebe restrukturiranja "Pošte Crne Gore" d.o.o. Podgorica u Pošta Crne Gore AD Podgorica. Prema izjavi odgovornih lica Društva, revalorizaciona rezerva u navedenom iznosu (14.081.025 EUR), ukinuta je u korist računa osnovnog (akcijskog) kapitala. Prenošanjem (gašenjem) revalorizacionih rezervi suprotno zahtjevima MRS 16, narušen je odnos sredstva i njegovih revalorizacionih rezervi, koje »prate« sredstva, pa njihovo gašenje na prethodno opisani način imalo je za posledicu nerealno iskazivanje vrijednosti akcijskog (osnovnog) kapitala na dan 31.12.2017. godine, kao i nerealno utvrđivanje nominalne vrijednosti akcija, odnosno njihove pojedinačne nominalne vrijednosti (Napomena 4.16 (b)).
5. Kao što je navedeno u Napomeni 4.19, Društvo je na dan 31.12.2017. godine utvrdilo, i u poslovnim knjigama iskazalo odloženu poresku obavezu u iznosu od 894.941 EUR. Ova privremena poreska razlika nije utvrđena u skladu sa zahtjevima MRS 12 Porezi na dobitak, jer je poreska obaveza u navedenom iznosu utvrđena primjenom propisane poreske stope od 9% na utvrđenu razliku između amortizacije osnovnih sredstava izračunate za poreske svrhe i amortizacije osnovnih sredstava utvrđene u finansijskom knjigovodstvu.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući dalju rezervu u odnosu na dato mišljenje, skrećemo pažnju na sledeća pitanja:

1. Kao što je navedeno u Napomeni 4.10 (b), od dana sprovedene revalorizacije zemljišta (2010. godine), do dana bilansa (31.12.2017. godine) nije vršena procjena vrijednosti zemljišta. Takođe, uvidom u listove nepokretnosti utvrđeno je da su u istim, kao vlasnici, upisana i druga pravna i fizička lica, a ne samo Pošta Crne Gore. Društvo je u cilju prevazilaženja ovog problema, podnijelo zahtjeve podružnim jedinicama Uprave za nekretnine širom Crne Gore, radi uredjenja evidencija nepokretnosti koja se vode u poslovnim knjigama Društva, ali pokrenuti postupak nije završen do dana Bilansa.
2. Od dana sprovedene revalorizacije građevinskih objekata (2010. godine) do dana bilansa (31.12.2017. godine) nije vršena procjena vrijednosti građevinskih objekata, u smislu zahtjeva MRS 16 Nekretnina, postrojenja i oprema, a u vezi sa zahtjevima MSFI 13 Mjerenje fer vrijednosti. Takođe, uvidom u listove nepokretnosti utvrđeno je da su u istim, kao vlasnici, upisana i druga pravna i fizička lica, a ne samo Pošta Crne Gore. Društvo je u cilju prevazilaženja ovog problema, podnijelo zahtjeve podružnim jedinicama Uprave za nekretnine širom Crne Gore, radi uredjenja evidencija nepokretnosti koja se vode u poslovnim knjigama Društva, ali pokrenuti postupak nije završen do dana Bilansa.

3. Kao što je navedeno u Napomeni 4.24, poslovi interne revizije svrstani su u okviru Poslovnog kabineta izvršnog direktora, što po našem mišljenju, ugrožava nezavisnost interne revizije.

2016. godina

Mišljenje sa rezervom

Prema našem mišljenju, izuzev za efekte koje na finansijske iskaze imaju pitanja navedena u odjeljku "Osnova za mišljenje sa rezervom", priloženi finansijski iskazi, po svim materijalno značajnim pitanjima, daju istinit i objektivno prikaz finansijskog položaja Pošte sa stanjem na dan 31. decembra 2016. godine, kao i rezultata njenog poslovanja, iskaza o promjenama na kapitalu i novčanim tokovima za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori.

Osnova za mišljenje sa rezervom

Kao što je navedeno u Napomeni 14. uz finansijske iskaze, vrijednost nekretnina Pošte (zemljište i građevinski objekti), u bilansu stanja na dan 31.12.2016. godine, iskazana je u iznosu od 28.693.062 EUR. Pošta u skladu sa svojom računovodstvenom politikom iskazuje i vrednuje nekretnine po procijenjenoj fer vrijednosti. Pošta nije vršila procjenu fer vrijednosti nekretnina od 2010. godine, što ukazuje na činjenicu da revalorizacija nekretnina nije vršena dovoljno redovno i u skladu sa zahtjevima Međunarodnog računovodstvenog standarda (MRS) 16 "Nekretnine, postrojenja i oprema" i MRS 36 "Umanjenje vrijednosti imovine", kako bi se obezbijedilo da se knjigovodstvena vrijednost nekretnina bitno ne razlikuje od vrijednosti do koje bi se došlo da je izvršena procjena fer vrijednosti na dan 31. decembar 2016. godine. Nismo bili u mogućnosti da se uvjerimo u efekte koje bi ovo pitanje moglo imati na priložene finansijske iskaze Pošte za 2016. godinu. Pošta je na osnovu Odluke Odbora direktora, dana 29.12.2016. godine, objavila Poziv za otvoreni postupak javne nabavke za nabavku usluge "Procjena vrijednosti nekretnina Pošte Crne Gore AD, Podgorica za računovodstvene svrhe sa stanjem na dan 31.12.2016. godine", koji do dana izdavanja ovog izvještaja nije realizovan iz razloga što je potencijalni ponuđač podnio žalbu na tendersku dokumentaciju.

Kao što je navedeno u Napomeni 23. uz finansijske iskaze, Pošta u pasivi bilansa stanja, na dan 31.12.2016. godine, iskazuje odložene poreske obaveze u iznosu od 831.649 EUR. Navedene odložene poreske obaveze nijesu utvrđene u skladu sa smjernicama MRS 12 "Porezi na dobitak", jer po osnovu utvrđene privremene razlike između sadašnje knjigovodstvene vrijednosti osnovnih sredstava bez zemljišta i neopisane vrijednosti osnovnih sredstava za poreske svrhe iste trebaju da na dan 31.12.2016. godine iznose 1.457.251 EUR. Razlog ovog neslaganja je vjerovatno nastao u prethodnom periodu kada Pošta nije tretirala efekte procjene osnovnih sredstava izvršene na dan 30.09.2010. godine na odložene poreze. Pošta po ovom osnovu treba da ispravi greške i primijeni MRS 8 "Računovodstvene politike, promijene računovodstvenih procjena i greške". Pošta je u bilansu uspjeha za 2016. godinu ispravno iskazala odloženi poreski rashod po ovom osnovu obračunat po osnovu privremenih razlika između amortizacije utvrđene za računovodstvene svrhe i amortizacije utvrđene za poreske svrhe.

Kao što je navedeno u Napomeni 13. uz finansijske iskaze, Pošta je u 2016. godini izvršila rezervisanja po osnovu sudskih postupaka koji se od strane više fizičkih lica vode protiv Pošte i po tom osnovu iskazala u bilansu uspjeha trošak u iznosu od 370.178 EUR. Pošta je navedena rezervisanja izvršila po izvršenoj analizi i procjeni Sektora za pravne i kadrovske poslove o toku aktuelnih sudskih postupaka, i konstataciji da su njihovi ishodi neizvjesni. Najveći iznos rezervisanja troškova po ovom osnovu, u iznosu od 333.333,332 EUR, je izvršen po osnovu sudskog postupka pokrenutog od fizičkog lica iz Budve kao tužioca, protiv Opštine Budva kao prvotuzžene-isključivog korisnika, "Pošte Crne Gore" AD, Podgorica kao tužene drugog reda i "Crnogorskog telekoma" AD, Podgorica. MRS 37 "Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina" ukazuju da će rezervisanje biti priznato kada entitet ima sadašnju obavezu (zakonsku ili izvedenu) kao posledicu prošlog događaja, kada je vjerovatno da će zahtijevati odliv sredstava da se izmiri obaveza i kada može da se napravi pouzdana procjena iznosa obaveza.

Prema našem mišljenju, u skladu sa smjericama MRS 37, nije trebalo vršiti rezervisanje po ovom osnovu već je dovoljno bilo objelodaniti potencijalnu obavezu, jer nije bilo presude suda u ovom sudskom postupku već je održano samo pripremno ročište. U prilog tome ide i činjenica da je tužilac (fizičko lice iz Budve), preko advokata kao punomoćnika, dana 31.03.2017. godine, nakon sačinjavanja dokumenta Sektora za pravne i kadrovske poslove o analizi i procjeni toka aktualnih sudskih postupaka, Osnovnom sudu u Cetinju i tuženima podnio podnesak kojim ih je obavijestio da povlači tužbu po predmetnoj pravnoj stvari.

Isto tako, kao što je navedeno u Napomeni 13. uz finansijske iskaze, Pošta je u 2016. godini u bilansu uspjeha iskazala trošak u iznosu od 249.272 EUR po osnovu rezervisanja za gubitke koje Pošta očekuje od umanjenja vrijednosti nekretnina vršenjem planirane procjene osnovnih sredstava sa stanjem na dan 31.12.2016. godine. Nijesmo se uvjerali u potpunu osnovanost vršenja ovog rezervisanja. Naime, što je navedeno u Izvještajima revizora za prethodne godine, Pošta je u 2012. godini, po osnovu sprovedenog postupka restrukturiranja, suprotno smjericama Međunarodnih računovodstvenih standarda izvršila ukidanje revalorizacionih rezervi nastalih izvršenom procjenom nepokretnosti Pošte na dan 30.09.2010. godine u iznosu od 13.135.141 EUR i po tom osnovu izvršila uvećanje osnovnog kapitala. Shodno tome da su te revalorizacione rezerve u skladu sa smjericama MRS trebale da služe, između ostalog, i za pokrivenje eventualnog budućeg smanjenja vrijednosti nekretnina, ako Pošta odluči da primijeni MRS 8 i ispravi greške iz prethodnog perioda, u tom slučaju bi se efekti buduće procjene nepokretnosti regulisale na ovaj način. Ako Pošta ipak bude došla u situaciju da predviđene gubitke koje Pošta očekuje od umanjenja vrijednosti nekretnina po osnovu planirane procjene osnovnih sredstava mora iskazivati kao troškove, prema našem mišljenju, navedeni iznos troškova rezervisanja nije pouzdano procijenjen, kako zahtijevaju smjernice MRS 37 i računovodstvene politike Pošte 3(m), koji, između ostalog, navode da Pošta priznaje rezervisanje kada Pošta ima obavezu (pravnu ili stvarnu) koja je nastala kao rezultat prošlog (obavezujućeg) događaja i kada iznos obaveza rezervisanja može pouzdano da se procijeni. Naime, Pošta je navedena rezervisanja izvršila oslanjajući se, između ostalog, na podatke iz Izvještaja o procjeni nepokretnosti koja je vršena u 2010. godini. Tada je Pošta od uvećanja vrijednosti nekretnina, po izvršenoj procjeni u 2010. godini, formirala pomenute revalorizacione rezerve u ukupnom iznosu od 13.135.141 EUR. Analogno tome a uzimajući u obzir postojanje trenda pada tržišnih vrijednosti nekretnina od 2010. godine na ovamo i da Pošta posjeduje veliki broj nekretnina, za očekivati je da će vršenjem planirane procjene vrijednosti sa stanjem na dan 31.12.2016. godine doći do značajno većeg umanjenja vrijednosti nekretnina nego što je iznos predviđenog troška rezervisanja po tom osnovu. Stoga, vršenjem rezervisanja u navedenom iznosu mogla bi se stvoriti kriva slika korisnicima finansijskih iskaza.

Kao što je objelodanjeno u Napomeni 13. uz finansijske iskaze, shodno svojoj računovodstvenoj politici i smjericama Međunarodnih računovodstvenih standarda, Pošta je u 2016. godini iskazala troškove po osnovu izvršenih indirektnih ispravki vrijednosti potraživanja koja su starija od godinu dana ili koja su utužena. Uvažavajući smjernice MRS, računovodstvene politike Pošte navedene u Napomeni 3(k) i princip opreznosti, mišljenja smo da je Pošta u 2016. godini trebala izvršiti ispravku vrijednosti potraživanja na teret troškova u većem iznosu nego što je uradila. Naime, Pošta je u 2016. godini izvršila ispravku vrijednosti potraživanja po osnovu obračuna neto troška univerzalnog servisa na istom nivou kao prethodne godine, pa čak i nižem. Shodno tome da se problematika naplate neto troška univerzalnog servisa ne rješava već 6 godina a da u tekućoj 2016. godini nije bilo pozitivnih pomaka po pitanju rješavanja ove problematike, Pošta je u 2016. godini trebala izvršiti ispravku vrijednosti ovih potraživanja i formiranje troška u značajno većem iznosu nego prethodne godine.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući dalje rezerve u odnosu na dato mišljenje skrećemo pažnju na sledeća pitanja:

Kao što je objelodanjeno u Napomeni 30. uz finansijske iskaze, protiv Pošte se vodi više sudskih postupaka/sporova iz radnih, poslovnih i imovinsko pravnih odnosa. Kao što je navedeno u Napomeni 13. uz finansijske iskaze, Pošta je, na osnovu izvještaja i analiza Sektora za

pravne i kadrovske poslove, za 8 sudskih postupaka koji se vode protiv Pošte izvršila rezervisanje i iskazala trošak u 2016. godini u ukupnom iznosu od 370.178 EUR.

Kao što je detaljno objelodanjeno u Napomeni 16. uz finansijske iskaze, Pošta ima neriješeno pitanje naplate potraživanja po osnovu obračuna neto troška univerzalnog servisa za godišnje periode od 2010. do 2015. godine. Shodno tome da je ovo pitanje aktuelno duži niz godina (7 godina), njegovo rješavanje predstavlja prioritet Pošte. Pitanje problematike neto troška univerzalnog servisa detaljnije je elaborirano u našem Izvještaju o nalazima činjeničnog stanja vezano za obračun neto troška univerzalnog servisa Pošte Crne Gore AD, Podgorica za 2016. godinu, sačinjenom po zahtjevu Pošte.

Javno preduzeće Radio i Televizija Crne Gore

Naziv kompanije

Matični broj

Organizacija društva

Učešće države Crne Gore u vlasničkoj strukturi

Ovlašćeno lice u kompaniji

Veličina društva u skladu sa zakonom

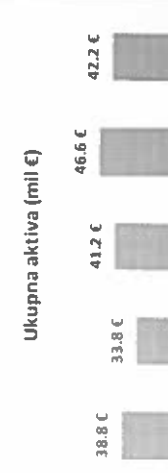
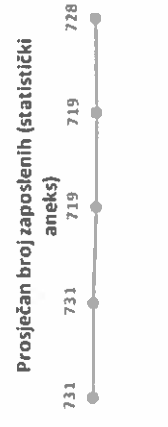
Obveznik eksterne revizije

Posljednje pozitivno mišljenje eksterne revizije

Javno preduzeće Radio i Televizija Crne Gore
02020220
Javno preduzeće
100.0%
Boris Raonić
Veliko
DA
2019

	2016	2017	2018	2019	2020
Odgovorno lice za finansijske iskaze	Andrijana Kadija	Andrijana Kadija	Božidar Šundić	Božidar Šundić	Božidar Šundić
Finansijski iskazi	DA	DA	DA	DA	DA
Napomene uz finansijske iskaze	NE	DA	DA	DA	DA
Prosječan broj zaposlenih (statistički aneks)	731	731	719	719	728
Ukupan prihod na godišnjem nivou (mil €)	13.8 €	12.9 €	14.0 €	16.4 €	17.6 €
Neto dobit (mil €)	-1.7 €	0.0 €	0.7 €	0.4 €	2.5 €
Ukupna aktiva (mil €)	38.8 €	33.8 €	41.2 €	46.6 €	42.2 €
Izvršitelj eksterne revizije	NE	NE	DA	DA	DA
Izabrani eksterni revizor	BDO	ReviKo	ReviKo	ReviKo	VM KOD
Mišljenje eksterne revizije	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom
Skretanje pažnje	DA	DA	DA	DA	DA

Mišljenje sa rezervom

Prema našem mišljenju, izuzev za efekte pitanja opisanih u našem izvještaju u odjeljku "Osnova za mišljenje sa rezervom", priloženi finansijski iskazi, po svim, materijalno značajnim pitanjima, daju fer prikaz finansijskog položaja RTCG sa stanjem na dan 31. decembra 2020. godine, kao i rezultate njenog poslovanja i novčanih tokova za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori.

Osnova za mišljenje sa rezervom

1. Kao što je RTCG navela u Napomeni 5. uz finansijske iskaze, u Bilansu uspjeha RTCG u okviru "Prihoda od prodaje" za 2020. godinu iskazani su "Prihodi od tehničkih usluga, video linija reemitovanja TV programa" u ukupnom iznosu od 742.833 EUR. Sprovedenim revizorskim procedurama je utvrđeno da su u sklopu ovih proizvoda iskazani "Prihodi od ino tehničkih usluga" ostvareni posredstvom "Addendum" doo, Ljubljana-Slovenija u iznosu od 269.371,78 EUR a koji se odnose na period 2016-2019. godine. RTCG po ovom osnovu nije u skladu sa smjernicama Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS) primijenila princip sučeljavanja prihoda i troškova u pripadajućem period (izvještajnoj godini) tj. nije primijenila MRS 8 "Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i ispravka greški" i izvršila retroaktivno prepravljivanje/razgraničenje prihoda u pripadajućim prethodnim periodima/godinama. Na ovaj način su za navedeni iznos od 269.371,78 EUR precijenjeni prihodi i poslovni rezultat (dobit) RTCG iskazani u Bilansu uspjeha tekućeg perioda (2020. godina) a potcijenjeni prihodi i poslovni rezultat RTCG ranijih perioda/godina.
2. Kao što je objelodanjeno u Bilansu stanja, RTCG je na poziciji redni broj 125 sa stanjem na dan 31.12.2020. godine iskazala "Odloženu poresku obavezu" u iznosu od 84.218 EUR. Sprovedenim revizorskim procedurama je utvrđeno da RTCG nije sa stanjem na dan 31.12.2020. godine, u skladu sa smjernicama MRS 12 "Porezi na dobitak" ispravno obračunala i iskazala iznos odložene poreske obaveze uzimajući u obzir da je u 2020. godini iznos poreske amortizacije (OA obrazac) bio veći od računovodstvene amortizacije, pa je trebalo iskazati uvećanje a ne umanjjenje odložene poreske obaveze u odnosu na početno stanje. Da je odložena poreska obaveza po ovom osnovu utvrđena na ispravan način, RTCG bi u bilansu stanja na dan 31.12.2020. godine trebala iskazati iznos odložene poreske obaveze u iznosu od 402.813 EUR i samim tim u Bilansu uspjeha za 2020. godinu ne bi postojao odloženi poreski prihod od 234.377 EUR već bi postojao odloženi poreski rashod od 84.218 EUR i na taj način bi "Dobitak nakon oporezivanja" (redni broj 248 bilansa uspjeha) iznosio 2.148.028 EUR a ne 2.466.623 EUR kako je iskazano. Međutim, prema našem mišljenju, uzimajući u obzir ukupne privremene razlike nastale između neotpisane/sadašnje knjigovodstvene vrijednosti osnovnih sredstava i neotpisane poreske vrijednosti osnovnih sredstava (OA obrazac), potcijenjenost odložene poreske obaveze je još veća od navedenog jer nije dobro utvrđena neotpisana poreska vrijednost za građevinske objekte zbog toga što ne sadrži sva umanjjenja/amortizacije iz prethodnih perioda/godina. Dok se retroaktivno ne izvrši odgovarajući obračun po tom osnovu nije moguće precizno kvantifikovati iznos potcijenjenosti predmetne odložene poreske obaveze.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući dalje rezerve u odnosu na dato mišljenje skrećemo pažnju na sledeća pitanja:

- RTCG je u Napomeni 26. uz finansijske iskaze navela pitanje sudskih sporova po osnovu sudskih i drugih postupaka koji su pokrenuti protiv RTCG. Prema izvještaju Pravne službe RTCG, sačinjenom na osnovu izvještaja eksternih advokatskih kancelarija koje zastupaju RTCG po tim sporovima, sporovi se u najvećem dijelu odnose na postupke pokrenute od strane zaposlenih i bivših zaposlenih po osnovu radnih odnosa. Po osnovu sudskih i drugih sporova RTCG je, uzimajući u obzir smjernice MRS 37 "Rezervisanja, potencijalne obaveze i

potencijalna imovina", izvršila rezervisanje obaveza na račun troškova koje sa stanjem na dan 31.12.2020. godine ukupno iznosi 1.473.005 EUR od kojih je najveći dio rezervisanja izvršen u prethodnoj 2019. godini (stanje na dan 31.12.2019. godine iznosi 1.351.168 EUR).

Najveći dio rezervisanja se odnosi na rezervisanje obaveza po osnovu obračuna manje isplaćenog startnog dijela zarade za zaposlene za period od 01.01.2011. do 31.08.2019. godine u ukupnom iznosu od 940.000 EUR a po osnovu presude Višeg suda u Podgorici Gž.br. 3172/20 u korist jedne zaposlene na osnovu pokrenutog sudskog postupka i po osnovu pokrenutih postupaka po ovom osnovu od strane većeg dijela zaposlenih kod Agencije za mirno rješavanje radnih sporova. Navedeno rezervisanje obuhvata rezervisanje u iznosu od 448.223 EUR na ime neto iznosa manje obračunate startne zarade i iznosa od 188.196 EUR na ime zakonskih zateznih kamata po tom osnovu shodno obračunu izvršenom od strane vještaka ekonomsko-finansijske struke, kao i preostali iznos od 303.581 EUR na ime poreza i doprinosa po tom osnovu. Drugi značajni sudski sporovi po kom osnovu su izvršena rezervisanja odnose se na spor sa lužijom radi naknade štete po osnovu razlike zarada za koji je RTCG rezervisala iznos od 115.000 EUR i spor po osnovu postupka pokrenutog od jednog advokata protiv RTCG radi naplate duga za advokatske usluge za koji je RTCG rezervisala iznos od 260.255 EUR.

Prema našem mišljenju, možda je RTCG po ovom osnovu primijenila veliki stepen opreznosti jer je izvršila rezervisanje troškova uglavnom za sve postupke koji su pokrenuti protiv RTCG (i za zakonske i za izvedene obaveze) i to u punom iznosu, mada u svakom slučaju RTCG može u narednom periodu ukinuti određena rezervisanja u korist prihoda kada i ako se ukaže potreba za to.

- Izvještajem Centralne popisne komisije o izvršenom godišnjem popisu materijalne i nematerijalne imovine, potraživanja i obaveza RTCG sa stanjem na dan 31.12.2020. godine, između ostalog je utvrđeno i predloženo.

- da se izvrši indirektna ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca u iznosu od 46.275,83 EUR kod kojih je od roka za naplatu prošlo najmanje 12 mjeseci,
- da se izvrši rashodovanje osnovnih sredstava sadašnje vrijednosti u iznosu od 40.506,02 EUR koja se odnose na dotrajala osnovna sredstva i nemogućnost njihovog korišćenja u funkciji za koju su namijenjena.

Obavijestili smo da Savjet RTCG nije usvojio predmetni Izvještaj Centralne popisne komisije i samim tim navedeni predlozi Centralne popisne komisije nijesu knjigovodstveno evidentirani u 2020. godini. Članom 18. Pravilnika o obavljanju finansijskih i računovodstvenih poslova RTCG broj 01-641 od 02.02.2018. godine je propisano da Savjet RTCG na osnovu Izvještaja Centralne popisne komisije donosi odluku o usvajanju istog i, između ostalog, odlučuje o otpisu nenaplativih i zastarjelih potraživanja i rashodovanju sredstava, opreme i sitnog inventara na teret rashoda. Pravilnikom o računovodstvenim politikama RTCG broj 01-659 od 05.02.2018. godine, članom 16, tačka 4, propisan je način i uslovi za vršenje indirektnih ispravki vrijednosti potraživanja od kupaca na teret rashoda a članom 16, tačka 5 istog Pravilnika je predviđeno da odluku o indirektnoj ispravci vrijednosti potraživanja od kupaca na teret rashoda a članom 16, tačka 5 istog RTCG. Takođe, u Izvještaju o izvršenoj reviziji finansijskih iskaza RTCG za prethodnu 2019. godinu skrenuta je pažnja da nije usvojen ni Izvještaj Centralne popisne komisije o godišnjem popisu materijalne i nematerijalne imovine, potraživanja i obaveza RTCG sa stanjem na dan 31.12.2019. godine.

- RTCG u bilansu stanja i svom knjigovodstvu, sa stanjem na dan 31.12.2020. godine, iskazuje osnovni kapital u iznosu od 6.227.097 EUR (pozicija redni broj 102). Navedeni kapital nije upisan u Centralnom registru privrednih subjekata Crne Gore - CRPS (Izvod iz CRPS izdat 14.12.2020. godine, upisani kapital: 0,00 EUR) i nije evidentiran u Statutu RTCG.

- RTCG u Bilansu stanja na dan 31.12.2020. godine na poziciji redni broj 109 iskazuje "Pozitivne revalorizacione reserve" u iznosu od 16.386.133 EUR, koje se u identičnom iznosu prenose od 2017. godine. RTCG nije u tekućoj 2020. godini i prethodnih godina vršila prenos pripadajućeg dijela revalorizacionih rezervi na dobit (razlike između iznosa amortizacije zasnovane na iskazanom revalorizacionom iznosu osnovnih sredstava i iznosa amortizacije zasnovane na prvobitnoj nabavnoj vrijednosti tih osnovnih sredstava), kako je zahtijevano računovodstvenom politikom RTCG (član 8, tačka 3.2.6 Pravilnika o računovodstvenim politikama) i smjernicama MRS 16 "Nekretnine, postrojenje i oprema". Na osnovu analize raspoloživih informacija smo utvrdili da se ove revalorizacione rezerve u najvećem dijelu odnose na revalorizacione rezerve nastale po osnovu procjene nekretnina (prevažodno zemljišta) RTCG izvršene od strane Uprave za nekretnine Crne Gore u 2010. godini a da je jedan dio ovih revalorizacionih rezervi najvjerovatnije nastao prije tog perioda shodno računovodstvenoj regulativi iz tog perioda u čiju opravdanost i potrebu priznavanja se nismo uvjerili. Takođe, nije nam prezentirana analitička evidencija revalorizacionih rezervi.
- Savjet RTCG na 8. redovnoj sjednici održanoj dana 29.06.2020. godine nije usvojio Izvještaj revizora o izvršenoj reviziji finansijskih iskaza RTCG za 2019. godinu navodeći "da isti nije sadržao adekvatna mišljenja i preporuke revizora, tako i zbog činjenice da revizija nije pošla od plana i izmjena plana i, naročito, evidentiranih ostvarenja". Shodno navedenom a u cilju potpunijeg razumijevanja opsega i predmeta revizije finansijskih iskaza i davanja dodatnog doprinosa unapređenju računovodstvenog sistema, sistema internih (unutrašnjih) kontrola i finansijskog izvještavanja RTCG sačinili smo Pismo preporuka organima upravljanja i rukovođenja RTCG (zavodni broj kod revizora 37-A/21 od 29.04.2021. godine - 5 stranica) koje čini prilog ovog revizorskog izvještaja.
- Prilikom eventualnog analiziranja rezultata poslovanja RTCG, treba imati u vidu da je 2020. godina bila pod uticajem pandemije izazvane korona virusom (COVID-19).

2019. godina

Mišljenje

Po našem mišljenju, priloženi finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima finansijski položaj Javnog preduzeća Radio i Televizija Crne Gore, Podgorica, na dan 31. decembra 2019. godine, njegovu finansijsku uspješnost i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i računovodstvenim propisima Crne Gore.

Skretanje pažnje

Savjet RTCG nije usvojio izvještaj Centralne popisne komisije o godišnjem popisu materijalne i nematerijalne imovine, potraživanja i obaveza RTCG sa stanjem 31.12.2019. godine.

Između ostalog, izvještaj Centralne popisne komisije sadrži predlog:

- za rashodovanje osnovnih sredstava u iznosu od 63.939 € koja se odnose na dotrajala osnovna sredstva i nemogućnost njihovog korišćenja u funkciji za koju su namijenjena;
- za ispravku vrijednosti potraživanja od kupaca u iznosu od 28.153 € po računima iz 2018. godine. Prema računovodstvenim politikama Preduzeća, indirektna otpis, odnosno ispravka vrijednosti potraživanja vrši se kod potraživanja od kupaca kod kojih je od roka za naplatu prošlo najmanje 12 mjeseci. Odluku o ispravci vrijednosti potraživanja od kupaca na predlog Komisije za popis donosi Savjet RTCG.

- za direktan opis potraživanja od kupaca u iznosu od 57.673 €, koja su stara u većini slučajeva 10 godina. Kako se ovdje radi o potraživanjima za koja je ranijih godina izvršena ispravka vrijednosti na teret rashoda, po popisu za 2019. godinu ne bi došlo do smanjenja finansijskog rezultata, već bi se izvršilo isknižavanje potraživanja iz poslovnih knjiga.

Pravilnikom o obavljanju finansijskih i računovodstvenih poslova JP RTCG br. 01641 od 02.02.2018 godine, propisano je da Savjet RTCG donosi odluku o usvajanju izvještaja Centralne popisne komisije i odlučuje o:

- a) načinu likvidacije utvrđenih manjkova;
- b) načinu knjiženja utvrđenih viškova;
- c) otpisu nenaplativih i zastarjelih potraživanja i obaveza;
- d) rashodovanju sredstava, opreme i sitnog inventara i
- e) mjerama protiv lica odgovornih za manjkove, viškove, oštećenja, zastarjelost i nenaplativost potraživanja i slično.

Obzirom da Savjet RTCG nije usvojio izvještaj Centralne popisne komisije, u poslovnim knjigama Preduzeća nijesu evidentirani predlozi popisnih komisija.

Ne izražavamo mišljenje sa rezervom u vezi sa ovim pitanjem.

2018. godina

Mišljenje

Po našem mišljenju, priloženi finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima finansijski položaj Javnog preduzeća Radio i Televizija Crne Gore, Podgorica, na dan 31. decembra 2018. godine, njegovu finansijsku uspješnost i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i računovodstvenim propisima Crne Gore.

Skretanje pažnje

1. Preduzeće je izvršilo ukupno rezervisanje troškova u iznosu od 260.255 € od čega iznos od 255.255 € za advokatske usluge po račun br.2/2019 od 20.03.2019. koji je ispostavio advokat Nikola Marlinović na ime usluga zastupanja RTCG pred Osnovnim sudom u Podgorici i iznos od 5.000 € na ime sudskih troškova. Advokatske usluge su se odnosile na sastavljanje odgovora na tužbu, pristupa na 12 održanih i 6 odloženih ročišta i sastava 3 žalbe za 129 tužilaca.

Opomena za plaćanje duga za advokatske usluge je dostavljena Preduzeću 21.03.2019. godine, a već 27.03.2019. godine Javni izvršitelj je donio Rješenje o izvršenju o namirenju potraživanja za glavni dug od 255.255 € sa zakonskom zateznom kamatom kao i ostale pripadajuće troškove.

Prigovor na račun za ove usluge dostavio je Generalni direktor 25.03.2019, a 01.04.2019. godine, punomoćnik RTCG je dostavio prigovor na Rješenje javnog izvršitelja.

Smatramo da Preduzeće i dalje treba da postupa s dužnom pažnjom u ovom predmetu, kao i do sada, i pravovremeno reaguje u pogledu osnovanosti potraživanja od strane advokata.

2. U odnosu na prethodnu godinu nije došlo do promjena u pogledu načina obračuna zarada i Kolektivnog ugovora.

U toku 2018. godine su nastavljene aktivnosti iz 2017. godine u vezi usvajanja Kolektivnog ugovora.

Prema izjavama nadležnih službi, u toku 2019. godine se očekuje konačno usaglašavanje i potpisivanje Kolektivnog ugovora od svih ovlaštenih strana (reprezentativne organizacije sindikata, direktor i Vlada).

Ne izražavamo mišljenje sa rezervom u vezi sa pitanjima navedenim pod tačkama od 1 i 2.

Mišljenje

Prema našem mišljenju finansijski iskazi, po svim materijalno značajnim pitanjima, prikazuju istinito i objektivno finansijsko stanje Javnog preduzeća Radio i Televizija Crne Gore, Podgorica, na dan 31. decembra 2017. godine, kao i rezultate poslovanja, promjene na kapitalu i lokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim standardima i propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori.

Skretanje pažnje

1. Ne kvalifikući naše mišljenje skrećemo pažnju na sledeće:

Nacionalni javni emiter Radio i Televizija Crne Gore posluje po Zakonu o nacionalnom javnom emiteru Radio i Televizija Crne Gore (Sl.list CG, br. 79/08... 54/16) koji je propisao način ostvarivanja osnovne djelatnosti, obaveze, odgovornosti, nezavisnost, finansiranje, upravljanje i rukovođenje RTCG.

Prema članu 3 navedenog Zakona, nacionalni javni emiter Radio i Televizija Crne Gore je Javno preduzeće Radio i Televizija Crne Gore.

Osnivač Javnog preduzeća Radio i Televizija Crne Gore je država.

Prava osnivača u ime države vrši Savjet RTCG, u skladu sa zakonom.

Navedeni Zakon nije jasno definisao oblik organizovanja RTCG, naročito imajući u vidu da je država osnivač RTCG. Zbog pomenutog državnog vlasništva, neophodno je otkloniti dilemu da li poslovne promjene računovodstveno treba iskazivati primjenom kontnog okvira za budžetske korisnike ili za privredna društva, koji se međusobno bitno razlikuju.

Takođe, način vođenja poslovnih knjiga bi opredijelio i sastavljanje i prezentaciju finansijskih iskaza kao i obavezu dostavljanja zainteresovanim stranama.

Ministarstvo kulture, Direktor za medije je formirao radnu grupu za izmjenu Zakona o nacionalnom javnom emiteru Radio i Televizija Crne Gore. Međutim, u radnoj grupi RTCG ima dva (2) predstavnika što je nedovoljan broj za donošenje sveobuhvatnih rješenja u vezi svih aspekata poslovanja RTCG.

Imajući u vidu da postojeći Zakon nije jasno definisao važne segmente poslovanja, smatramo da predstavnici RTCG treba u većoj mjeri da učestvuju u kreiranju zakonskog rješenja.

2. Prihodi iz Budžeta Crne Gore se odnose na transfer sredstava po Zakonu o javnom emiteru Radio i Televizija Crne Gore ("Službeni list Crne Gore", br. 79/18... 54/16), po kome se iz budžeta Crne Gore za ostvarivanje osnovne djelatnosti RTCG preusmjeravaju sredstva na

godišnjem nivou u visini od 0,3% BDP (bruto domaćeg proizvoda), čiju procjenu utvrđuje Vlada Crne Gore usvajanjem smjernica makroekonomske i fiskalne politike.

Vlada Crne Gore je usvojila Smjernice za makroekonomske i fiskalne politike kojima je BDP (bruto društveni proizvod) za 2017. godinu tri puta različito planiran:

- Smjernicama za period 2014 – 2017. godine, BDP za 2017. godinu je planiran u iznosu od 4.169.100.000 EUR pri čemu pripadajući dio RTCG iznosi 12.507.300 EUR.
- Smjernicama za period 2015 – 2018. godine, BDP za 2017. godinu je planiran u iznosu od 3.964.000.000 EUR pri čemu pripadajući dio RTCG iznosi 11.892.000 EUR.
- Smjernicama za period 2017 – 2020. godine, BDP za 2017. godinu je planiran u iznosu od 3.957.200.000 EUR, a pripadajući dio RTCG iznosi 11.871.600 EUR.

Zakonom o budžetu Crne Gore za 2017. godinu ("Sl.list Crne Gore", br. 83/16... 89/17), na poziciji transfera predviđena su sredstva za finansiranje redovne djelatnosti RTCG u iznosu od 11.511.000 EUR.

U toku revizije nijesmo mogli utvrditi iz kojih Smjernica proizilazi iznos predviđen budžetom.

3. Prihodi od reklama se odnose na izdavanje u zakup reklamnog medijskog prostora i prodaje oglasnog prostora putem emitovanja reklamno-propagandnih sadržaja na programima RTCG.

Ugovaranje je vršeno sa marketing agencijama (koje zakupljeni medijski prostor dalje koriste radi realizovanja oglasnih kampanja za svoje klijente) ili sa pravnim licima u cilju oglašavanja na programima RTCG-a.

Prilikom zaključivanja Ugovora o zakupu reklamnog prostora na programima RTCG, direktnim klijentima i Marketing agencijama se, u zavisnosti od ugovorene vrijednosti, odobravaju značajni popusti u odnosu na zvanični cjenovnik RTCG. Ovi popusti se kreću do 58%, kada su agencije u pitanju.

Pored toga, aneksom ugovora se za ostvareni promet na godišnjem nivou agencijama, takođe odobrava dodatni popust.

U odnosu na prethodnu godinu ovi prihodi su ostvareni manje za 30%.

4. Obračun zarada se viši primjenom obračunske osnovice od 103,28 EUR u bruto iznosu, propisanih koeficijenta složenosti poslova i uvećanjem zarade po osnovu stimulansa na osnovu Pravilnika o dijelu zarade za ostvarene rezultate rada iz 2013. godine.

Prema Zakonu o zaradama zaposlenih u javnom sektoru ("Službeni list Crne Gore", br. 16/16... 12/18) koji se odnosi na zaposlene u ustanovi, agenciji, privrednom društvu ili drugom pravnom licu čiji je osnivač država ili vrši javna ovlaštenja, RTCG je bila u obavezi da uskladi obračun zarada sa pomenutim Zakonom u roku od 60 dana od dana stupanja zakona na snagu. U suprotnom, zarade je trebalo urediti aktom Vlade.

RTCG je u septembru 2017. godine usvojila Prijedlog Kolektivnog ugovora i dostavila ga Ministarstvu finansija 27.09.2017. godine, na koji je u oktobru 2017. godine Ministarstvo finansija dalo saglasnost navodeći da je isti u svemu pripremljen u skladu sa Zakonom uz preporuku da se isti dostavi resornom Ministarstvu kulture, radi dalje zakonske procedure.

Prijedlog Kolektivnog ugovora je dostavljen Ministarstvu kulture, a do okončanja revizije Ministarstvo kulture nije dalo saglasnost niti je odbilo Prijedlog, zbog čega se Kolektivni ugovor nije mogao primijeniti.

Uporedo sa Zakonom o zaradama zaposlenih u javnom sektoru, RTCG je, u obavezi da primjenjuje Zakon o nacionalnom javnom emiteru, koji je članom 2 predvidio nezavisno finansiranje RTCG.

Imajući u vidu da se ova dva zakona međusobno isključuju, budućim izmjenama Zakona o nacionalnom javnom emiteru je neophodno jasno definisati prava i obaveze Nacionalnog javnog emitera u pogledu obračuna zarada RTCG.

2016. godina

Mišljenje sa rezervom

Prema našem mišljenju, osim za efekat koje na finansijske iskaze može imati pitanje iznijeto u Osnovi za mišljenje sa rezervom, finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalnoznačajnim pitanjima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2016. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori, zasnovanim na Zakonu o računovodstvu i računovodstvenim politikama objelodanjenim u Napomeni 3. uz finansijske iskaze.

Osnove za mišljenje sa rezervom

Kao što je objelodanjeno u Napomeni 15. uz finansijske iskaze, nekretnine, postrojenja i oprema Društva na dan 31. decembra 2016. godine iznose EUR 36.669.594. Nezavisna procjena objekta i zemljišta je izvršena u maju 2017. godine kojom je utvrđeno da je vrijednost objekta i zemljišta EUR 24.010.468, dok je vrijednost objekta i zemljišta koje su bile predmet procjene prema poslovnim knjigama Društva na dan 31. decembra 2016 iznosila EUR 35.018.372. Društvo nije evidentiralo umanjenje vrijednosti objekta i zemljišta u 2016. godini već će procjenu evidentirati tokom 2017. godine.

Skretanje pažnje

Skrećemo pažnju na Napomene 23. i 30. uz finansijske iskaze, koje upućuju na sudske sporove u toku između JP Radio i Televizije Crne Gore i Radio – difuznog centra d.o.o. Podgorica. Naše mišljenje ne sadrži rezervu po ovom pitanju.

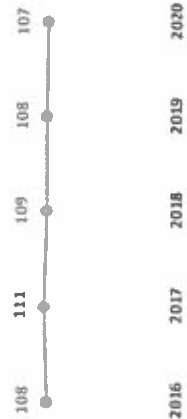
Radio-difuzni centar DOO Podgorica

Naziv kompanije
Radio-difuzni centar DOO Podgorica
Matični broj
02394294
Organizacija društva
Društvo sa ograničenom odgovornošću
Učesće države Crne Gore u vlasničkoj strukturi
100.0%
Ovlašteno lice u kompaniji
Saša Miličić
Veličina društva u skladu sa zakonom
Srednje
Obveznik eksterne revizije
DA
Posljednje pozitivno mišljenje eksterne revizije
2020

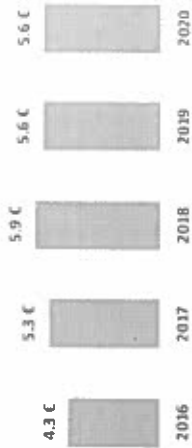

	2016	2017	2018	2019	2020
Odgovorno lice za finansijske iskaze	Slobodan Stanišić	Slobodan Stanišić	Slobodan Stanišić	Slobodan Stanišić	Slobodan Stanišić
Finansijski iskazi	DA	DA	DA	DA	DA
Napomene uz finansijske iskaze	DA	DA	DA	DA	DA
Prosječan broj zaposlenih (statistički aneks)	108	111	109	108	107
Ukupna prihod na godišnjem nivou (mil €)	4.3 €	5.3 €	5.9 €	5.6 €	5.6 €
Neto dobit (mil €)	0.1 €	0.2 €	0.1 €	0.1 €	0.0 €
Ukupna aktiva (mil €)	22.7 €	22.9 €	25.2 €	23.9 €	22.3 €
Izveštaj eksterne revizije	DA	DA	DA	DA	DA
Izabrani eksterni revizor	BDO	BDO	BDO	BDO	BDO
Mišljenje eksterne revizije	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom
Skretanje pažnje	NE	NE	NE	NE	NE

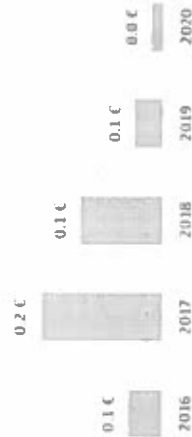
Prosječan broj zaposlenih (statistički aneks)

Ukupna prihod na godišnjem nivou (mil €)

Neto dobit (mil €)

Ukupna aktiva (mil €)

2020. godina

Mišljenje

Po našem mišljenju, priloženi finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim aspektima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2020. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori i računovodstvenim politikama objelodanjenim u Napomeni 3. uz finansijske iskaze.

2019. godina

Mišljenje

Po našem mišljenju, priloženi finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim aspektima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2019. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori i računovodstvenim politikama objelodanjenim u Napomeni 3. uz finansijske iskaze.

2018. godina

Mišljenje

Po našem mišljenju, priloženi finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2018. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i novčane tokove za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori, zasnovanim na Zakonu o računovodstvu i računovodstvenim politikama objelodanjenim u Napomeni 3. uz finansijske iskaze.

2017. godina

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za potencijalne efekte koje na finansijske iskaze imaju pitanja iznijeta u Osnovama za mišljenje sa rezervom, finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2017. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja za period od 1. januara do 31. decembra 2017. godine, u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori, zasnovanim na Zakonu o računovodstvu i računovodstvenim politikama objelodanjenim u Napomeni 3. uz finansijske iskaze.

Osnove za mišljenje sa rezervom

Nekretnine, postrojenja i oprema Društva na dan 31. decembar 2017. godine iznose EUR 15,450,239. Društvo nije izvršilo test obezvrjeđenja imovine na dan sastavljanja finansijskih iskaza u skladu sa zahtjevima MRS 36 – „Umanjenje vrijednosti imovine“. Usled toga nismo bili u mogućnosti da potvrdimo nadoknadivost iskazane vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme, niti da kvantifikujemo potencijalne efekte odstupanja od navedenog standarda u finansijskim iskazima Društva na dan 31. decembar 2017. godine.

Potraživanja Društva na dan 31. decembra 2017. godine iznose EUR 5,453,327 i uključuju potraživanja starija od godinu dana od dana dospjeća u iznosu od EUR 264,562. Iako je naplata ovih potraživanja neizvjesna, Društvo nije izvršilo njihovu ispravku vrijednosti. Saglasno tome, potraživanja Društva iskazana u bilansu stanja i rezultat tekuće godine su više iskazani za EUR 264,562. Takođe, za potraživanja u iznosu od EUR 387,128 nismo bili u mogućnosti da pribavimo nezavisne potvrde stanja, niti da alternativnim revizorskim postupcima potvrdimo realnost iskazanih potraživanja.

Po našem mišljenju, osim za potencijalne efekte koje na finansijske iskaze imaju pitanja iznijeta u Osnovama za mišljenje sa rezervom, finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2016. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja za period od 1. januara do 31. decembra 2016. godine, u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori, zasnovanim na Zakonu o računovodstvu.

Osnove za mišljenje sa rezervom

Nekretnine, postrojenja i oprema Društva na dan 31. decembar 2016. godine iznose EUR 15,022,364. Društvo nije izvršilo test obezvrjeđenja imovine na dan sastavljanja finansijskih iskaza u skladu sa zahtjevima MRS 36 – „Umanjenje vrijednosti imovine“. Usled toga nismo bili u mogućnosti da potvrdimo nadoknadivost iskazane vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme, niti da kvantifikujemo potencijalne efekte odstupanja od navedenog standarda u finansijskim iskazima Društva na dan 31. decembar 2016. godine.

Nismo prisustvovali popisu zaliha iskazanih u iznosu od EUR 450,011 na dan 31. decembra 2016. godine, s obzirom na to da je popis bio izvršen prije našeg imenovanja za revizora Društva. Zbog prirode računovodstvene evidencije, nismo bili u mogućnosti da se drugim revizorskim postupcima uvjerimo u količine zaliha na dan bilansiranja.

Potraživanja Društva na dan 31. decembra 2016. godine iznose EUR 5,877,945 i uključuju potraživanja starija od godinu dana od dana dospjeća u iznosu od EUR 205,101. Iako je naplata ovih potraživanja neizvjesna, Društvo nije izvršilo njihovu ispravku vrijednosti. Saglasno tome, potraživanja Društva iskazana u bilansu stanja i rezultat tekuće godine su više iskazani za EUR 205,101. Takođe, za potraživanja u iznosu od EUR 898,348 nismo bili u mogućnosti da pribavimo nezavisne potvrde stanja, niti da alternativnim revizorskim postupcima potvrdimo realnost iskazanih potraživanja.

Regionalni vodovod Crnogorsko primorje DOO Budva

Naziv kompanije

Matični broj

Organizacija društva

Učesče države Crne Gore u vlasničkoj strukturi

Ovlašteno lice u kompaniji

Veličina društva u skladu sa zakonom

Obveznik eksterne revizije

Posljednje pozitivno mišljenje eksterne revizije

Regionalni vodovod crnogorsko primorje DOO Budva
02090198

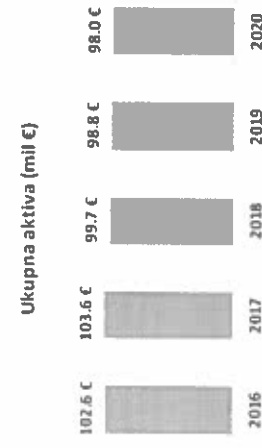
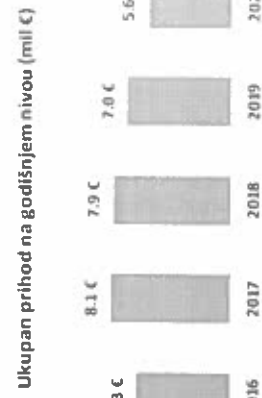
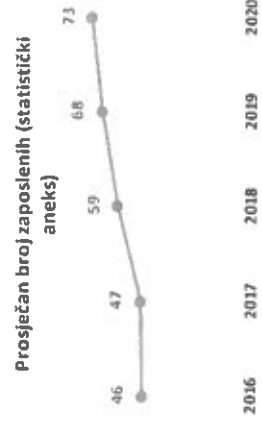
Društvo sa ograničenom odgovornošću
100.0%

Josip Đurašković
Srednje
DA
2014

Regionalni vodovod Crnogorsko primorje

	2016	2017	2018	2019	2020
Odgovorno lice za finansijske iskaze	Goran Jevrić	Goran Jevrić	Goran Jevrić	Goran Jevrić	Goran Jevrić
Finansijski iskazi	DA	DA	DA	DA	DA
Napomene uz finansijske iskaze	NE	NE	NE	DA	DA
Prosječan broj zaposlenih (statistički aneks)	46	47	59	68	73
Ukupan prihod na godišnjem nivou (mil €)	6.3 €	8.1 €	7.9 €	7.0 €	5.6 €
Neto dobit (mil €)	0.2 €	2.3 €	0.1 €	0.1 €	-0.2 €
Ukupna aktiva (mil €)	102.6 €	103.6 €	99.7 €	98.8 €	98.0 €
Izvršitelj eksterne revizije	DA	DA	DA	DA	DA
Izabrani eksterni revizor	Deloitte	Deloitte	Crowe MNE	Crowe MNE	Crowe MNE
Mišljenje eksterne revizije	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom
Skretanje pažnje	DA	DA	DA	NE	NE

2020. godina

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte pitanja iskazanih u paragrafu Osnove za mišljenje sa rezervom, priloženi finansijski iskazi istinito i objektivno prikazuju finansijske pozicije Društva na dan 31. decembar 2020. godine, njegovu finansijsku uspješnost i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa Zakonom o računovodstvu i računovodstvenim propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori.

Osnova za mišljenje sa rezervom

Kao što je objelodanjeno u napomeni 29 uz finansijske iskaze na dan 31. decembra 2020. godine, obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze iskazane su u iznosu od EUR 432.426 i ne sadrže obaveze prema Ministarstvu finansija i socijalnog staranja po osnovu naknada. Ministarstvo finansija i socijalnog staranja je na konfirmaciji od 07. juna 2021. godine iskazalo da obaveze Društva po osnovu naknada prema Ministarstvu finansija i socijalnog staranja na dan 31. decembra 2020. godine iznose EUR 598.429 a odnose se na naknade po osnovu Ugovora potpisanog 28. avgusta 2007. godine između Vlade Crne Gore i Međunarodne organizacije za razvoj. Do dana izdavanja ovog mišljenja nije izvršeno usaglašavanje između Društva i Ministarstva finansija i socijalnog staranja Crne Gore. Saglasno tome, nismo bili u mogućnosti da utvrdimo potencijalne efekte na priložene finansijske iskaze da je izvršeno usaglašavanje između Društva i Ministarstva finansija i socijalnog staranja Crne Gore.

2019. godina

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte pitanja iskazanih u paragrafu Osnove za mišljenje sa rezervom, priloženi finansijski iskazi istinito i objektivno prikazuju finansijske pozicije Društva na dan 31. decembar 2019. godine, njegovu finansijsku uspješnost i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa Zakonom o računovodstvu i računovodstvenim propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori.

Osnova za mišljenje sa rezervom

Kao što je objelodanjeno u napomeni 28 uz finansijske iskaze na dan 31. decembra 2019. godine, obaveze iz poslovanja iskazane su u iznosu od EUR 1.232.239 i ne sadrže obaveze prema Ministarstvu finansija po osnovu naknada. Ministarstvo finansija je na konfirmaciji od 01. juna 2020. godine iskazalo da obaveze Društva prema Ministarstvu finansija na dan 31. decembra 2019. godine iznose EUR 562.891 a odnose se na naknade po osnovu Ugovora potpisanog 28. avgusta 2007. godine između Vlade Crne Gore i Međunarodne organizacije za razvoj. Do dana izdavanja ovog mišljenja nije izvršeno usaglašavanje između Društva i Ministarstva finansija Crne Gore. Saglasno tome, nismo bili u mogućnosti da utvrdimo potencijalne efekte na priložene finansijske iskaze da je izvršeno usaglašavanje između Društva i Ministarstva finansija Crne Gore.

2018. godina

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte pitanja iskazanih u paragrafu Osnove za mišljenje sa rezervom, finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2018. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore.

Osnove za mišljenje sa rezervom

Kao što je objelodanjeno u napomeni 15 uz finansijske iskaze, odložene poreske obaveze na dan 31. decembra 2018. godine iznose EUR 2.314.767, ne uključuju sve efekte privremenih razlika, potencijalno neiskorišćenih prenetih poreskih gubitaka i poreskih kredita za koje bi postojao plan o budućoj oporezivoj dobiti, kao ni efekte nastale zbog procjene vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom 12 "Porezi na dobitak". Na osnovu dostupnih informacija i dokumentacije dostavljene od strane Društva nismo bili u mogućnosti da procijenimo efekte gore pomenutog pitanja na finansijske iskaze Društva.

Kao što je objelodanjeno u napomeni 20 uz finansijske iskaze, na dan 31. decembra 2018. godine, potraživanja Društva iskazana su u iznosu od EUR 910.973 i uključuju potraživanja od DOO "Vodovod i kanalizacija" Cetinje (u nastavku "ViK Cetinje") u iznosu od EUR 740.510, po osnovu dijela kredita od Abu Dhabi fonda, koje Društvo otplaćuje, a namijenjeno je ViK Cetinje. Pomenuti iznos obuhvata iznos od EUR 500.000 opredijeljen za rješavanje prioriteta pitanja vodosnabdjevanja Prijestonice Cetinje u skladu sa zaključkom Vlade od 28. jula 2018. godine, a koji je realizovan tokom 2012. i 2013. godine, kao i kamate i kursne razlike. Društvo nije izvršilo usaglašavanje stanja potraživanja sa navedenim kupcem na dan 31. decembra 2018. godine, jer rukovodstvo ViK Cetinje smatra da navedeni dio kredita predstavlja donaciju, odnosno obavezu Društva, koje je korisnik kredita. Rukovodstvo Društva nije bilo u mogućnosti da izvrši usaglašavanje stanja putem nezavisne potvrde salda do datuma izdavanja izvještaja revizora i, saglasno tome, nismo bili u mogućnosti da utvrdimo potencijalne efekte na priložene finansijske iskaze. Nadalje, gore pomenuta potraživanja od pravnog lica ViK Cetinje su starija od jedne godine od datuma njihove dospjelosti na naplatu, za koja Društvo nije izvršilo procjenu naplativosti, niti formiralo potrebnu ispravku vrijednosti u priloženim finansijskim iskazima na dan 31. decembra 2018. godine. Međutim, kao što je objelodanjeno u napomeni 34 uz finansijske iskaze, Društvo je u 2019. godini u potpunosti ispravilo potraživanja od pravnog lica ViK Cetinje.

Kao što je objelodanjeno u napomeni 25 uz finansijske iskaze, na dan 31. decembra 2018. godine, Društvo nije ispunilo finansijske i nefinansijske kovenante definisane Ugovorom o kreditu od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (u daljem tekstu: EBRD). Iako po mišljenju Rukovodstva, Društvo neće imati negativni uticaj, uzimajući u obzir da sve do dana izdavanja izvještaja EBRD nije zahtijevao prijevremenu naplatu kredita, Društvo nije dobilo pismo o odricanju prava od strane EBRD za kršenje kovenanta, što daje mogućnost kreditoru da, između ostalog, zahtijeva i prijevremenu otplatu kredita. Shodno navedenom, na dan 31. decembra 2018. godine dugoročni krediti bi mogli biti precijenjeni, a kratkoročne finansijske obaveze potcijenjene za iznos od EUR 4.916.667.

Kao što je objelodanjeno u napomeni 28 uz finansijske iskaze na dan 31. decembra 2018. godine, obaveze iz poslovanja iskazane su u iznosu od EUR 7.591.231 i sadrže obaveze prema Ministarstvu finansija u iznosu od EUR 33.303. Ministarstvo finansija je 02. oktobra 2019. godine potvrdilo da obaveze Društva prema Ministarstvu finansija na dan 31. decembra 2018. godine iznose EUR 522.257 koje se odnose na naknade po osnovu Ugovora potpisanog 28. avgusta 2007. godine između Vlade Crne Gore i Međunarodne organizacije za razvoj. Dodatno, obaveze iz poslovanja u iznosu od EUR 7.591.231, uključuju i ostale obaveze iz poslovanja koje se odnose na obaveze prema dvije opštine u ukupnom iznosu od EUR 256.993 na dan 31. decembra 2018. godine za koje Rukovodstvo Društva nije bilo u mogućnosti da izvrši usaglašavanje stanja putem nezavisne potvrde salda do datuma izdavanja izvještaja revizora ali je, kao što je objelodanjeno u napomeni 34 uz finansijske iskaze, Društvo u 2019. godini u potpunosti izmirilo pomenute obaveze prema dvije opštine. Saglasno tome, nismo bili u mogućnosti da utvrdimo potencijalne efekte na priložene finansijske iskaze da je izvršeno usaglašavanje između Društva i Ministarstva finansija i gore pomenute dvije opštine.

Skretanje pažnje

Skrećemo pažnju na sledeće:

- a) Kao što je objelodanjeno u napomeni 2.4 uz finansijske iskaze, priloženi finansijski iskazi sastavljeni su pod pretpostavkom da će Društvo nastaviti poslovanje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja. Na dan 31. decembra 2018. godine, kratkoročne obaveze Društva veće su od njegove obrtne imovine za EUR 10.227.251. Pored toga, od avgusta 2018. godine do maja 2019. godine, Društvo su bili blokirani tekući računski radi prinudne naplate po presudi Apelacionog suda u iznosu od EUR 9.457.281 (ne uključujući kamate i sudske troškove i porez na dodatnu vrijednost u slučaju da se po zakonima Crne Gore isti zaračunava na bilo koji iznos dosuđen Odlukom Međunarodne trgovinske komore u Parizu). Rukovodstvo Društva smatra da sposobnost Društva da nastavi da posluje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja zavisi od priliva iz obavljanja poslovne djelatnosti, kao i od predviđenog kreditnog zaduženja za deblokadu transakcionih računa, a za koje su predviđene državne garancije (napomena 2.4).
- b) Kao što je objelodanjeno u napomeni 17 uz finansijske iskaze, na dan 31. decembra 2018. godine, zemljište iznosi EUR 2.004.960. U odnosu na ukupan iznos zemljišta u računovodstvenim evidencijama Društva, za iznos od EUR 57.534 Društvo je uputilo zahtjev za uknjižbu nepokretnosti u katastar još 1998. godine i do dana izdavanja izvještaja Društvo nije upisano kao vlasnik nad pomenutim zemljištem.
- c) Kao što je objelodanjeno u napomeni 2.1, Društvo nije prikazalo iskaz o promjenama na kapitalu iskaz o tokovima gotovine za godinu koja se završava 31. decembra 2018. godine, s obzirom da je u skladu sa Zakonom o računovodstvu Crne Gore („Sl. list CG”, br. 52/16) klasifikovano kao malo pravno lice za koje se ne zahtijeva sastavljanje i prikazivanje navedenih iskaza.

Naše mišljenje nije dodatno modifikovano u vezi sa navedenim pitanjima

2017. godina

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte pitanja iskazanih u paragrafu Osnove za mišljenje sa rezervom, finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2017. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore.

Osnove za mišljenje sa rezervom

Kao što je objelodanjeno u napomeni 15 uz finansijske iskaze, odložene poreske obaveze na dan 31. decembra 2017. godine iznose EUR 2.006.608, ne uključuju sve efekte privremenih razlika, potencijalno neiskorišćenih prenijetih poreskih gubitaka i poreskih kredita za koje bi postojao plan o budućoj oporezivoj dobiti, kao ni efekte nastale zbog procjene vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom 12 "Porezi na dobitak". Na osnovu dostupnih informacija i dokumentacije dostavljene od strane Društva, nismo bili u mogućnosti da procijenimo efekte gore pomenutog pitanja na finansijske iskaze Društva.

Kao što je objelodanjeno u napomeni 20 uz finansijske iskaze, na dan 31. decembra 2017. godine, potraživanja Društva iskazana su u iznosu od EUR 1.157.606 i uključuju potraživanja od DOO "Vodovod i kanalizacija" Cetinje (u nastavku "ViK Cetinje") u iznosu od EUR 740.510, po osnovu dijela kredita od Abu Dhabi fonda, koje Društvo otplaćuje, a namijenjeno je ViK Cetinje. Pomenuti iznos obuhvata iznos od EUR 500.000 opredijeljen za rješavanje prioritnih pitanja vodosnadbijevanja Prijestonice Cetinje u skladu sa Zaključkom Vlade od 28. jula 2011.

godine, a koji je realizovan tokom 2012. i 2013. godine, kao i kamate i kursne razlike za period do 2017. godine, od čega se na kamate i kursne razlike evidentirane u 2017. godini odnosi iznos od EUR 30.822. Društvo nije izvršilo usaglašavanje stanja potraživanja sa navedenim kupcem na dan 31. decembra 2017. godine, jer rukovodstvo VIK Cetinje smatra da navedeni dio kredita predstavlja donaciju, odnosno obavezu Društva, koje je korisnik kredita. Rukovodstvo Društva nije bilo u mogućnosti da izvrši usaglašavanje stanja putem nezavisne potvrde salda do datuma izdavanja izvještaja revizora i, saglasno tome, nismo bili u mogućnosti da utvrdimo potencijalne efekte na priložene finansijske iskaze. Nadalje, gore pomenuta potraživanja od pravnog lica VIK Cetinje su starija od jedne godine od datuma njihove dospjelosti na naplatu, za koja Društvo nije izvršilo procjenu naplativosti, niti formiralo potrebnu ispravku vrijednosti u priloženim finansijskim iskazima. Shodno navedenom i na osnovu raspoložive dokumentacije, te analize naplate potraživanja nakon datuma iskaza o finansijskoj poziciji, nismo bili u mogućnosti da se uvjerimo u potrebnu ispravku vrijednosti navedenih potraživanja kako bi se ista svela na njihovu naplativu vrijednost.

Kao što je objelodanjeno u napomeni 18 uz finansijske iskaze, na dan 31. decembra 2017. godine, ostali dugoročni finansijski plasmani Društva iskazani su u iznosu od EUR 316.512 i uključuju potraživanja od Ministarstva održivog razvoja i turizma u iznosu od EUR 117.824. Dana 6. novembra 2017. godine, Ministarstvo održivog razvoja i turizma poslalo je obavještenje Društvu i Ministarstvu finansija da preuzme potraživanja u iznosu od EUR 131.040 kao svoju obavezu plaćanja nastalu po osnovu Ugovora o realizaciji Projekta održivog razvoja i turizma potpisanog 28. avgusta 2007. godine između Vlade Crne Gore i Međunarodne organizacije za razvoj, kao i Ugovora potpisanog između Društva i konsultanata angažovanih na pomenutom projektu. U nezavisnoj potvrdi salda, Ministarstvo održivog razvoja i turizma je potvrdilo da nema nikakvih potraživanja niti obaveza prema Društvu na dan 31. decembra 2017. godine. Dodatno, Ministarstvo finansija je 28. maja 2018. godine potvrdilo da obaveze Društva prema Ministarstvu finansija po osnovu glavnice za kredit uzet od Međunarodne organizacije za razvoj iznose SDR 5.572.102 odnosno EUR 6.613.595 i da su umanjene za iznos SDR 110.425 pozivajući se na gore pomenuto obavještenje Ministarstva održivog razvoja i turizma, dok je Društvo na dan 31. decembra 2017. godine iskazalo obaveze po osnovu kredita uzetog od Međunarodne organizacije za razvoj u iznosu od EUR 6.710.950 kako je prikazano u napomeni 25. Saglasno tome, nismo bili u mogućnosti da utvrdimo potencijalne efekte na priložene finansijske iskaze da je izvršeno usaglašavanje Društva sa Ministarstvom održivog razvoja i turizma i Ministarstvom finansija. Društvo je na dan 31. decembar 2018. godine izvršilo u finansijskim iskazima umanjenje ostalih dugoročnih finansijskih plasmana koji se odnose na potraživanje od Ministarstva održivog razvoja i turizma u iznosu od EUR 111.164, izvršilo umanjenje pozicija dugoročnih kredita i kratkoročnih finansijskih obaveza za dio kredita koji je preuzelo pomenuto Ministarstvo u iznosima od EUR 29.253, odnosno EUR 13.410, i priznalo neto rashode po osnovu ovih korekcija u iznosu od EUR 68.501 u iskazu o ukupnom rezultatu za godinu koja se završava na dan 31. decembar. 2018. godine.

Kao što je objelodanjeno u napomeni 24 uz finansijske iskaze, na dan 31. decembra 2017. godine, dugoročna rezervisanja po osnovu sudskih sporova iskazana su u iznosu od EUR 749.871. Navedena procijenjena vrijednost sudskih sporova ne uključuje rezervisanja po osnovu sudskog spora sa izvođačem radova Strabag AG, Beč koji je u maju 2010. godine pokrenuo arbitražni postupak protiv Društva kod Međunarodne trgovinske komore u Parizu. Kao što je objelodanjeno u napomeni 30 uz finansijske iskaze arbitražni postupak je okončan u aprilu 2013. godine, odlukom po kojoj bi Društvo trebalo da plati izvođaču radova Strabag AG dodatni iznos za izvedene radove. Privredni sud u Podgorici je četiri puta odbijao zahtjev za priznavanje arbitražne odluke. Apelacioni sud Crne Gore je 28. marta 2018. godine, donio Rješenje kojim se priznaje Odluka Međunarodnog arbitražnog suda Međunarodne trgovinske komore u Parizu od 12. marta 2013. godine. Na osnovu ovog Rješenja, kako je navedeno u napomeni 30 uz finansijske iskaze, Privredni sud Crne Gore je 17. jula 2018. godine donio Rješenje o izvršenju kojim je naložena naplata obaveze u iznosu od EUR 9.457.281 (ne uključujući kamate, sudske troškove i porez na dodatu vrijednost u slučaju da se po zakonima Crne Gore isli zaračunava na bilo koji iznos dosuđen Odlukom Međunarodne trgovinske komore u Parizu). Iskazana obaveza prema izvođaču radova Strabag AG na dan 31. decembra 2017. godine iznosi EUR 5.326.576 (napomena 28). Prilikom

procjene rezervisanja za sudske sporove i sastavljanja finansijskih iskaza za ranije i za tekući period, Rukovodstvo Društva nije uzelo u obzir odluku Međunarodnog arbitražnog suda u Parizu. Shodno navedenom, Društvo nije izvršilo primjenu MRS 8 – „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“, po kojem se zahtijeva korekcija uporednih podataka neraspoređene dobiti i rezervisanja, kao i korekcija početnog stanja najranijeg uporednog perioda za pomenute efekte sudskog spora sa izvođačem radova Strabag AG. Da je Društvo izvršilo primjenu navedenog standarda, rezervisanja za sudske sporove na dan 31. decembra 2017. i 2016. godine i akumulirani gubitak na dan 31. decembra 2017., 2016. i 1. januara 2016. godine bili bi veći za iznos od EUR 4.130.705 koji se odnosi na razliku iznosa po sudskim rješenjima, izvještajima advokata i Društva i iskazanim rezervisanjima za potencijalne sporove i obavezama prema Strabag AG. Navedeni iznos ne uključuje potencijalne efekte zatezanih kamata, troškova i eventualnih poreza koje nismo bili u mogućnosti da utvrdimo do datuma izdavanja ovog izvještaja. Kako je nadalje objelodanjeno u napomeni 30, Društvo je pred Vrhovnim sudom tražilo reviziju gore pomenutog Rješenja Apelacionog suda Crne Gore, koja je dana 13. juna 2018. godine odbačena kao nedozvoljena. Društvo je dana 23. avgusta 2018. godine podnijelo žalbu Ustavnom sudu na pomenuto Rješenje Vrhovnog suda, koji je na sjednici održanoj 29. januara 2019. godine donio Odluku kojom se usvaja ustavna žalba i ukida Rješenje Vrhovnog suda od 13. juna 2018. godine. U ponovljenom postupku pred Vrhovnim sudom revizija je odbačena kao nedozvoljena dana 8. maja 2019. godine. Društvo je na pomenuto Rješenje Vrhovnog suda dana 10. juna 2019. godine podnijelo žalbu Ustavnom sudu.

Kao što je objelodanjeno u napomeni 25 uz finansijske iskaze, na dan 31. decembra 2017. godine, Društvo nije ispunilo finansijske i nefinansijske kovenante definisane Ugovorom o kreditu od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (u daljem tekstu: EBRD). Iako po mišljenju Rukovodstva, Društvo neće imati negativni uticaj, uzimajući u obzir da sve do dana izdavanja izvještaja EBRD nije zahtijevao prijevremenu naplatu kredita, Društvo nije dobilo pismo o odricanju prava od strane EBRD za kršenje kovenanta, što daje mogućnost kreditoru da, između ostalog, zahtijeva i prijevremenu oplatu kredita. Shodno navedenom, na dan 31. decembra 2017. godine dugoročni krediti bi mogli biti precijenjeni, a kratkoročne finansijske obaveze potcijenjene za iznos od EUR 6.416.667.

Kao što je objelodanjeno u napomeni 28 uz finansijske iskaze na dan 31. decembra 2017. godine, obaveze iz poslovanja iskazane su u iznosu od EUR 7.251.619 i sadrže obaveze prema Ministarstvu finansija u iznosu od EUR 33.303. Ministarstvo finansija je 28. maja 2018. godine potvrdilo da obaveze Društva prema Ministarstvu finansija na dan 31. decembra 2017. godine iznose EUR 469.057 koje se odnose na naknade po osnovu Ugovora potpisanog 28. avgusta 2007. godine između Vlade Crne Gore i Međunarodne organizacije za razvoj. Dodatno, obaveze iz poslovanja u iznosu od EUR 7.251.619, uključuju i ostale obaveze iz poslovanja koje se odnose na obaveze prema dvije opštine u ukupnom iznosu od EUR 256.993 na dan 31. decembra 2017. godine za koje Rukovodstvo Društva nije bilo u mogućnosti da izvrši usaglašavanje stanja putem nezavisne potvrde salda do datuma izdavanja izvještaja revizora. Saglasno tome, nismo bili u mogućnosti da utvrdimo potencijalne efekte na priložene finansijske iskaze da je izvršeno usaglašavanje između Društva i Ministarstva finansija i gore pomenute dvije opštine.

Skretanje pažnje

Skrećemo pažnju na sledeće:

- a) Kao što je objelodanjeno u napomeni 2.4 uz finansijske iskaze, priloženi finansijski iskazi sastavljeni su pod pretpostavkom da će Društvo nastaviti poslovanje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja. Na dan 31. decembra 2017. godine, kratkoročne obaveze Društva veće su od njegove obrtne imovine za EUR 1.743.578. Pored toga, od avgusta 2018. godine do maja 2019. godine, Društvo su bili blokirani tekući računi radi prinudne naplate po presudi Apelacionog suda u iznosu od EUR 9.457.281 (ne uključujući kamate i sudske troškove i porez na dodatu vrijednost u slučaju da se po zakonima Crne Gore isti zaračunava na bilo koji iznos dosuđen Odlukom Međunarodne trgovinske komore u Parizu). Ove činjenice, zajedno sa pitanjima navedenim u paragrafu Osnove za mišljenje sa rezervom, ukazuju na postojanje

materijalno značajnih neizvjesnosti koje izazivaju značajnu sumnju da će Društvo biti u stanju da nastavi sa poslovanjem po načelu stalnosti poslovanja. Rukovodstvo Društva smatra da sposobnost Društva da nastavi da posluje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja zavisi od priliva iz obavljanja poslovne djelatnosti, kao i od kontinuirane finansijske podrške vlasnika Društva (napomena 2.4).

- b) Kao što je objelodanjeno u napomeni 17 uz finansijske iskaze, na dan 31. decembra 2017. godine, zemljište iznosi EUR 2.004.960. U odnosu na ukupan iznos zemljišta u računovodstvenim evidencijama Društva, za iznos od EUR 57.534 Društvo je uputilo zahtjev za uknjižbu nepokretnosti u katastar još 1998. godine i do dana izdavanja izvještaja Društvo nije upisano kao vlasnik nad pomenutim zemljištem.
- c) Kao što je objelodanjeno u napomeni 2.1, Društvo nije prikazalo iskaz o promjenama na kapitalu iskaz o tokovima gotovine za godinu koja se završava 31. decembra 2017. godine, s obzirom da je u skladu sa Zakonom o računovodstvu Crne Gore („Sl. list CG”, br. 52/16) klasifikovano kao malo pravno lice za koje se ne zahtijeva sastavljanje i prikazivanje navedenih iskaza.

Naše mišljenje nije dodatno modifikovano u vezi sa navedenim pitanjima.

2016. godina

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte pitanja iskazanih u paragrafu Osnove za mišljenje sa rezervom, finansijski iskazi prikazuju isinito i objektivno finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2016. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore.

Osnove za mišljenje sa rezervom

Kao što je objelodanjeno u napomeni 15 uz finansijske iskaze, odložene poreske obaveze na dan 31. decembra 2016. godine iznose EUR 7.722.215, ne uključuju sve efekte privremenih razlika, potencijalno neiskorišćenih prenetih poreskih gubitaka i poreskih kredita za koje bi postojao plan o budućoj oporezivoj dobiti, kao ni efekte nastale zbog procjene vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom 12 “Porezi na dobitak”. Na osnovu dostupnih informacija i dokumentacije dostavljenih od strane Društva, nismo bili u mogućnosti da procijenimo efekte gore pomenutog pitanja na finansijske iskaze Društva.

Kao što je objelodanjeno u napomeni 20 uz finansijske iskaze, na dan 31. decembra 2016. godine, potraživanja Društva iskazana su u iznosu od EUR 1.872.579 i uključuju:

- potraživanja od DOO “Vodovod i kanalizacija” Cetinje (u nastavku “ViK Cetinje”) u iznosu od EUR 709.688, po osnovu dijela kredita od Abu Dhabi fonda, koje Društvo otplaćuje, a namijenjeno je ViK Cetinje. Pomenuti iznos obuhvata iznos od EUR 500.000 opredijeljen za rješavanje prioriteta pitanja vodosnabdijevanja prijestonice Cetinje u skladu sa Zaključkom Vlade od 28. jula 2011. godine, a koji je realizovan tokom 2012. i 2013. godine, kao i kamate i kursne razlike za period do 2016. godine, od čega se na kursne razlike evidentirane u 2016. godini odnosi iznos od EUR 20.450. Društvo nije izvršilo usaglašavanje stanja potraživanja sa navedenim kupcem na dan 31. decembra 2016. godine, jer rukovodstvo ViK Cetinje smatra da navedeni dio kredita predstavlja donaciju, odnosno obavezu Društva, koji je korisnik kredita. Rukovodstvo Društva nije bilo u mogućnosti da izvrši usaglašavanje stanja putem nezavisne potvrde salda do datuma izdavanja izvještaja revizora i, saglasno tome, nismo bili u mogućnosti da utvrdimo potencijalne efekte na priložene finansijske iskaze. Nadalje, gore pomenuta potraživanja od pravnog lica ViK Cetinje su starija od jedne godine od datuma njihove dospjelosti na naplatu, za koja Društvo nije izvršilo procjenu naplativosti, niti formiralo potrebnu ispravku vrijednosti u priloženim finansijskim iskazima. Shodno

- navedenom i na osnovu raspoložive dokumentacije, te analize naplate potraživanja nakon datuma iskaza o finansijskoj poziciji, nismo bili u mogućnosti da se uvjerimo u potrebnu ispravku vrijednosti navedenih potraživanja kako bi se ista svela na njihovu naplativu vrijednost.
- potraživanja od pravnog lica DOO "Gintaš", Podgorica u iznosu od EUR 27.675, koja datiraju iz 2010. godine iza koja Društvo nije vršilo procjenu naplativosti, niti formiralo ispravku vrijednosti u priloženim finansijskim iskazima. Shodno navedenom i na osnovu raspoložive dokumentacije, te analize naplate potraživanja nakon datuma iskaza o finansijskoj poziciji, potrebno je izvršiti ispravku vrijednosti nenaplaćenih potraživanja u punom iznosu pa su potraživanja na dan 31. decembar 2016. godine i rezultat za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2016. godine precijenjeni za iznos od EUR 27.675. Društvo je u 2017. godini izvršilo ispravku vrijednosti cjelokupnog iznosa gore navedenog potraživanja od pravnog lica DOO "Gintaš", Podgorica.
- potraživanja od državnih organa iskazana su u iznosu od EUR 131.040 i odnose se na potraživanja od Ministarstva održivog razvoja i turizma. Dana 6. novembra 2017. godine, Ministarstvo održivog razvoja i turizma poslalo je obavještenje Društvu i Ministarstvu finansija da preuzima gore navedeni iznos kao svoju obavezu plaćanja nastao po osnovu Ugovora o realizaciji Projekta održivog razvoja i turizma polipisanog 28. avgusta 2007. godine između Vlade Crne Gore i Međunarodne organizacije za razvoj, kao i Ugovora potpisanog između Društva i konsultanata angažovanih na pomenutom projektu. Međutim, u nezavisnoj potvrdi salda, Ministarstvo održivog razvoja i turizma je potvrdilo da nema nikakvih potraživanja niti obaveza prema Društvu na dan 31. decembra 2016. godine. Dodatno, Ministarstvo finansija je 28. maja 2018. godine potvrdilo da su obaveze Društva prema Ministarstvu finansija umanjene za iznos SDR 110.425 pozivajući se na obavještenje Ministarstva održivog razvoja i turizma koji se odnosi na obavezu Ministarstva održivog razvoja i turizma po osnovu ekološkog monitoringa Velike plaže i izrade glavnog projekta eko infrastrukture delle Bojane. Saglasno tome, nismo bili u mogućnosti da utvrdimo potencijalne efekte na priložene finansijske iskaze da je izvršeno usaglašavanje Društva sa Ministarstvom održivog razvoja i turizma i Ministarstvom finansija.
- potraživanja od pravnog lica DOO "Vodovod i kanalizacija" Bar (u nastavku "ViK Bar") u iznosu od EUR 195.090, od čega je iznos od EUR 163.968 predmet sudskog spora i odnosi se na potraživanja iz 2012. i 2013. godine. Kako je objelodanjeno u napomeni 34, iznos od EUR 81.001 koji, iako je riješen presudom suda u korist Društva 6. decembra 2017. godine, nije naplaćen. Uzimajući u obzir neizvjesnost naplate gore navedenih potraživanja potrebno je izvršiti ispravku vrijednosti nenaplaćenih potraživanja u punom iznosu pa su shodno tome potraživanja na dan 31. decembar 2016. godine i rezultat za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2016. godine precijenjeni za iznos od EUR 33.821. Društvo je u 2017. godini izvršilo ispravku vrijednosti cjelokupnog iznosa gore navedenog potraživanja od pravnog lica ViK Bar.
- potraživanja od pravnog lica Vodovod i kanalizacija d.o.o. Budva (u nastavku "ViK Budva") na dan 31. decembar 2016. godine iznose EUR 69.508. ViK Budva je dana 15. juna 2018. godine u nezavisnoj potvrdi salda potvrdilo da obaveze prema Društvu iznose EUR 1.966. Društvo nije izvršilo usaglašavanje potraživanja sa ViK Budva u iznosu od EUR 67.642 na dan 31. decembar 2016. godine. Kako je objelodanjeno u napomeni 34, Društvo je tokom 2018. godine sklopilo Ugovor o poravnanju kojim je regulisano plaćanje obaveza koje ViK Budva ima prema Društvu u iznosu od EUR 33.821 i koji je naplaćen tokom 2019. godine. Shodno navedenom i na osnovu raspoložive dokumentacije, te analize naplate potraživanja nakon datuma iskaza o finansijskoj poziciji, za preostali dio potraživanja koja nisu naplaćena tokom 2018. godine u iznosu od EUR 33.821 potrebno je izvršiti ispravku vrijednosti u punom iznosu, pa su potraživanja na dan 31. decembar 2016. godine i rezultat za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2016. godine precijenjeni za iznos od EUR 33.821. Društvo je u 2017. godini izvršilo ispravku vrijednosti cjelokupnog iznosa gore navedenog potraživanja od pravnog lica ViK Budva koji je umanjeno u 2019. godini po osnovu primijene uplate od strane ViK Budva u iznosu od EUR 33.921.

Kao što je objelodanjeno u napomeni 24 uz finansijske iskaze, na dan 31. decembra 2016. godine, dugoročna rezervisanja po osnovu sudskih sporova iskazana su u iznosu od EUR 1.032.859. Navedena rezervisanja izvršena su na osnovu procijenjenih potencijalnih obaveza po sudskim sporovima u kojima je Društvo tužena strana. Na osnovu izvještaja advokata i dostavljene dokumentacije od strane Društva, procijenjena vrijednost sudskih sporova koji se vode protiv Društva, a koje bi trebalo rezervisati na dan 31. decembra 2016. godine iznose EUR 1.094.903, ne uključujući potencijalne obaveze po osnovu zatezних kamata i troškova. Navedena procijenjena vrijednost sudskih sporova ne uključuje rezervisanja po osnovu sudskog spora sa izvođačem radova Strabag AG, Beč koji je u maju 2010. godine pokrenuo arbitražni postupak protiv Društva kod Međunarodne trgovinske komore u Parizu. Kao što je objelodanjeno u napomeni 30 uz finansijske iskaze, arbitražni postupak je okončan u aprilu 2013. godine, odlukom po kojoj Društvo bi trebalo da plati izvođaču radova Strabag AG dodatni iznos za izvedene radove. Privredni sud u Podgorici je četiri puta odbijao zahtjev za priznavanje arbitražne odluke. Apelacioni sud Crne Gore je 28. marta 2018. godine, donio Rješenje kojim se priznaje Odluka Međunarodnog arbitražnog suda Međunarodne trgovinske komore u Parizu od 12. marta 2013. godine. Na osnovu ovog Rješenja, kako je navedeno u napomeni 30 uz finansijske iskaze, privredni sud Crne Gore je 17. jula 2018. godine donio Rješenje o izvršenju kojim je naložena naplata obaveze u iznosu od EUR 9.457.281 (ne uključujući kamate, sudske troškove i porez na dodatu vrijednost u slučaju da se po zakonima Crne Gore isli zaračunava na bilo koji iznos dosuđen Odlukom Međunarodne trgovinske komore u Parizu). Iskazana obaveza prema izvođaču radova Strabag AG, na dan 31. decembar 2016. godine iznosi EUR 5.326.576 (napomena 28).

Prilikom procjene rezervisanja za sudske sporove i sastavljanja finansijskih iskaza za ranije i za tekući period, Rukovodstvo Društva nije uzelo u obzir odluku Međunarodnog arbitražnog suda u Parizu. Shodno navedenom, Društvo nije izvršilo primjenu MRS 8 - "Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške", po kome se zahtijeva korekcija uporednih podataka neraspoređene dobiti i rezervisanja, kao i korekcija početnog stanja najranijeg uporednog perioda za pomenute efekte sudskog spora sa izvođačem radova Strabag AG. Da je Društvo izvršilo primjenu navedenog standarda, rezervisanja za sudske sporove na dan 31. decembra 2016. i 2015. godine i akumulirani gubitak na dan 31. decembar 2016, 2015. i 1. januar 2015. godine bi bili veći za iznos od EUR 4.192.749, koji se odnosi na razliku iznosa po sudskim rješenjima, izvještaja advokata i Društva i iskazanim rezervisanjima za potencijalne sporove i obavezama prema Strabag AG. Navedeni iznos ne uključuje potencijalne efekte zatezних kamata, troškova i eventualnih poreza koje nismo bili u mogućnosti da utvrdimo do datuma izdavanja ovog izvještaja. Kako je nadalje objelodanjeno u napomeni 30, Društvo je pred vrhovnim sudom tražilo reviziju gore pomenutog Rješenja Apelacionog suda Crne Gore, koja je dana 13. juna 2019. godine odbačena kao nedozvoljena. Društvo je dana 23. avgusta 2018. godine podnijelo žalbu Ustavnom sudu na pomenuto Rješenje Vrhovnog suda, koji je na sjednici održanoj 29. januara 2019. godine donio odluku kojom se usvaja ustavna žalba i ukida Rješenje Vrhovnog suda od 13. juna 2018. godine.

Kao što je objelodanjeno u napomeni 25 uz finansijske iskaze, na dan 31. decembra 2016. godine, Društvo nije ispunilo finansijske i nefinansijske kovenante definisane Ugovorom o kreditu od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (u daljem tekstu: EBRD). Iako po mišljenju Rukovodstva, Društvo neće imati negativni uticaj, uzimajući u obzir da sve do dana izdavanja izvještaja EBRD nije zahtijevao prijevremenu naplatu kredita, Društvo nije dobilo pismo o oduzimanju prava od strane EBRD za kršenje kovenanta, što daje mogućnost kreditoru da, između ostalog, zahtijeva i prijevremenu otplatu kredita. Shodno navedenom, na dan 31. decembra 2016. godine dugoročni krediti bi mogli biti precijenjeni, a kratkoročne finansijske obaveze potcijenjene za iznos od EUR 7.916.667.

Kao što je objelodanjeno u napomeni 28 uz finansijske iskaze na dan 31. decembra 2016. godine, obaveze iz poslovanja iskazane su u iznosu od EUR 6.410.251 i sadrže obaveze prema Ministarstvu finansija u iznosu od EUR 33.303. Ministarstvo finansija je 28. maja 2018, godine potvrdilo da obaveze Društva prema Ministarstvu finansija na dan 31. decembra 2016. godine iznose EUR 413.710 koje se odnose na naknade po osnovu Ugovora potpisanog 29. avgusta 2007. godine između Vlade Crne Gore i Međunarodne organizacije za razvoj. Dodatno, obaveze

iz poslovanja u iznosu od EUR 6.410.251, uključuju i ostale obaveze iz poslovanja koje se odnose na obaveze prema dvije Opštine u ukupnom iznosu od EUR 256.993 na dan 31. decembra 2016. godine za koje Rukovodstvo Društva nije bilo u mogućnosti da izvrši usaglašavanje stanja putem nezavisne potvrde salda do datuma izdavanja izvještaja revizora. Saglasno tome, nismo bili u mogućnosti da utvrdimo potencijalne efekte na priložene finansijske iskaze da je izvršeno usaglašavanje između Društva i Ministarstva finansija i gore pomenute dvije opštine.

Kao što je objelodanjeno u napomeni 34 uz finansijske iskaze, Poreska uprava je tokom 2017. godine izvršila inspekcijски nadzor, kojim je utvrđeno da je Društvo u prethodnim periodima, a zaključno sa 31. decembrom 2016. godine prikazalo veći odbitni porez na dodatu vrijednost u iznosu od EUR 500.788 od čega se iznos od EUR 423.882 odnosi na uvoz opreme za izgradnju regionalne sanitarne deponije "Možura" u Baru. Finansijski iskazi na dan 31. decembra 2016. godine ne sadrže korekcije po ovom osnovu. Shodno navedenom, obaveze za porez na dodatu vrijednost su potcijenjene za iznos od EUR 500.788, akumulirani gubitak je potcijenjen za iznos od EUR 478.957, a rezultat perioda je precijenjen za iznos od EUR 21.831. Društvo je u 2017. godini izvršilo korekcije poreskih prijama kod kojih su utvrđene nepravilnosti tokom inspekcijskog nadzora,

Skretanje pažnje

Skrećemo pažnju na sledeće:

- a) Kao što je objelodanjeno u napomena 2.4 uz finansijske iskaze, priloženi finansijski iskazi sastavljeni su pod pretpostavkom da će Društvo nastaviti poslovanje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja. Na dan 31. decembra 2016. godine kratkoročne obaveze Društva veće su od njegove obrtne imovine za EUR 3.452.800. Pored toga, od avgusta 2018. godine do maja 2019. godine Društvo su bili blokirani tekući računi radi prinudne naplate po presudi Apelacionog suda u iznosu od EUR 9.457.281 (ne uključujući kamate i sudske troškove i porez na dodatu vrijednost). Ove činjenice, zajedno sa pitanjima navedenim u paragrafu Osnove za mišljenje sa rezervom, ukazuju na postojanje materijalno značajnih neizvjesnosti koje izazivaju značajnu sumnju da će Društvo biti u stanju da nastavi sa poslovanjem po načelu stalnosti poslovanja, Rukovodstvo Društva smatra da sposobnost Društva da nastavi da posluje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja zavisi od priliva iz obavljanja poslovne djelatnosti, kao i od kontinuirane finansijske podrške vlasnika Društva (napomena 2.4).
- b) Kao što je objelodanjeno u napomeni 17 uz finansijske iskaze, na dan 31. decembra 2016, godine zemljište iznosi EUR 2.004.960. U odnosu na ukupan iznos zemljišta u knjigama, za iznos od EUR 57.892, Društvo je uputilo zahtjev za uknjižbu nepokretnosti u katastar još 1998. godine i do dana izdavanja izvještaja Društvo nije upisano kao vlasnik nad pomenutim zemljištem.
- c) Društvo nije prikazalo iskaz o promjenama na kapitalu i iskaz o tokovima gotovine za godinu koja se završava 31. decembra 2016. godine, s obzirom da je u skladu sa Zakonom o računovodstvu Crne Gore ("S1 - list CG", br.52/16) klasifikovano kao malo pravno lice za koje se ne zahtijeva sastavljanje i prezentiranje navedenih iskaza.

Naše mišljenje nije dodatno modifikovano u vezi sa navedenim pitanjima

Rudnik uglja AD Pljevlja

Naziv kompanije

Matični broj

Organizacija društva

Učešće države Crne Gore u vlasničkoj strukturi

Ovlašćeno lice u kompaniji

Veličina društva u skladu sa zakonom

Obveznik eksterne revizije

Posljednje pozitivno mišljenje eksterne revizije

RUDNIK UGLJA — PLJEVLJA

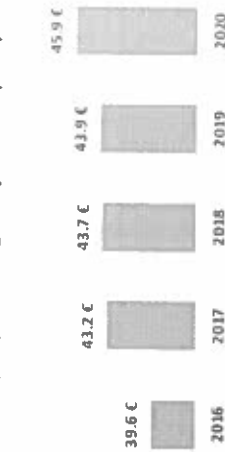
Rudnik uglja AD Pljevlja
02009501
Akcionarsko društvo
100.0%
Milan Lekić
Veliko
DA
2020

	2016	2017	2018	2019	2020
Odgovorno lice za finansijske iskaze	Slavoljub Popadić	Slavoljub Popadić	Slavoljub Popadić	Slavoljub Popadić	Slavoljub Popadić
Finansijski iskazi	DA	DA	DA	DA	DA
Napomene uz finansijske iskaze	DA	DA	DA	DA	DA
Prosječan broj zaposlenih (statistički aneks)	868	792	746	670	691
Ukupan prihod na godišnjem nivou (mil €)	39.6 €	43.2 €	43.7 €	43.9 €	45.9 €
Neto dobit (mil €)	3.7 €	6.4 €	6.6 €	9.6 €	13.1 €
Ukupna aktiva (mil €)	67.0 €	68.3 €	74.8 €	79.9 €	85.7 €
Izvršitelj eksterne revizije	DA	DA	DA	DA	DA
Izabrani eksterni revizor	Deloitte	Deloitte	BDO	BDO	BDO
Mišljenje eksterne revizije	Pozitivno	Pozitivno	Pozitivno	Pozitivno	Pozitivno
Skretanje pažnje	DA	DA	DA	NE	NE

Prosječan broj zaposlenih (statistički aneks)

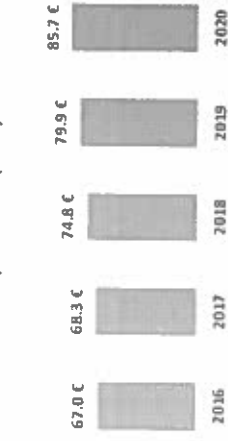
Ukupan prihod na godišnjem nivou (mil €)

Neto dobit (mil €)

Ukupna aktiva (mil €)

2020. godina

Mišljenje

Po našem mišljenju, priloženi finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim aspektima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2020. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori i računovodstvenim politikama objelodanjenim u Napomeni III. uz finansijske iskaze.

2019. godina

Mišljenje

Po našem mišljenju, priloženi finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim aspektima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2019. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori i računovodstvenim politikama objelodanjenim u Napomeni III. uz finansijske iskaze.

2018. godina

Mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2018. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i novčane tokove za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori, zasnovanim na Zakonu o računovodstvu i računovodstvenim politikama objelodanjenim u Napomeni II. uz finansijske iskaze.

Skretanje pažnje

Skrećemo pažnju na Napomenu 35. uz finansijske iskaze u kojoj je objelodanjena činjenica da se na dan 31. decembar 2018. godine protiv Društva vodi više sudskih sporova ukupne vrijednosti EUR 5.253.563 od kojih je tužba Opštine Pljevlja u iznosu od EUR 5.067.475 od posebnog finansijskog značaja. U finansijskim iskazima za poslovnu 2018. godinu izvršeno je rezervisanje po osnovu sudskih sporova u iznosu od EUR 148.772. Iako se konačni ishodi predmeta koji se vode protiv Društva trenutno ne mogu utvrditi, na osnovu dosadašnjeg toka sudskih sporova za koje nije izvršeno rezervisanje, uključujući i spor sa Opštinom Pljevlja, rukovodstvo Društva i eksterno angažovani advokati smatraju da neće nastati dodatne obaveze za Društvo po ovom osnovu i zbog toga Društvo nije izvršilo dodatna rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu proizaći po okončanju sudskih sporova. Naše mišljenje ne sadrži rezervu po ovom pitanju.

2017. godina

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2017. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore.

Skretanje pažnje

Skrećemo pažnju na pitanje objelodanjenje u napomeni 34 uz finansijske iskaze, da se na dan 31. decembra 2017. godine protiv Društva vodi više sudskih sporova ukupne vrijednosti EUR 5.263.978 od kojih je tužba Opštine Pljevlja u iznosu od EUR 5.067.475 od posebnog finansijskog značaja. U finansijskim iskazima za poslovnu 2017. godinu, izvršeno je rezervisanje po osnovu sudskih sporova u iznosu od EUR 299.220. Iako se konačni ishodi predmeta koji se vode protiv Društva trenutno ne mogu utvrditi, na osnovu dosadašnjeg toka sudskih sporova za koje nije izvršeno rezervisanje, uključujući i spor sa Opštinom Pljevlja, rukovodstvo Društva i eksterno angažovani advokati smatraju da neće nastati dodatne obaveze za Društvo po ovom osnovu i zbog toga Društvo nije izvršilo dodatna rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu proizaći po okončanju sudskih sporova.

Naše mišljenje nije kvalifikovano u vezi sa navedenim pitanjem.

2016. godina

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2016. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore.

Skretanje pažnje

Skrećemo pažnju na sledeća pitanja:

- a) Priloženi finansijski iskazi pripremljeni su pod pretpostavkom da će Društvo nastaviti poslovanje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja. Kao što je objelodanjeno u napomeni 2.3 uz finansijske iskaze, na dan 31. decembra 2016. godine kratkoročne obaveze Društva veće su od njegovih obrtnih sredstava za iznos od EUR 16.259.310 što je za iznos od EUR 4.820.552 manje u odnosu na istu razliku dan 31. decembra 2015. godine. Ovo pitanje ukazuje na postojanje materijalno značajnih neizvjesnosti koje mogu da izazovu značajnu sumnju u sposobnost Društva da posluje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja. Planovi rukovodstva Društva za otklanjanje navedenih neizvjesnosti i nastavka poslovanja u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, objelodanjeni su u napomeni 2.3 uz finansijske iskaze. Nadalje, kratkoročne obaveze na dan 31. decembra 2016. godine iznose EUR 27.143.661 i obuhvataju obaveze za poreze i doprinose na zarade u iznosu od EUR 10.805.419. Kao što je objelodanjeno u napomeni 35 uz finansijske iskaze, Ministarstvo finansija je tokom 2017. godine donijelo Rješenje kojim se usvaja zahijev Društva za program duga koji Društvo ima prema Poreskoj upravi za neizmirene poreze i doprinose. Priloženi finansijski iskazi ne uključuju korekcije koje mogu nastati kao rezultat ovih neizvjesnosti.
- b) Kao što je objelodanjeno u napomeni 34 uz finansijske iskaze, na dan 31. decembra 2016. godine protiv Društva se vodi pedest sudskih sporova od kojih je tužba Opštine Pljevlja od posebnog finansijskog značaja. Na osnovu dosadašnjeg toka sudskih sporova, rukovodstvo Društva smatra da neće nastati obaveze za Društvo po ovom osnovu i zbog toga nije izvršilo rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu proizaći po okončanju sudskih sporova.
- c) Kao što je objelodanjeno u napomeni 35 uz finansijske iskaze, Društvo je na dan 31. decembra 2016. godine iskazalo obaveze po osnovu poreza i doprinosa na zarade u iznosu od EUR 10.805.419 koje Društvo nije isplaćivalo u rokovima dospjeća i za koje nije obračunavalo zatezne kamate zbog neblagovremenog plaćanja. U skladu sa Zakonom o programu poreskog potraživanja (Službeni list br. 083/16), program poreskog potraživanja, obuhvata, između ostalog i otpis kamate i troškova postupka u vezi sa poreskim potraživanjem ukoliko

poreski dužnik ispuni sve obaveze definisane Rešenjem o reprogramu poreskog potraživanja. Kao što je objelodanjeno u napomeni 35 uz finasijske iskaze, Ministarstvo finansija je dana 05. aprila 2017. godine donijelo Rješenje kojim se usvaja zahtjev Društva za reprogram duga koji Društvo ima prema Poreskoj upravi za neizmirene poreze i doprinose.

Naše mišljenje nije kvalifikovano u vezi sa navedenim pitanjima.

Sveti Stefan hoteli AD Budva

Naziv kompanije

Matični broj

Organizacija društva

Učešće države Crne Gore u vlasničkoj strukturi

Ovlašćeno lice u kompaniji

Veličina društva u skladu sa zakonom

Obveznik eksterne revizije

Posljednje pozitivno mišljenje eksterne revizije

SVETI STEFAN

Hoteli

Sveti Stefan hoteli AD Budva
03275108

Akcionarsko društvo
58.7%

Nikola Plamenac
Malo
DA
2020

	2016	2017	2018	2019	2020
Odgovorno lice za finansijske iskaze				Miško Radenović	Miško Radenović
Finansijski iskazi				DA	DA
Napomene uz finansijske iskaze				DA	DA
Prosječan broj zaposlenih (statistički aneks)				2	3
Ukupan prihod na godišnjem nivou (mil €)				0.3 €	1.0 €
Neto dobit (mil €)				0.3 €	0.5 €
Ukupna aktiva (mil €)				61.1 €	61.6 €
Izvršitelj eksterne revizije				DA	DA
Izabrani eksterni revizor				BDO	BDO
Mišljenje eksterne revizije				Pozitivno	Pozitivno
Skretanje pažnje				DA	NE

Prosječan broj zaposlenih (statistički aneks)

Ukupan prihod na godišnjem nivou (mil €)

Neto dobit (mil €)

Ukupna aktiva (mil €)

2020. godina

Mišljenje

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2020. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i novčane tokove za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori i računovodstvenim politikama objelodanjenim u Napomeni 3. uz finansijske iskaze.

2019. godina

Mišljenje

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2019. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i novčane tokove za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori i računovodstvenim politikama objelodanjenim u Napomeni 3. uz finansijske iskaze.

Skretanje pažnje

Skrećemo pažnju na Napomenu 22. u kojoj je objelodanjeno da Društvo, kao tužilac, pred Privrednim sudom Crne Gore vodi sudski spor protiv tuženog društva Hotelska grupa "Budvanska rivijera" AD, Budva. Navedeni sudski spor se odnosi na ispostavljenju i naplaćenu fakturu zakupcu "Adriatic properties" d.o.o., Budva po osnovu zakupa hotela "Sveti Stefan" i "Miločer" za treći kvartal 2019. godine. Fakturu je u ukupnom iznosu naplatila Hotelska grupa "Budvanska rivijera" AD, Budva, iako je u međuvremenu osnovano Društvo i imovina koja je predmet zakupa je pripala Društvu. Naknadno, Društvo je Hotelskoj grupi "Budvanska rivijera" AD, Budva ispostavilo račun na ime zakupnine dijela trećeg kvartala 2019. godine, ali račun nije pravovremeno naplaćen. Zbog navedenog sudskog postupka, prilikom pribavljanja nezavisnih potvrda stanja potraživanja uočili smo neslaganje stanja u knjigama Društva i knjigama Hotelske grupe "Budvanska rivijera" AD, Budva u iznosu računa, koji je predmet sudskog spora.

Naše mišljenje ne sadrži rezervu u vezi sa navednim pitanjem.

Željeznička infrastruktura Crne Gore AD Podgorica

Naziv kompanije

Matični broj

Organizacija društva

Učešće države Crne Gore u vlasničkoj strukturi

Ovlašćeno lice u kompaniji

Veličina društva u skladu sa zakonom

Obveznik eksterne revizije

Posljednje pozitivno mišljenje eksterne revizije

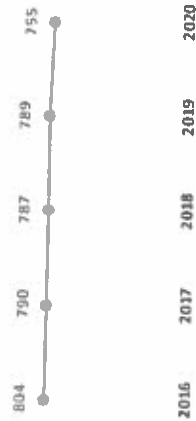
Željeznička infrastruktura Crne Gore AD Podgorica
02723816
Akcionarsko društvo
76.5%
Marina Bošković
Veliko
DA
2016

ŽELJEZNIČKA
INFRASTRUKTURA
CRNE GORE
AD-PODGORICA

	2016	2017	2018	2019	2020
Odgovorno lice za finansijske iskaze	Milan Čolaković	Milan Čolaković	Ljubiša Čurčić	Ljubiša Čurčić	Zdravko Medenica
Finansijski iskazi	DA	DA	DA	DA	DA
Napomene uz finansijske iskaze	DA	DA	DA	DA	DA
Prosječan broj zaposlenih (statistički aneks)	804	790	787	789	755
Ukupan prihod na godišnjem nivou (mil €)	13.1 €	15.6 €	16.0 €	14.6 €	14.8 €
Neto dobit (mil €)	-2.4 €	0.4 €	0.8 €	-2.8 €	-0.6 €
Ukupna aktiva (mil €)	595.6 €	593.6 €	605.0 €	616.0 €	624.1 €
Izabrani eksterne revizije	DA	DA	DA	DA	DA
Izabrani eksterni revizor	BDO	BDO	BDO	BDO	BDO
Mišljenje eksterne revizije	Pozitivno	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom
Skretanje pažnje	NE	NI	DA	DA	DA

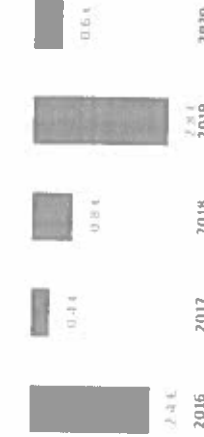
Prosječan broj zaposlenih (statistički aneks)

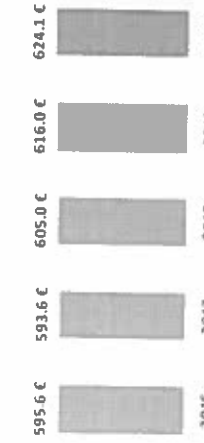
Ukupan prihod na godišnjem nivou (mil €)

Neto dobit (mil €)

Ukupna aktiva (mil €)

2020. godina

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte pitanja navedenog u odeljku Osnova za mišljenje sa rezervom našeg izvještaja, priloženi finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2020. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori i računovodstvenim politikama objelodanjenim u Napomeni 3. uz finansijske iskaze.

Osnova za mišljenje sa rezervom

Nekretnine, postrojenja i oprema Društva na dan 31. decembar 2020. godine iznose EUR 604.627.981. Društvo nije uradilo procjenu nekretnina, postrojenja i oprema, iako je računovodstvenom politikom objelodanjenom u Napomeni 3. uz finansijske iskaze predviđeno da se nakon početnog priznavanja, nekretnine, postrojenja i oprema vrednuju po modelu revalorizacije, koji podrazumijeva da se procjena radi najmanje jednom u 5 godina. Na bazi raspoložive dokumentacije nismo bili u mogućnosti da utvrdimo da li bi i kakve efekte procjena imala na finansijske iskaze Društva za 2020. godinu.

Skretanje pažnje

Skrećemo pažnju na Napomenu 14. uz finansijske iskaze u kojoj je objelodanjena činjenica da se Društvo suočava sa problemom da se imovina koja je upisana kao svojina Društva, rješenjima Uprave za nekretnine upisuje kao svojina Države Crne Gore. Vlada Crne Gore je na sjednici od 7. februara 2019. godine donijela Zaključak broj 07-303 kojim se zadužuje Uprava za nekretnine da sprovede postupak vraćanja imovine sa Države Crne Gore na Željezničku infrastrukturu Crne Gore AD – Podgorica. Vlada Crne Gore je na sjednici od 18. aprila 2019. godine donijela Zaključak broj 07-1329 kojim je usvojila Informaciju o nemogućnosti realizacije Zaključka broj 07-303.

Naše mišljenje ne sadrži rezervu po ovom pitanju.

2019. godina

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte pitanja navedenog u odeljku Osnova za mišljenje sa rezervom našeg izvještaja, priloženi finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2019. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori i računovodstvenim politikama objelodanjenim u Napomeni 3. uz finansijske iskaze.

Osnova za mišljenje sa rezervom

Nekretnine, postrojenja i oprema Društva na dan 31. decembar 2019. godine iznose EUR 596.276.556. Društvo nije uradilo procjenu nekretnina, postrojenja i oprema, iako je računovodstvenom politikom objelodanjenom u Napomeni 3. uz finansijske iskaze predviđeno da se nakon početnog priznavanja, nekretnine, postrojenja i oprema vrednuju po modelu revalorizacije, koji podrazumijeva da se procjena radi najmanje jednom u 5 godina. Na bazi raspoložive dokumentacije nismo bili u mogućnosti da utvrdimo da li bi i kakve efekte procjena imala na finansijske iskaze Društva za 2019. godinu.

Skretanje pažnje

Skrećemo pažnju na Napomenu 14. uz finansijske iskaze u kojoj je objelodanjena činjenica da se Društvo suočava sa problemom da se imovina koja je upisana kao svojina Društva, rješenjima Uprave za nekretnine upisuje kao svojina Države Crne Gore. Vlada Crne Gore je na sjednici od 7. februara 2019. godine donijela Zaključak broj 07-303 kojim se zadužuje Uprava za nekretnine da sprovede postupak vraćanja imovine sa Države Crne Gore na Željezničku infrastrukturu Crne Gore AD – Podgorica. Vlada Crne Gore je na sjednici od 18. aprila 2019. godine donijela Zaključak broj 07-1329 kojim je usvojila Informaciju o nemogućnosti realizacije Zaključka broj 07-303.

Nашe mišljenje ne sadrži rezervu po ovom pitanju.

2018. godina

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za potencijalne efekte koje na finansijske iskaze imaju pitanja iznijeta u Osnovama za mišljenje sa rezervom, finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2018. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja za period od 1. januara do 31. decembra 2018. godine, u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori, zasnovanim na Zakonu o računovodstvu i računovodstvenim politikama objelodanjenim u Napomeni 3. uz finansijske iskaze.

Osnova za mišljenje sa rezervom

Nekretnine, postrojenja i oprema Društva na dan 31. decembar 2018. godine iznose EUR 592.447.557. Društvo nije uradilo procjenu nekretnina, postrojenja i oprema, iako je računovodstvenom politikom objelodanjenom u Napomeni 3. uz finansijske iskaze predviđeno da se nakon početnog priznavanja, nekretnine, postrojenja i oprema vrednuju po modelu revalorizacije, koji podrazumijeva da se procjena radi najmanje jednom u 5 godina. Na bazi raspoložive dokumentacije nismo bili u mogućnosti da utvrdimo da li bi i kakve efekte procjena imala na finansijske iskaze Društva za 2018. godinu.

Skretanje pažnje

Skrećemo pažnju na Napomenu 14. uz finansijske iskaze u kojoj je objelodanjena činjenica da se Društvo suočava sa problemom da se imovina koja je upisana kao svojina Društva, rješenjima Uprave za nekretnine upisuje kao svojina države Crne Gore. Vlada Crne Gore je na sjednici od 7. februara 2019. godine donijela Zaključak broj 07-303 kojim se zadužuje Uprava za nekretnine da sprovede postupak vraćanja imovine sa Države Crne Gore na Željezničku infrastrukturu Crne Gore AD – Podgorica. Do dana izdavanja Izvještaja revizora Uprava za nekretnine nije vratila imovinu Društvu.

Nашe mišljenje ne sadrži rezervu po ovom pitanju.

2017. godina

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za potencijalne efekte koje na finansijske iskaze imaju pitanja iznijeta u Osnovama za mišljenje sa rezervom, finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2017. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja za period od 01. januara do 31. decembra 2017. godine, u skladu sa računovodstvenim propisima

važećim u Crnoj Gori, zasnovanim na Zakonu o računovodstvu i računovodstvenim politikama objelodanjenim u Napomeni 3. uz finansijske iskaze.

Osnova za mišljenje sa rezervom

Nekretnine, postrojenja i oprema Društva na dan 31. decembar 2017. godine iznose EUR 582.241.351. Društvo nije uradilo procjenu nekretnina, postrojenja i oprema, iako je računovodstvenom politikom objelodanjenom u Napomeni 3. uz finansijske iskaze predviđeno da se nakon početnog priznavanja, nekretnine, postrojenja i oprema vrednuju po modelu revalorizacije, koji podrazumijeva da se procjena radi najmanje jednom u 5 godina. Na bazi raspoložive dokumentacije nismo bili u mogućnosti da utvrdimo da li bi i kakve efekte procjena imala na finansijske iskaze Društva za 2017. godinu.

2016. godina

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski iskazi prikazuju isinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2016. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i novčane tokove za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori, zasnovanim na Zakonu o računovodstvu i računovodstvenim politikama objelodanjenim u Napomeni 3. uz finansijske iskaze.

Željeznički prevoz Crne Gore AD Podgorica

Naziv kompanije

Matični broj

Organizacija društva

Učešće države Crne Gore u vlasničkoj strukturi

Ovlašćeno lice u kompaniji

Veličina društva u skladu sa zakonom

Obveznik eksterne revizije

Posljednje pozitivno mišljenje eksterne revizije

Željeznički prevoz Crne Gore AD Podgorica
02723620

Akcionarsko društvo
92.2%

Slaven Šestović
Srednje

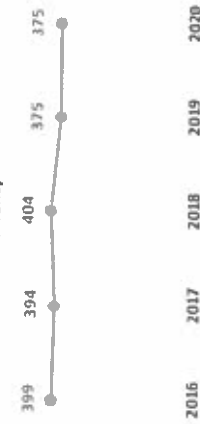
DA
2010

Željeznički prevoz Crne Gore
AD Podgorica

	2016	2017	2018	2019	2020
Odgovorno lice za finansijske iskaze	Vojislav Andrijašević	Predrag Popović	Nenad Babić	Nenad Babić	Nenad Babić
Finansijski iskazi	DA	DA	DA	DA	DA
Napomene uz finansijske iskaze	DA	DA	DA	DA	DA
Prosječan broj zaposlenih (statistički aneks)	399	394	404	375	375
Ukupan prihod na godišnjem nivou (mil €)	10.7 €	9.1 €	7.3 €	9.3 €	9.0 €
Neto dobit (mil €)	-0.1 €	0.1 €	1.8 €	2.5 €	0.7 €
Ukupna aktiva (mil €)	40.0 €	39.5 €	37.4 €	34.4 €	34.0 €
Izveštaj eksterne revizije	DA	DA	DA	DA	DA
Izabrani eksterni revizor	Racio-mont	Racio-mont	Racio-mont	Racio-mont	Racio-mont
Mišljenje eksterne revizije	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom	Mišljenje sa rezervom
Skretanje pažnje	NI	NI	DA	DA	DA

Prosječan broj zaposlenih (statistički aneks)

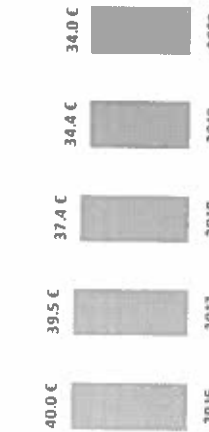
Ukupan prihod na godišnjem nivou (mil €)

Neto dobit (mil €)

Ukupna aktiva (mil €)

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji osim za efekte pitanja opisanih u odjeljku Osnova za mišljenje sa rezervom, daju objektivnu i fer prikaz po svim materijalno značajnim aspektima finansijske pozicije »Željeznički prevoz Crne Gore« AD Podgorica na dan 31.12.2020. godine, njene finansijske uspješnosti, tokova gotovine, promjena na kapitalu i napomene uz finansijske iskaze za godinu koja se završava 31.12.2020. godine u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (IFRS) i Međunarodnim računovodstvenim standardima (IAS).

Osnova za mišljenje sa rezervom

1. Pozicije u bilansu stanja Potraživanja pod rednim brojem 031 nijesu mogle biti potvrđene analitičkim postupcima i konfirmacijama stanja sa drugim stranama. Neusaglašenost potraživanja proističe najvećim dijelom iz kontokorentnog obračuna i nemogućnosti naplate potraživanja po osnovu refundacija bolovanja i porodijskog odustva. Na osnovu prezentovane dokumentacije nijesmo mogli potvrditi i uvjeriti se u tačnost ovih potraživanja koja su navedena u prethodnom stavu.
2. Obaveza iz poslovanja pod rednim brojem 133 i 138 nijesu mogle biti potvrđene analitičkim postupcima i konfirmacijama stanja sa drugim stranama. Na osnovu prezentovane dokumentacije nijesmo mogli potvrditi i uvjeriti se u tačnost ovih obaveza koja su navedena u prethodnom stavu.
3. Pozicija u bilansu stanja prezentovana pod rednim brojem 009 Zemljište i objekti i veza napomena 3.2.1. Preduzeće je u poslovnim knjigama prezentovalo Zemljište 338BP u Bijelom Polju, Zgrada Konacište u Bijelom Polju i dio zemljišta u Podgorici na kojem se nalaze poslovne zgrade prezentovane zbirno u poslovnim knjigama, međutim preduzeće nema posjedovne listove kojima dokazuje vlasništvo istih nad ovom imovinom i do dana revizije preduzeće nije izvršilo uknjižbu vlasništva nad imovinom »Željezničkog prevoza Crne Gore« AD Podgorica. U toku marta 2021. godine podnijet je zahtjev za uknjižbu Zgrade Konacište u Bijelom Polju.

Skretanje pažnje

Iako je iznos u Bilansu uspjeha pozicija 211 Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi prezentovan u skladu sa obračunatim i isplaćenim iznosima. Skrećemo pažnju na neprimjenjivanje Uredbe o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru (SI/CG 040/16 i 028/18), kojom se definiše da se službenim putovanjem ne smatra izvršavanje radnih obaveza u pogledu pružanja usluga u vazdušnom i željezničkom saobraćaju. Preduzeće je nastavilo praksu isplate troškova po ovom osnovu bez obzira na uredbu.

Going concern - skrećemo pažnju na napomenu pod rednim brojem 5.1.4 napomene uz finansijske iskaze. Postoje značajne neizvjesnosti u pogledu nastavka poslovanja. Do dana izdavanja revizorskog izvještaja nije potpisan ugovor sa Vladom Crne Gore o finansiranju prevoza putnika za period od 01.04.2021. do 31.12.2021. godine. Usled pandemije korona virusa (COVID-19), preduzeće posluje u uslovima neizvjesnosti i otežanim mogućnostima generisanja prihoda.

2019. godina

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji osim za efekte pitanja opisanih u odjeljku Osnova za mišljenje sa rezervom, daju objektivnu i fer prikaz po svim materijalno značajnim aspektima finansijske pozicije »Željeznički prevoz Crne Gore« AD Podgorica na dan 31.12.2019. godine, njene finansijske uspješnosti, tokova gotovine, promjena na kapitalu i napomene uz finansijske iskaze za godinu koja se završava 31.12.2019. godine u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (IFRS) i Međunarodnim računovodstvenim standardima (IAS).

Osnova za mišljenje sa rezervom

1. Pozicije u bilansu stanja Potraživanja pod rednim brojem 018 nijesu mogle biti potvrđene analitičkim postupcima i konfirmacijama stanja sa drugim stranama. Neusaglašenost potraživanja proističe najvećim dijelom iz kontokorentnog obračuna. Na osnovu prezentirane dokumentacije nijesmo mogli potvrditi i uvjeriti se u tačnost ovih potraživanja koja su navedena u prethodnom stavu.
2. Obaveza iz poslovanja pod rednim brojem 120 nijesu mogle biti potvrđene analitičkim postupcima i konfirmacijama stanja sa drugim stranama. Na osnovu prezentovane dokumentacije nijesmo mogli potvrditi i uvjeriti se u tačnost ovih obaveza koja su navedena u prethodnom stavu.
3. Pozicija u bilansu stanja prezentovana pod rednim brojem 006 Nekretnine, postrojenja i oprema i veza napomena 3.2.1. Preduzeće je u poslovnim knjigama prezentovalo Zemljište 338BP u Bijelom Polju, Zgrada Konačište u Bijelom Polju i dio zemljišta u Podgorici na kojem se nalaze poslovne zgrade prezentovan zbirno u poslovnim knjigama, međutim preduzeće nema posjedovne listove kojima dokazuje vlasništvo istih nad ovom imovinom i do dana revizije preduzeće nije izvršilo uknjižbu vlasništva nad imovinom »Željezničkog prevoza Crne Gore« AD Podgorica.

Skretanje pažnje

Iako je iznos u Bilansu uspjeha pozicija 210 Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi Prezentovan u skladu sa obračunatim i isplaćenim iznosima. Skrećemo pažnju na neprimjenjivanje Uredbe o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru (SI CG 040/16 i 028/18), kojom se definiše da se službenim putovanjem ne smatra izvršavanje radnih obaveza u pogledu pružanja usluge u vazdušnom i željezničkom saobraćaju. Preduzeće je nastavilo praksu isplate troškova po ovom osnovu bez obzira na uredbu. Preduzeće nije podnijelo IOPPD obrasce Poreskoj upravi Crne Gore za period 10/2019, 11/2019 i 12/2019.

2018. godina

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji osim za efekte pitanja opisanih u odjeljku Osnova za mišljenje sa rezervom, daju objektivnu i fer prikaz po svim materijalno značajnim aspektima finansijske pozicije »Željeznički prevoz Crne Gore« AD Podgorica na dan 31.12.2018. godine, njene finansijske uspješnosti, tokova gotovine, promjena na kapitalu i napomene uz finansijske iskaze za godinu koja se završava 31.12.2018. godine u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (IFRS) i Međunarodnim računovodstvenim standardima (IAS).

Osnova za mišljenje sa rezervom

1. Pozicije u bilansu stanja Potraživanja pod rednim brojem 018 nijesu mogle biti potvrđene analitičkim postupcima i konfirmacijama stanja sa drugim stranama. Neusaglašenost potraživanja proističe najvećim dijelom iz kontokorentnog obračuna. Na osnovu prezentirane dokumentacije nijesmo mogli potvrditi i uvjeriti se u tačnost ovih potraživanja koja su navedena u prethodnom stavu.
2. Obaveza iz poslovanja pod rednim brojem 120 nijesu mogle biti potvrđene analitičkim postupcima i konfirmacijama stanja sa drugim stranama. Na osnovu prezentovane dokumentacije nijesmo mogli potvrditi i uvjeriti se u tačnost ovih obaveza koja su navedena u prethodnom stavu.
Nijesmo mogli potvrditi pravilnost sprovedenih postupaka u pogledu ugovaranja i izvršenja ugovora koje se odnose na dio dobavljača koji su vršili remont, održavanje i prevoz osnovnih sredstava.
3. Pozicija u bilansu stanja prezentovana pod rednim brojem 006 Nekretnine, postrojenja i oprema i veza napomena 3.2.1. Preduzeće nije izvršilo procjenu imovine u poslednjih 5 godina u poslovnim knjigama što nije u skladu sa odredbama MRS 16. Preduzeće je u poslovnim knjigama prezentovalo Zemljište 338BP u Bijelom Polju vrijednosti 484.000,00 EUR, Zgrada Konačište u Bijelom Polju u vrijednosti 265.534,75 EUR i dio zemljišta u Podgorici na kojem se nalaze poslovne zgrade prezentovan zbirno u poslovnim knjigama procijenjene vrijednosti od 228.500,00 EUR, međutim preduzeće nema posjedovne listove kojima dokazuje vlasništvo istih nad imovinom i do dana revizije preduzeće nije izvršilo uknjižbu vlasništva nad imovinom »Željezničkog prevoza Crne Gore« AD Podgorica. Preduzeće je započelo postupak procjene imovine u toku 2019 godine.

Skretanje pažnje

Iako je iznos u Bilansu uspjeha pozicija 210 Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi prezentovan u skladu sa obračunatim i isplaćenim iznosima. Skrećemo pažnju na neprimjenjivanje Uredbe o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru (SICG 040/16 i 028/18), kojom se definiše da se službenim putovanjem ne smatra izvršavanje radnih obaveza u pogledu pružanja usluge u vazdušnom i željezničkom saobraćaju. Preduzeće je nastavilo praksu isplate troškova po ovom osnovu bez obzira na uredbu. Naknadno su kroz mjesec 12/2018 IOPPD obračunali porezi i doprinosi po ovom osnovu.

2017. godina

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte pitanja opisanih u odjeljku Osnova za mišljenje sa rezervom, finansijski izvještaji daju istinit i objektivan fer prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima finansijske pozicije »Željeznički prevoz Crne Gore« na dan 31.12.2017. godine, njene finansijske uspješnosti, tokova gotovine, promjena na kapitalu i napomene uz finansijske iskaze za godinu koja se završava 31.12.2017. godine u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (IFRS) i Međunarodnim računovodstvenim standardima (IAS).

Osnova za mišljenje sa rezervom

1. Pozicije u bilansu stanja Potraživanja pod rednim brojem 018 i Obaveza iz poslovanja pod rednim brojem 120 nijesu mogle biti potvrđene analitičkim postupcima i konfirmacijama stanja sa drugim stranama. Neusaglašenost potraživanja proističe najvećim dijelom iz kontokorentnog obračuna, a najveći dio se odnosi na Željeznicu Srbije.

Na osnovu prezentirane dokumentacije nijesmo mogli potvrditi i uvjeriti se u tačnost ovih potraživanja i obaveza koja su navedena u prethodnom stavu pa izražavamo rezervu na procjenu ovih bilansnih pozicija.

2. Pozicija u bilansu stanja prezentovana pod rednim brojem 006 Nekretnine, postrojenja i oprema i veza napomena 3.2.1. Preduzeće je u poslovnim knjigama prezentovalo Zemljište 338BP u Bijelom Polju vrijednosti 484.000,00 EUR, Zgrada Konacište u Bijelom Polju u vrijednosti 265.534,75 EUR i dio zemljišta u Podgorici na kojem se nalaze poslovne zgrade prezentovan zbirno u poslovnim knjigama procijenjene vrijednosti od 228.500,00 EUR, međutim preduzeće nema posjedovne listove kojima dokazuje vlasništvo istih nad imovinom i do dana revizije preduzeće nije izvršilo uknjižbu vlasništva nad imovinom »Željezničkog prevoza Crne Gore« AD Podgorica.

2016. godina

Mišljenje sa rezervom

Prema našem mišljenju finansijski izvještaji društva "Željeznički prevoz Crne Gore" AD Podgorica, osim efekata značajnosti datih u okviru izražene rezerve, predstavljaju objektivni i fer prikaz stanja sredstava i izvora sredstava, rezultata poslovanja, novčanih tokova kao i stanja kapitala na dan 31.12.2016. godine.

Osnova za mišljenje sa rezervom

Potraživanja po osnovu kontokorentnog obračuna u iznosu od 2.792.624 EUR, uglavnom potiču iz ranijih perioda, a najveći dio se odnosi na Željeznice Srbije. Na osnovu prezentirane dokumentacije nijesmo mogli potvrditi i uvjeriti se u tačnost ovih potraživanja koja su navedena u prethodnom stavu pa izražavamo rezervu na procjenu i prezentaciju ove bilansne pozicije.